

SISÄLLYSLUETTELO

Tekninen lautakunta pöytäkirja 14.06.2016

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
3 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
4 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat	6
5 § Tiedoksi merkittävät asiat	7
6 § Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	8
7 § Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen jatkaminen vuosille 2017-2025 / HP	14
- : Kunta-alan energiatehokkuussopimus 2017 - 2025	15
- : Kunnan liittymissopimusluonnos, Kunta-alan energiatehokkuussopimus 2017 - 2025	27
8 § Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi – Kuusijärven kehittämissuunnitelma jatkosuunnittelun pohjaksi / HP	32
- : Kuusijärven kehittämissuunnitelma / kustannusarvio 14.6.2016	34
- : Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi – Kuusijärven kehittämissuunnitelma / raportti	38
9 § Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvityksen hyväksyminen / HP	86
- : Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennus - tarveselvitys	88
10 § Teknisen lautakunnan opintomatka 29.9. - 1.10.2016 / HP	110
- Ohjelmaluonnos Teknisen lautakunnan opintomatka 29.9. - 1.10.2016	111
11 § Vuokrauspäällikön viran perustaminen / HP	112
12 § Otto-oikeuden käyttäminen teknisen lautakunnan alaisten tilahallinnan asuntojen vuokrauksen viranhaltijapäätösten osalta	115
13 § Urakka- ja palveluhankintasopimusten hyväksyminen kesäkaudella 2016 / HP	116
14 § Toimitilojen vuokrausta koskeva päätöksenteko kesällä 2016	117
15 § Rakennusautomaatiourakan hankinnan optio-oikeuden käyttäminen	118
16 § Vaaralanpuiston päiväkodin rakennus- pääurakoitsijan valinta ja sopimusasiakirjojen hyväksyminen	119
17 § Liikenteen kehitys Vantaalla vuonna 2015	121
- : Autoliikenne Vantaalla 2015	122
- : Raportti: Vantaa liikenne 2015	123
18 § Länsimäentie, Länsimäentie - Vartiotie - Maratontie, kiertoliittymä; 91 Länsimäki, katusuunnitelman hyväksyminen	137
- : Katusuunnitelmapiirustukset ja -selostus	138
19 § Joukontie; 73 Rekola, Katusuunnitelman hyväksyminen	143
- : Katusuunnitelmapiirustukset ja -selostus	144
20 § Horsmakuja;61 Tikkurila, katusuunnitelman hyväksyminen	148
- : Katusuunnitelmapiirustukset ja -selostus	149
21 § Aviabulevardi, Aviakujan kiertoliittymä; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen	152
- : Katusuunnitelmapiirustukset ja -selostus sekä Helsingin Polkupyöräilijät ry:n muistutus	153
22 § Aviakuja; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen	157
- : Katusuunnitelmapiirustus ja -selostus	158

SISÄLLYSLUETTELO

Tekninen lautakunta pöytäkirja 14.06.2016

23 § Karhumäenportti; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen	161
- : Katusuunnitelmapiirustus ja -selostus	163
24 § Karhumäentie, Karhumäenportin liittymä; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen	166
- : Katusuunnitelmapiirustukset ja katusuunnitelmaselostus	168
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Tekniselle lautakunnalle	171
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	173
Muutoksenhakuohje 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa	175
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	177
Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	178
Muutoksenhakuohje 6. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	181
Muutoksenhakuohje 7 Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	182

Teknisen lautakunnan kokous

Aika 14.6.2016 klo 17.00 – 19.15
Paikka Kielotie 28, kokousshuone 447, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Porthén Jari, puheenjohtaja	x	Linnankoski Risto	
Päivinen Tapio, varapuheenjohtaja	x	Lopperi Kari	
Eskelinen Ritva	x	Pesonen Eva	
Hirvonen Juha	x	Kekkonen Ilmari	
Kaasalainen Silvo	x	Kuusela Minna	
Jormola Jukka		Rannisto Jukka-Pekka	
Kaukola Ulla	x	Snygg Sari	
Lehtonen Olavi	x	Riikonen Jyrki	
Mäkinen Virpi		Nurmi - Kokko Tiina	x
Orlando Carita	x	Merjola - Repo Nina	
Saastamoinen Tuula	x	Mielonen Mikko	
Salminvuola Mia	17.00 -18.40	Hakulinen Teija	
Simonen Juha	x	Suoverinaho Jussi	
Karen Timo	x	Fahlström Kenny	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Mäntynen Taisto	x	Kakko Teijo	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Chakir Aimen	17.05 - 17.45	Kivi Antti	
Muut osallistujat			Läsnä
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x
Westlin Henry, kaupungininsinööri			x
Wallenius Pekka, tilakeskusjohtaja			x
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja			x
Hamari Milla, viestintäpäällikkö			x
Salomaa Helena, sihteeri pöytäkirjanpitäjä			x
Muukka Laura, maisema-arkkitehti		Asia 8	17.00 - 17.30

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Jari Porthén

Pöytäkirjanpitäjä Helena Salomaa

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 16.6.2016, Kielotie 13, 01300 Vantaa

Kaasalainen Silvo

Kaukola Ulla

Pykälät (§:t), tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 17.6.2016 virka-aikana, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi esityslista siten muutettuna että, tiedoksi merkittäviin asioihin lisättiin Selvitys kaupunginhallitukselle Hämeenkylässä koulun korvaavan uudisrakennushankkeen valmistelutilanteesta ja toteuttamisvaihtoehdoista.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Kaasalainen Silvo ja Jormola Jukka (varalla Kaukola Ulla ja Lehtonen Olavi)
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään torstaihin 16.6.2016 klo 14.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Kaasalainen Silvo ja Kaukola Ulla
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään torstaihin 16.6.2016 klo 14.00 mennessä.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

Kokouksessa selostettiin seuraavia asioita:

8 Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi – Kuusijärven kehittämissuunnitelma jatkosuunnittelun pohjaksi, maisema-arkkitehti Laura Muukka

9 Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvityksen hyväksyminen, tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

Selostus kohdista 18– 23, kaupungininsinööri Henry Westlin

18 Länsimäentie, Länsimäentie - Vartiotie - Maratontie, kiertoliittymä; 91 Länsimäki, katusuunnitelman hyväksyminen

19 Joukontie; 73 Rekola, katusuunnitelman hyväksyminen

20 Horsmakuja; 61 Tikkurila, katusuunnitelman hyväksyminen

21 Aviabulevardi, Aviakujan kiertoliittymä; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen

22 Aviakuja; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen

23 Karhumäenportti; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen

Päätös:

Merkittiin selostukset tiedoksi.

5 §

Tiedoksi merkittävät asiat

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

Selvitys kaupunginhallitukselle Hämeenkylässä koulun korvaavan uudisrakennushankkeen valmistelutilanteesta ja toteuttamisvaihtoehdoista (kh 18.4.2016 § 9), Pekka Wallenius selosti asiaa.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

Tekniselle lautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

§ 35 Husaaritien neuvolatilojen muutos päiväkotitiloiksi uuden korotetun hankehinnan hyväksyminen

§ 36 Kahden Isännöitsijän työsopimussuhteisen tehtävän perustaminen tilakeskuksen tulosalueelle

§ 37 Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo, osakkeiden osto

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

§ 14 Vapautus vuokranmaksusta / Hakunilan uimahallin kahvio

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 23 Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennuksen luonnos- ja pääpiirustusvaiheen suunnitelmien hyväksyminen

§ 24 Kivistön koulupaviljongin siirto Sotunkiin, tavoitehinnan hyväksyminen

§ 25 Metsälinnun päiväkodin osaperusparannuksen suunnitelmien, työselostuksen ja hankehinnan hyväksyminen sekä korjaustöiden urakoitsijan valinta

§ 26 Hiekkaharjun päiväkodin osaperusparannustyön hankehinnan hyväksyminen ja urakoitsijan valinta

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 33 Pääkaupunkiseudun ulkoilu- ja pyöräilykarttojen yhteishankinta, Vantaan tilaus

§ 34 Tukkukaupankuja ja LP- alue; 66 Hakkila, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 35 Virtatie, Putousrinteen- ja kujan liittymä, ajoradan kavennus; 15 Myyrmäki, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 36 Pikku-Keimolanpolku; 22 Keimola, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 37 Osmankäämintie, Kuminatien liittymä, linja-autopysäkin siirto; 63 Viertola, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 38 Kuukusentie; 40 Ylästö, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 39 Kuukusentie LP- alue; 40 Ylästö, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 40 Klölkarsentie; 63 Viertola, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 41 Maratontie, Länsimäentie - Maratontie - Vartiotie, kiertoliittymä; 95 Rajakylä, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 42 Vartiotie, Länsimäentie - Maratontie - Vartiotie, kiertoliittymä; 91 Länsimäki, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 43 Lintukallionpolku välillä Kukinkuja - Martinlaaksontie, Martilaaksontien jk+pp-tie välillä Lintukallionpolku - Kukintie; 17 Martinlaakso, Katusuunnitelman hyväksyminen

§ 44 Kaislatie välillä Tikkurilantie-Saratie, hidastusestekavennukset; 63 Viertola, katusuunnitelman hyväksyminen

§ 45 Rajakylän liikuntapuiston perusparannus/urakkatarjouksen hyväksyminen

Toimitilapäällikkö Pasi Salo

§ 231 Urakoitsijan valinta Saturnuksen päiväkodin sisäilmasto korjaukset

§ 232 Asunnon vuokraus/Venuksenkuja 5 L 103

§ 233 Asunnon vuokraus / Kielotie 17 A 12

§ 234 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 A 2

§ 235 Asunnon vuokraus / Korpikontiontie 5 as 3

§ 236 Asunnon vuokraus / Osmankäämintie 28 A 9

§ 237 Asunnon vuokrauksen jatkosopimus / Osmankäämintie 28 A 14

§ 238 Asunnon vuokraus / Sorvatie 16 as 1

§ 239 Asunnon vuokraus / Koisotie 1 as 8

§ 240 Asunnon vuokraus/Koisotie 1 as 12

§ 241 Asunnon vuokraus / Nuijatie 9 B 12

§ 242 Asunnon vuokraus / Pähkinärinteentie 31 as 24

§ 243 Asunnon vuokraus / Knaapinkuja 10 J 38

§ 244 Asunnon vuokraus / Knaapinkuja 10 D 12

§ 245 Asunnon vuokrauksen jatko / Kaviokuja 7 B 48

§ 246 Asunnon vuokrauksen jatkosopimus/ Heporinne 1 A 9

- § 247 Mikkolan koulun Lyyra rakennuksen sisäilmastotekniset korjaukset urakoitsijan valinta
- § 248 Urakoitsijan valinta, Varia Tennistie vanhan osan ikkunoiden vaihto vaihe 2
- § 249 Yhteistyösopimus Fazer Facility Services / Vantaan kaupungin tilakeskus
- § 250 Urakoitsijan valinta Pähkinärinteeseen kirjasto / hammashoitola/neuvolarakennuksen ikkunoiden uusiminen ja julkisivujen kunnostaminen
- § 251 Asunnon vuokraus / Heporinne 1 A 8 (solu A1)
- § 252 Asunnon vuokraus / Heporinne 1 A 10
- § 253 Asunnon vuokrauksen jatko / Heporinne 1 A 12
- § 254 Asunnon vuokrauksen jatko / Heporinne 1 A 5
- § 255 Asunnon vuokraus / Pyykuja 1 C 14
- § 256 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 D 20
- § 257 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 C 11
- § 258 Myyrmäen juna-aseman varaston vuokraus
- § 259 Asunnon vuokraus / Viertolankuja 1 C 13
- § 260 Asunnon vuokraus / Norokuja 6 B 24
- § 261 Asunnon vuokrauksen jatko / Näätäkuja 4 B 29
- § 262 Asunnon vuokraus / Nuijakuja 6 B 23
- § 263 Asunnon vuokrauksen jatko / Koiso tie 1 as 10
- § 264 Asunnon vuokraus / Heinätie 5 A 3
- § 265 Asunnon vuokraus / Luolapolku 4 C 20
- § 266 Urakoitsijan valinta Kuusikon koulun sisäilmastotekniset korjaukset
- § 267 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 C 9
- § 268 Asunnon osoittaminen asumisharjoitteluun/ Hämeen kyläntie 77 B 17
- § 269 Asunnon vuokrauksen jatko/ Pyykuja 1 D 19
- § 270 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 C 12
- § 271 Asunnon vuokrauksen jatko / Pyykuja 1 A 3
- § 272 Asunnon vuokrauksen jatko / Näätäkuja 4 A 13
- § 273 Tilojen vuokraaminen sosiaali- ja terveystalouksille/ Vernissakatu 8
- § 274 Asunnon vuokrauksen jatko / Näätäkuja 4 B 17
- § 275 Asunnon vuokrauksen jatko/ Näätäkuja 4 B 23
- § 276 Asunnon vuokrauksen jatko/ Näätäkuja 4 B 28
- § 277 Asunnon vuokrauksen jatkaminen / Näätäkuja 4 A 13
- § 278 Tilausoikeuksien myöntäminen maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tilakeskuksen tilahallinta-yksikössä
- § 279 Asunnon vuokrauksen jatko/ Näätäkuja 4 A 10
- § 280 Asunnon vuokrauksen jatko / Näätäkuja 4 B 20
- § 281 Asunnon vuokraus / Paatsamakuja 6 C 35
- § 282 Asunnon vuokrauksen jatko / Lehtikallio 2 A 2
- § 283 Asunnon vuokraus / Uomakuja 6 C 44
- § 284 Asunnon vuokraus / Heporinne 1 B 25
- § 285 Tikkurilan alueen päiväkotiverkkoselvityksen kuntoarvioiden hankinta
- § 287 Asunnon vuokraus / Kustaantie 24 as 3
- § 288 Asunnon vuokrauksen jatko / Näätäkuja 4 A 5
- § 289 Asunnon vuokrauksen jatko / Pähkinärinteentie 31 A 1
- § 290 Lisätilojen vuokraaminen osoitteesta Vernissakatu 8
- § 286 Poliisin valtuuttaminen Vantaan kaupungin omistamiin kiinteistöihin ja julkisiin kaupunkitiloihin ilman lupaa leiriytyneiden henkilöiden poistamiseen
- § 291 Myyrmäen urheilupuistossa sijaitsevan pysäköintialueen käyttöä koskevan sopimuksen hyväksyminen
- § 292 Asunnon vuokraus / Haapakuja 2 B 16
- § 293 Asunnon vuokrauksen jatko/ Asematie 1 A 21
- § 294 Asunnon vuokraus / Husbackankuja 1 C 52
- § 295 Asunnon vuokraus / Koiso tie 1 as 1
- § 296 Asunnon vuokraus / Kallioruohonpolku 5 B 53
- § 297 Asunnon vuokraus/ Takojantie 7 C 23
- § 298 Asunnon vuokraus/ Aittarivi 31 C 9
- § 299 Asunnon vuokraus / Pähkinärinteentie 31 as 3
- § 300 Konsulttitoimeksianto/ Kilterin koulun sisäilmatutkimukset
- § 301 Asunnon vuokrauksen jatko / Heporinne 1 A 15
- § 302 Toimittajan valinta Länsi-Vantaan päiväkotien kuntoarvointi

Kaupunginarkkitehti va. Jukka Hagelberg

§ 24 Vaaralanpuiston päiväkotitoiminta, uudisrakennus, pää- ja arkkitehtisuunnittelun lisätyötilaus

§ 25 Rajatorpan vanha koulu, tekninen peruskorjaus, pää- ja arkkitehtisuunnittelun lisätyön hankinta

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

§ 24 Itä-Hakkilan päiväkodin rikosilmoitinjärjestelmän hankinta

§ 25 Raikupolun päiväkotitoiminta, osittainen peruskorjaus; rakennusautomaatiourakoitsijan valinta ja tarjouksen hyväksyminen

§ 26 Elohopealamppujen korvaaminen pihavalaistuksessa 10:ssä koulukohteessa

§ 27 Sotungin koulun väistötilojen vuokraustarjousten hylkääminen

§ 28 Kivistön koulupaviljongin siirto Sotunkiin, kvr -urakoitsijan valinta

§ 29 Konserttitalo Martinuksen peruskorjaus rakennusautomaatiourakan lisä- ja muutostöiden sekä taloudellisen loppuselvityksen hyväksyminen

§ 30 Husaaritien neuvolatilojen muutos päiväkotitiloiksi hankehinnan hyväksyminen ja urakoitsijan valinta

Katupäällikkö Janne Juntunen

§ 225 Martinlaaksonpolku 4; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 229 Ratatien eteläisen alikulun sillan kannen korjaaminen, urakkatarjouksen hyväksyminen

§ 230 Lupa rakenteiden sijoittamiseksi katualueelle: Alepa Havukoski, Paimenenkatu ja Eteläinen Rastitie

§ 231 Leppäkorventie - Vallinojantie - Villisiantie 21; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 232 Kallioimartentie - Loikkokuja 1; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 233 Rubiinikehä tontti 23-172-12; katutekniikan työstä aiheutuneen vahingon korvaaminen

§ 234 Matkamäenkuja; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 235 Rypsiänpolku 2 - Tikkurilantie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 236 Keimolankaarre; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen/TeliaSonera Finland

§ 237 Keimolankaarre; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen/DNA

§ 238 Keimolankaarre; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen/Elisa

§ 239 Sorapolku; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 240 Vanha Kaarelantie 23; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 241 Hakunilantie - Koulutie - Kuninkaanmäentie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 242 Muskettikuja; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 243 Raappavuorentie 3 - Rajatorpantie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 244 Vaaralanpolku; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 245 Kunnaantie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 246 Kustaantie - Kyöstinkuja - Kössinkuja - Nestorintie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 247 Katajatie - Kuusitie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 248 Raappavuorentie 3; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 249 Rajatorpantie 17B; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 250 Kavioura - Hakunilantie - Kyytitie - Laukkaupolku - Laukkanrinne; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 251 Jokiniemenkatu - Lauri Korpisen katu - Valtuustonkatu 2; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 252 Raappavuorentie - Martinlaaksontie - Uomatie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 253 Peltolantie 30; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 254 Hellevintie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 255 Tikkurilantie 130 - Toinen savu - Virkatie - Osuustie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 256 Tapparakuja 5 - Lipunkantajankenttä; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 257 Ullantie tontti 80-102-6; katutekniikan työstä aiheutuneen vahingon korvaaminen
§ 258 Ullantie tila 415-1-516; haltuunotetulla katualueella olevan omaisuuden korvaaminen
§ 259 Ullantie tila 415-1-176; haltuunotetulla katualueella olevan omaisuuden korvaaminen
§ 260 Marsinkuja - Kaakkoisväylä; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen
§ 261 Krakankuja 2 - 4; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen
§ 262 Ullantie tilat 415-1-464 ja 415-1-465; haltuunotetulla katualueella olevan omaisuuden korvaaminen
§ 263 Niittäjantie 13; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen
§ 264 Vapaalantie 9; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen
§ 265 Lustikullantie - Pakkalanpuistotie - Sandbackantori - Krakanpolku - Lautamiehentie; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen
§ 266 Lupa rakenteiden sijoittamiseksi katualueelle: MM - Rakennuspalvelu Oy (Rakuunatie 24 A) lupa sijoittaa vesi- ja viemäriputkia katualueelle suunnitelman mukaisesti

Kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö

§ 36 Ulkomyyntipaikan vuokraus 2016 / Kukka-Mia Oy / Talkooraitti / Hiekkaharju
§ 43 Katualueen vuokraus 2016 / Gongchil Avoin yhtiö c/o Ravintola Koivuhovi / Ravintola Koivuhovi / Rautkallionkatu / Koivukylä

Liikenteen alueinsinööri Susanna Koponen

§ 240 Elmontie / 72 Asola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54364
§ 241 Lipstikkakuja / 72 Asola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57171-1
§ 242 Tikkurilan asema, pohjoinen pysäköintialue / 61 Tikkurila, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 56201 muutos A
§ 243 Hagelstamintie väl. Ylästöntie - Lähettiläntie / 51 Pakkala, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 33859 muutos J
§ 244 Koivukyläntie, Malminiityn kohdalla / 65 Simonkylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 50654 muutos A
§ 245 Syväkivenpolku / 23 Kivistö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 56187
§ 246 Kivistön linja-autoasema ja liityntäpysäköinti, Vantaankoskentie / 23 Kivistö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 56121 muutokset A, B, C ja D
§ 247 Oliviinikuja, Opaalikuja / 23 Kivistö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 55667
§ 248 Spinellikuja, Spinellipolku / 23 Kivistö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS
§ 249 Piispankyläntie/21 Piispankylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 49178 muutos B
§ 250 Ainontie, Aitakuja ja Labbaksenkuja, Ainontie välillä Aitakuja - Sahratie / 12 Hämeenkylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 40840 muutokset D ja E
§ 251 Ainontie Tuomelan kohdalla / 12 Hämeenkylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 35594 muutos E
§ 252 Asolanväylä väl. Koivukylänväylä - Koivukylän puistotie, Norkkokuja, Paatsamakuja, Piilipuunpolku/70 Koivukylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 43456 muutos D
§ 253 Harmaahylkeentie / 84 Leppäkorpi, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 41999, muutos D
§ 254 Kulomäentie välillä Venuksentie - VT4:n länsiramppi / 83 Metsola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 38509 muutos C
§ 255 Päiväkummuntie välillä Kyllikintie - Laurintie / 75 Päiväkumpu, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 24581 muutos I
§ 256 Päiväkummuntie välillä Yrjänänkuja - Ahdinkuja / 75 Päiväkumpu, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 36170 muutokset D ja E
§ 257 Päiväkummuntie välillä Peijaksentie - Yrjänänkuja / 75 Päiväkumpu, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 36169 muutokset A ja B
§ 258 Päiväkummuntie välillä Ahdinkuja - Ylermintie - PL 950 / 75 Päiväkumpu, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 36171 muutokset B ja C
§ 259 Neilikkatie väl. Kielotie - Ratatie / 61 Tikkurila, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 34345 muutos J
§ 260 Talvikkitie välillä Tikkurilantie - Krassitie / 63 Viertola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57156-1
§ 261 Talvikkitie välillä Krassitie - Lehdokkitie / 63 Viertola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57156-2

- § 262 Talvikkitie välillä Lehdokkitie - Lummetie / 63 Viertola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 56435
- § 263 Sinikellontie / 68 Koivuhaka, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57155-1
- § 264 Tikkurilantie väl. pl 2260 - Osmankäämintie / 68 Koivuhaka, 63 Viertola, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 31300 muutokset R ja S
- § 265 Vaunukalliontie plv 0 - 350 / 94 Hakunila, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 23185 muutos
- § 266 Nieriäisentie välillä Sorvatie - Nahkiaisentie / 85 Jokivarsi, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 43210 muutos B
- § 267 Koivumäenkuja, Lähdekuja / 93 Vaarala, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 52342 muutos A
- § 268 Asolanväylä väl. Koivukylänväylä - Koivukylän puistotie, Norkkokuja, Paatsamakuja, Piilipuunpolku / 70 Koivukylä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 43456 muutokset E ja F
- § 269 Liesikuja / 15 Myyrmäki, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 21213 muutos F
- § 270 Ritakuja / 40 Ylästö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 29755 muutos A
- § 271 Martinlaaksontie väl. Raappavuorentie - Viherpolku, Raappavuorenreuna / 17 Martinlaakso, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 38561 muutos I
- § 272 Raappavuorentie väl. Martinlaaksontie - Raappavuorenkuja / 17 Martinlaakso, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 38562 muutokset H ja I
- § 273 Juustenintie / 12 Hämeenkyliä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 40847 muutos A
- § 274 Martinlaaksontie plv 1190 - 1700 / 17 Martinlaakso, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 16582 muutos U
- § 275 Patotie / 15 Myyrmäki, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 16074 muutos H
- § 276 Kielotie välillä Talvikkitie - Kuriiritie, Virnatori / 61 Tikkurila, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 25079 muutokset I ja J
- § 277 Kiitoradantie (K2) plv 660 - 1260 / 52 Veromies, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 25886 muutos H
- § 278 Pyhtäänkorventie Manttaalitiestä itään, plv 0 - 200 / 52 Veromies, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 27636 muutos B
- § 279 Valimotie välillä Kehä III - Manttaalitie / 52 Veromies, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 26272 muutos J
- § 280 Valimotie väl. Kehä III - Äyritie / 52 Veromies, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 39003 muutos A
- § 281 Koivukyläntie väl. Leinikkitie - Uusiniityntie / 65 Simonkyliä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 50658 muutos A
- § 282 Manttaalitie, pohjoisosa / 52 Veromies, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 26623 muutos A
- § 283 Kielotie välillä Keravanjoki - Virnatie, Talvikkitie välillä Kielotie - Kaislarinne / 61 Tikkurila, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 43216 muutos B
- § 284 Kuukusentie / 40 Ylästö, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57178-1
- § 285 Pähkinärinteentie väl. Pähkinätie - Lammaskuja / 12 Hämeenkyliä, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 24711 muutos I
- § 286 Härkähaantie välillä Kehä III - Kehärata / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54428

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta teknisen lautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely: Apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystä seuraavilla viranhaltijapäätöksillä

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 27 Rajatorpan vanhan koulun teknisen perusparannuksen luonnos- ja pääpiirustusvaiheen suunnitelmien hyväksyminen

Toimitilapäällikkö Pasi Salo

§ 303 Käyttölupa Neilikkatien pajatalon parkkipaikalle (pajatalon kesätapahtumalle)

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

§ 31 Tilapäisten päiväkotien Peltolan pihaurakoitsijan valinta ja sopimusasiakirjojen hyväksyminen

§ 32 Sprinklerjärjestelmän laajentaminen Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennukseen ja KVR-urakoitsijan valinta

Kaupunginarkkitehti va. Jukka Hagelberg

§ 26 Martinlaakson päiväkotia, sähkösuunnittelijan hankinta

§ 27 Aurinkokiven II vaihe - tietomallikoordinaattorin valinta

Katupäällikkö Janne Juntunen

§ 269 Ullantie tila 415-1-533; haltuunotetulla katualueella olevan omaisuuden korvaaminen

§ 271 Ullantie tila 415-1-96; haltuunotetulla katualueella olevan omaisuuden korvaaminen

§ 272 Kaapeliverkon siirtäminen kaavamuuotosalueella Myyrmäessä: Piipuisto - Rajatorpantie - Raappavuorentie, urakkatarjouksen hyväksyminen

§ 273 Pitkäsuon maankaatopaikka, vastaanottoaseman katos / urakkatarjouksen hyväksyminen

§ 274 Ullantie tila 415-1-524; katutekniikan työstä aiheutuneen vahingon korvaaminen

§ 275 Lupa rakenteiden sijoittamiseksi katualueelle: Kiinteistö Oy Karanlahti (Viertolankuja 2) pelastustien ja nostopaikkojen, routaeristysten sekä anturoiden osittainen sijoittaminen

Osmankäämintie ja Viertolankuja

§ 276 Raikupolku - Raikukuja; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

§ 278 Tulppaanitie 2; yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoitusluvan myöntäminen

Liikenteen alueinsinööri Susanna Koponen

§ 287 Härkähaantie välillä kehärata - Härkähaankuja / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54429

§ 288 Härkähaantie välillä Härkähaankuja - Kinkerikuja / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54430

§ 289 Härkähaankuja / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54431

§ 290 Härkälenkki / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54432

§ 291 Vehkalan aseman LP-alue / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaus-suunnitelma LOS 54433

§ 292 Härkähaanpolku välillä Härkähaantie - Kehä III jk/pp-tie / 25 Myllymäki, Vehkalan työpaikka-alue 1, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 54434

§ 293 Martinlaakson terminaali / 17 Martinlaakso, liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelma LOS 57094-4

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen jatkaminen vuosille 2017-2025 / HP

VD/VD/5418/00.01.02.06/2016

HP/PW/MT

Energiatehokkuutta ja energiansäästöä on edistetty valtion ja kunta-alan välisillä sopimuksilla jo 1990-luvulta lähtien. Sopimustoiminta on ollut merkittävä keino Suomen energiapolitiikan toteuttamisessa. Vapaaehtoinen sopimustoiminta on, aiemmilla ja nykyisin voimassa olevalla sopimuskaudella (2008-2016), ollut tuloksellista sekä Vantaan kaupungin että valtion näkökulmasta. Vantaan kaupunki on ollut mukana energiansäästösopimuksissa jo niiden alkua ajoista lähtien. Vuoden 2012 lopussa nykyisen sopimusjärjestelmän piirissä oli jo 135 kuntaa. Kaupunginhallitus on syksyllä 2013 hyväksynyt aiesopimuksen, jonka tarkoituksena on ollut tahtoa jatkaa energiatehokkuussopimusta vuosille 2017-2020.

Sopimuksella pyritään erityisesti kaupunkikonsernin energiatehokkuuden parantamiseen ja energiankäytön vähentämiseen, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian käytön lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä. Sekä energiatehokkuuden parantaminen että uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen tukevat hyvin kunnan ilmastotyötä.

Sopimuksen tekeminen Työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Vantaan kaupungin välillä edellyttää kaupunkia sitoutumaan energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen, tekemällä säästöjen saavuttamiseksi tarvittavan toimenpidesuunnitelman ja toteuttamalla suunnitelmaa. Konkreettisenä säästötavoitteena on pyrkimys vähintään 7,5 %:n energiansäästöön sopimuskaudella. Sopimukseen liittyneeltä kunnalta edellytetään säästöjen ja toimenpiteiden raportointia kerran vuodessa, liittyminen mahdollistaa myös valtiolta haettavien energiatukien saamisen.

Sopimuskausi 2017-2025 on jaettu 2 jaksoon 2017-2020 ja 2021-2025. Mikäli kunta haluaa syystä tai toisesta irtautua sopimuksesta kesken kauden, on se mahdollista vuoden 2020 lopussa.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle,

a) että Vantaan kaupunki tekee energiatehokkuussopimuksen vuosille 2017-2025 ja

b) valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys

Liitteet:

KETS sopimus 2017 - 2015

Kunnan liittymissopimusluonnos

Täytäntöönpano: esitys kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 6.2. Oikaisuvaatimus- valituskielto

Lisätiedot:

Marita Tamminen, puh.0400 818209, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kunta-alan energiatehokkuussopimus

1 Sopimusosapuolet

Tämän sopimuksen osapuolina ovat työ- ja elinkeinoministeriö (jäljempänä Ministeriö), Energiavirasto ja Kuntaliitto.

Kaupunki, kunta tai kuntayhtymä (jäljempänä Liittyjä) liittyy Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen kohdassa 5.3 kuvatulla tavalla.

2 Lähtökohdat ja perusteet

Energiansäästöä ja energiatehokkuutta on edistetty valtion ja kunta-alan välisillä sopimuksilla jo 1990-luvulta lähtien. Sopimustoiminta on ollut keskeinen ja kustannustehokas keino energiapolitiikan toimeenpanossa. Sopimus jatkaa keskeytyksettä energiatehokkuussopimustoimintaa vuoden 2016 lopussa päättyvän sopimuskauden jälkeen.

Ministeriö toteuttaa energiatehokkuussopimustoiminnalla hallituksen energiapolitiikkaa, jossa energiansäästöllä ja energiatehokkuuden parantamisella on keskeinen sija. Sopimusosapuolet pitävät vapaaehtoista sopimusmenettelyä toimivana ja tuloksellisenä energiapolitiikan toimeenpanokeinona ja pyrkivät edistämään sopimukseen kuuluvien toimenpiteiden toteuttamista siten, että sopimus on vaikuttavuudeltaan normeihin verrattavissa oleva ja toteutukseltaan joustava energiansäästökeino.

Energiatehokkuussopimustoiminta on keskeisessä asemassa energiatehokkuusdirektiivin (2012/27/EU) 7 artiklan sitovan kansallisen energiatehokkuustavoitteen saavuttamisessa. Sillä on myös tärkeä rooli energiatehokkuusdirektiivin 3 artiklan ohjeellisen kansallisen energiatehokkuustavoitteen saavuttamisessa. Suomen energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan mukainen sitova kumulatiivinen energiansäästötavoite kaudella 2014–2020 on 49 TWh_{kum} ja 3 artiklan mukainen ohjeellinen energiatehokkuustavoite vuonna 2020 on loppuenergiakulutuksen absoluuttinen taso 310 TWh ja sitä vastaava primäärienergiakulutuksen taso 417 TWh.

Kunta-alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee myös useiden muiden energiatehokkuusdirektiivissä asetettujen velvoitteiden toimeenpanoa, jotka koskevat mm. rakennusten energiatehokkuutta (4 ja 5 artiklat), julkisten hankintojen energiatehokkuutta (6 ja 19 artiklat), energiakatselmuksia (8 artikla), viestintää (12 ja 17 artiklat) sekä energiantuotantoa ja jakelua (14 ja 15 artiklat).

Sopimuksella pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisääminen edistävät samoja energia- ja ilmastopoliittisia tavoitteita ja edistämistoiminnassa voidaan käyttää osittain samoja keinoja. Siksi on perusteltua soveltuvien osin tarkastella kumpaakin osa-aluetta yhdessä.

Sopimus tukee olennaisesti myös muuta kunta-alalla tehtävää ilmastotyötä.

3 Määritelmät

Liittyjä

Tässä Kunta-alan energiatehokkuussopimuksessa Liittyjällä tarkoitetaan kuntaa, kaupunkia ja kuntayhtymää.

Sopimusosapuoli

Tässä sopimuksessa sopimusosapuolella tarkoitetaan Ministeriötä, Energiavirastoa ja Kuntaliittoa.

Energiansäästö ja energiatehokkuus

Tässä sopimuksessa energiansäästöllä tarkoitetaan aktiivisin toimenpitein aikaan saatua energiatehokkuustoimenpiteen kohteena olevan energian loppukulutuksen vähentämistä nykytasosta sekä tulevan loppukulutuksen vähentämistä¹ verrattuna siihen energiamäärään, joka toteutuisi ilman aktiivisia toimenpiteitä. Säästetty energia (kWh/a) määritetään mittaamalla tai laskennallisesti arvioimalla energiatehokkuustoimenpiteen kohteena oleva kulutus ennen toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankulutukseen vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan. Vastaavasti energiankäytön tehokkuuden parantamisella tarkoitetaan niiden toimenpiteiden toteuttamista, joilla tietyn tuotteen tai palvelun tuottamiseen tarvittavaa energiamäärää pienennetään. Energiategokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä tai liittyä energiaa kuluttavien laitteiden käyttöön, toimintatapoihin, toimintaympäristöön tai käyttäytymiseen. Toteutetut energiansäästötoimet lähtökohtaisesti parantavat aina energiatehokkuutta.

Uusiutuva energia

Tässä Kunta-alan energiatehokkuussopimuksessa uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla tarkoitetaan uusiutuvasta biomassasta, biokaasusta, vesivoimasta tai auringosta, tuulesta, jätepolttoaineen biohajoavasta osasta, kestävästi tuotetuista bionesteistä sekä maaperän, vesistön, ilman tai jäteveden lämpösisällöstä saatavaa energiaa.

4 Sopimuksen kohderyhmä ja rajaukset

4.1 Sopimuksen kohderyhmä ja siihen liitettävä energiankäyttö

Tämä sopimus koskee kaikkea Liittyjän hallinnassa olevaa energiankäyttöä siltä osin, kun siihen liittyvät energiatehokkuustoimet ovat yksiselitteisesti Liittyjän päätäntävällässä: omistettut, vuokratut ja vuokralle annetut rakennukset, katu- ja muu ulkovalaistus, vesi- ja jätehuolto, sekä joukkoliikenne, omat kuljetukset ja työkooneet. Edellä olevasta poiketen energian tuotannon, siirron ja jakelun sekä asuinrakennusten energiankäyttö liitetään ensisijaisesti niille tarkoitettuihin elinkeinoelämän tai kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksiin.

Liittyjä huolehtii, että energiankäyttö liitetään ainoastaan yhteen energiatehokkuussopimukseen. Kohderyhmiä ja sopimukseen liitettävää energiankäyttöä koskevat rajaukset ja mahdolliset poikkeukset esitetään tarkemmin seuraavassa kohdassa 4.2.

4.2 Sopimukseen liitettävän energiankäytön ja toimintojen rajaukset ja poikkeukset

Muihin energiatehokkuussopimuksiin liitettävä energiankäyttö ja toiminta

4.2.1 Energian tuotanto, siirto ja jakelu

Tämän Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen ulkopuolella on Liittyjän kokonaan tai osittain omistama energian tuotanto, siirto ja jakelu tai vastaavat toiminnot. Liittyjä sitoutuu myötävaikuttamaan, että nämä toiminnot liittyvät niitä koskeviin Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen energiantuotantoa ja/tai energiapalveluja koskeviin toimenpideohjelmiin.

Jos Liittyjän omistuksessa tai osaomistuksessa olevan energian tuotannon, siirron ja jakelun energiankäyttö ja toiminta on niin pienimuotoista, että niiden liittäminen erikseen elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen ei olisi tarkoituksenmukaista, Liittyjä voi liittää näiden energiankäytön ja toiminnot tähän sopimukseen.

¹ Esim. ecodesign-tasoa parempien laitteiden hankinta tai määräystasoa parempi uudisrakentaminen

4.2.2 Vuokra-asunnot, vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt

Vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt liittyvät ensisijaisesti kiinteistöalan energiategohokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan.

Liittyjä sitoutuu myötävaikuttamaan siihen, että Liittyjän osittain tai kokonaan omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt liittyvät niitä koskevaan Kiinteistöalan energiategohokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

Jos kuitenkin tämä palvelutoiminto on pienimuotoista (alle 500 asuntoa), Liittyjä voi liittää sen energiankäytön ja toiminnon tähän sopimukseen.

4.2.3 Kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset

Liittyjä sitoutuu myötävaikuttamaan siihen, että sen omistamat tai osaomistamat kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset liittyvät Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen silloin, kun ne eivät ole liittyneet tai liity Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiategohokkuussopimuksiin.

Usean sopimuskunnan omistuksessa olevat yhtiöt tai liikelaitokset

Liittyjä arvioi sopimukseen liittyessään useamman sopimuskunnan omistuksessa olevien toimintojen (esim. jäte- ja vesihuoltoyhtiöt, satamat, ruokapalvelut, työterveys ja muut vastaavat) liittämistä sopimukseen ta-pauskohtaisesti. Yhtiö tai liikelaitos voi liittyä vain yhteen sopimukseen.

Ostetut palvelut ja hankinnat

Tämä sopimus koskee ostettuja palveluita vain hankintamenettelyjen soveltamisen kautta (kohta 6.3 ja 6.4).

4.3 Muuhun kuin kunnan omaan energiankäyttöön kohdistuvien kunnan toteuttamien toimenpiteiden energiansäästö

Kolmansien osapuolien energiansäästö, joka on seurausta Kunnan toteuttamista energiategohokkuustoimenpiteistä, mutta ei koske Kunnan omaa energiankäyttöä, voidaan, ellei säästö kuulu muun energiategohokkuussopimusalan piiriin, raportoida kunnan energiansäästönä. Tällöin edellä mainittu kolmansien osapuolien energiansäästö voidaan laskea mukaan seurattaessa Kunnan tämän sopimuksen mukaisen energiansäästötavoitteen saavuttamista.

Kolmansien osapuolien energiansäästöllä tarkoitetaan esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan toimenpiteitä liittyen pientalojen rakentamiseen energiategohokkuudeltaan voimassa olevaa määräystasoa paremmiksi. Liittyjän tavoitteen seurantaan sisällytettävästä energiansäästöstä voi enintään 50 prosenttia olla kolmansien osapuolien energiansäästöä.

5 Sopimuskausi, sopimuksen tavoitteet, sopimukseen liittyminen sekä liittyjän tavoitteet ja tavoitteen saavuttamisen seuranta

5.1 Sopimuskausi ja sopimusjaksot

Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen sopimuskausi 2017–2025 kattaa kaksi jaksoa: sopimusjakso 2017–2020 (4 vuotta) ja sopimusjakso 2021–2025 (5 vuotta), yhteensä 9 vuotta.

5.2 Sopimuksen tavoitteet

Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen tavoitteena on osaltaan varmistaa, että niin kansallisesti asetetut kuin energiategohokkuusdirektiivin mukaiset energiansäästötavoitteet saavutetaan energiategohokkuusdirektiivin toimeenpanokaudella 2014–2020. Energiategohokkuussopimuksen tavoitteena on myös kansallisella tasolla

merkittävästi vaikuttaa EU:n vuoden 2030 energiategohokkuustavoitteen saavuttamiseen. Kunta-alan energiategohokkuussopimustoiminta tukee myös useiden muiden energiategohokkuusdirektiivissä asetettujen velvoitteiden toimeenpanoa.

Tavoitteena on saada mahdollisimman suuri osa kuntien, kaupunkien ja kuntayhtymien omasta ja niiden hallinnassa olevasta energiankäytöstä energiategohokkuussopimustoiminnan piiriin. Asukasluvulla mitattuna kattavuustavoite on 1.1.2017 vähintään 50 prosenttia ja 31.12.2018 mennessä vähintään 75 prosenttia.

Lisäksi sopimuksen tavoitteena on, että julkinen sektori toimii esimerkkinä energiategohokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistämässä levittämällä asukkaille ja alueen toimijoille aktiivisesti tietoa energiategohokkuuteen ja uusiutuvan energian käyttöön liittyvistä mahdollisuuksista sekä niiden tuloksista. Näin myötävaikutetaan myös Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen.

5.3 Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen liittyminen

Liittyjä allekirjoittaa liittyjäkohtaisen energiategohokkuussopimuksen, johon kiinteänä osana kuuluvat tämä Kunta-alan energiategohokkuussopimus sekä liittymistiedot.

Liittyjä liitetään Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen, kun Energiavirasto on tarkistanut liittyjäkohtaiset liittymistiedot ja Liittyjän energiategohokkuussopimus on allekirjoitettu. Liittyjän sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka.

Allekirjoitustilaisuudessa syksyllä 2016 Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen liitettävien Liittyjien energiategohokkuussopimuksen allekirjoittajina ovat Liittyjä ja työ- ja elinkeinoministeriö. Allekirjoitustilaisuuden jälkeen liittyttäessä liittyjäkohtaisen energiategohokkuussopimuksen allekirjoittavat Liittyjä ja Energiavirasto.

5.4 Liittyjän tavoitteet

Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen Liittyjä asettaa liittyessään lähtökohtaisesti vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen sopimuskaudelle 2017–2025 ja välitavoitteen 4 prosenttia vuodelle 2020.

Liittyjä, joka on ollut mukana tätä sopimusta edeltävällä sopimuskaudella (2008–2016), ja haluaa hyödyntää vuosina 2014–2016 toteuttamiaan energiategohokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoituja säästöjä, asettaa vähintään 10,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2014–2025 ja välitavoitteen 7 prosenttia vuodelle 2020.

Liittyjän energiategohokkuussopimuksen liittymistiedoissa esitetään Liittyjän ohjeellinen energiansäästötavoite energian loppukäytön määränä (MWh) vuosina 2020 ja 2025. Tavoite lasketaan kohdan 4 mukaisesti määritetystä energiamäärästä. Laskennassa käytetään viimeisimmän käytettävissä olevan kalenterivuoden tietoja.

Vuosille 2020 ja 2025 asetettavia ohjeellisia energiansäästötavoitteita (MWh) voidaan Liittyjän kirjallisen esityksen perusteella sopimuskaudella tarkistaa kohdassa 8 mainitulla Energiaviraston päätöksellä, mikäli sopimuksen voimassaolon aikana tapahtuneista rakenteellisista tai omistuksellisista muutoksista johtuen Liittyjän sopimuksen piirissä oleva energiankäyttö muuttuu olennaisesti liittymistilanteesta.

Kunnan sopimuksen toimeenpanoon liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja velvoitteet on kuvattu kohdassa 6.

5.5 Liittyjän asettaman energiansäästötavoitteen saavuttamisen seuranta

Ohjeellisen energiansäästötavoitteen saavuttamista tarkastellaan ensimmäisen ja toisen sopimusjakson (kohdassa 5.1) lopussa (2020 ja 2025) energiategohokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoitujen energiansäästötoimenpiteiden säästövaikutuksen perusteella.

Raportoitujen säästöjen pitää olla toteutettu sillä kaudella², jolle Liittyjä on tavoitteensa edellisen kohdan mukaisesti asettanut. Tavoitteen seurantaan hyväksyttävän energiansäästövaikutuksen tulee olla voimassa tarkasteluvuonna (2020 ja 2025). Energiansäästötoimenpiteiden on lähtökohtaisesti kohdistuttava Liittyjän sopimuksen mukaisessa tavoitteenlaskennassa mukana olevaan energiankäyttöön. Edellä olevasta on poikkeuksena kohdassa 4.3 mainittu kolmannen osapuolen energiansäästö.

Liittyjän energiankulutuksen ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan sopimukseen liitettyä lähtötilannetta alhaisempi.

Liittyjän tavoitteen saavuttamisen seurantaan käytettävien sopimusten seurantarjestelmään raportoitavien energiategohokkuustoimenpiteiden säästövaikutus arvioidaan useimmiten laskennallisesti. Yleisiä ohjeita toimenpiteiden säästöjenlaskentaan ja niiden dokumentointiin löytyy sopimustoiminnan www-sivuilta löytyväs-tä dokumentista Energiansäästötoimenpiteet energiansäästösopimuksissa – Säästölaskennan yleisiä pelisääntöjä.

6 Liittyjän toimenpiteet ja velvoitteet

Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen tavoitteena on sisällyttää energiategohokkuuden jatkuva parantaminen ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen osaksi Liittyjän käytössä olevia tai käyttöön otettavia strategioita, johtamisjärjestelmiä ja toimintasuunnitelmia.

Liittyjä sitoutuu energiategohokkuuden jatkuvaan parantamiseen sekä muihin tässä kohdassa esitettyihin toimenpiteisiin, kun se on teknisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen taloudellista ja mahdollista (kohdat 6.1–6.10). Energiategohokkuuden jatkuva parantaminen edellyttää johdon sitoutumista ja sopimuksen mukaisen toiminnan hyvää organisointia sekä toimenpiteiden suunnittelua ja toteuttamista.

Liittyjä raportoi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, energiansäästötoimenpiteistä ja niiden säästövaikutuksista sekä muista tämän kohdan 6 mukaisista toimenpiteistä energiategohokkuussopimustoiminnan seurantarjestelmään (kohta 6.11).

6.1 Sopimuksen mukaisen toiminnan organisointi

Tavoitteena on liittää energiategohokkuus, energiansäästö ja pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen tarkoituksenmukaisella tavalla osaksi Liittyjän toimintaa ja käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä. Liittyjä nimeää, sopimustoiminnan toimeenpanon vastuuorganisaation, tarvittaessa hallinto- tai toimintayksikkökohtaisine vastuuhenkilöineen.

Sopimuksen vastuuhenkilö

Päätätessään sopimustoimintaan liittymisestä Liittyjä samalla vastuuttaa sopimustoiminnan toimeenpanon ja nimeää liittyessään sopimuksen vastuuhenkilön. Sopimuksen vastuuhenkilö huolehtii, että sopimuksen toimeenpano ja tehtävät organisoidaan ja resursoidaan, jotta sopimuksen toimeenpanon mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista.

Sopimuksen yhdyshenkilö

Liittyjä nimeää sopimukseen liittyessään sopimuksen yhdyshenkilön joka toimii yhteyshenkilönä sopimusosapuoliin, Motivaan ja Liittyjän omassa organisaatiossa.

² 2017–2025 tai 2014–2025

Liittyjä voi lisäksi halutessaan nimetä erikseen raportointivastuuhenkilön/-henkilöitä, hoitamaan Liittyjän vuoriraportointia raportointiyksiköittäin siten, kun Liittyjä sopimukseen liittyessään ne määrittää³. Raportointiin liittyvä yhteydenpito tapahtuu tällöin ensisijaisesti raportointivastuuhenkilön/-öiden kanssa. Mikäli raportointivastuuhenkilöitä ei nimetä, toimii sopimuksen yhdyshenkilö myös raportointivastuuhenkilönä.⁴

6.2 Toimintasuunnitelma

Liittyjä laatii sopimuksen toimeenpanon mukaisen toimintasuunnitelman tai päivittää olemassa olevan. Toimintasuunnitelma hyväksytetään Liittyjän vastuullisessa toimielimessä ja se toimitetaan viimeistään vuoden kuluessa sopimukseen liittymisestä Motivaan.

Toimintasuunnitelmassa esitetään Liittyjän sopimuksen mukaisen toimeenpanon organisointi. Energiategohokkuussopimuksen toimeenpanon on tarkoitus sisältyä Liittyjän jatkuviin toimintoihin ja ohjelmiin eikä sen tulisi olla erillinen Liittyjän muista toiminnoista. Toimintasuunnitelma voi esimerkiksi olla lyhyt kuvaus siitä, miten keskeiset energiategohokkuuden parantamiseen ja uusituvan energian käytön lisäämiseen tähtäävät sopimustoiminnan velvoitteet on otettu huomioon ja liitetty Liittyjän strategiaan, energia- ja ilmasto-ohjelmiin tai käytössä oleviin johtamis- tai laatujärjestelmiin. Toimintasuunnitelman laadinnassa Liittyjä pyrkii huomioimaan mahdollisuuksien mukaan kuntalaisten tarpeet ja näkemykset.

Liittyjä pitää toimintasuunnitelman ajan tasalla ja päivittää sen tarvittaessa.

6.3 Energiategohokkuus julkisissa hankinnoissa

Tavoitteena on saada energiategohokkuus yhdeksi kriteeriksi kaikkiin niihin julkisiin hankintoihin, joissa energiategohokkaamman laitteen, järjestelmän tai hankintakokonaisuuden valinta johtaa kokonaistaloudellisesti edullisempaan lopputulokseen.

Energiategohokkuuden kannalta merkittävien hankintojen kilpailutusvaiheessa Liittyjä edellyttää aina, kun se on tarkoituksenmukaista, palveluntarjoajilta hankintakokonaisuudesta, laitteesta tai järjestelmästä riittävät energiategohokkuustiedot (energiankulutus MWh/a), joko vähimmäisvaatimuksena tai vertailukriteerinä. Energiategohokkaan hankinnan säästövaikutus on tämän avulla mahdollista laskennallisesti arvioida ja raportoida säästötoimenpiteenä energiategohokkuussopimusten seurantajärjestelmään.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä sisällyttää Ministeriön julkaiseman ohjeen ”Energiategohokkuus julkisissa hankinnoissa” tarkoituksenmukaisessa laajuudessa osaksi Liittyjän omaa hankintaohjeistusta.
- Liittyjä ohjeistaa sekä kouluttaa hankintoja tekevän henkilöstön energiategohokkuuden huomioon ottamiseksi hankintamenettelyissä.

6.4 Energiategohokkuuden huomioon ottaminen suunnittelun ohjauksessa

Tavoitteena on, että uudis- ja korjausrakentamiseen liittyvässä päätöksenteossa otetaan huomioon toteutusvaihtoehtojen energiategohokkuus ja elinkaarikustannukset yhtenä valintakriteerinä.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä kehittää rakennusten suunnittelun ohjausta ja ohjeistaa uudisrakennus- ja korjausrakennuskohteittensa suunnittelun ja rakentamisen valvonnan niin, että tekniset ja järjestelmävalinnat perustuvat mahdollisimman suuressa määrin elinkaarietäällisyyteen ja energiategohokkuuteen.

³ Liittyjä voi esimerkiksi raportoida kaikki kunnan omistamat yhtiöt erikseen kunnan muusta toiminnasta. Raportointi-yksiköistä sovitaan pääsääntöisesti liittymisvaiheessa Motivan kanssa.

⁴ Raportointivastuuhenkilön lisäksi voidaan Liittyjän tarpeiden mukaisesti nimetä erikseen myös rakennusten energiankulutuksen seurantatietojen vastuuhenkilö, jolle osoitetaan ko. tietoja koskevat mahdolliset kysymykset.

- Liittyjä edellyttää uudisrakennus- ja korjausrakennuskohteittensa suunnittelijoilta eri toteutusvaihtoehtojen energiatehokkuusvaikutusten esittämistä sekä varaa näille tähän työhön riittävät resurssit ja riittävän ajan aina kun mahdollista.
- Liittyjä painottaa uudisrakennus- ja korjausrakennuskohteiden suunnittelijoita kilpailuttaessaan energiatehokkuusasiantuntemusta ja kokemusta kustannusten ohella.

Näiden lisäksi Liittyjä pyrkii edistämään kaavoitus- ja liikennesuunnittelulla yhdyskuntarakenteen energiatehokkuutta.

6.5 Energiakatselmusten ja niissä havaittujen energiansäästötoimien toteuttaminen

Tavoitteena on kaikkea energiankäyttöä koskevien kokonaisvaltaisten energiakatselmusten suunnitelmallinen toteuttaminen rakennusten sekä muun toiminnan taloudellisesti kannattavien energiansäästömahdollisuuksien selvittämiseksi.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä suunnittelee energiakatselmustoiminnan järjestelmällisen toteutuksen, jossa otetaan huomioon olemassa olevien kohteiden energiakatselmusten tai seurantakatselmusten ja uusien kohteiden energiakatselmusten (käyttöönottokatselmusten) tarve ja liittää suunnitelman osaksi tämän sopimuksen mukaista toimintasuunnitelmaa.
- Liittyjä varmistuu uusissa ja peruskorjatuissa kohteissa valittujen ratkaisujen energiatehokkuudesta ja energiatehokkaasta käytöstä niiden takuukauden aikana esimerkiksi energiakatselmuksin sekä käyttöohjein ja -opastuksin.
- Liittyjä kartoittaa energiansäästömahdollisuudet myös muun kuin rakennusten energiankäytön osalta (kuten esim. ulkovalaistus, vesihuolto, kuljetukset) keskittyen niihin Liittyjän toiminnan osaluaisiin, joiden energiankäyttö on merkittävää tai energiansäästön potentiaali arvioidaan merkittäväksi.
- Liittyjä toteuttaa ne energiakatselmuksissa tai muuten todetut energiatehokkuustoimenpiteet, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita ja huolehtii siitä, että toimenpiteet ja niihin liittyvät tiedot raportoidaan energiatehokkuussopimustoiminnan seurantajärjestelmään sen edellyttämässä laajuudessa.

Seurantakatselmuksia suositellaan tehtäväksi kohteissa, joissa aiemmin toteutetun energiakatselmuksen tiedot ja tulokset ja energiatekniset ratkaisut ovat vanhentuneet tai joissa energiankulutuksen ja energiatehokkuuden seurannan perusteella todetaan erityinen tarve katselmoinnille hyvän energiatehokkuuden varmistamiseksi tai sen tehostamiseksi.

Käyttöönottovaiheessa tehtävää energiakatselmusta (käyttöönottokatselmus) suositellaan kaikissa pinta-alaltaan vähintään 1000 m²:n uusissa rakennuksissa ja rakennuksissa, joissa tehdään laaja peruskorjaus tai joiden käyttötarkoitusta oleellisesti muutetaan.

6.6 Säästötakuu- ja/tai muiden rahoitusmenettelyjen käyttö investointien toteutuksessa

Tavoitteena on varmistaa, että Liittyjä osaa ja voi käyttää investointien toteuttamisessa menettelyjä, joilla energiatehokkaiden järjestelmien ja laitteiden hankinta voidaan uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa tarvittaessa tehdä kokonaan tai osittain muusta investointibudjetista riippumattomasti.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä hankkii ja ylläpitää osaamista erilaisten rahoitus- ja leasing ratkaisujen kuten PPP (Public-Private-Partnership), EPC (Energy Performance Contracting), ESCO (Energy Service Company) -palvelujen käyttämisestä hankintojen ja investointien toteuttamiseksi.
- Liittyjä ottaa investointeja valmisteltaessa huomioon mahdollisuuden käyttää esim. edellä mainittuja rahoitusratkaisuja silloin, kun rahoituksen puute on esteenä kustannustehokkaan investoinnin to-

teutumiselle ja pyrkii tarvittaessa vaikuttamaan siihen, että rajoitukset näiden palveluiden käyttöönottamiseksi saadaan poistettua.

6.7 Kulutusseuranta ja sen hyödyntäminen

Tavoitteena on Liittyjän energiankäytön seurannan organisointi siten, että seurantatietoja hyödynnetään suunnitelmallisesti energiatehokkuuden hyvän tason ylläpitämiseksi ja tarpeettoman energiankulutuksen välttämiseksi. Tavoite koskee kaikkea sopimukseen liitettyä energiankäyttöä (kohta 4) ja energiamuotoja.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä hyödyntää aktiivisesti energian- ja veden kulutuksen seurantatietoja ja huolehtii, että seurantatiedot ovat helposti henkilöstön saatavilla toimenpidetarpeiden tunnistamiseksi ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään lisääntyvästi esimerkiksi energiankulutuksen tuntitehotietoja.
- Liittyjä kouluttaa kiinteistöjen käyttöhenkilökunnan hyödyntämään tuntitehomittauksia ja kehittää kulutus- ja energiatehokkuuden seurannan ja raportoinnin menettelytapoja hyödyntäen mm. etäluettavien mittareiden tuomia mahdollisuuksia.
- Liittyjä suunnittelee ja organisoii energiankulutuksen seurannan lisäksi toiminnallisten muutosten seurannan (palvelujen määrä ja laatu, tilojen käyttö- ja aukioloajat jne.). Tavoitteena on siirtyä pelkän kulutuksen seurannasta kohdekohtaiseen energiatehokkuuden seurantaan.
- Liittyjä lisää vähintään kuukausitasoisen seurannan kattavuutta rakennuskannassaan ja muussa energiankäytössään.

6.8 Koulutus- ja tiedotustoiminta

Tavoitteena on koulutuksella ja tiedotuksella varmistaa, että henkilöstöllä on omiin tehtäviinsä ja toimintaansa liittyen tarpeelliset tiedot ja valmiudet energian tehokkaaseen käyttöön ja energiansäästöön. Liittyjän on lisäksi tavoitteena toimia esimerkiksi energiansäästöä ja energiatehokkuutta koskevissa asioissa ja osoittaa se tiedottamalla toimistaan aktiivisesti niin organisaation sisällä kuin organisaatiosta ulospäin.

Liittyjän toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Liittyjä liittää tiedot energiankulutuksesta, energiakustannuksista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä sopimustoiminnasta ja sen tavoitteista ja niiden toteutumisesta vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä esimerkiksi Liittyjän toiminta- tai tilintarkastuskertomuksessa.
- Liittyjä julkaisee kohdan 6.2 mukaisen ajan tasalla olevan Toimintasuunnitelman verkkosivuillaan.
- Liittyjä tiedottaa säännöllisesti, tai järjestää vastaavasti esim. koulutusta, energiansäästöön ja energian tehokkaaseen käyttöön liittyvistä asioista omalle henkilöstölle sekä luottamushenkilöille.
- Liittyjä viestii sopimukseen liittymisestä sekä siihen liittyvästä energiansäästöavoitteesta ja sen saavuttamisen seurannasta julkisesti esimerkiksi verkkosivuillaan.
- Liittyjä sisällyttää energiansäästöön ja energian tehokkaaseen käyttöön sekä uusiutuvaan energiaan liittyvät asiat kasvatus- ja opetustoimintaan.
- Liittyjä toimii yhteistyössä tiedotusvälineiden sekä energiansäästön että uusiutuvien energianlähteiden edistämiseksi vastaavien organisaatioiden kanssa tiedon välittämiseksi alueellaan asukkaille ja muille toimijoille.

6.9 Uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto

Tavoitteena on energiatehokkuuden parantamisen lisäksi kannustaa liittyjiä kasvattamaan uusiutuvien energialähteiden käytön osuutta kunnan alueella ja erityisesti sen omassa toiminnassa.

Liittyjän toimenpiteitä uusiutuvan energian edistämiseksi:

- Liittyjä kartoittaa esimerkiksi uusiutuvan energian kuntakatselmuksella uusiutuvien energialähteiden käytön osuuden lisäämismahdollisuudet koko kunnan alueella tai tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.
- Liittyjä korvaa mahdollisuuksien mukaan rakennuksissa ja muissa energiaa kuluttavissa kohteissa fossiilisia polttoaineita uusiutuvalla energialla.
- Liittyjä lisää uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön ja lämmön osuutta Liittyjän energianhankinnassa.
- Liittyjä myötävaikuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoon kunnan alueella sijaitsevassa energiantuotannossa.
- Liittyjä toteuttaa mahdollisuuksien mukaan uusiutuvien energialähteiden edistämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotustoimia sekä kehityshankkeita.

6.10 Alueellinen yhteistyö ja koordinaatio

Tavoitteena on lisätä Liittyjien ja muiden kunta-alan toimijoiden välistä yhteistyötä sekä yhteistyötä maakuntaliiton ja alueen energiapalveluorganisaatioiden (esim. energiatoimistot) kanssa Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi, sekä sopimuksen toimeenpanon, kuluttajien energianeuvontapalvelujen ja energiatehokkuusviestinnän varmistamiseksi ja edistämiseksi.

6.11 Sopimuksen mukaisen toiminnan raportointi

Liittyjä raportoi vuosittain⁵ huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, energiansäästötoimenpiteistä ja niiden säästövaikutuksista sekä muista kohdan 6 mukaisista toimenpiteistä energiatehokkuussopimustoiminnan seurantarjestelmään sen edellyttämässä laajuudessa⁶.

7 Ministeriön toimenpiteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat, Ministeriö

- tukee työ- ja elinkeinoministeriön energiatuen myöntämiseen liittyvien ehtojen mukaisesti Liittyjien energiansäästöä ja uusiutuvan energian käyttöä koskevia energiakatselmuksia⁷. Tuen suuruutta määrättäessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Liittyjän sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen sekä ja uusiutuvien energialähteiden edistämistöimiin
- tukee Liittyjän energiakatselmuksissa tai vastaavissa selvityksissä todettuja, energiatuen yleiset ehdot täyttäviä, energiansäästöön ja uusiutuviin energialähteisiin liittyviä investointeja⁸. Etusijalla ovat uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoa edistävät hankkeet. Tuen suuruutta määrättäessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Liittyjän sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen

⁵ Tämän Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 ensimmäinen vuosiraportointi tapahtuu vuonna 2018 ja viimeinen vuosiraportointi vuonna 2026. Mikäli Liittyjä irtautuu sopimuksesta 31.12.2020, se sitoutuu raportoimaan vuoden 2020 tiedot vuonna 2021.

⁶ Sopimustoiminnan seurantarjestelmän ylläpito ja kehitys tapahtuvat Motiva Oy:ssä.

⁷ Ministeriö ei myönnä energiatukea asuinrakennusten energiakatselmuksiin. Vastaavasti Energiategokkuuslain (1429/2014) 6 pykälän mukaisia suurten yritysten pakollisia energiakatselmuksia ei tueta.

⁸ Ministeriö ei myönnä energiatukea asuinrakennusten energiansäästöinvestointeihin.

- osallistuu kunta-ala sopimustoiminnan toimeenpanoon ja kehittämiseen yhdessä Energiaviraston ja Kuntaliiton sekä muiden kunta-alan sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtäviä ei ole Ministeriöltä osoitettu Energiavirastolle.

8 Energiaviraston toimenpiteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat, Energiavirasto TEM:n ohjauksessa

- osallistuu Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen toimeenpanoon riittävin resurssein
- osallistuu Kunta-alan energiategohokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Ministeriön, Kuntaliiton sekä muiden sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtävät on osoitettu Ministeriöltä Energiavirastolle
- seuraa Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen tavoitteiden toteutumista
- osallistuu yhteisiin koulutushankkeisiin, joiden tavoitteena on tukea tämän sopimuksen toimeenpanoa
- käsittelee Liittyjän kirjallisen esityksen perusteella vuosille 2020 ja 2025 asetetun ohjeellisten energiansäästötavoitteen tarkistamisen
- seuraa Liittyjän sopimusvelvoitteiden toteuttamista ja esittelee tarvittaessa sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä johtuvan asian johtoryhmälle
- osoittaa Motiva Oy:lle resursseja, jotta Motiva Oy voi pitää yllä liittymisrekisteriä, tuottaa sopimuksen tavoitteiden ja vaikutusten toteutumisen seurantaan tarvittavaa tietoa, tukea sopimustoiminnan viestintää ja ylläpitää verkkosivuja, osallistua sopimustoiminnan kehittämiseen, ylläpitää ja kehittää sopimusten seurantajärjestelmää, tuottaa yhteenvedon kunta-alan vuosiraportoinnista sekä osallistua kunta-alan energiategohokkuussopimuksen toimeenpanon tukemiseen esimerkiksi tuottamalla tiedotus- ja koulutusmateriaalia hyvistä käytännöistä ja/tai osallistua kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen.

9 Kuntaliiton toimenpiteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi Kuntaliitto

- edistää kuntien liittymistä energiategohokkuussopimukseen
- kannustaa ja edistää sopimuskuntia liittämään energiategohokkuussopimuksen mukaisen toiminnan kuntien muuhun jatkuvaan parantamiseen, uusiutuvan energian ja kestävien hankintojen edistämiseen sekä ilmastotavoitteiden saavuttamiseen liittyviin toimenpiteisiin
- tukee kuntien toimenpiteitä energiategohokkuussopimuksen vaatimien toimenpiteiden toteuttamiseksi
- tiedottaa energiategohokkuussopimuksista ja saavutetuista säästötuloksista kunnille
- tekee tarvittaessa kehittämisohdotuksia sopimuksen toimeenpanoon vaikuttavissa, omaan tehtäväkenttäänsä kuuluvissa asioissa.

10 Johtoryhmä

Tämän sopimuksen mukaista toimintaa seuraa ja ohjaa johtoryhmä, johon Ministeriö nimeää puheenjohtajan, Energiavirasto yhden jäsenen, Kuntaliitto yhden jäsenen, Motiva Oy yhden jäsenen sekä aiesopimuksen allekirjoittaneet (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu ja HSY) keskuudestaan yhden jäsenen. Lisäksi johtoryhmään kutsutaan kaksi Kuntaliiton ehdottamaa jäsentä liittyneistä kunnista tai kuntayhtymistä.

Johtoryhmän tehtävänä on

- antaa tarvittaessa sopimuksen toimeenpanoon liittyviä yleisiä ohjeita ja tulkintoja
- seurata kunta-alan energiategohokkuussopimuksen tavoitteiden toteutumista
- valmistella ehdotukset tarvittavista muutoksista, mikäli kunta-alalle asetettujen ohjeellisten energiansäästötavoitteiden saavuttaminen vuosina 2020 ja 2025 vaikuttaa epätodennäköiseltä. Samalla sovitaan siitä, miten muutokset toteutetaan yhdessä sopimukseen liittyneiden kanssa
- käsitellä ja päättää Liittyjän tavoitteen asetannasta, mikäli Liittyjä esittää erityisen perustelluista syistä pienempää tavoitetta kuin lähtökohtaisesti sopimuksen kohdan 5 mukaisesti edellytetään
- päättää vuoden 2019 loppuun mennessä vain toiselle sopimusjaksolle 2021–2025 liittyville asetettavista tavoitteista ja liittymismenettelyistä
- käsitellä irtautumiset, irtisanoutumiset ja erottamiset sekä mahdolliset tukien takaisinperinnät
- päättää Liittyjän kohdan 11.2 mukaisesta erottamisesta.

11 Sopimuksen voimassaolo, irtisanominen, sopimuksesta erottaminen, mahdolliset seuraamukset sekä sopimuksesta irtautuminen

11.1 Kunta-alan energiategohokkuussopimuksen irtisanominen

Ministeriö, Energiavirasto ja Kuntaliitto

Ministeriö, Energiavirasto ja Kuntaliitto voivat yhdessä tai erikseen irtisanoa tämän sopimuksen, jos toimintaympäristö tai toimintaolosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet sopimistilanteeseen verrattuna tai jos sopimus ei näytä johtavan sille asetettuihin tavoitteisiin. Mikäli sopimus purkautuu, sovitaan johtoryhmässä miten mahdolliset keskeneräiset sopimuksen toimeenpanoon liittyvät hankkeet saatetaan päätökseen.

Liittyjän irtisanoutuminen ja sen mahdolliset seuraamukset

Liittyjä voi irtisanoutua Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti Energiavirastolle⁹. Irtisanoutumisilmoituksessaan Liittyjä sitoutuu ilmoittamaan mahdolliset sopimuskauden aikana energiategohokkuussopimuksen perusteella saamansa energiatuet.

Energiategohokkuussopimuksesta irtisanoutuvan Liittyjän saamat energiatuet, jotka on saatu energiategohokkuussopimuksen perusteella, voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomainen päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

11.2 Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta erottaminen ja sen mahdolliset seuraamukset

Energiavirasto voi erottaa Liittyjän Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta, mikäli Liittyjä ei toteuta niitä velvoitteita, joihin se on liittyessään sitoutunut.

Esimerkkeinä irtisanomisperusteista voivat olla laiminlyönnit seuraavissa velvoitteissa:

- Toimintasuunnitelman laatimisen, päivittämisen ja sen julkaisemisen laiminlyönti
- Vuosiraportoinnin (edellisen vuoden tulosten ja toiminnan raportointi) laiminlyönti seurantajärjestelmään
- Vuosittain vähintään yhden energiategohokkuustoimenpiteen toteuttamisen tai sen raportoinnin laiminlyönti energiategohokkuussopimusten seurantajärjestelmään

⁹ kirjaamo@energiavirasto.fi

Havaittuaan sopimusveloitteen laiminlyönnin, Energiavirasto päättää jatkotoimenpiteistä. Jos Liittyjä ei sille asetetussa määräajassa korjaa toimintaansa hyväksyttävästi, esittelee Energiavirasto asian johtoryhmälle, joka tekee päätöksen mahdollisesta erottamisesta.

Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta erotetun Liittyjän tämän sopimuksen perusteella saamat energia-tuet voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomaisn päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

11.3 Liittyjän irtautuminen Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta 31.12.2020

Mikäli Liittyjä liittyy Kunta-alan energiategohokkuussopimukseen 31.12.2018 mennessä, se voi ilman seuraamuksia irtautua sopimuksesta ensimmäisen sopimusjakson päättyessä 31.12.2020⁵. Liittyjän on ilmoitettava sopimuksesta irtautumisestaan kirjallisesti Energiavirastolle⁹ vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tässä kohdassa mainittu irtautuminen ei koske Liittyjiä, joiden liittyyäkohtainen energiategohokkuussopimus toimitetaan Energiavirastolle 1.1.2019 alkaen.

12 Muita ehtoja

Tämä Kunta-alan energiategohokkuussopimus tulee voimaan, kun se on allekirjoitettu. Sopimuksen toimeenpano alkaa 1.1.2017 ja se on voimassa 31.12.2025 saakka.

Sopimusosapuolet pyrkivät toimimaan siten, että sopimuksen mukaiset toimenpiteet ja tavoitteet toteutuvat.

Sopimus on oikeudelliselta luonteeltaan tavoiteohjelman kaltainen, eikä sen veloitteiden laiminlyönti aiheuta Liittyjän Kunta-alan energiategohokkuussopimuksesta erottamisen tai irtisanoutumisen lisäksi muita oikeudellisia seuraamuksia kuin mitä edellä kohdassa 11 on valtion tuista mainittu.

Tätä asiakirjaa on laadittu kolme samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Helsingissä xx päivänä xxxkuuta 2016

Työ- ja elinkeinoministeriö

Energiavirasto

Kuntaliitto

xxx

Elinkeinoministeri

xxx

Ylijohtaja

xxx

yyy

xxx

Ylijohtaja

xxx

yyy

xxx

yyy

Vantaan kaupungin

energiategokkuussopimus

Liittyjä

Tämän sopimuksen kiinteänä osana ovat liittymistiedot sekä työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton allekirjoittama Kunta-alan energiategokkuussopimus.

Liittyjä liitetään Kunta-alan energiategokkuussopimukseen, kun tämä sopimus on allekirjoitettu liitteenä olevan Kunta-alan energiategokkuussopimuksen mukaisesti (kohta 5.3).

Sopimuksen kohteena oleva energiankäyttö, tavoitteet ja toimeenpano

Kunta-alan energiategokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi Liittyjä:

- liittää sopimukseen hallinnassaan olevan energiankäytön, siten, kun se on määritelty liitteenä olevan sopimuksen kohdassa 4
- asettaa liitteenä olevan sopimuksen kohdassa 5.4 määritellyllä tavalla energiansäästötavoitteen vuosille 2020 ja 2025, joiden toteutumista seurataan kohdassa 5.5 kuvatulla tavalla
- sitoutuu omalta osaltaan liitteenä olevan sopimuksen toimeenpanoon sen kohdan 6 mukaisesti.

Sopimuksen kesto, sopimuksesta irtisanoutuminen tai erottaminen ja sen mahdolliset seuraamukset sekä sopimuksesta irtautuminen

Tämä sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka, ellei liitteenä olevan Kunta-alan energiategokkuussopimuksen irtisanomista, liittymän irtisanoutumista (kohta 11.1), liittymän erottamista (kohta 11.2) tai liittymän sopimuksesta irtautumista (kohta 11.3) koskevista syistä muuta seuraa.

Muut ehdot

Kunta-alan energiategokkuussopimukseen liittymä pyrkii sopimuksen kohdan 12 mukaisesti omalta osaltaan toimimaan siten, että sopimuksen mukaiset toimenpiteet ja tavoitteet toteutuvat.

Tämä sopimus on oikeudelliselta luonteeltaan tavoiteohjelman kaltainen, eikä sen velvoitteiden laiminlyönti aiheuta liittymälle muita mahdollisia seuraamuksia kuin on Kunta-alan energiategokkuussopimuksen kohdassa 11 valtion tuista mainittu.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Paikka ja aika

_____, _____.20____

Paikka ja aika

Helsinki, _____.20____

Työ- ja elinkeinoministeriö

Nimen selvennys

Tehtävänimike

Nimen selvennys

Tehtävänimike

Nimen selvennys

Tehtävänimike

Nimen selvennys

Tehtävänimike

Energiatehokkuussopimuksen liittymistiedot

1 Yhteyshenkilöt ja yhteystiedot

Energiatehokkuussopimuksen vastuuhenkilö		Energiatehokkuussopimuksen yhdyshenkilö	
Nimi	Pasi Salo	Nimi	Marita Tamminen
Organisaatio	Vantaan kaupunki/Tilakeskus	Organisaatio	Vantaan kaupunki/Tilakeskus
Tehtävänimike	toimitilapäällikkö	Tehtävänimike	projektipäällikkö
Postiosoite	Kielotie 13	Postiosoite	Kielotie 13
Postinumero	01300	Postinumero	01300
Postitoimipaikka	Vantaa	Postitoimipaikka	Vantaa
Puhelin		Puhelin	
Matkapuhelin		Matkapuhelin	
Sähköposti	pasi.salo@vantaa.fi	Sähköposti	marita.tamminen@vantaa.fi

Halutessa voidaan nimetä erikseen raportointivastuuhenkilö/-henkilöt raportointiyksiköittäin¹, jolle osoitetaan ko. tietoja koskevat mahdolliset kysymykset. Lisäksi on vastaavasti mahdollista nimetä liittymisen rakennuskannan energiankulutuksen seurantatietojen vastuuhenkilö. Näistä sovitaan liittymisvaiheessa.

2 Sopimukseen liitettävä energiankäyttö² vuodelta 2015

2.1 Liittymisen palvelurakennusten energiankäyttö

Liittymisen palvelurakennuksia ovat kaikki muut paitsi asuinrakennukset ja ne rakennukset, joiden energiankäyttö ja laajuustiedot on ilmoitettu liittymistietojen kohdassa 2.4

Lämpö	97618	MWh
Sähkö	45756	MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä		MWh
Rakennustilavuus	2474200	m ³
Pinta-ala	572900	m ²

¹ Omia raportointiyksiköitä, voivat olla kunnan oman toiminnan lisäksi esimerkiksi kaikki sen tähän sopimukseen liitettävät kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset, jotka on ilmoitettu kohdassa 2.4.

² Sopimuksen kohderyhmä ja sopimukseen liitettävä energiankäyttö on kuvattu Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen kohdassa 4. Laskennassa käytetään viimeisimmän käytettävissä olevan kalenterivuoden tietoja.

³ Esimerkiksi öljy, maakaasu, hake, halot, turve, pelletit (polttoaineilla tuotettu lämpö ei sisälly kohtaan "Lämpö"). Polttoaineiden muuntokertoimina käytetään Tilastokeskuksen julkaisemia tehollisia lämpöarvoja (vuoden 2014 julkaisu: http://pxweb2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/energia2014/html/suom0018.htm).

2.2 Liittyjän asuinrakennusten energiankäyttö

Liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden määrä:

Osittain omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt		lkm yhteensä
Kokonaan omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt		lkm yhteensä

Liittyjä liittää asuinrakennusten energiankäytön Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen, kun asuntojen⁴ lukumäärä on yhteensä alle 500.⁵

Liittyjän asuntojen lukumäärä on **alle** 500 ja niiden energiankäyttö ja laajuustiedot ilmoitetaan alla ☐

Asuntoja⁴ yhteensä alle 500 – asuinrakennusten energiankäyttö ja laajuustiedot:

Lämpö		MWh
Sähkö		MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä		MWh
Rakennustilavuus		m ³
Pinta-ala		m ²

Liittyjän asuntojen⁴ lukumäärä on **alle** 500, mutta energiankäyttö sisältyy kohdan 2.1 energiankäyttöön ☐

Liittyjän asuntojen⁴ lukumäärä on **yli** 500 ja energiankäyttö ja laajuustiedot ilmoitetaan kohdassa 4.1⁶ ☐

Liittyjällä ei ole asuntoja⁴ ☐

2.3 Kunnan muu energiankäyttö⁷

Lämpö		MWh
Sähkö	19036	MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä		MWh

Kunnan muu energiankäyttö edellä sisältää:

Katu- ja muu ulkovalaistus	☒	
Joukkoliikenne	☐	
Omat kuljetukset	☐	
Työkoneet	☐	
Vesihuolto	☐	Vesihuollon ja jätehuollon energiankäyttö sisältyy tähän kohtaan, jos se ei sisälly kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttöön kohdassa 2.4, eikä sitä ei ole liitetty Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksiin.
Jätehuolto	☐	
Energiantuotanto, siirto ja jakelu	☐	Voidaan liittää Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen silloin, kun energiankäyttö ja toiminta on pienimuotoista.
Muu	☐	Mikä: muu, esimerkiksi vanhusten huolto, lastenleikkipaikat, kierrätyskeskus ja vaikka karuselli

⁴ Liittyjän vuokra-asunnot ja liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asunnot

⁵ Liittyjä voi halutessaan liittää myös yhteensä alle 500 asunnon energiankäytön Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

⁶ Jos asuntojen lukumäärä yhteensä on yli 500, asuinrakennusten energiankäyttö liitetään Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen kohdan 4.2.2 mukaisesti ensisijaisesti Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

⁷ Muulla energiankäytöllä tarkoitetaan tässä katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesihuollon (sisältää sekä käyttö- että jäteveden), jätehuollon, joukkoliikenteen sekä omien kuljetusten ja työkoneiden tai muuta energiankäyttöä siltä osin kun siihen liittyvät energiantehokkuustoimet ovat liittyjän päätäntävällässä. Luotettavien seurantatietojen puuttuessa tulee muun kulutuksen määrästä esittää arvio.

2.4 Kuntapalveluja⁸ tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö

Kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset liitetään tähän Kunta-alan energiategokkuussopimukseen silloin, kun ne eivät ole liittyneet tai liity Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiategokkuussopimukseen (liittymistiedot kohta 4).

Usean sopimuskunnan omistuksessa olevat yhtiöt tai liikelaitokset ja niiden energiankäyttö liitetään vain yhteen sopimukseen. Liittyjä arvioi sopimukseen liittyessään useamman sopimuskunnan omistuksessa olevien toimintojen liittämisen tapauskohtaisesti.

Liittyjä huolehtii, että energiankäyttö liitetään ainoastaan yhteen energiategokkuussopimukseen.

Kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö yhteensä⁹:

Lämpö		MWh
Sähkö		MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä		MWh
Rakennustilavuus		m ³
Pinta-ala		m ²

Kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö sisältää:

Vesihuolto	☐	Satamat	☐
Jätehuolto	☐	Ruokapalvelut	☐
Joukkoliikenne	☐	Työterveys	☐
Muu(t)	☐	Mikä(mitkä):	fsjk dklödfjsfs sdfjkasdjksdaf jklsdf jki kjoo ouo ouper roueruo

3 Ohjeelliset energiansäästötavoitteet vuosille 2020 ja 2025

Liittyjä asettaa ohjeellisen määrällisen energiansäästötavoitteen (MWh) kaudelle 2017–2025¹⁰.

Jos Liittyjä on ollut mukana energiategokkuussopimuksessa kaudella 2008–2016, ja haluaa hyödyntää vuosina 2014–2016 toteuttamiaan energiategokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoitujen toimenpiteiden säästöjä, Liittyjä voi vaihtoehtoisesti asettaa määrällisen energiansäästötavoitteen (MWh) kaudelle 2014–2025¹¹.

Liittyjä asettaa alla tavoitteen sopimuskaudelle 2017–2025 ☐

Liittyjän asettaa alla tavoitteen kaudelle 2014–2025 ☐

Ohjeellinen määrällinen energiansäästötavoite (MWh) vuosille 2020 ja 2025 lasketaan seuraavaan taulukkoon sen ensimmäiselle riville lasketusta Liittyjän energiankäytöstä yhteensä.

Energiankäyttö yhteensä	162410	MWh			Yhteensä ¹² 2.1 + 2.2 ^{13, 17} + 2.3 + 2.4
Energiansäästön välitavoite (2020)	6500	MWh	4	%	Tavoite vähintään 4 % ¹⁴
Energiansäästön kokonaistavoite (2025)	12181	MWh	7,5	%	Tavoite vähintään 7,5 % ¹⁵

⁸ Kuntapalveluilla tarkoitetaan tässä esim. jäte- ja vesihuolto-yhtiöitä, satamia, ruokapalveluja, työterveyttä tms.

⁹ Sisältää tähän sopimukseen liitettävien kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäytön.

¹⁰ Liittyjä asettaa vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2017–2025 ja välitavoitteen 4 prosenttia vuodelle 2020. Liittyjän sopimukseen liitetyn energiankäytön ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan lähtötilannetta alhaisempi.

¹¹ Liittyjä asettaa vähintään 10,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2014–2025 ja välitavoitteen 7 prosenttia vuodelle 2020. Liittyjän sopimukseen liitetyn energiankäytön ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan lähtötilannetta alhaisempi.

¹² Viittaukset koskevat energiankäyttötietoja Liittymistietojen kohdassa 2.

¹³ Jos Liittymistietojen kohdassa 2.2 ilmoitettu energiankäyttö liitetään kiinteistöalan vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS), ei ko. energiankäyttöä sisällytetä tämän tavoitteen laskentaan.

¹⁴ Huom! Tämä tavoite on vähintään 7 prosenttia, mikäli liittyjä asettaa tavoitteen kaudelle 2014–2025.

¹⁵ Huom! Tämä tavoite on vähintään 10,5 prosenttia, mikäli liittyjä asettaa tavoitteen kaudelle 2014–2025.

4 Muihin energiateghokkuussopimuksiin liitettävä energiankäyttö ja toiminta

4.1 Vuokra-asunnot, vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt

Liittymän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asuntojen energiankäyttö liitetään ensisijaisesti Kiinteistöalan energiateghokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS), kun liittymän asuntoja on yli 500.¹⁶

Liittymä on liittännyt/liittää Liittymän osittain tai kokonaan omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt Kiinteistöalan energiateghokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS). ☐

Liittymä ei ole liittännyt/ei liitä Liittymän osittain tai kokonaan omistamia vuokra-asuntoyhtiöitä ja asumisoikeusyhtiöitä Kiinteistöalan energiateghokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS) ja sisällyttää kohdan 4.1 energiankäytön Kunta-alan energiateghokkuussopimuksen mukaiseen tavoitteeseen¹⁷ ☐

Asuntoja⁴ yhteensä yli 500 – asuinrakennusten energiankäyttö ja laajuustiedot:

Lämpö		MWh
Sähkö		MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä		MWh
Rakennustilavuus		m ³
Pinta-ala		m ²

4.2 Energian tuotanto, siirto ja jakelu

Kunta-alan energiateghokkuussopimuksen ulkopuolella on pääsääntöisesti Liittymän kokonaan tai osittain omistama sähkön ja/tai kaukolämmön tuotanto, siirto ja jakelu tai vastaavat toiminnot¹⁸.

Liittymä sitoutuu myötävaikuttamaan, että nämä toiminnot liittyvät niitä koskeviin Elinkeinoelämän energiateghokkuussopimuksen energiantuotantoa ja energiapalveluja koskeviin toimenpideohjelmiin.

Liittymällä on seuraavat sen kokonaan tai osittain omistamat toiminnot:

Energiantuotanto ¹⁹	☐	Elinkeinoelämän energiateghokkuussopimus, Energiantuotannon toimenpideohjelma
Energian ²⁰ siirto, jakelu ja myynti sekä kaukolämmön erillistuotanto	☐	Elinkeinoelämän energiateghokkuussopimus, Energiapalvelujen toimenpideohjelma
Liittymällä ei ole sen kokonaan tai osittain omistamaa energiantuotantoa tai energian siirto-, jakelu ja myynti -toimintaa	☐	

¹⁶ Vaikka Liittymän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asuntojen lukumäärä olisi alle 500, se voi halutessaan liittää ne Kiinteistöalan energiateghokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS). Niiden energiankäyttö ja laajuustiedot on kuitenkin esitetty liittymistietojen kohdassa 2.2.

¹⁷ Ensisijaisesti kohdassa 4.1 esitetty energiankäyttö liitetään kiinteistöalan energiateghokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS). Mikäli Liittymä, jolla on yli 500 asuntoa, ei liitä asuntoja VAETS:iin, tämä kohdan 4.1 koko energiankäyttö lasketaan mukaan kohdassa 3 asetettavaan Liittymän energiansäästötavoitteen laskennan perusteena olevaan energiankäyttöön.

¹⁸ Toiminnot voidaan liittää Kunta-alan energiateghokkuussopimukseen (Liittymistiedot kohta 2.3) silloin, kun sen energiankäyttö ja toiminta on niin pienimuotoista, että sen liittäminen erikseen Elinkeinoelämän energiateghokkuussopimukseen ei olisi tarkoituksenmukaista.

¹⁹ Jos liittymän kokonaan tai osittain omistama energiantuotanto kattaa ainoastaan kaukolämmön erilaistuotantoa (ei sähkön ja lämmön yhteistuotantoa), ko. kaukolämmön erillistuotanto liitetään Elinkeinoelämän energiateghokkuussopimuksen energiapalvelujen toimenpideohjelmaan.

²⁰ Sähkö, kaukolämpö, kaukojäähdytys

8 §

Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi - Kuusijärven kehittämissuunnitelma jatkosuunnittelun pohjaksi / HP

VD/3092/10.02.03/2016
HP/TLA/VKA/LMU/SRU

Vantaan elinvoimaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi Kuusijärven kukoistaminen matkailukohteena. Toimenpiteenä on laadittu kehittämissuunnitelma Kuusijärvestä porttina Sipoonkorven kansallispuistoon. Elinvoimaohjelman tavoitteessa on nostettu esiin matkailu, mutta ennen kaikkea Kuusijärven kehittäminen palvelisi lähiseudun asukkaita. Yhteyksien avaaminen Sipoonkorpeen on myös yksi Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 kärkihankkeista. Kaupunkisuunnittelun työohjelmassa työ on ollut nimellä 091400 Kuusijärvi-Sipoonkorpi -selvitys.

Kuusijärvi on ollut vantaalaisille ja helsinkiläisille tuttu ja tärkeä uimapaikka jo vuosikymmeniä. Ympäristön ja rakentamisen laatuun ei kuitenkaan ole resurssien puutteessa voitu panostaa kovin paljoa. Tämän kehittämissuunnitelman avulla voidaan ohjata investointeja sekä toiminnallisen että esteettisen laadun parantamiseen ekologisia tekijöitä unohtamatta.

Työn aluksi selvitettiin alueen ominaispiirteitä, vetovoimatekijöitä ja kehittämistarpeita erityisesti virkistyskäytön ja matkailun näkökulmasta. Sen jälkeen muotoiltiin kehittämiselle tavoitteet näiden lähtöaineistojen ja osallisten näkemysten pohjalta. Tavoitteisiin pohjautuen laadittiin suunnitelma, jossa esitetään maankäytön, rakentamisen, maiseman kehittämisen, ympäristörakentamisen, ulkoilureittien ja toiminnan ideoita. Kuusijärven kehittämisen lisäksi työssä on selvitetty Sipoonkorven kansallispuiston ympäristön matkailu- ja virkistyskäytön mahdollisuuksia ja tavoitteita itäisen Vantaan alueella. Työssä on selvitetty myös Kuusijärven vesihuollon ja veden laadun kysymyksiä ja esitetty ideoita tulevaisuuden matkailupalveluista.

Ideasuunnitelmassa uusi pysäköintialue on sijoitettu Lahdentien ja Lahdenväylän väliselle alueelle. Lahdentien yli tai ali on päästävä turvallisesti Kuusijärvelle, ja työssä onkin esitetty kaksi vaihtoehtoa, joista toisessa on ylikulkusilta ja toisessa alikulku. Vaihtoehtojen hyviä ja huonoja puolia on vertailtu. Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmassa on esitetty rakentamiselle sopivat paikat sekä ulkotilojen jäsennöinti Kuusijärven alueella. Paikat on esitetty porttirakennukselle, saunakylälle, nykyisen kokoustalon korvaavalle isommalle rakennukselle ja yrittäjien toimintapisteille. Rakennuksiin on ideoitu metsäterapiakeskusta, pienimuotoista luontohenkistä kylpylää, luontoaiheista näyttelyä, ohjelmapalvelujen välitystä tai ravintola- ja kokoustiloja. Se, minkä sisältöinen porttirakennus Kuusijärvelle voi toteutua riippuu siitä, minkälaiselle toiminnalle löytyy rahoittaja.

Laajemmalle Kuusijärven alueelle on suunniteltu kattava ulkoilureittien verkosto, joka liittyy jo aiemmin suunniteltuun kevyen liikenteen siltaan yli Vanhan Porvoontien ja kohti Sipoonkorven kansallispuistoa. Kauniille paikoille on esitetty sopivia paikkoja varattaville tulipaikoille tai muille vastaaville pienehköille rakennelmille. Bussipysäkeiltä pääsee ulkoilureiteille ja autojen pysäköinnin lisäksi on varattu paikat myös polkupyörien pysäköinnille.

Työssä on esitetty, miten Kuusijärven kehittäminen voi edetä vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa jo tänä vuonna laajennetaan nykyistä pysäköintialuetta. Sen jälkeen tehdään uusi liittymä ja ajotie tälle pysäköintialueelle. Samaan aikaan näiden vaiheiden kanssa voidaan jo aloittaa ympäristön kohentamista ja rakennuksien rakentamista. Kolmannessa vaiheessa toteutetaan uusi pysäköintialue ja turvallinen pääsy sinne. Silloin nykyinen pysäköintialue vapautuu käytettäväksi rakentamiseen, ulkoliikuntaan soveltuvaksi nurmikentäksi sekä bussin kääntöpaikaksi.

Kuusijärven kehittämissuunnitelman on laatinut Vantaan kaupungin eri toimialoilta koottu monialainen työryhmä kaupunkisuunnittelun johdolla. Työn valmistelussa ovat olleet mukana kaupunkisuunnittelu, kuntatekniikan keskus, tilakeskus, elinkeinopalvelut, ympäristökeskus ja liikuntapalvelut. Ohjaus- ja seurantaryhmässä ovat lisäksi kaupungin ulkopuolisina yhteistyökumppaneina Metsähallitus ja Vantaan luontokoulu. Yleisön näkemyksiä on kerätty infotilaisuudessa ja työpajassa. Kehittämistyöhön ovat osallistuneet myös alueen yrittäjät ja käyttäjät. Prosessin aikana on sitoutettu kaupungin eri toimialat ja yksiköt suunnitelmaan ja muodostettu yhteinen näkemys.

Raportissa on ympäristörakentamisen, liikennealueiden ja ulkoilureittien rakentamisen alustava kustannusarvio.
Teknisen lautakunnan käsittelyä varten kustannusarviota on hieman tarkennettu ja se on erillisenä liitteenä.
Lopuksi on esitetty, mitkä kaupungin tahot vastaavat jatkotoimenpiteistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.5.2016 suunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi ja käynnistettävän asemakaavan muutoksen lähtökohdaksi.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi 9.5.2016 päivätty Kuusijärven kehittämissuunnitelma,
- b) hyväksytään kustannusarvio tarkemman toteutussuunnitelman pohjaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Raportti, Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi – Kuusijärven kehittämissuunnitelma 9.5.2016
- Kustannusarvio ja ajoitus 14.6.2016

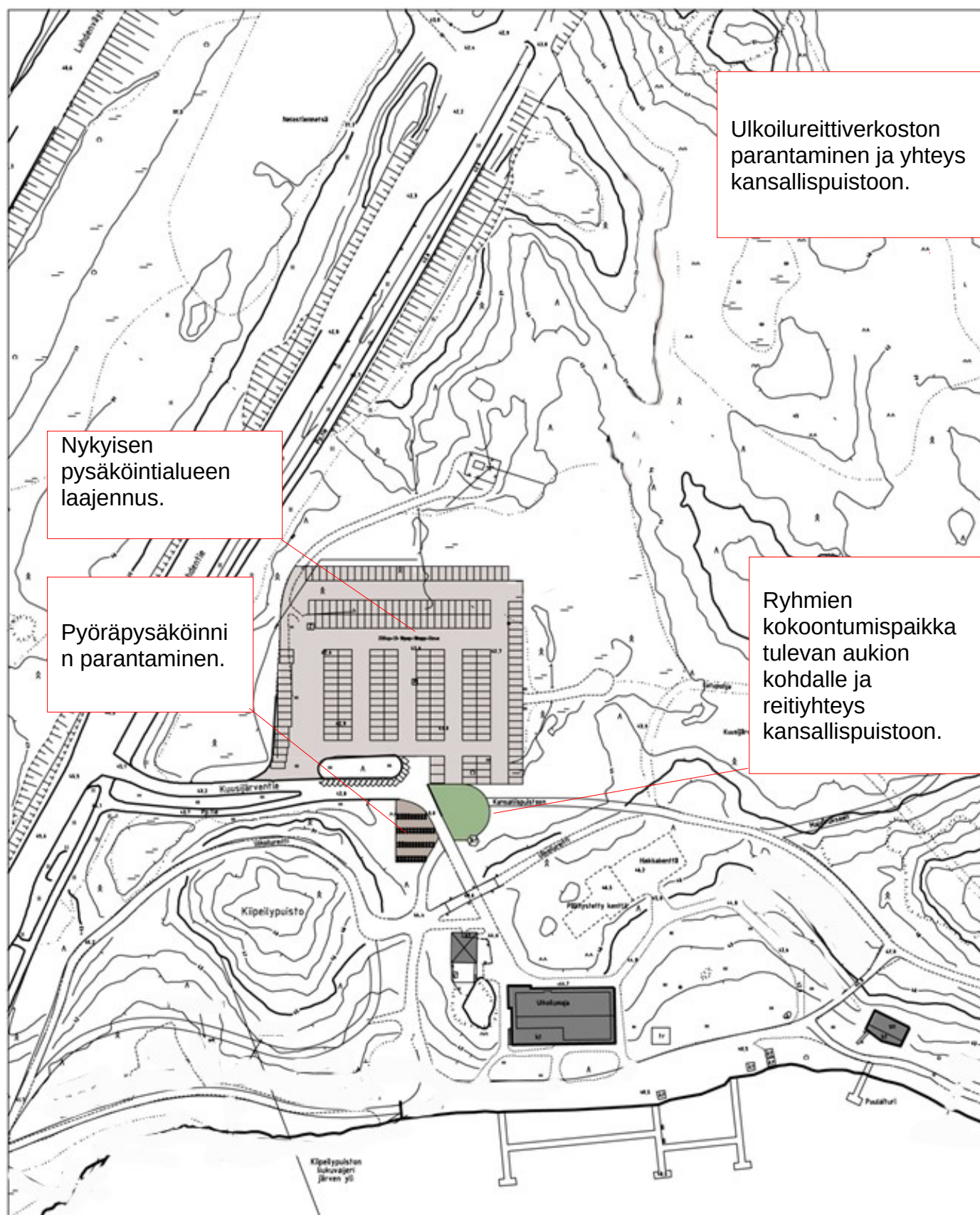
Täytäntöönpano: esitys kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 6.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

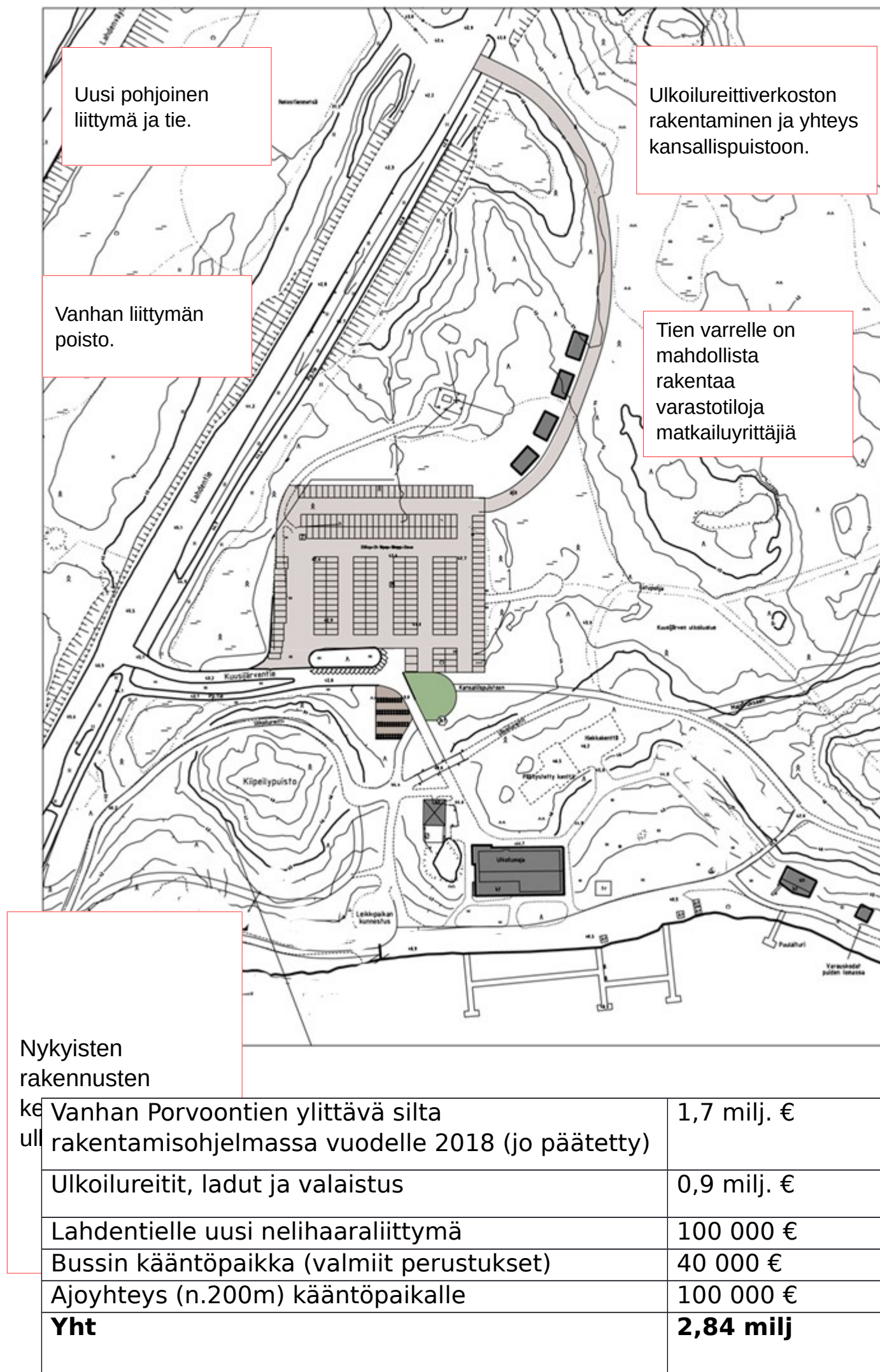
maisema-arkkitehti Laura Muukka, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

2016 - 2017

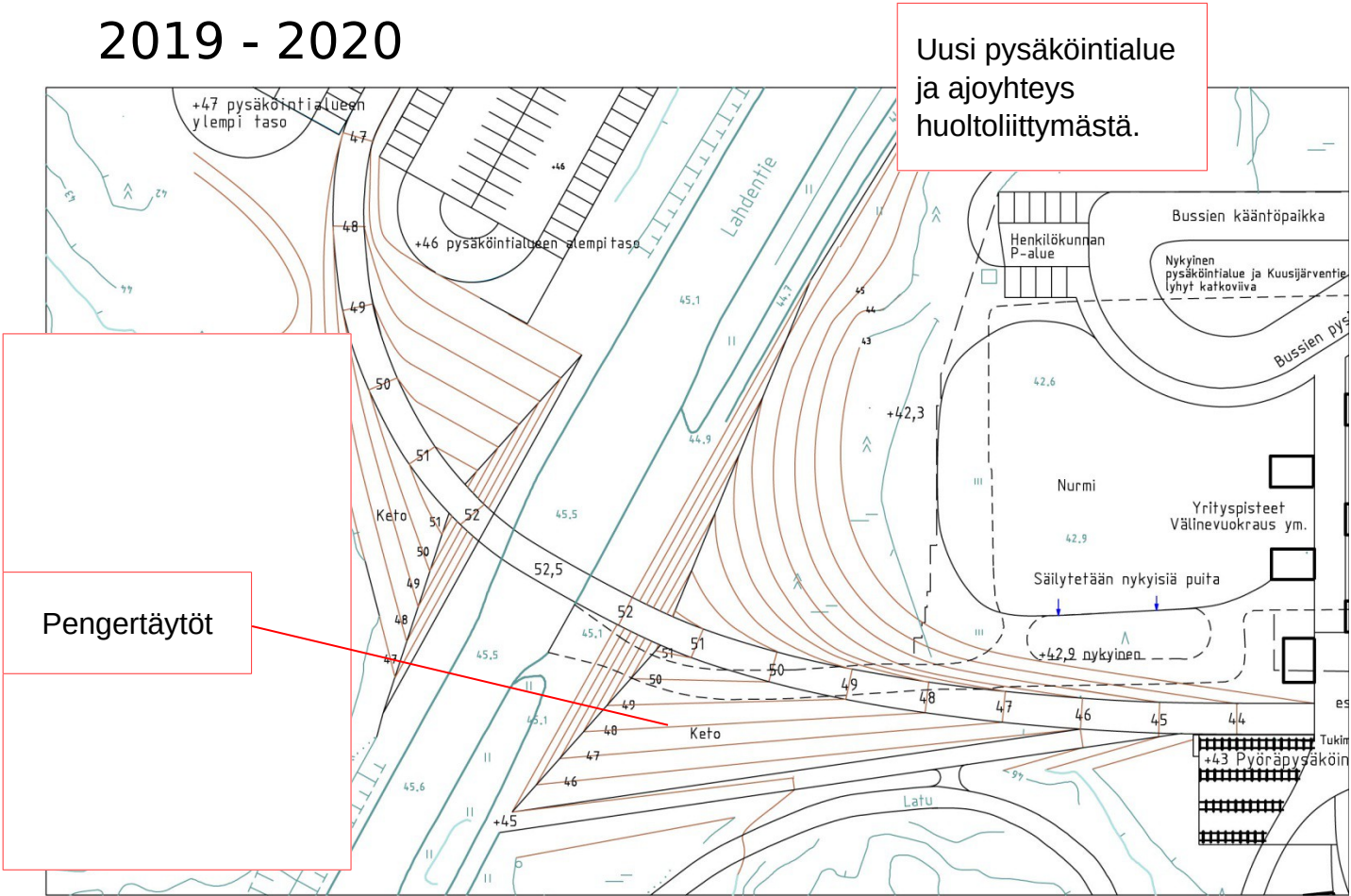

Pysäköintialueen laajennus 2016	100 000 €
Pyöräpysäköinti ja kokoontumispaikka 2017	50 000 €
Yht	150 000 €

2018

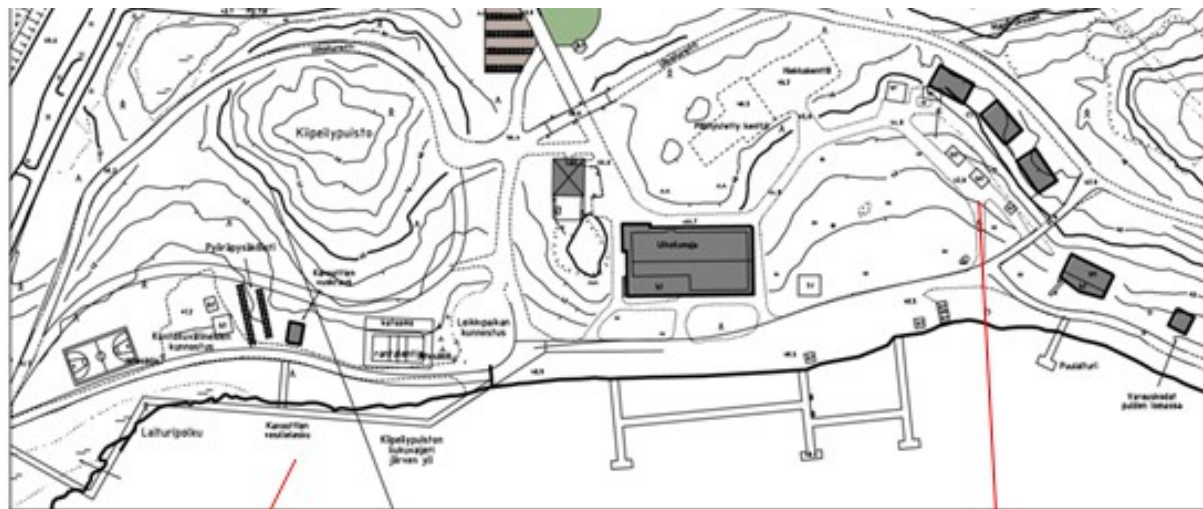

2019 - 2020

Kevyen liikenteen 30-40 metriä pitkä silta pysäköintialueelta Kuusijärvelle	350 000 - 450 000 €
Pengertäytöt, massanvaihto ja louhinta	noin 200.000 - 250.000 €
Viherrakentaminen toteutettuna maksaruoho- ja niittymatoilla	noin 130 000 €
Väylien välissä olevan pysäköintialueen ajoyhteys (n.80m) Lahdentielle	40 000 €
Yht.	noin 720 000 - 870 000 €
+Pysäköintialue: ve 1) 38m*200m, n.270 ap ve 2) 56m*200m, n.360 ap ve 3) 73m*200m, n.470 ap	450 000 € 800 000 € 1 400 000 €
Vaihtoehtona alikulku	
Pohjaveden korkeuden vuoksi tulee kalliiksi: vrt. Tikkurilantien-Riipiläntien alikulku	noin 1,2-1,5 milj. €

2021 -

Rannan kohentaminen.

Saunoja voidaan laajentaa ja lisätä.

Keskeisen alueen valaistus, uusien reittien ja sisääntuloaukion pinnoitteet, uudet kentät, leikkipaikka, pyöräpaikat kiveyksineen sekä laituripolku

1, 2 milj. €

Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi

Kuusijärven kehittämissuunnitelma

091400 Kuusijärvi-Sipoonkorpi –selvitys

Vantaan kaupunki
Kuusijärvityöryhmä
9.5.2016

Vantaan kaupunki

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28
01300 Vantaa

Tekijät

Laura Muukka, Vesa Karisalo, Pia Tasanko, Riikka Ikonen, Maarit Enberg,
Susanna Koponen, Ilari Heiska, Tiina Hulkko, Antti Auvinen, Petra Tammisto,
Ari Asikainen, Jaakko Vähämäki, Markku Tiusanen

Taitto

Kari Tervo

C4/2016 Kaupsu

Sisällys

1	Johdanto	4	5	Vuorovaikutus	26
2	Luontomatkailu ja luonnon virkistyskäyttö	5	5.1	Yrityskyselyn tuloksia	26
2.1	Hyvinvointia luonnosta	5	5.2	Vuorovaikutusprosessin tiivistelmä	26
2.2	Ohjelma luonnon virkistyskäytön edistämiseksi	5	6	Tavoitteet	28
2.3	Aluetaloudelliset vaikutukset	6	6.1	Sipoonkorven kansallispuiston ympäristö Vantaan alueella	28
2.4	Kansallispuistojen portteja maailmalla ja meillä	6	6.2	Kuusijärvi	28
3	Sipoonkorpi ja sen lähialueet Vantaalla virkistys- ja luontomatkailukohteena	7	7	Suunnitelma	29
3.1	Ominaispiirteet ja vetovoimatekijät	7	7.1	Sipoonkorven kansallispuiston ympäristö Vantaalla	29
3.1.1	Maisemarakenne, kulttuurimaisema ja maisemakuva	8	7.1.1	Kansallispuiston portit	29
3.1.2	Luonnonmaisema ja ekologinen verkosto	9	7.1.2	Ulkoilureitit	29
3.2	Suunnittelutilanne	10	7.2	Kuusijärven ideasuunnitelma	30
3.2.1	Maakuntakaava ja yleiskaava, kulttuurimaiseman ja luonnon suojelu	10	7.2.1	Maankäyttö	30
3.2.2	Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma	11	7.2.1.1	Rakentaminen ja alueiden käyttö	30
3.2.3	Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys	12	7.2.1.2	Liikenne ja pysäköinti	36
3.3	Nykyiset palvelut ja palvelutarpeet	13	7.2.2	Maisema ja ympäristörakentaminen	36
3.3.1	Nykyiset palvelut	13	7.2.3	Vesihuollon kehittäminen	39
3.3.2	Käyttäjäprofiilit ja palvelutarpeet	14	7.2.4	Toiminta	43
3.3.3	Ulkoilureitit ja ladut	15	7.2.4.1	Matkailuun elämyksiä Kuusijärven luonnosta	43
4	Kuusijärven suunnittelun lähtökohdat	16	7.2.4.2	Tulevaisuuden matkailupalvelut Kuusijärvellä ja lähialueella	43
4.1	Sijainti ja raja	16	7.2.5	Toteuttaminen ja kustannukset	44
4.2	Maanomistus, suunnittelutilanne ja alueen hallinta	16	7.2.5.1	Kustannukset	44
4.3	Maisemarakenne ja maisemakuva, maiseman historia	17	7.2.5.2	Aikataulu	44
4.4	Vesistöt ja vesitalous	18	7.2.5.3	Jatkotoimenpiteet ja vastuutahot	45
4.4.1	Vesistön vedenlaatu	19	8	Lähteet ja kirjallisuus	46
4.5	Vesihuolto	20			
4.6	Nykyiset palvelut	21			
4.7	Kuusijärven tilat	22			
4.8	Liikenne ja ympäristöhäiriöt	23			
4.9	Kuusijärven luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot	24			
4.10	Suunniteltu silta ja ulkoilureittiyhteys	25			

Kuusijärvi on ollut vantaalaisille ja helsinkiläisille tuttu ja tärkeä uimapaikka jo vuosikymmeniä. Ympäristön ja rakentamisen laatuun ei kuitenkaan ole resurssien puutteessa voitu panostaa kovin paljoa. Tämän kehittämissuunnitelman tavoitteena on ohjata investointeja sekä toiminnallisen että esteettisen laadun parantamiseksi ekologisia tekijöitä unohtamatta.

”Kun lentokone laskeutuu Vantaalle, näkyy pelkkää metsää”, on usein kuultu toteamus. Tämä muihin eurooppalaisiin pääkaupunkiseutuihin verrattuna poikkeuksellinen piirre kannattaa hyödyntää matkailun kehittämisessä. Sipoonkorpi on yksi merkittävimmistä rakentamattomista metsäalueista pääkaupunkiseudulla. Luontoarvot perustuvat laajaan, yhtenäiseen metsäalueeseen, jonka luontoa leimaa vaihtelevuus ja pienipiirteisyys. Vuonna 2011 Sipoonkorpeen perustettiin kansallispuisto.

Kuusijärven sijainti sopivasti kansallispuiston kupeessa lyhyen ja suoran yhteyden päässä lentokentältä tekee siitä otollisen alueen myös kansainvälisen luontomatkailun kohteeksi ja lähtöpaikaksi kansallispuistoon. Kuusijärvi onkin yksi Vantaan tärkeimmistä kohteista, kun kaupunkiin tavoitellaan kansainvälistä matkailua. Matkailualan yrittäjille tehdyssä kyselyssä yrittäjien toiveissa olivat saavutettavuus, toimivat reitit, varattavat tulipaikat sekä vuokrattavat modernit ravintola-, kokous- ja saunatilat.

Vantaan elinvoimaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi Kuusijärven kukoistaminen matkailukohteena. Toimenpiteenä laaditaan kehittämissuunnitelma Kuusijärvestä porttina Sipoonkorven kansallispuistoon. Elinvoimaohjelman tavoitteessa on nostettu esiin matkailu, mutta ennen kaikkea Kuusijärven kehittäminen palvelisi vantaalaisia ja helsinkiläisiä. Elinvoimaohjelman lisäksi muissakin kaupungin ohjelmissa ja strategioissa on lukuisia tavoitteita, jotka liittyvät tähän työhön. Muun muassa Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 tavoitteita on viety lähemmäs konkretiaa. Yksi arkkitehtuuriohjelman kärkihankkeista on ”Avaamme yhteydet Sipoonkorpeen.”

Ulkoilulla ja luonnossa virkistytymisellä on todettu olevan monenlaisia hyvinvointivaikutuksia. Metsän ja vehreän maiseman mieltä ja ruumista parantava vaikutus on mahdollista myös tuotteistaa. Sitran raportissa ”Luonnonlukutaito – luo liiketoimintaa vihreästä hyvinvoinnista” (2013) on esitetty tulevaisuudenkuvia ja niistä nousevia liiketoimintamahdollisuuksia, joita ovat esimerkiksi luontoympäristöjä ja luonnon hyvinvointivaikutuksia hyödyntävät opas-, opetus- ja koulutuspalvelut ja erilaiset luontolähtöiset valmennuspalvelut, luontoavusteiset terapia- ja kuntoutuspalvelut, kuten metsäterapiapalvelut. Kuusijärvi voisi olla myös tällaisen toiminnan tukikohta.

Työhön on liittynyt paitsi pitkälle tulevaisuuteen tähtäävän suunnitelman laadintaa, myös nopeamman aikavälin toimenpiteistä huolehtimista. Tällaisia ovat olleet muiden muassa esitteen laatiminen, pysäköintialueen laajennuksen suunnittelu ja ulkoilureittiyhteyksien yleissuunnittelu.

Työryhmä

Työn on laatinut Vantaan kaupungin eri toimialoilta koottu monialainen työryhmä. Kokonaisuudesta on vastannut maisema-arkkitehti Laura Muukka.

Laura Muukka, maisema-arkkitehti, kaupunkisuunnittelu
Vesa Karisalo, aluearkkitehti, kaupunkisuunnittelu
Pia Tasanko, vuorovaikutusasiantuntija, kaupunkisuunnittelu
Riikka Ikonen, asiantuntija, elinkeinopalvelut
Maarit Enberg, matkailutiedottaja, elinkeinopalvelut
Susanna Koponen, liikenteen alueinsinööri, kuntatekniikan keskus, liikennesuunnittelu
Ilari Heiska, liikenneinsinööri, kuntatekniikan keskus, liikennesuunnittelu
Tiina Hulkko, liikenneinsinööri, kuntatekniikan keskus, liikennesuunnittelu
Antti Auvinen, suunnitteluinsinööri, kuntatekniikan keskus, vesihuolto
Petra Tammisto, maisema-arkkitehti, kuntatekniikan keskus, viheralueyksikkö
Ari Asikainen, suunnitteluinsinööri, kuntatekniikan keskus, viheralueyksikkö
Jaakko Vähämäki, johtava ympäristösuunnittelija, ympäristökeskus
Markku Tiusanen, kalastusteknikko, liikuntapalvelut

Ohjaus- ja seurantaryhmä

Työlle perustettiin aluksi erilliset ohjaus- ja seurantaryhmä, mutta ne katsottiin parhaaksi yhdistää työn kuluessa.

Tarja Laine, kaupunkisuunnittelujohtaja, kaupunkisuunnittelu
Anitta Penttimikko, kehittämispäällikkö, kaupunkisuunnittelu
Anne Mäkinen, maisema-arkkitehti, kaupunkisuunnittelu
Vesa Karisalo, aluearkkitehti, kaupunkisuunnittelu
Jose Valanta, elinkeinojohtaja, elinkeinopalvelut
Kimmo Viljamaa, elinkeinopäällikkö, elinkeinopalvelut
Henry Westlin, kaupungininsinööri, kuntatekniikan keskus
Aino Leino, puistopäällikkö, kuntatekniikan keskus, viheralueyksikkö
Sanna Ervasti/Markus Holstein, kaupunginmetsänhoitaja, kuntatekniikan keskus, viheralueyksikkö
Katariina Rautalahti, ympäristöjohtaja, ympäristökeskus
Taina Andersson, maankäyttöinsinööri, yrityspalvelut
Pasi Salo, toimitilapäällikkö, tilakeskus
Arja Lukin, kaupunginarkkitehti, tilakeskus
Juha Savolainen, liikuntapaikkamestari, liikuntapalvelut
Markku Tiusanen, kalastusteknikko, liikuntapalvelut
Annukka Rasinmäki, erikoissuunnittelija, Metsähallitus
Erkki Virolainen, puistonjohtaja, Metsähallitus
Olli Viding, luontokouluopettaja ja toiminnanjohtaja, Vantaan luontokoulu

2 Luontomatkailua ja luonnon virkistyskäyttöä

2.1 Hyvinvointia luonnosta

Kalevi Korpela ja Olavi Paronen ovat tutkineet ulkoilun hyvinvointivaikutuksia Metsäntutkimuslaitoksen ”Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi (LVVI)” -tutkimuksen osana.

Ulkoilun ja luonnossa virkistäytymisen hyvinvointivaikutusten on todettu näkyvän kolmella tavalla. Luonnosta saadaan esteettisiä elämyksiä ja luonnossa oleskelu tuottaa paitsi mielihyvää myös stressistä elvyttäviä, hyvinvointia parantavia vaikutuksia. Toiseksi luonto innostaa liikkumaan, mikä auttaa terveyden ja jaksamisen ylläpitämisessä. Kolmanneksi monet ulkoilu- ja luontoharrastukset toisaalta edesauttavat sosiaalisten kontaktien hoitamista, toisaalta antavat mahdollisuuksia niistä vetäytymiseen.

Tutkimustuloksista käy ilmi, että luontoon liittyvät harrastukset tuottivat monia muita vapaa-ajan harrastuksia enemmän mielihyvää. Ne koettiin selvästi virkistävämpinä kuin esimerkiksi itsensä kehittämiseen liittyvät harrastukset, kuten opiskelu vapaa-aikana ja ilmaisu- tai taideharrastukset. Luonnon osuus kaikista vapaa-ajan liikunnan ympäristöistä oli runsas kolmannes ja noin 40 prosentilla vastaajista viimeisin liikkumisympäristö oli joko kodin tai vapaa-ajan asunnon lähiluonto tai muu luontoympäristö. Tutkimuksen mukaan rakennetuissa ulkoliikuntapaikoissa ulkoilu ei keskimäärin elvytä yhtä voimakkaasti kuin luonnossa tai sisäliikuntatiloissa liikkuminen. (Telama 1992, Paronen 2001, Tyrväinen ym. 2007, Laukkanen 2010.)

2.2 Ohjelma luonnon virkistyskäytön edistämiseksi

Ympäristöministeriössä on laadittu ohjelma luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämiseksi vuonna 2002. Valtioneuvosto on hyväksynyt joukon ohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä. Kunnille vastuutettuja toimenpiteitä olivat:

5) Tehostetaan paikallisten toimijoiden yhteistyötä.

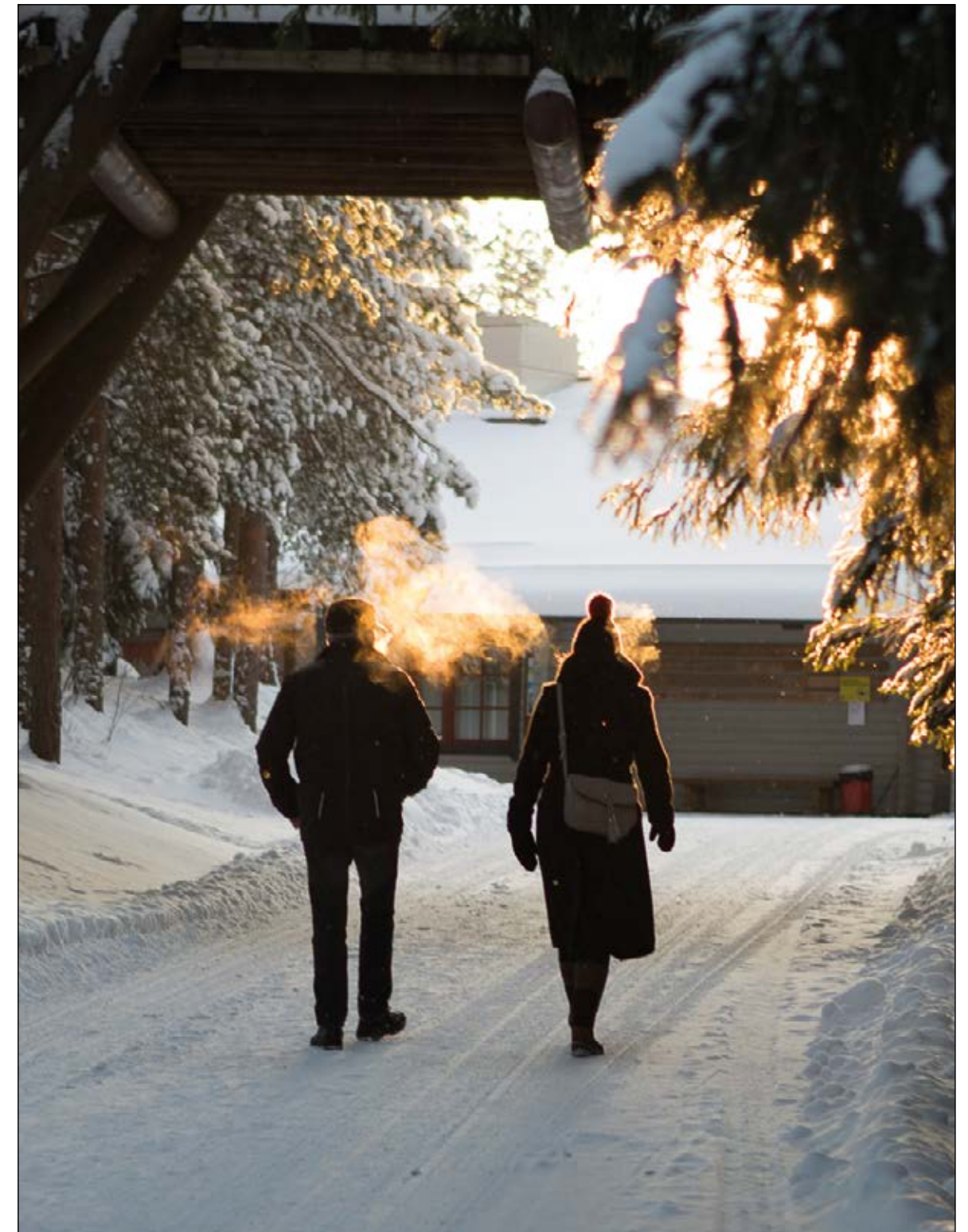
Kunnissa, joissa arvioidaan luonnon virkistyskäyttöön perustuvan matkailun olevan tai muodostuvan merkittäväksi elinkeinotoiminnaksi, toivotaan laadittavan paikallista kumppanuutta tukeva luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittämissuunnitelma.

8) Kehitetään kuntien virkistysalueiden käyttöä virkistyskäytössä ja luontomatkailussa.

Kunnat varaavat riittävät alueet virkistyskäyttöön ja kehittävät niitä luonnon virkistyskäytön peruspalveluina siten, että ne tukevat myös luontomatkailun toimintaedellytyksiä.

Sipoonkorven lähialueisiin liittyy myös toimenpide:

17) Hyödynnetään kulttuuri- ja perinneympäristöjä luonnon virkistyskäytössä ja luontomatkailussa.

2.3 Aluetaloudelliset vaikutukset

Metsähallituksessa on selvitetty kansallispuistojen vaikutusta aluetalouteen ja todettu, että rahasumma, jonka valtio sijoittaa kansallispuistoihin ja retkeilyalueisiin, palautuu yhteiskunnalle monikertaisesti takaisin paikallisena yritystoimintana ja työpaikkoina. Valtion rahoittaessa budjettivaroja kansallispuistojen ja retkeilyalueiden retkeilypalvelut elinkeinosektori luo lähialueille maksulliset matkailupalvelut. Keskimäärin kansallispuistoissa kävijöiden rahankäyttö tuo lähialueelle noin 10 euroa jokaista puiston retkeilypalveluihin ja luontokeskuksiin sijoitettua eroa kohti. Isojen kaupunkien ja pääkaupunkiseudun läheisyydessä on huomattu korostuvan paikallistaloudellisten vaikutusten sijaan lähivirkistys- ja terveyshyötyjen. (metsa.fi/retkeily, metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous)

Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskuksien ”Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2015” -julkaisussa todetaan, että Uudellamaalla on valtava potentiaali matkailijoiden määrän kasvattamiselle. Alueelta löytyy niin urbaania sykettä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita kuin erämaajärviä ja saaristokin. Sipoonkorvessa on yksi alueen kolmesta kansallispuistosta. Kaikkien puistojen tunnettuutta ja markkinointia tulisi selvityksen mukaan lisätä. Julkaisussa mainitaan, että mm. maaseutu-/maatilamatkailun mahdollisuus on Uudellamaalla edelleenkin hyödyntämättä. Näiden potentiaalia Kuusijärven alueella voisi myös tarkemmin selvittää. Uudellamaalla Bed and Breakfast -tyyppistä majoitusta sekä kotitiloihin tutustumista on melko rajoitetusti saatavilla. Julkaisussa esitetään, että tämän tyyppinen matkailu yhdistettynä erämaaretkeilyyn olisi matkailun muoto, jolla Uudenmaan matkailutuloja ja alan matkailuyrittäjyyttä olisi mahdollista edistää. (Nieminen 2015.)

Metsähallituksen vuonna 2009 tekemän selvityksen mukaan Sipoonkorven metsäalueen nykyiset käyntimäärät ylittävät monen kansallispuiston määrät. Tutkimuksen mukaan kävijöistä 50 % tulee Vantaalta, yli 30 % Helsingistä, ja alle 10 % sekä Sipoosta että Keravalta. Valtaosa alueen kävijöistä tulee sinne omalla autolla. Alueen nykyinen palveluvarustus on todettu vähäiseksi ja vaatimattomaksi. Tämän vuoksi nykyisten aluetaloudellisten vaikutusten on todettu jäävän olemattomiksi. Nuuksion kansallispuistossa vaikutukset ovat viisinkertaiset ylläpito- ja investointikustannuksiin verrattuna. (Von Boehm 2010.)

Yhteenvedona Sipoonkorven kansallispuiston virkistyskäytöstä ja luontomatkailusta voidaan todeta, että

- jo nykyinen käyntimäärä ylittää monen kansallispuistonkäyntimäärät
- kasvavaan kysyntään tulee jo nyt vastata palveluvarustusta kehittämällä tulevaisuuden suojeluratkaisusta riippumatta
- alueen kehittämisessä tulee ottaa huomioon kokemukset Nuuksion kansallispuiston kehittämisestä sekä huolto- ja ylläpitotöiden kustannustehokkuuden lisäämisestä

2.4 Kansallispuistojen portteja maailmalla ja meillä

Monet hyvin ja kauniisti rakennetut kansallispuistojen portit maailmalla näyttävät noudattavan samantyyppistä suunnitteluperiaatetta. Siinä otetaan lähtökohdaksi vaikuttavat näkymät luontoon porttirakennuksen sisältä ja sujuva saapuminen porttirakennukselle. Tällaisia ovat esimerkiksi Naturum Fulufjället Ruotsissa, Grand Teton National Park Discovery and Visitor Center Yhdysvalloissa ja Haltia Nuuksiossa. Porttirakennus on näissä kaikissa tyylikästä, luonnosta inspiraationsa saanutta arkkitehtuuria, ja rakennuksen suuret ikkunat avautuvat avaraan maisematilaan.

Pienimuotoisempaa porttiajattelua harrastettiin esimerkiksi Lauhanvuoren kansallispuistossa 1990-luvulla, jossa vanhoja käytöstä pois jääneitä kyläkouluja kunnostettiin luontomatkailun tarpeisiin.

3

Sipoonkorpi ja sen lähialueet Vantaalla virkistys- ja luontomatkailukohteena

3.1 Ominaispiirteet ja vetovoimatekijät

”Kun lentokone laskeutuu Vantaalle, näkyy pelkkää metsää”, on usein kuultu toteamus. Joskus tarkoituksena on vähätellä Helsingin seudun kaupunkimaisuutta. Juuri tämä voi kuitenkin olla Helsingin seudun matkailullisen vetovoiman erityispiirre ja voimavara verrattuna muihin eurooppalaisiin kaupunkiseutuihin.

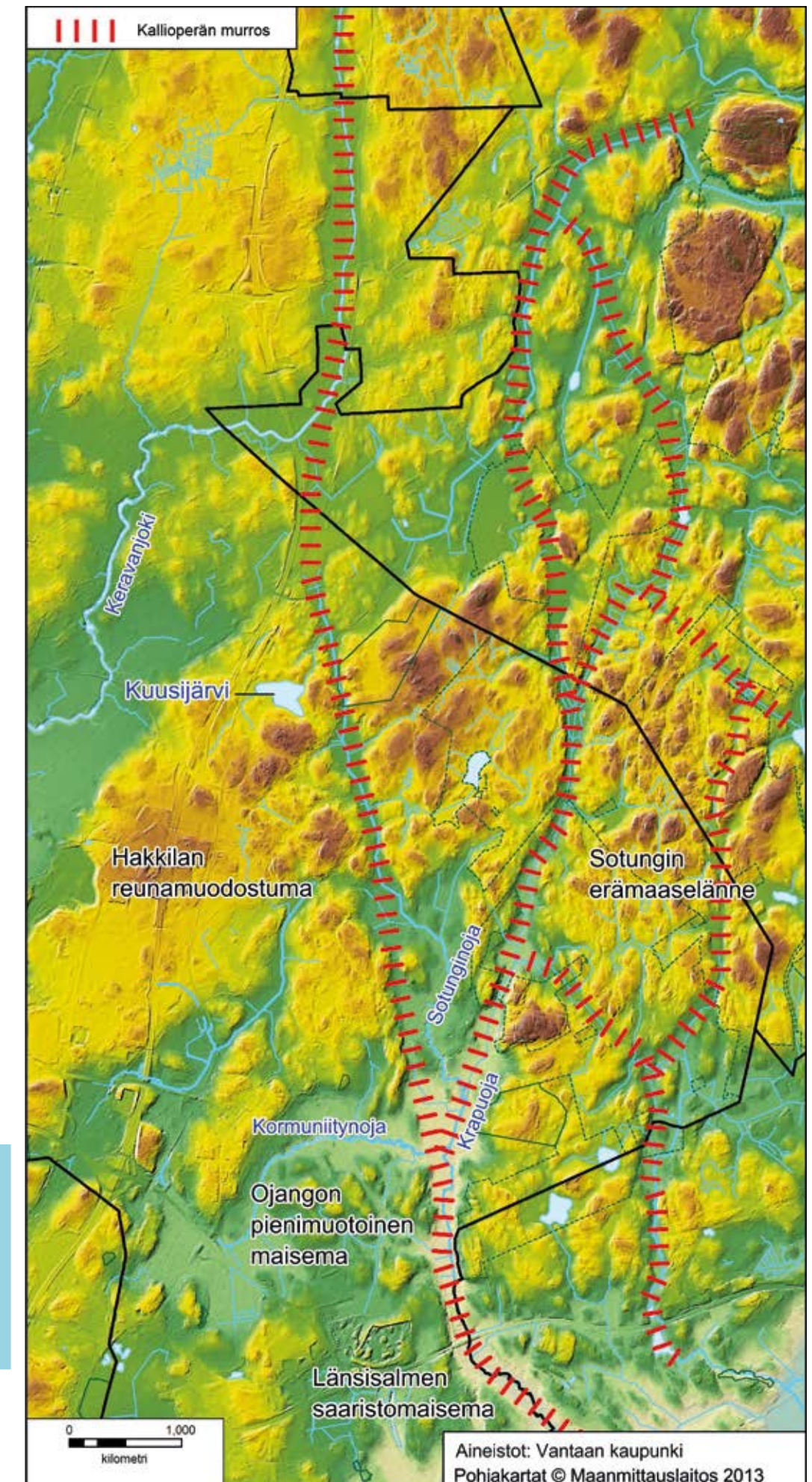
Kun maailmalla puhutaan luontomatkailusta tai ekoturismista, sisällytetään kohteisiin usein myös maaseudun kulttuurimaisema. Moniin eurooppalaisiin kansallispuistoihin kuuluu viljelymaata ja kyliä, joissa asutaan. Suomessa mielenkiintoisina on perinteisesti nähty alkuperäisen luonnon alueet, eikä maaseudun kulttuurimaisemaa ylipäätään olla kasvettu suuressa määrin arvostamaan. Kenties juuret maalla ovat liian lähellä ja pelto näyttäytynyt työn maisemana, ei vapaa-ajan.

Sipoonkorven kansallispuisto on Vantaalla Sotungin kylän vieressä. Sotungin kulttuurimaisema on arvotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi ja yleiskaavassa kylä- tai maisemakuvalle arvokkaaksi. Sotungissa on jonkin verran matkailuun ja virkistykseen liittyviä palveluja. Matkailun vetovoimaisuuden ja palvelujen näkökulmasta Sipoonkorpi ja Sotunki ovat kokonaisuus. Sotunki on pääosin yksityisessä omistuksessa ja sinne sijoittuvat palvelut myös yksityisestä aloitteesta lähtöisin. Matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvää liikennettä on tärkeää ohjata siten, ettei esimerkiksi paikallisille viljelijöille, jotka ylläpitävät arvokasta maaseudun kulttuurimaisemaa, aiheudu haittaa.

Sipoonkorven alueella tärkeintä on pääkaupunkiseudun asukkaiden virkistäytyminen, ja vasta toisena tulee luontomatkailu alueelle kauempaa. Molemmille voidaan kuitenkin luoda mahdollisuuksia.

Sipoonkorpi sijaitsee pääkaupunkiseudulla, suurten asutuskeskusten vieressä. Sijainti tekee siitä erittäin helposti saavutettavan, paikallisesti tärkeän retkeily- ja ulkoilualueen, jonka suosio perustuu luonnonarvoihin ja kauniisiin maisemiin. Sipoonkorvessa retkeillään pienissä ryhmissä perheen tai ystävien kanssa, usein mukana on myös koira. Loppukesällä ja syksyllä metsät täyttyvät marjastajista ja sienestäjistä. Alueen latuverkosto vetää kävijöitä kansallispuistoon myös talvisin. Luontomatkailukohteena Sipoonkorvella on paljon mahdollisuuksia, koska se on niin hyvin saavutettavissa pääkaupunkiseudulta. [\[Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 11/2013.\]](#)

Itäisen Vantaan maisematyyppit, topografia ja pintavedet. Karttaan on merkitty punaisella kallioperän murroslijnät. Rikkonainen kallioperä antaa lähtökohdat kauniisti kumpuilevalle maisemakuvalle.

3.1.1 Maisemarakenne, kulttuurimaisema ja maisemakuva

Sipoonkorven kansallispuiston Vantaalle sijoittuva osa on enimmäkseen laajojen kallioselänneryhmien muodostamaa kallioista ja jyrkkäpiirteistä erämaaselännettä. Kallioselänteiden rinteillä on moreenia ja Bisajärven ja Kuusijärven välisessä maastossa myös hiekkaa. Kalliokumpareiden laelta moreeni on huuhtoutunut pois ja näkyville on tullut kalliopaljastumia. Kumpareiden välit ovat monin paikoin soistuneet.

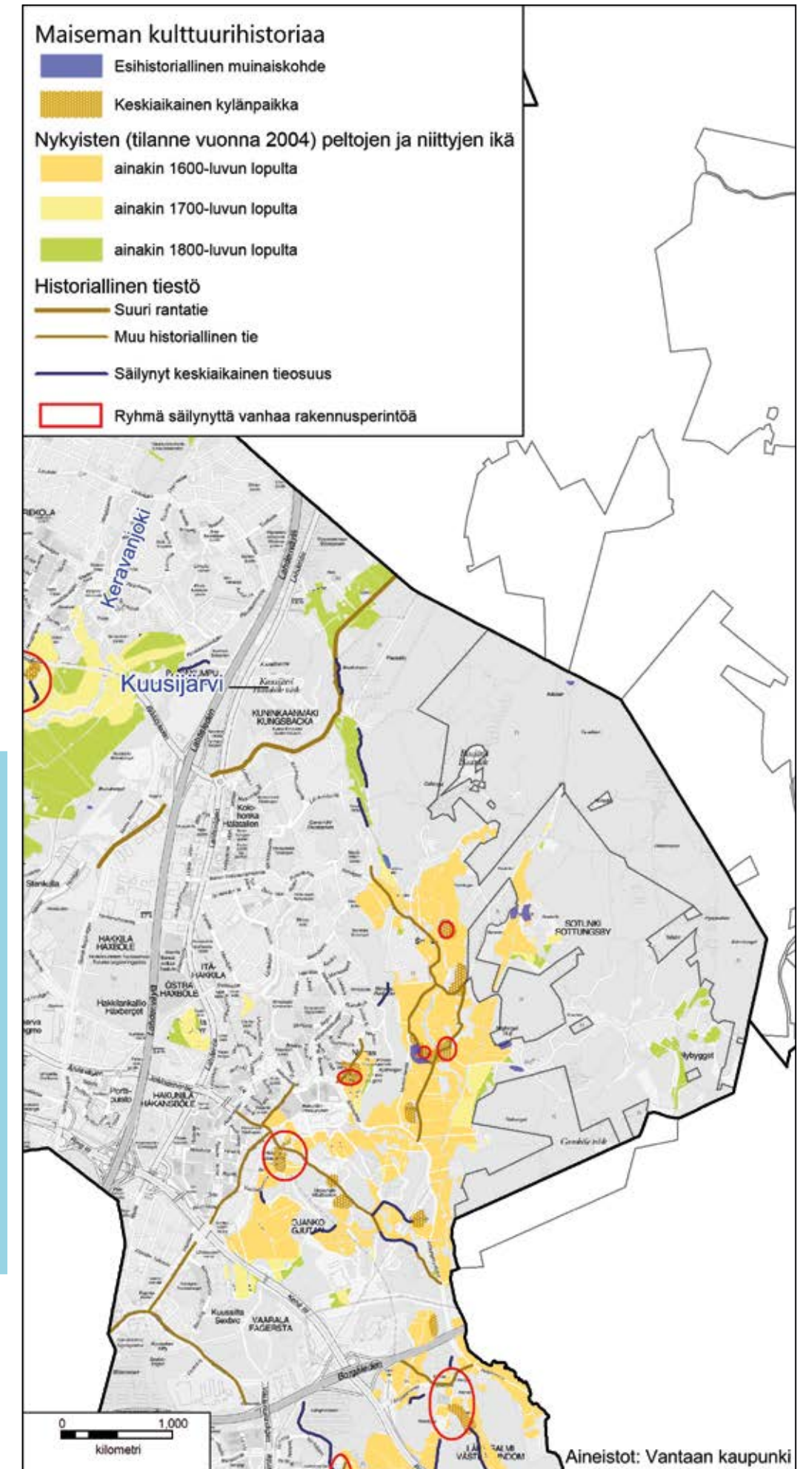
Sotungin viljelysmaisema on syntynyt kallioselänteiden rajaamiin kallioperän murroksiin, joiden pohjalle on kerrostunut savea. Kallioperän murros näkyy maisemassa laakson jyrkkänä kallioreunana. Laaksot on otettu viljelyyn keskiajalta lähtien. Karttalähteiden mukaan Sotungin viljelysaukeat ovat hahmottuneet nykyisen laajuisiksi jo 1600-luvulla. Muroslinjojen väliselle harjanteelle on rakennettu kylän rakennukset. (Muukka ja Mäkyne 2004 s. 87.) Maisemakuva on säilynyt pääpiirteittäin eheänä. Sotungissa on lammastila, jonka ansiosta kylässä on perinteisesti laiduntaen hoidettua avointa ja puoliavointa maisemaa.

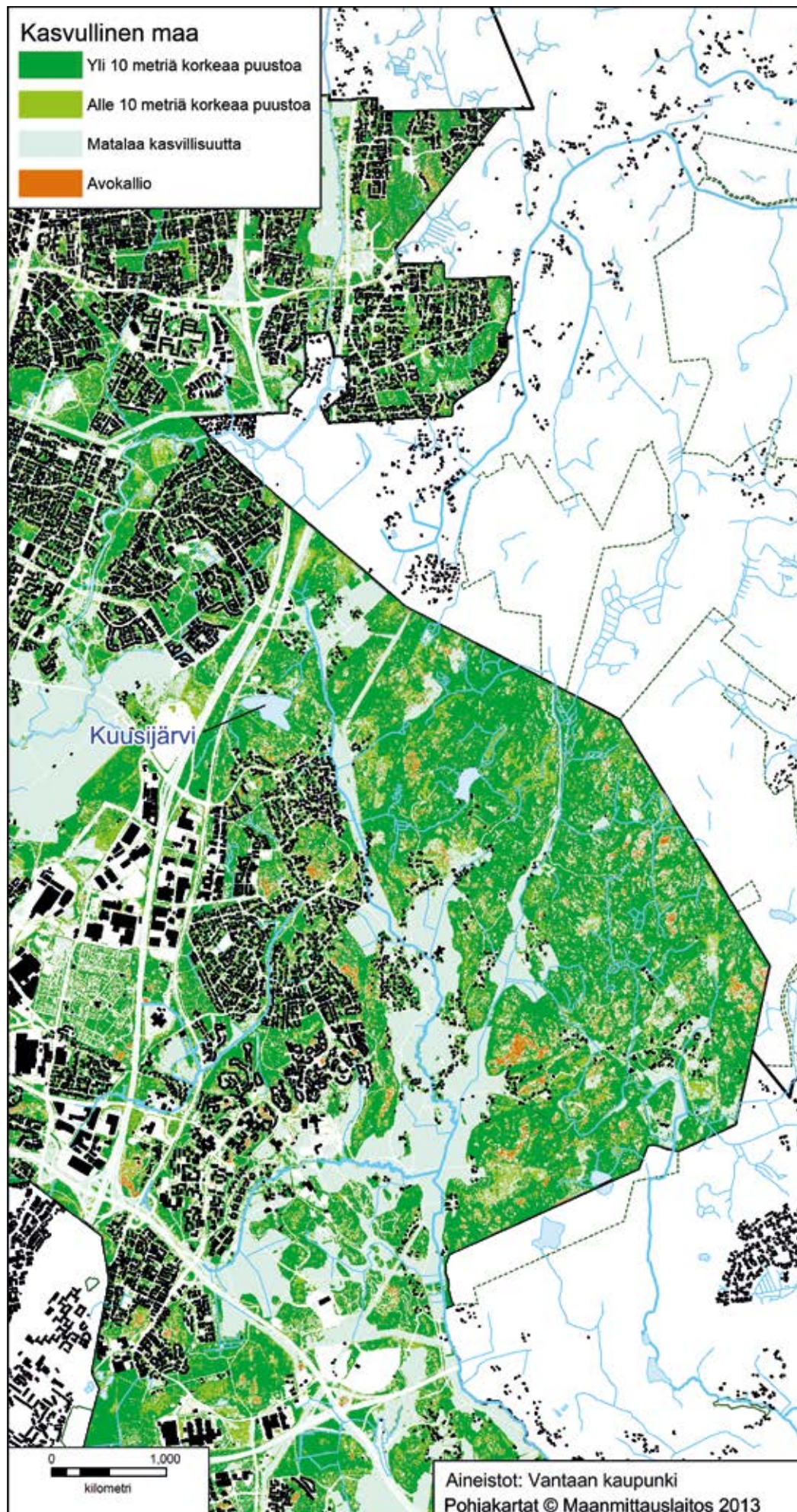
Krapuoja, Sotunginoja ja Myyraksenoja virtaavat laaksojen pohjalla. Sotunginojasta noin 1,7:n kilometrin pituinen osuus on säästynyt oikaisuilta. Tämä lienee Vantaan pisin luonnollisesti meanderoiva osuus purosta (Janatuinen 2011 s. 57).

Vantaan maisemarakenne ja maankäyttö -selvityksessä vuodelta 1993 on todettu, että Sotungin erämaaselänne soveltuu parhaiten retkeilyyn ja luonnontarkkailuun ja vielä rakentamattomat alueet tulee säilyttää luonnonalueina. (Mäkyne 1993). Vantaan yleiskaavoilla onkin ohjattu aluetta pysymään luonnonsuojelu- ja virkistyskäytössä.

Sotungin peltoja on viljelty ainakin keskiajalta lähtien. Viljelysmaisema on säilynyt samalla paikalla jo vuosisatojen ajan. Vanhimpien karttalähteiden perusteella erottuu oranssilla merkitty alue, jota on viljelty ainakin jo 1600-luvulla. Säilynyttä vanhaa rakennusperintöä on runsaammin punaisella merkityillä alueilla. Nykyisten peltöjen ikä on vuonna 2004 laadittu aineisto. Sotungissa pellot eivät tämän jälkeen ole juuri vähentyneet, sen sijaan joitain lohkoja on palautettu viljelyyn.

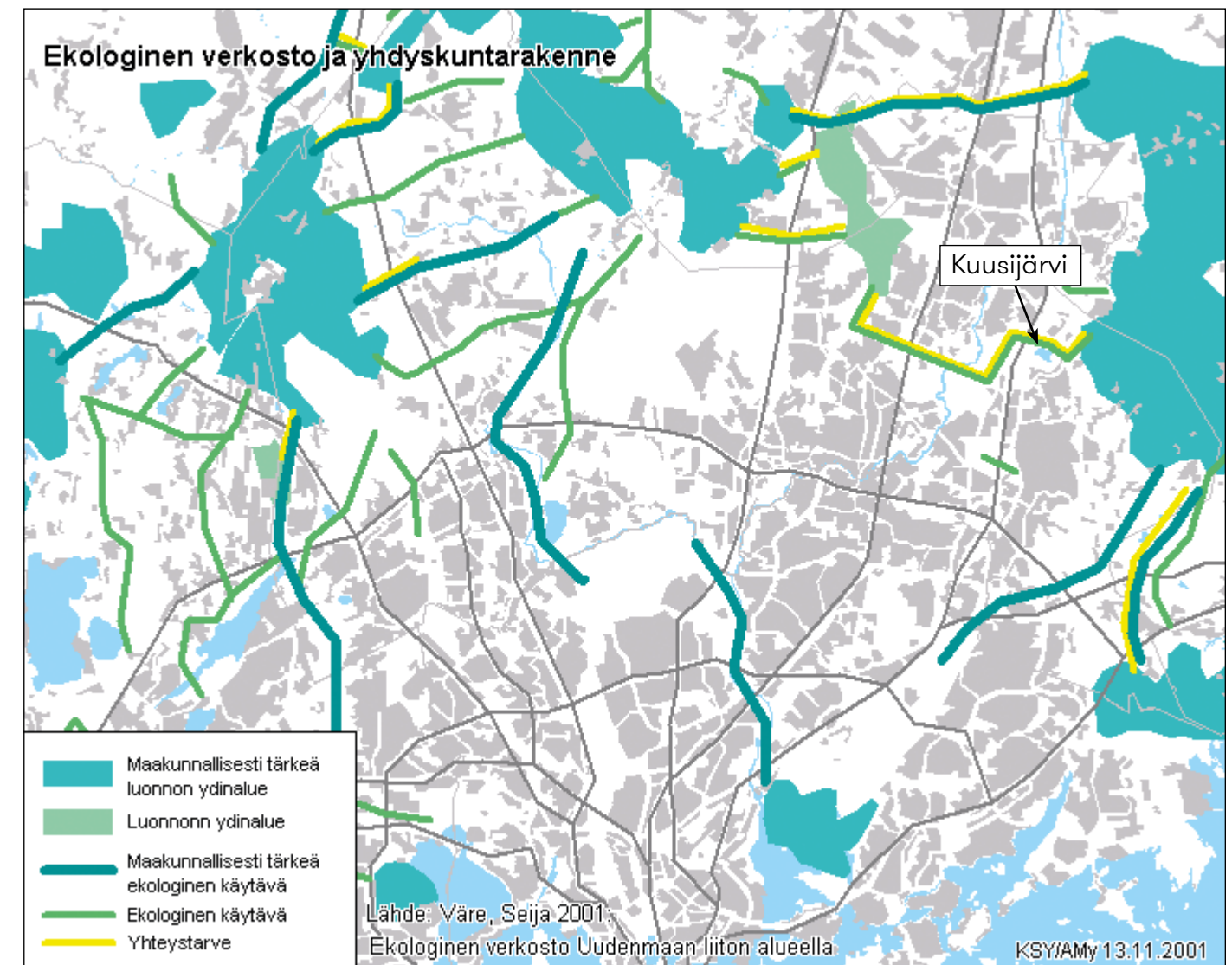

3.1.2 Luonnonmaisema ja ekologinen verkosto

Sipoonkorven luontoarvot perustuvat laajaan, yhtenäiseen metsäalueeseen, jonka luontoa leimaa vaihtelevuus ja pienipiirteisyys. Sipoonkorven metsät ovat monin paikoin kuusivaltaisia. Tuoreita ja lehtomaisia kankaita sekä kalliometsiä on runsaasti. Osa alueen metsistä on arvokasta, luonnontilaisen kaltaista vanhahkoa metsää, josta löytyy koti myös lahopuustosta riippuvaisille eliölajeille. Alueen kasvisto ja eläimistö onkin monipuolista ja runsasta, ja siellä esiintyy uhanalaisia ja harvinaisia kasvi-, sieni- ja eläinlajeja. Muun muassa lehdoissa kasvaa harvinainen lehtosinijuuri, keltavuokko ja pystykiurunkannus. Lisäksi Sipoonkorvessa tavataan lähes kaikki eteläsuomalaiset metsänisäkäs- ja lintulajit. Yhtenä pääkaupunkiseudun viimeisistä alueista se tarjoaa suojaa myös suurilla erämaisa metsäalueilla vaativille lajeille, kuten metsolle. [\[Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 11/2013.\]](#)

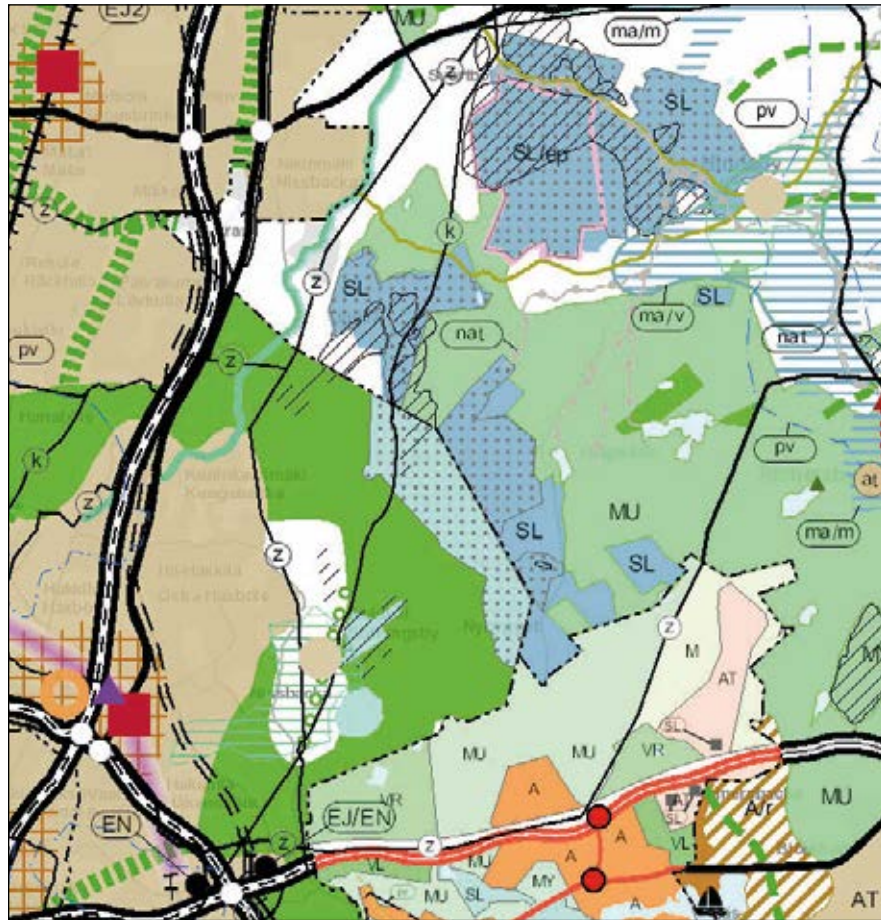
Ekologinen verkosto muodostuu luonnon ydinalueista ja ekologisista yhteyksistä. Luonnon ydinalueet ovat rauhallisia yhtenäisiä laajoja metsäalueita, joilla ihmisen vaikutus on vähäinen. Ekologiset yhteydet haja-asutusalueella ovat metsäkäytäviä ja metsäketjuja, joiden kautta eläimet voivat siirtyä alueelta toiselle. Kaupunkialueella hyvin kapeakin viheryhteys tai rakennetun alueen reunalle jäänyt joutomaa riittää eläinten liikkumiseen. Ekologinen verkosto tarjoaa elinalueita erilaisille lajeille ja helpottaa eläinten ja kasvien siirtymistä ja leviämistä niille ominaisille elinalueille siten, että lajit selviytyvät. [\[Väre ja Kris 2005.\]](#)

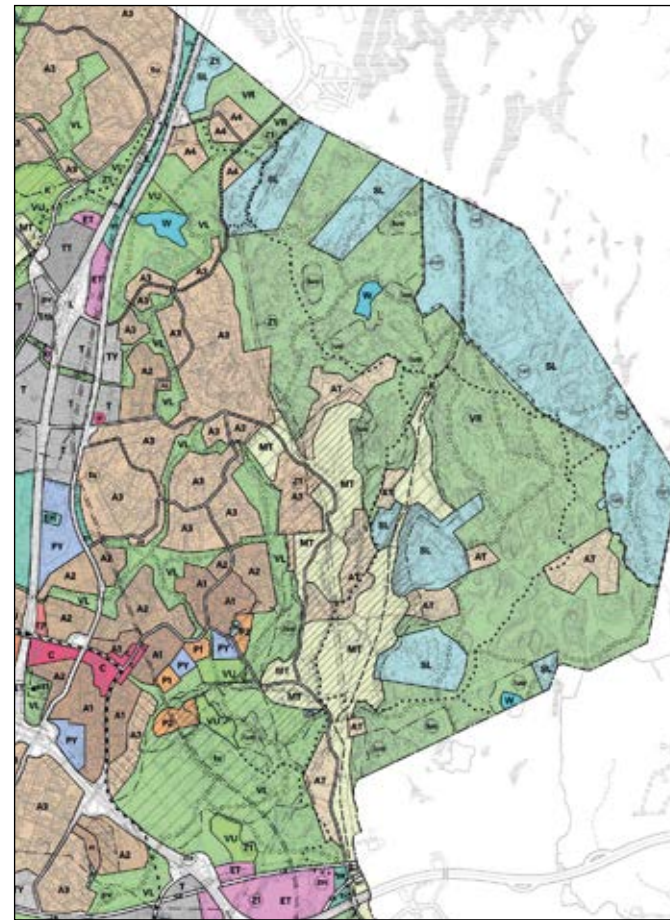
Kasvullinen maa. Yhtenäinen metsä ulottuu Sipoonkorvesta Kuusijärvelle.

Sipoonkorvesta länteen kulkee ekologinen käytävä ja yhteystarve Kuusijärven kohdalla.

3.2 Suunnittelutilanne

Ote vahvistettujen maakuntakaavojen yhdistelmästä 2014. Yhdistelmä sisältää vahvistetut merkinnät kaavoista: Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaavat, Itä-Uudenmaan maakuntakaava, Itä-Uudenmaan 1.-4. vaiheseutukaavat sekä Maakuntakaava 2000. Kartta: Maanmittauslaitos / Uudenmaan liitto.

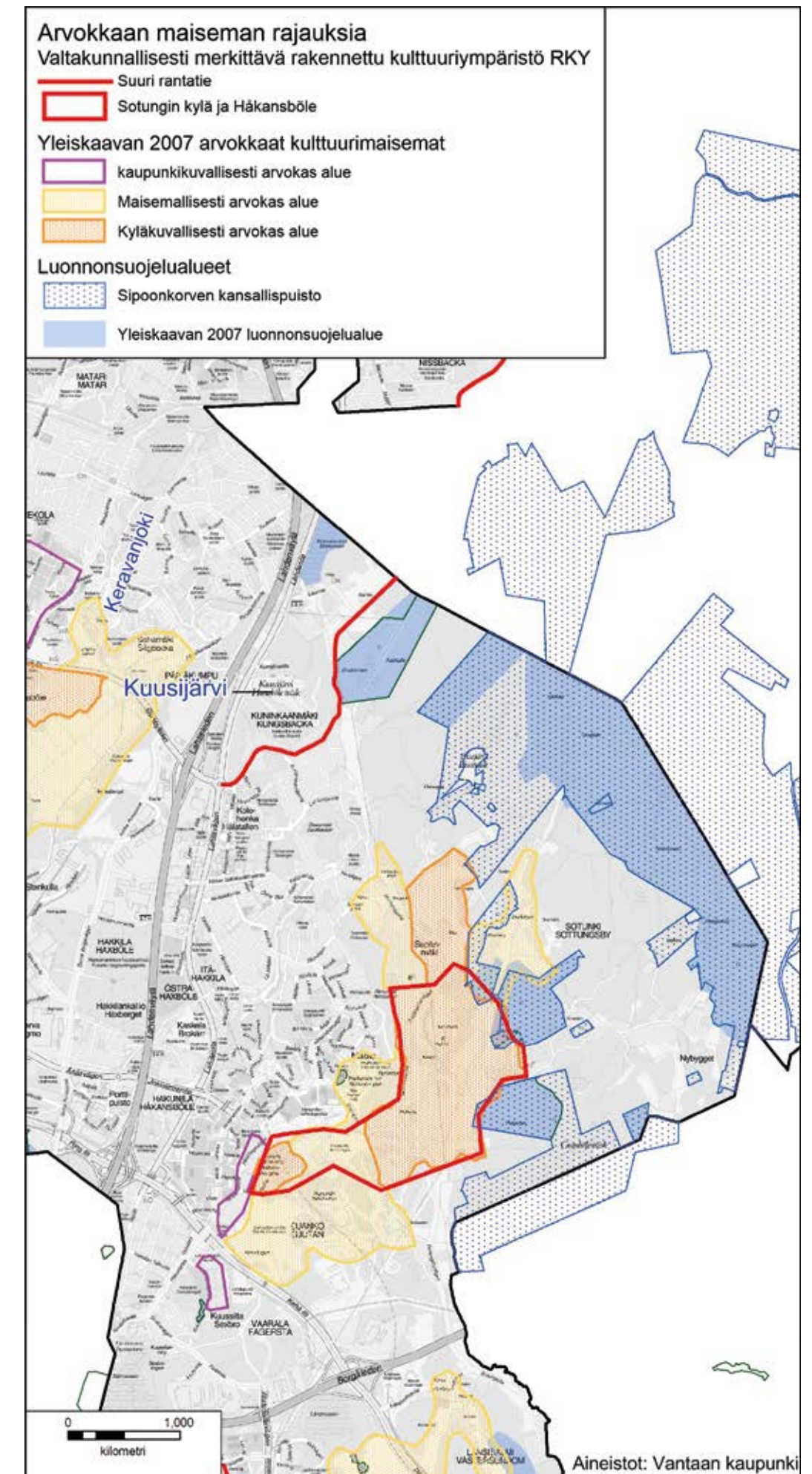

Ote Vantaan yleiskaavasta 2007.

3.2.1 Maakuntakaava ja yleiskaava, kulttuurimaiseman ja luonnon suojelu

Vahvistettujen maakuntakaavojen yhdistelmässä Sipoonkorpi on varattu luonnonsuojelu- ja virkistysalueiksi. Sotungin kylään on merkitty valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Kallioalue on merkitty arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi (Uudenmaan liitto).

Vantaan yleiskaavassa 2007 Sipoonkorvessa on luonnonsuojelualueita (SL) ja retkeily- ja ulkoilualueita (VR). Sotungin viljelysmäisä on maatalousaluetta. Viljelysmäisä on maisemallisesti tai kyläkuvallisesti arvokasta. Yleiskaavaan on merkitty ohjeelliset ulkoilu- ja ratsastusreitit. Yleiskaavan otteessa näkyy punaisella C-merkinnällä Hakunilan keskus, joka on kansallispuistoa lähin kaupunkikeskus.

3.2.2 Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

Sipoonkorven visio:

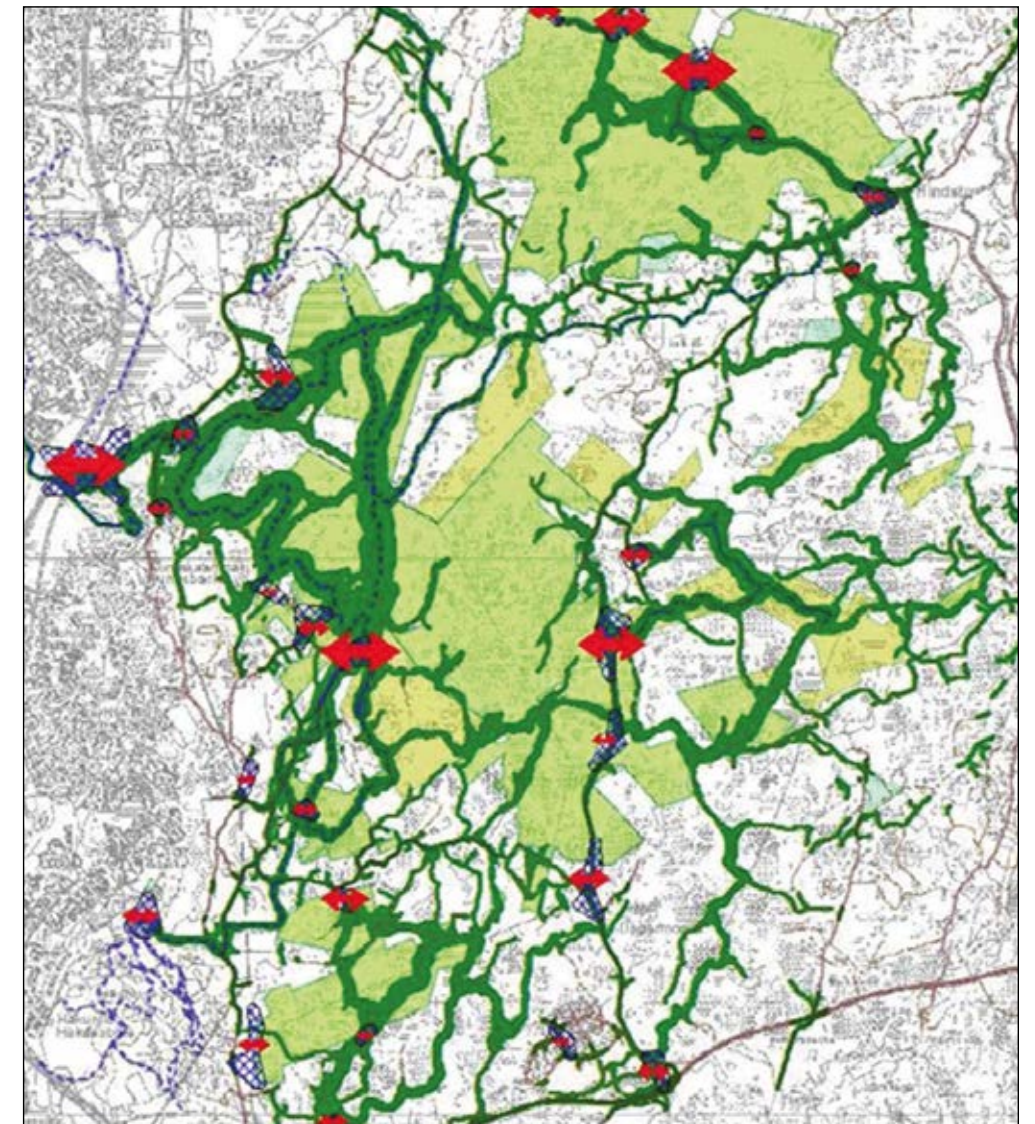
Sipoonkorvessa, viherkehän itäisellä metsämantereella, näyttäytyy uusmaalaisen luonnon monimuotoisuus. Pääkaupunkiseudun kyljessä säilyvät erämaiset korvet, arvokkaat kalliot ja entisaikojen perinnemaisemat, joita reunustavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat, elävät kylät. Kansallispuisto tarjoaa pääkaupunkiseudun asukkaille sekä luontoelämyksiä, rauhaa ja hiljaisuutta että alueita retkeilyyn ja luontoliikuntaan. Retkeilyreiteistä ja -palveluista nauttivat erityisesti päiväretkille suuntaavat omatoimiretkelijät, mutta myös lyhyille, yli yön vaelluksille, ja luontomatkailuyrittäjien asiakasryhmille löytyy sopivia alueita.

Päämäärät ja toimenpiteet:

- Kansallispuisto on kaikille avoin luontokohde.
 - Luonnon kokeminen ja siitä oppiminen ja nauttiminen ovat keskeisin motiivi tulla Sipoonkorven kansallispuistoon.
 - Retkeilyä ja muuta virkistyskäyttöä kehitetään luonnonarvoja vaarantamatta.
 - Sipoonkorpi yhdessä ympäröivien viheralueiden kanssa on arki- ja lähiliikuntaa tarjoava päiväretkikohde, mutta myös perinteinen eräretkeily on mahdollista.
 - Puisto tarjoaa luontoelämyksiä ja virkistäytymismahdollisuuksia erilaisille kävijöille monin eri tavoin. Reittiverkostossa huomioidaan luonnossa liikkumisen erilaiset tavat ja välineet.
 - Luontokasvatuksella lisätään luonnon tuntemusta ja arvostusta.
 - Esteettömiä palveluita kehitetään yhteistyössä vammaisneuvostojen ja -järjestöjen kanssa.
- Luontoon pääsee laadukkaasti.
 - Kansallispuistossa on selkeät portit, joiden kautta pääosa kävijöistä saapuu puistoon, ja joiden yhteydessä on pääosa reittien lähtöpisteistä sekä palveluita, kuten pysäköintialueet.
 - Liikenneyhteydet, retkeilyreitit ja palvelut ovat toimivia ja kestäviä, kansallispuistoon kohdistuvien odotusten mukaisesti.
 - Julkinen ja kevyt liikenne ovat helppoja välineitä päästä puistoon, ja reittivaihtoehtoissa on huomioitu näillä tavoin puistoon saapuvat kävijät.
 - Reitistö on monipuolinen, maasto-opasteet ovat selkeitä ja palvelurakenteet toimivia ja turvallisia.
 - Matkailuyritykset tarjoavat laadukkaita, ekologisesti kestäviä luontomatkailupalveluita, jotka lisäävät puiston paikallistaloudellista merkitystä.
- Sipoonkorpi on ekologisesti ja toiminnallisesti keskeinen osa pääkaupunkiseudun viherkehää.
 - Uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelun taso on suotuisa.
 - Luontodirektiivin lajien ja luontotyyppien sekä lintudirektiivin lintujen suojelun taso on suotuisa.
- Luontoarvoja suojataan kestävällä käytöllä.
- Kansallispuisto on hyvä naapuri ja kumppani.

Lisäksi kehittämistavoitteena on luoda uudenlaista kansallispuistokulttuuria.

(Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2013)

Saapumispaikat kansallispuistoon

Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa selvitettiin ihmisten saapumispaikkoja kansallispuistoon ns. pehmogis -menetelmällä:

Vihreä: vastaajien Sipoonkorvessa ja lähialueella käyttämät reitit. Viivan leveys kuvaa liikennevirran voimakkuutta olemassa olevalla reitillä, polulla tai tiellä. Vastaajien piirtämät reitit on summattu sadan metrin etäisyydeltä olemassa olevaan reittiin. Tulosten perusteella erityisesti nykyiset luontopolut ja hiihtoladut erottuvat käytetyissä reiteillä, mutta myös muilla poluilla ja tieurilla on runsaasti käyttöä. Vastaajien lukumäärä oli 315.

Nuolet: Vantaa korostuu saapumissuuntana, erityisesti Kuusijärvi, mutta yhtä voimakkaana myös Kalkkiuunintien pää. Alueella ei ole pysäköintipaikkaa, ja tienvarrelle tai pihaalueille jätetyt autot aiheuttavat häiriötä kansallispuiston naapurikiinteistöjen omistajille.

(Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma, Metsähallitus 2013.)

3.2.3 Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys

Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys laadittiin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan laatimisen yhteydessä vuonna 2013. Työn laati Trafix Oy ja työn maksajina ja ohjaajina olivat Helsingin ja Vantaan kaupungit sekä Sipoon kunta, Metsähallitus, Uudenmaan ELY-keskus sekä HSL. Liikenneselvityksessä kartoitettiin liikenneyhteydet, arvioitiin kävijä- ja liikennemäärien kasvua sekä esitettiin ratkaisuja kansallispuiston saavutettavuuden parantamiseksi ja etenkin pysäköinnin kehittämiseksi lyhyellä aikavälillä.

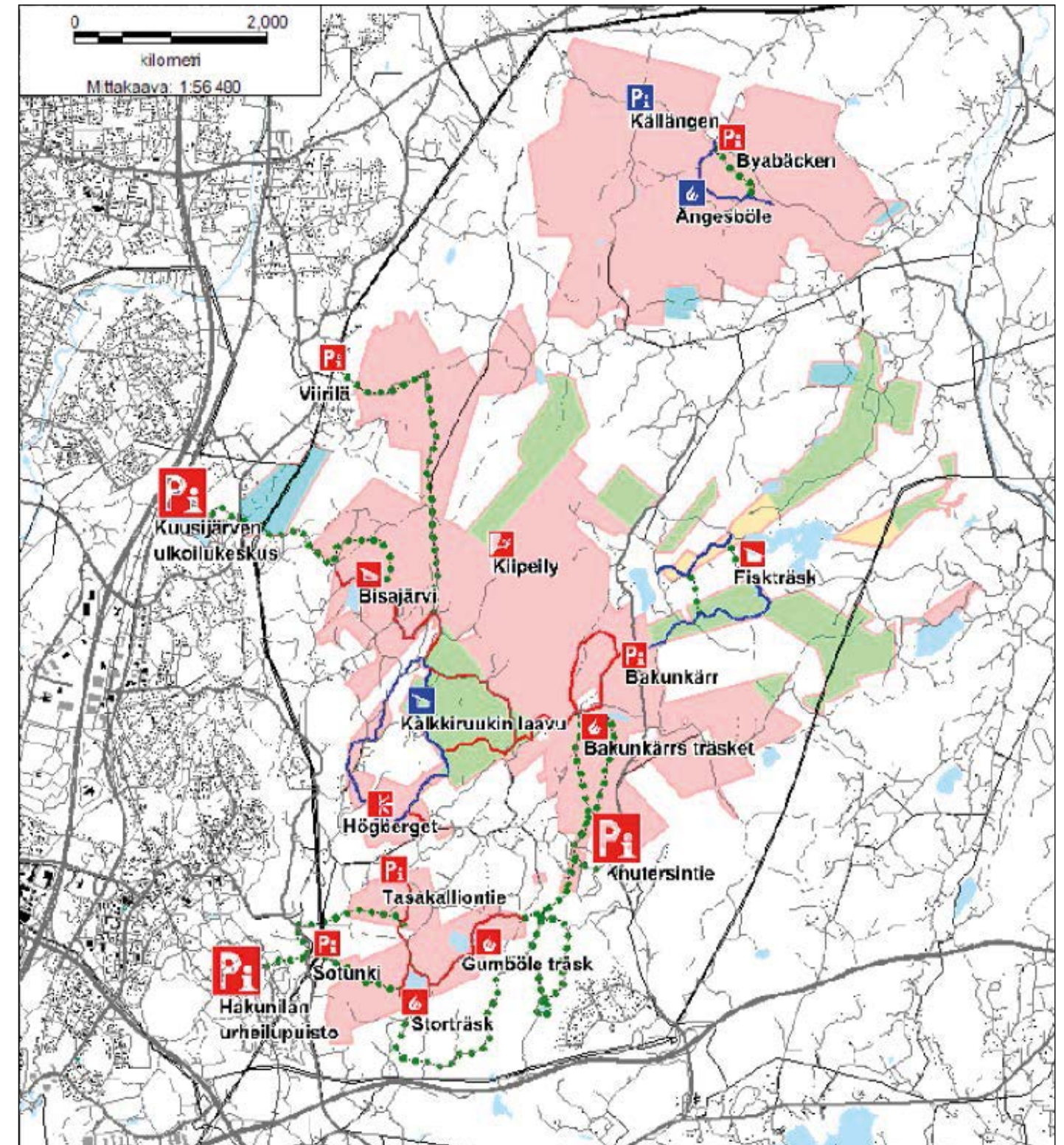
Sipoonkorven kävijämäärät ovat kasvaneet viime vuosina suurin harppauksin. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on esitetty karkea käyntimääräarvio: 200 000 vuotuisen käyntimäärän ylittyminen vuoteen 2030 mennessä. Kävijämäärän oletetaan kasvavan sekä kansallispuiston rakenteiden uusimisen ja palveluiden kehittämisen että kaupunkirakenteen tiivistyessä Östersundomin ja Sibbesborgin alueiden rakentumisen myötä.

Sipoonkorven kansallispuiston alueella oli selvitystä laadittaessa viisi pysäköintialuetta, joilla oli yhteensä 70 pysäköintipaikkaa. Lisäksi Kuusijärven ulkoilukeskuksen ja Hakunilan urheilupuiston pysäköintialueet palvelevat myös kansallispuistossa vierailevia. Nykyisten pysäköintialueiden kapasiteetti on riittämätön etenkin vilkkaimpina käyntipaivinä loppukesän ja alkusyksyn viikonloppuina.

Liikenneselvityksen ratkaisussa pysäköintiä keskitetään kahdelle suuremmalle pysäköintialueelle sekä laajennetaan pienempiä pysäköintialueita mahdollisuuksien mukaan. Liikenteellisesti helposti saavutettavat kaksi suurempaa pysäköintialuetta ovat Kuusijärven ulkoilukeskus ja Knutersintien varsi. Kohteet muodostavat luontevat pääportit kansallispuiston alueelle, ja niille on mahdollista toteuttaa paljon pysäköintipaikkoja. Suunnitelmassa esitetyillä pysäköintialueiden laajennuksilla ja uusilla pysäköintialueilla kansallispuiston käyttöön on mahdollista saada noin 394 uutta pysäköintipaikkaa. Lisäksi Kuusijärven ulkoilukeskuksen mahdollinen uusi pysäköintialue on osin kansallispuiston kävijöiden käytössä. Suunnitelmassa on esitetty myös pyöräpysäköinnin toteuttamista kaikkien pysäköintialueiden yhteyteen sekä toimenpiteitä joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi. Kävijämäärien kasvaessa myös liikenneturvallisuuksien tulee kiinnittää huomiota.

Selvitys on julkaistu Metsähallituksen sarjassa ja luettavissa Metsähallituksen nettisivuilla.

Säilytettävä pieni pysäköintialue	Uusi tukentekopaikka tai keittokatos
Kunnostettava / laajennettava pieni pysäköintialue	Uusi laavu
Uusi suuri pysäköintialue	Näköalapaikka
Nykyinen retkeilyreitti	Kiipeilypaikka
Uusi retkeilyreitti	Kansallispuisto
Reittiyhteystarve	Muu valtion maa
Nykyinen tulentekopaikka	Uudenmaan virkistysalueyhdistys
Nykyinen laavu	Yksityinen suojelualue (YSA)

Palveluvarustus ja reittiyhteydet

Kävijöitä ohjataan alueelle porttien kautta, joihin sijoitetaan pysäköintialueita ja opastusta. Knutersintie ja Kuusijärvi ovat pääportit. Metsähallituksen suunnitelmissa ei näillä näkymin ole rakentaa toista luontokeskusta, vaan Haltia palvelee koko pääkaupunkiseutua.

(Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma, Metsähallitus 2013.)

3.3 Nykyiset palvelut ja palvelutarpeet

3.3.1 Nykyiset palvelut

Kuusijärven alueella toimii tällä hetkellä kahvila-/ravintolayrittäjä, joka (yhdessä kaupungin kanssa) tarjoaa mm. kahvilapalveluita, vuokraa kokoustilaa ryhmille, ylläpitää julkista savusaunaa ja järjestää jonkin verran ohjelmaa. Alueella on myös ollut ulkopuolisen palvelutarjoajan toimintaa, kuten kanoottien vuokrausta kesäisin.

Kahvila- ja ravintolayrittäjällä on kiinnostusta kehittää aluetta, mutta toiveena on, että alueelle saataisiin ulkopuolisia palveluntarjoajia elävöittämään palvelutarjontaa.

Alueella toimivat yritykset ja yhteisöt järjestävät jo nyt monenlaisia tapahtumia. Järjestävät tiedottavat tapahtumistaan useimmiten sosiaalisessa mediassa ja omilla sivuillaan. Jo Sipoonkorven tai muissa pääkaupunkiseudun kansallispuistoissa kuten Nuuksiossa toimivat yritykset voidaan nähdä potentiaalisina toimijoina myös Kuusijärven alueella tulevaisuudessa.

Sipoonkorven ja Nuuksion kansallispuiston tarjoamat aktiviteetit ovat pitkälti omatoimisia retkeilyyn liittyviä aktiviteetteja (patikointi, sienestys, kalastus yms.). Tämän lisäksi alueille voi ostaa kansallispuistojen yhteistyötahoilta esimerkiksi ryhmille järjestettyjä retkiä, urheiluaktiviteetteja yms. Nykyisellään Kuusijärven alueella ei ole yrittäjille tarkoitettuja varastotiloja tai muita tiloja, joita he voisivat vuokrata/käyttää.

Vantaan kaupungin elinkeinopalvelut toteutti keväällä 2015 Sipoonkorven kansallispuistossa ja Kuusijärvellä toimiville yrityksille kyselyn, jonka tavoitteena oli selvittää alueen potentiaali virkistys- ja luontomatkailukohteena. Kyselyn avulla kartoitettiin, ovatko yrittäjät jo käyttäneet Kuusijärven aluetta toiminta-alueenaan ja miten paljon, millaisia tiloja he toiminnan laajentamista varten tarvitsisivat ja olisivatko he halukkaita vuokraamaan tiloja sekä kaipaisivatko he markkinointiin tai viestintään liittyvää tukea kaupungilta.

Metsähallitus ylläpitää verkkosivuillaan listaa Sipoonkorven kansallispuistoissa palveluja tarjoavista yrityksistä. Näillä yrityksillä voidaan myös olettaa oleva paras tietämys puiston läheisyydessä sijaitsevan Kuusijärven alueen kehittämistarpeista, mahdollisuuksista ja mahdollisesta käytöstä nykyisin.

3.3.2 Käyttäjäprofiilit ja palvelutarpeet

Sipoonkorven ja Kuusijärven alueella on paljon erilaisia käyttäjiä. Metsähallituksen toimesta vuonna 2009 tehdyn Sipoonkorven kävijätutkimuksen mukaan tutkimukseen vastanneista 95 % asui Vantaalla, Helsingissä, Sipoossa tai Keravalla. Joka toinen kävijöistä oli vantaalainen. Sipoonkorpeen tultiin useimmiten pienissä ryhmissä, valtaosa vastaajista oman perheensä kanssa, ja alueella viivytettiin keskimäärin hieman alle kolme tuntia. Valtaosa kävijöistä saapui autolla, mutta mukana oli myös pyöräillen ja kävellen tulijoita. Suosituimmat toiminnot alueella olivat kävely (63 %), sienestys (44 %), luonnon tarkkailu (36 %), marjastus (34 %), koiran kanssa ulkoilu (24 %) ja eväretkeily (24 %). Noin kymmenesosa vastanneista liikkui käyntinsä aikana myös Sipoonkorven lähistöllä, muun muassa Kuusijärvellä (63 %) tai Hakunilan urheilupuistossa (20 %). (von Boehm 2010, 21–32.)

Tärkeimmät syyt Sipoonkorvessa vierailuun olivat luonnon kokeminen, rentoutuminen, henkinen hyvinvointi sekä pääsy pois melusta ja saasteista. Kävijäpalautteessa palvelujen määrään oli tyytyväisiä 60 % vastaajista. Kävijät kuitenkin arvioivat palveluiden ja rakenteiden laadun kesinkertaiseksi tai melko huonoksi. Palveluista ja rakenteista käytettiin eniten lähialueen tiestöä, pysäköintipaikkoja, polkureitistöjä ja reittien opastetauluja. Tyytyväisimpiä kävijät olivat polku- ja latureitistöön. Reittien opastetauluihin sekä reittien viitoituksiin ja merkitsemiseen kaivattiin kuitenkin parannusta. Tiestöä ja pysäköintipaikkoja pidettiin kesinkertaisina, samoin tulentekopaikkoja ja laavuja. Tulentekopaikkojen polttopuuhuoltoon toivottiin parannusta. Ympäristötekijät miellyttivät vastaajia enemmän kuin palvelut. Reittien ja rakenteiden turvallisuuteen sekä erityistarpeiden huomioimiseen todettiin kuitenkin olevan syytä kiinnittää jatkossa huomiota. Myös käymälöiden määrään, jätehuoltoon, reittien opastukseen, huollettuihin tulipaikkoihin ja pysäköintipaikkojen riittävyys toivottiin kiinnitettävän huomiota. (Emt. 2010, 37–39.)

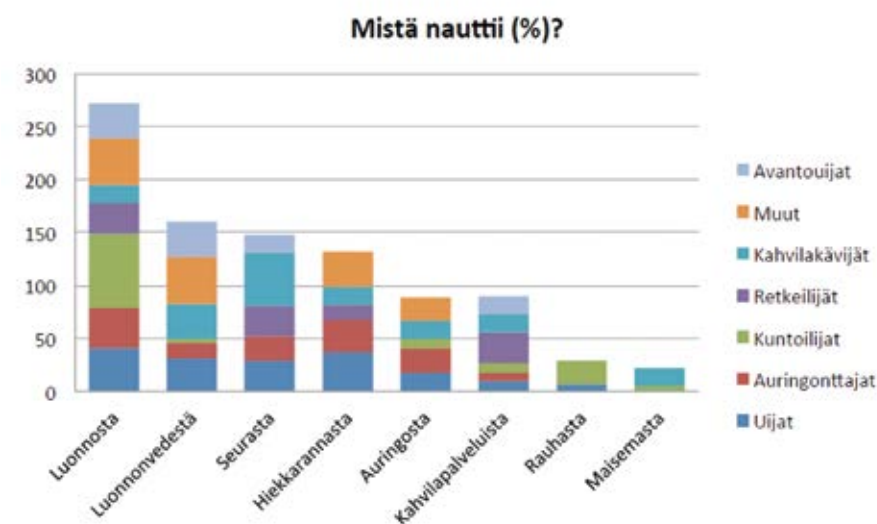
Tutkimukseen vastanneista 58 % toivoi, että Sipoonkorpea kehitetään tulevaisuudessa virkistysalueena ja että sen palvelutarjontaa lisätään (Emt. 2010, 44). Vuosina 2013–2014 Helsingin yliopiston tutkijat tekivät Kuusijärvellä käyttäjä- ja kasvillisuustutkimuksen. Tutkimuksen mukaan Kuusijärvi on suosittu uima- ja virkistyskohde vantaalaisten lisäksi pohjoishelsinkiläisille. Kuusijärvellä käy, erityisesti kesäaikaan, paljon perheitä ja henkilöitä, joilla ei ole omaa vapaa-ajan asuntoa. Suurin osa saapui alueelle seurassa ja viihtyi Kuusijärvellä keskimäärin 1-3 tuntia. Paikalle saavuttiin useimmiten autolla (74 %). Tyypillisen matkan pituus oli 8,6 km (vaihteluväli 2,4–24 km) ja talviaikana 9,3 km. Noin viidesosa vastaajista oli tyytyväisiä Kuusijärven nykyiseen tilaan ja palvelutasoon. 54 % ei osannut mainita mitään uhkatekijää tulevaisuudelle. Mainintoja saivat ympäristöön suunniteltavat isot rakennushankkeet (18 %), veden laadun heikkeneminen (16 %), kävijämäärien kasvu (15 %) ja Kuusijärven alueen rakentaminen täyteen (10 %). (Vierikko, Kristjankroon & Yli-Pelkonen 2014, 4-9.)

Tutkimuksessa oli erotettavissa kesä- ja talvikäyttäjät. Reilu kolmasosa vastaajista käy Kuusijärvellä vain kesäaikana tai satunnaisesti (25 %). Kesäaikaan suurin osa tuli uimaan tai uittamaan lapsia, ottamaan aurinkoa ja nauttimaan hyvästä säästä. Kesällä alueella liikuttiin vähän. Kävijät hyödyntivät kahvilapalveluja ja arvostavat lapsiturvallista ranta-aluetta. Parasta kesäkäyttäjien mukaan oli hiekkaranta, lämmin vesi, luonto, lapsiturvallisuus ja hyvä seura. Häiritsevät tekijöitä olivat mm. väenpaljous (22 %), roskat (19 %), palvelut ja infra (15 %), muiden käytös (13 %), luonnon eläimet (13 %) ja melu (6 %). Kesäkäyttäjät sietivät paremmin väentungosta, muiden käytöstä ja melua ja he olivat keskimäärin vähemmän huolestuneita tulevaisuudesta. (Emt. 2014, 7-9.)

Syys- ja talvikäyttäjät tulivat puolestaan kuntoilemaan, saunomaan ja avantouimaan. He arvostivat hyviä palveluita ja rauhaa ja heidän mielestään parasta Kuusijärvellä olivat luonto, sauna ja kahvilapalvelut. Syys- ja talvikäyttäjät häiritsivät väenpaljous (30 %), palvelut ja infra (27 %), roskat (18 %), muiden käytös (18 %) ja melu (12 %). (Emt. 2014, 7-9.)

Noin viidesosa vastaajista oli erittäin tyytyväisiä Kuusijärven nykyiseen tilaan ja palvelutasoon. Palveluissa ja rakenteissa kaivattiin kohennusta erityisesti suihkujen ja pukukoppien kuntoon, lisää istuinpaikkoja ja opasteita. (Emt. 2014, 7.)

Kävijätutkimusten sekä haastattelujen pohjalta Kuusijärvelle löydettiin yhteensä yhdeksän erilaista käyttäjäprofiilia: 1) **Uimarit**, 2) **auringonottajat**, 3) **avantouimarit**, 4) **saunojat**, 5) **kuntoilijat**, 6) **retkeilijät**, 7) **yritysassiakkaat** (tykyilijät, kokoustajat), 8) **turistit**, **matkailijat** ja 9) **muut käyttäjät**, kuten tapahtumakävijät. Profiileille löydettiin sekä yhteisiä tarpeita (esim. markkinointi, liikenneyhteydet, pysäköinti, toimivat opasteet sekä siisti ja turvallinen ympäristö) että kullekin profiilille ”omia” tarpeita (esim. saunojilla saunan varausjärjestelmä, laiturit ja suihkut).

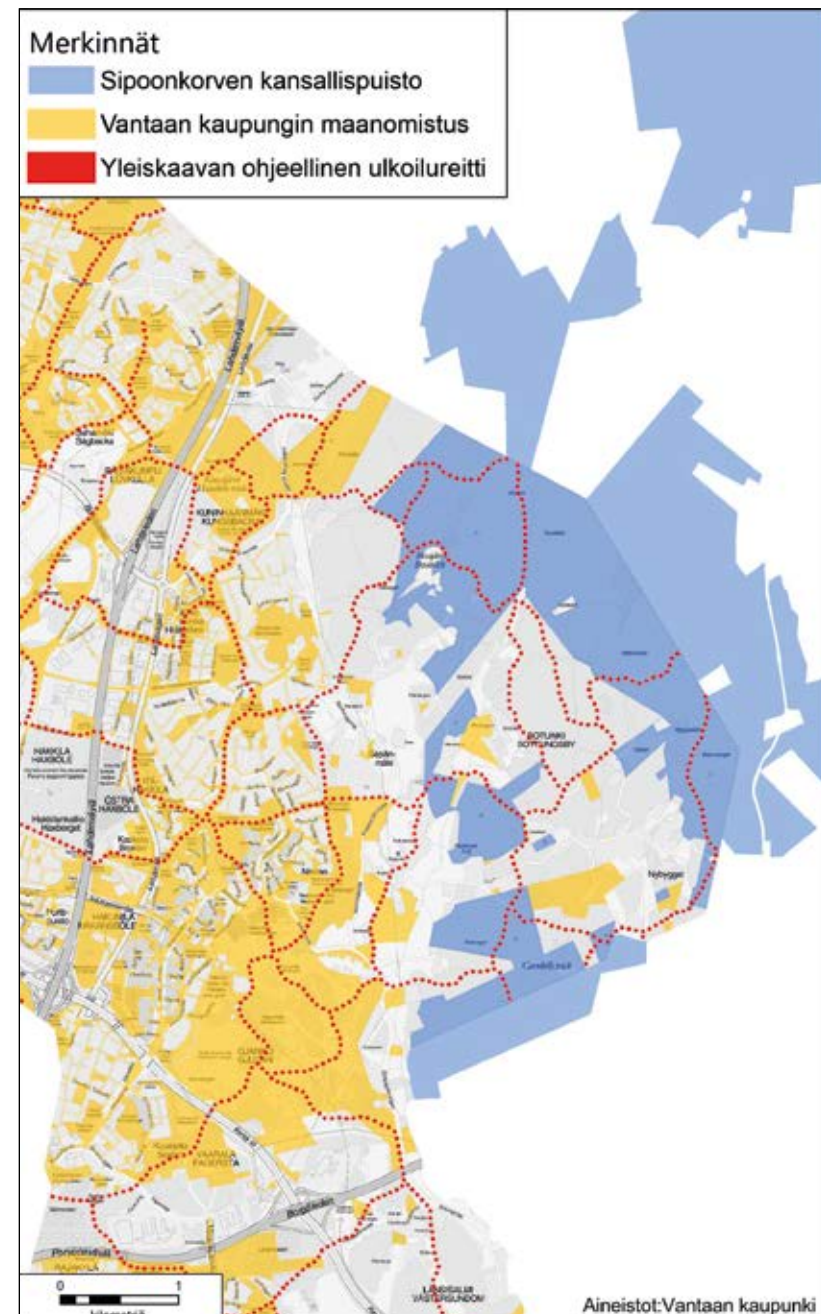
Kävijäryhmien mukaan eritelty maininnat asioista, joista ihmiset nauttivat Kuusijärvellä. (Vierikko, Kristjankroon & Yli-Pelkonen 2014.)

3.3.3 Ulkoilureitit ja ladut

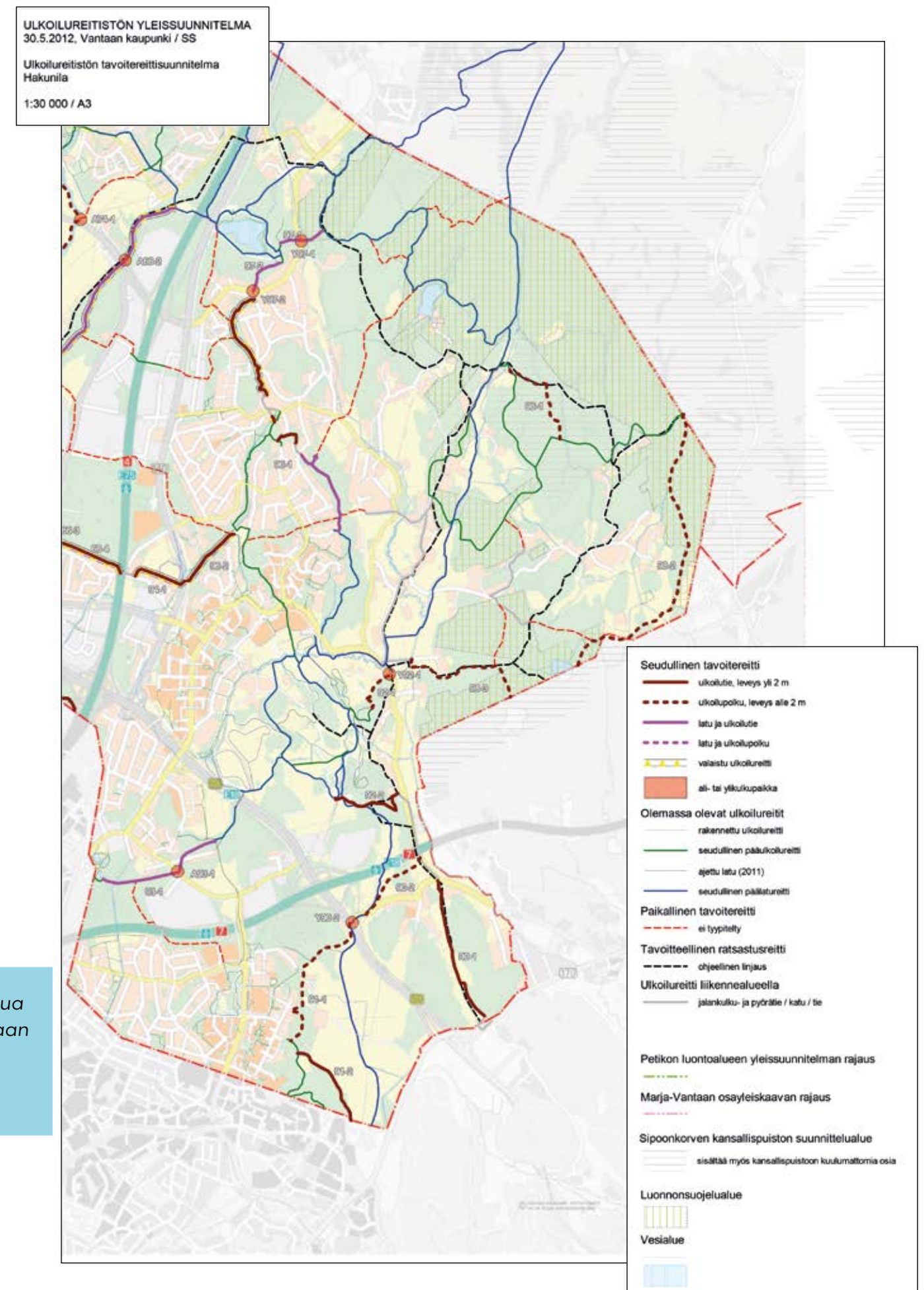
Sipoonkorven kansallispuiston saavutettavuus on tällä hetkellä huono. Nykyisin Kuusijärven alueelta (joka on yksi Vantaan suosituimmista virkistysalueista ja harvoista uimarannoista) pääsee kansallispuiston suuntaan ylittämällä Vanhan Porvoontien, mutta tieltä puuttuvat suojatiet ja lisäksi reitit maastossa ovat havaittavuudeltaan vaihtelevia ja vailla opasteita. Tien ylityksen jälkeen on mentävä luonnonsuojelualueen ja yksityisomistuksessa olevien metsien halki ennen kansallispuistoon saapumista.

Ongelmana on pitkään ollut yksityinen maanomistus Kuusijärven läheisyydessä, mikä on estänyt reitien linjaamisen ja rakentamisen ja mikäli jonkinlainen polku on ollut olemassa, sen opastamiseen ei ole välttämättä saatu lupaa. Vuonna 2015 Vantaan kaupunki on hankkinut Kuusijärven ympäristöstä alueita, joten jatkossa reittien suunnittelu on hieman helpompaa.

Latujen osalta tilanne on ollut parempi, sillä Kuusijärveltä on päässyt hiihtämään kansallispuistoon ja Sipooseen ja latureitit näkyvät netissä. Mutta myös hiihtäjät ylittävät Vanhan Porvoontien ilman suojatietä.

Ulkoilureittien yleissuunnittelua ollaan tekemässä koko Vantaan alueella. Kartta on viimeisin luonnos ulkoilureitistön tavoitesuunnitelmasta.

4.3 Maisemarakenne ja maisemakuva, maiseman historia

Kuusijärvi on etelässä ja idässä korkeiden, osin moreenipeitteisten kalliomäkien rajaama. Järven pohjoispuolella on pieniä kalliokumpareita, joiden välissä on savea ja turvetta saven päällä. Pohjoiseen laskevan puron ja siihen liittyvän haaran pienissä laaksoissa on savea. Järven eteläpuolella ja kaakkoisen lahden jatkeena on turvekerrostumia ja suota. Kaakossa on maalajina myös hiekkaa. Järven itäpuolisen mäen takana on etelässä Sotunkiin jatkuva kallioperän murroslinja, jonka muodostama laakso on tällä kohtaa hyvin kapea, viitisenkymmentä metriä. Kapean laakson maalaji on savea, silttiä tai pintamaa maataloudellisen maaperäkartan mukaan hiekkaa. Lahdenväylän ja Lahdentien välissä on kalliomäkiä ja savi- ja silttilaaksoja. Osa alueesta on täyttömaata.

Järven pinnan korkeusasema on 40,2. Eteläpuolisen mäen korkein kohta on 71 metrin korkeudessa noin 200 metrin päässä järven rannasta. Itäpuolisen mäen korkeus on noin 61 metriä 90 metrin päässä järven rannasta. Tämän mäen itäpuolella, noin 370 metriä Kuusijärvestä itään, Sotunginoja/Myyraksenoja virtaa kallioperän murroslaaksossa noin korkeusasemassa 30, eli kymmenisen metriä Kuusijärven pintaa alempana. Maasto on siis melko jyrkkää.

Ote Senaatin kartasta vuodelta 1871. Oranssinruskea on sekametsää, harmahtava havumetsää. Vaaleanvihreä on niittyä ja vaalean kellertävä on peltoa. Purojen varsilla on puoliavointa, ehkä laidunnettua tai niitettyä maisemaa. Suuri rantatie näkyy kartassa selvästi.

Vaihteleva topografia luo taustan monimuotoiselle maisemakuvalle. Metsäinen maisemakuva on vaihteleva. Puusto on monilajista ja monen ikäistä. Maisemakuvaa avartavat harvapuustoiset kalliomäkien laet kauniine kalliopintoineen. Kuusijärven pohjoispuolella tehdyt hakkuut näkyvät. Alueella on koivuvaltaista nuorta puustoa. Toisaalta näkymä laskupuron laaksoon on paikoin avoin.

Lahdentie ja Lahdenväylä katkaisevat metsäisen maiseman. Lahdentie tehtiin aikoinaan suojelualueelle ([Tyystjärvi 2015 s. 140](#)). Teiden väliin on läjitetty maata 1990-luvulla. Tämä alue on edelleen suurelta osin avoin ja sen maisemakuva on rikkonainen.

Kuusijärven lähiympäristö on kautta historian ollut metsäinen. Kylien niityt ovat kuitenkin ulottuneet purojen varsia pitkin lähes kaikille kasvukyvyltään hyvälle maille, myös Kuusijärven tuntumaan. Suuren rantatien eli Vanhan Porvoontien varrella kapeassa laaksossa on ollut peltoa ja niittyä. Lahdentien ja Lahdenväylän väliin on jäänyt entinen pelto, joka nykyisin kasvaa pääosin lehtipuustoa. Ilmakuvan perusteella peltoa on viljelty vielä vuonna 1986. Suuri rantatie on tuonut ihmisiä Kuusijärvelle silloinkin, kun järvi oli erämaajärvi kaukana kyläkeskuksista. Tarina Kustaa III:n piknikistä järven lähistöllä vuonna 1775 on jäänyt elämään nimistössä.

Nykyään metsä jatkuu yhtenäisenä Vanhan Porvoontien molemmilla puolilla. Sotunginojan/Myyraksenojan laakso on kuitenkin ollut avointa niittyä tai peltoa 1700-luvulta 1900-luvun puoliväliin saakka. Senaatin kartassa 1871 kapea laakso on kauttaaltaan niittynä, ja myös Kuusijärven laskuojan varrella on niittyä. Vanha Porvoontie noudattelee tässä Suuren rantatien linjaa.

Kuusijärven uimaranta laitureineen ja pysäköintialue on rakennettu 1970-luvulta alkaen. Ulkoilumaja ja talonmiehen asunto valmistuivat vuonna 1979. Ulkoilumaja on mainittu Vantaan moderni rakennuskulttuuri -inventointiraportissa, jossa se on saanut luokitustunnuksen A2 ([Vantaan kaupunki 2002](#)). Nykyisessä Kirsti -kulttuuriympäristötietokannassa rakennus on saanut luokitustunnuksen K, joka tarkoittaa, että sen arvottaminen on kesken. Ulkoilumajan on suunnitellut arkkitehti Kari Rainio Honka-rakenteelle. Vahvistamattoman perimätiedon mukaan rakennus olisi alun perin ollut myyty Saudi-Arabiaan ([Tyystjärvi 2015 s. 142](#)).

Tekninen lautakunta hyväksyi Kuusijärven ulkoilualueen maiseman yleissuunnitelman 3.1.1980. Näyttää siltä, että osa suunnitelmassa esitetyistä reiteistä ja toiminnoista on toteutettu ja osaa ei. Suunnitelmassa on esitetty muun muassa silta vanhan Porvoontien yli, kuitenkin eri kohtaan kuin nyt.

Suuri rantatie eli Kuninkaantie kiemurtelee syvällä murroslaaksossa. Tältä kalliolta lähtemään on suunniteltu uusi kevyen liikenteen silta kohti Sipoonkorpea.

4.4 Vesistöt ja vesitalous

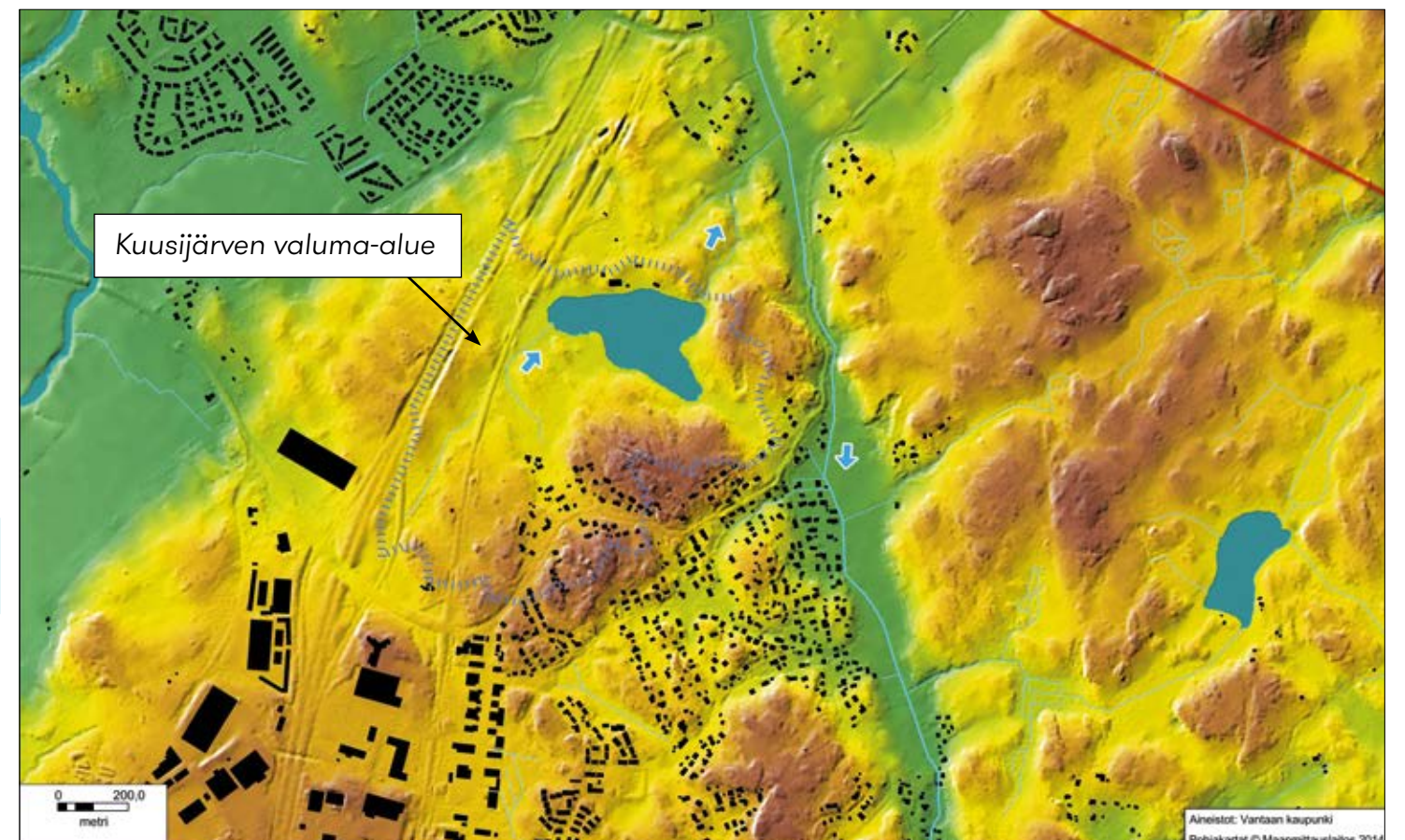
Kuusijärvi on Vantaan Kuninkaanmäessä sijaitseva metsälampi. Kuusijärvi on laajuudeltaan 7,54 hehtaaria ja se kerää sadevedet Myyraksenojan pienvesistön osavaluma-alueelta. Valuma-alueen pinta-ala on laajuudeltaan 10 kertainen verrattuna Kuusijärven vesipinta-alaan.

Kuusijärvenojan valuma-alueen maanpeitteisyys on kartoitettu seudullisen maanpeiteaineiston avulla. Alueen maanpeitteisyys sisältää 70% puustoa, 9% vesipintaa ja loput avokalliota, teitä, rakennuksia ja vettä läpäisemätöntä pintaa.

Valuma-alueen eteläosassa on asutusta, joka on liitetty kunnallistekniikkaan vuonna 1990. Järven pohjoispuolella olevan ulkoilualueen kahvila-ravintola liitettiin kunnallistekniikkaan vuonna 2004.

Kuusijärven varastotilavuudeksi on arvioitu 120 000 m³, kun järven keskisyvyytenä käytetään 1,7 m. Vedenpinnantaso on noin +40m (N60 -korkeusjärjestelmä). Järven oletetaan mataloituvan noin 1cm:ä vuosittain, sillä veden mukana järveen tuleva kiintoaines vajoaa hitaasti ja sedimentoituu pohjakerrokseen.

Kuusijärven vesien teoreettiseksi viipymäksi on laskettu 230 vuorokautta, kun pintavaluntana on 9 l/s/ha. Kuusijärveen virtaa noin 40 % valuma-alueelle sataneesta vedestä. Valuma-alueen maaperä on peruskalliota ja moreenia. Vesiä tulee järveen osin välittömänä pintavaluntana ja osin viiveellä paineellisenä pohjavetenä. [\[Särkelä, Lahti ja Männynsallo 2008.\]](#)

Topografia ja vedet.

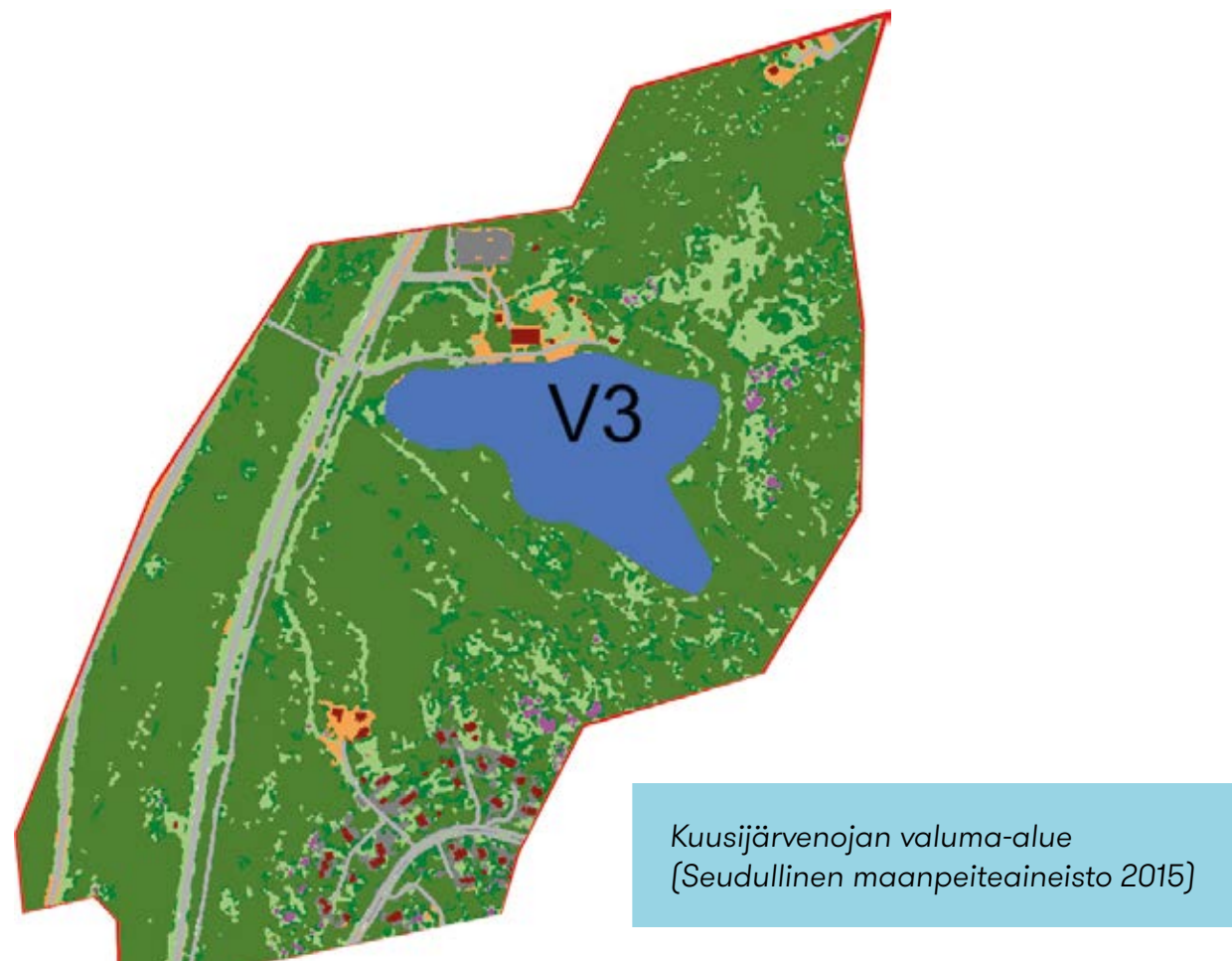
4.4.1 Vesistön vedenlaatu

Kuusijärven vedenlaatua on mitattu lähes vuosittain 1990-luvulta lähtien. Viimeisimmät vedenlaatatiedot ovat huhti-heinäkuulta 2015, jolloin vedenlaatua on mitattu kesäkautena neljänä (4) kertana näytteenottojaksolla osana Myyraksenojan kuormitustarkkailuun liittyvää Saija Lehden opinnäytetyötä.

Vuoden 2015 vesinäytteistä on määritetty mm. kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, happi ja lämpökestoiset kolibakteerit (kuva 4). Näytteenottopaikkana on ollut Kuusijärven koillinen lasku-uoma.

Mittausten perusteella voidaan todeta, että Kuusijärven kokonaistyyppi vaihteli välillä 770 – 1300 ug/l ja kokonaisfosfori 17 – 70 ug/l. Samoissa mittauksissa happipitoisuus oli 7 – 10,6 mg/l ja lämpökestoiset kolibakteerit 0 – 42 pmy per 100 ml.

Kuusijärven virkistyskäyttö heinäkuussa näkyi kokonaistypen ja fosforin pitoisuuksien kaksinkertaistumisena huhti-kesäkuun lukemiin verrattuna. Kokonaistyyppi oli paikoin yli 1 mg/l, mutta lukemaa ei ole voitu suhteuttaa aiempiin laatutietoihin, sillä tyyppipitoisuus on mitattu Kuusijärvestä hyvin harvoin. Referenssikohteena ovat tyyppilliset humusjärvet, joissa tyyppipitoisuus on hieman alle 1 mg/l. Muihin humusjärviin verrattuna Kuusijärven tyyppipitoisuus oli korkea heinäkuussa 2015.

Kuusijärven kokonaisfosforin keskiarvo oli 37 ug/l. Pitoisuus nousi korkeimmillaan 70ug/l, joka on suurempi kuin aiempien vuosien pitoisuusmittaukset. Aiemmat mittaukset ovat ulottuneet aina 1990 alusta 2007 saakka. Kokonaisfosforipitoisuus on ollut 2000-luvulla keskimäärin 30 ug/l. Huomioitava on, että aiemmat mittaukset on otettu Kuusijärvestä yhden metrin syvyydeltä.

Ihmisperäisten ja lämpökestoisten kolibakteerien määrä on kasvanut yli kymmenkertaiseksi huhtikuusta heinäkuulle 2015. Pitoisuudet ovat kuitenkin huomattavasti alle 500 pmy/ 100ml, joka toimii uimavesien hygieenisenä raja-arvona. Kolibakteerit lisääntyivät kesällä 2015, mutta niistä ei ollut terveysvaaraa ihmiselle.

Kuusijärven happipitoisuus laski tasaisesti huhtikuusta heinäkuuhun 2015, ja pitoisuus oli alhaisimmillaan 7 mg/l. Mitattuun happipitoisuuteen vaikuttivat mm. veden lämpötila ja ravinteet. Kaikki Kuusijärven vesinäytteet otettiin pinnasta, mutta happipitoisuus oli todennäköisesti sama myös syvemmällä järvestä, sillä vuonna 2007 tehdyissä hapen vertikaalimittauksissa Kuusijärvestä ei havaittu lämpötilakerrostuneisuutta tai eroja hapen kyllästysasteissa.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Kuusijärvi on pienen kokonsa ja pitkien viipyvien vuoksi altis muutumaan ja pilaantumaan voimakkaan virkistyskäytön seurauksena. Vedenlaatuun vaikuttaa ravinteet (fosfori ja tyyppi), joiden pitoisuudet ovat kasvaneet vähitellen. Riskiajankohta on kesä-heinäkuu, jolloin virkistyskäyttö on voimakkaimmillaan.

Alueen pohjavesivaroja on mahdollista hyödyntää pienimuotoisesti lisäveden tuottamisessa. Pohjaveden pumppauksella voidaan hetkellisesti nopeuttaa vedenvaihtuvuutta Kuusijärvestä. Samalla järven luontainen pintavalunta ja pohjaveden maaperästä purkautuminen järveen vähenee. Pohjaveden pumppaus ei siis lisää veden kokonaismäärä Kuusijärvestä pitkällä aikavälillä, sillä sama vesi kiertää järven valuma-alueen sisällä. Sen vuoksi on suositeltava lisäveden johtamista Kuusijärveen sen valuma-alueen ulkopuolelta.

Pintavalunnan myötä tulevia ravinteiden ja eloperäisten aineiden määrää tulisi pyrkiä vähentämään järvestä. Kuitenkaan järven pohjasedimentin poistoa ruoppaamalla ei suositella, sillä se johtaisi kuormituksen lisääntymiseen järvestä ja alapuolisessa vesistössä.

4.5 Vesihuolto

Käyttövesi

Kuusijärven ulkoilualueelle on rakennettu yksityinen vesihuolto vuonna 2004. Yksityinen vesijohto on kooltaan d110. Alue kuuluu Hakunilan painepiiriin, jossa Hakunilan vesitorni ylläpitää verkoston painetasoa. Vesijohdon tuotto on noin 7-8 l/s, kun virtausnopeus on putkessa 1 m/s. Kuusijärven ulkoilualueelle voidaan toimittaa HSY:n vesijohtoverkostosta enimmillään talousvettä vuorokausivirtaamalla 670 m³/d.

Jätevesi

Kuusijärven ulkoilualueen jätevesihuolto perustuu järven itä- ja eteläpuolella, Lahdentien varrella oleviin jätevedenpumppaamoihin. Alueen jätevedet johdetaan d200 viettoputkilla Kuusijärven ja Prinsessatien pumpppaamoille, joista jätevedet pumpataan edelleen HSY:n paineviemäreitä d110 ja d90 pitkin eteenpäin ja lopulta Viikimäen jätevedenpuhdistamolle.

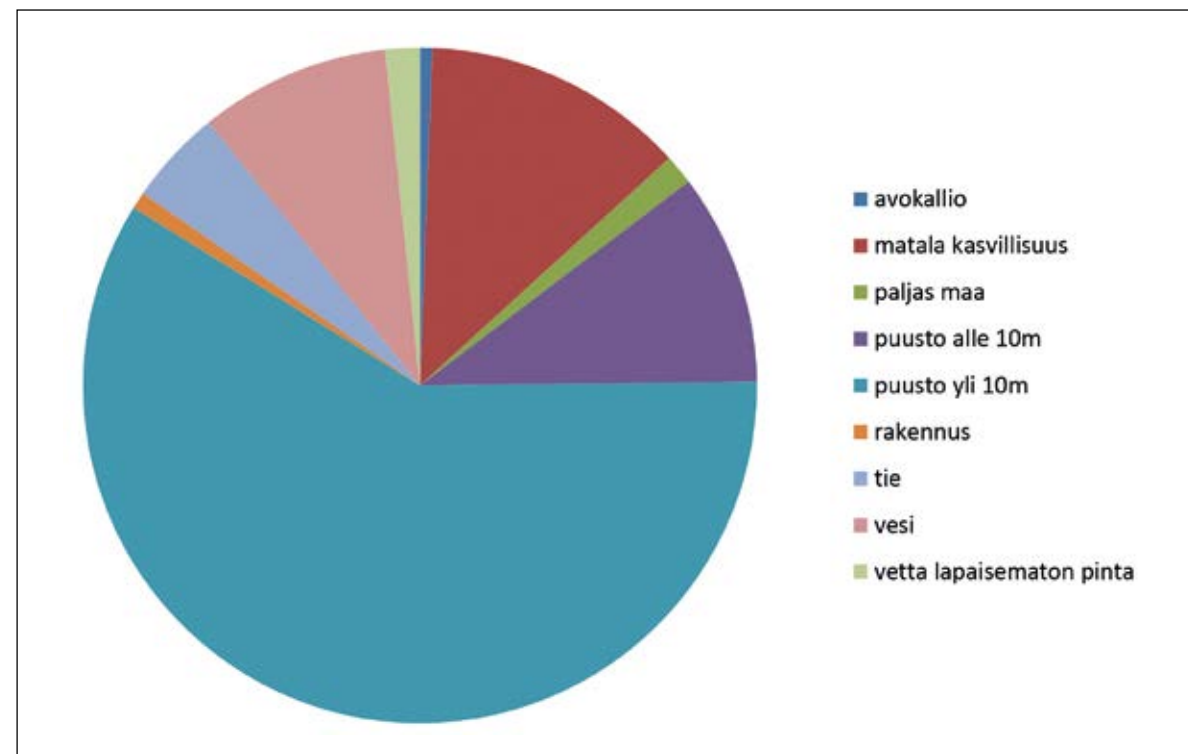
Prinsessatien jätevedenpumppaamon tuotto on 3,5 l/s, jota tarvitaan nykyisillään myös Kuusijärven eteläpuolella olevan Kuninkaanmäen asutuksen tarpeisiin. Vapaata pumpppauskapasiteettia on käytössä enimmillään 2,8 l/s, mikä tarkoittaa, että Kuusijärven ulkoilumajan alueelta voidaan ottaa vastaan enintään vuorokausivirtaamana 48 m³/d jätevettä ilman tasausallasta. Tämä mitoittaa nykyisen vesihuollon riittävyyden Kuusijärven alueella.

Hulevesi

Alueen hulevedet johdetaan pintavaluntana avo-ojia pitkin Kuusijärveen ja Kuusijärvenojaan. Nykyiselle pysäköintialueelle on rakennettu d300 hulevesiviemäri. Osa hulevedestä imeytyy maaperään pohjavedeksi ja osa kulkeutuu kosteikkoja pitkin Kuusijärvenoja pitkin Vantaan Myyraksenojaan ja edelleen Krapuojan kautta Helsingin Kappelviikiin.

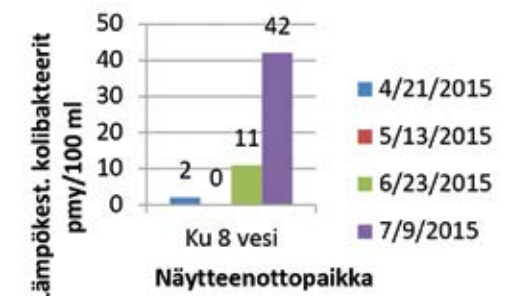

Kuusijärven ulkoilualueen vesihuolto.

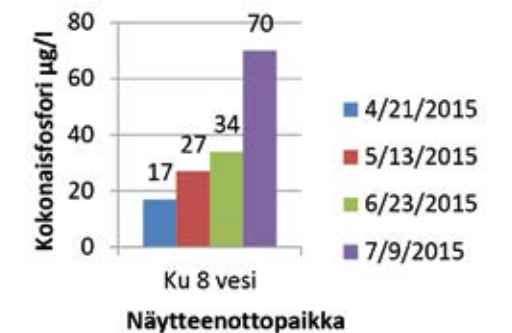

Kuusijärvenojan valuma-alueen maankäyttötyypit.

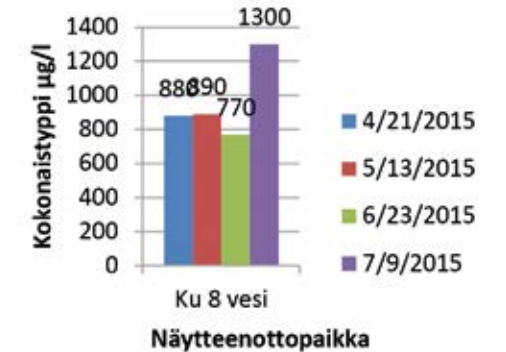
Lämpökest. kolibakteerit

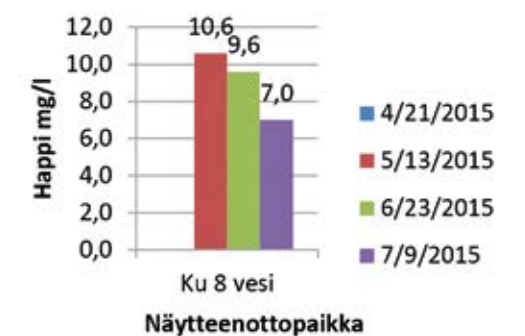
Kokonaisfosfori

Kokonaistyyppi

Happi

Kuusijärven vedenlaatumittaukset huhti-heinäkuussa 2015 (Lehti 2015).

4.6 Nykyiset palvelut

Kuusijärven alueella toimii tällä hetkellä kahvila-/ravintolayrittäjä, joka (yhdessä kaupungin kanssa) tarjoaa mm. kahvilapalveluita, vuokraa kokoustilaa ryhmille, ylläpitää julkista savusaunaa ja järjestää jonkin verran ohjelmaa. Alueella on myös ollut ulkopuolisen palvelutarjoajan toimintaa, kuten kanoottien vuokrausta kesäisin.

Kahvila- ja ravintolayrittäjällä on kiinnostusta kehittää aluetta, mutta toiveena on, että alueelle saataisiin ulkopuolisia palvelutarjoajia elävöittämään palvelutarjontaa.

Alueella toimivat yritykset ja yhteisöt järjestävät jo nyt monenlaisia tapahtumia. Järjestäjät tiedottavat tapahtumistaan useimmiten sosiaalisessa mediassa ja omilla sivuillaan. Jo Sipoonkorven tai muissa pääkaupunkiseudun kansallispuistoissa kuten Nuuksiossa toimivat yritykset voidaan nähdä potentiaalisina toimijoina myös Kuusijärven alueella tulevaisuudessa.

Sipoonkorven ja Nuuksion kansallispuiston tarjoamat aktiviteetit ovat pitkälti omatoimisia retkeilyyn liittyviä aktiviteetteja (patikointi, sienestys, kalastus yms.). Tämän lisäksi alueille voi ostaa kansallispuistojen yhteistyötahoilta esimerkiksi ryhmille järjestettyjä retkiä, urheiluaktiviteetteja yms. Nykyisellään Kuusijärven alueella ei ole yrittäjille tarkoitettuja varastotiloja tai muita tiloja, joita he voisivat vuokrata/käyttää. Vantaan kaupungin elinkeinopalvelut toteutti keväällä 2015 Sipoonkorven kansallispuistossa ja Kuusijärvellä toimiville yrityksille kyselyn, jonka tavoitteena oli selvittää alueen potentiaali virkistys- ja luontomatkailukohteena. Kyselyn avulla kartoitettiin, ovatko yrittäjät jo käyttäneet Kuusijärven aluetta toiminta-alueenaan ja miten paljon, millaisia tiloja he toiminnan laajentamista varten tarvitsisivat ja olisivatko he halukkaita vuokraamaan tiloja sekä kaipaisivatko he markkinointiin tai viestintään liittyvää tukea kaupungilta.

Metsähallitus ylläpitää verkkosivuillaan listaa Sipoonkorven kansallispuistoissa palveluja tarjoavista yrityksistä. Näillä yrityksillä voidaan myös olettaa oleva paras tietämys puiston läheisyydessä sijaitsevan Kuusijärven alueen kehittämistarpeista, mahdollisuuksista ja mahdollisesta käytöstä nykyisin.

Metsähallitus: www.luontoon.fi

Ympärivuotiset matkailupalvelut

Kuusijärvi on jo nyt suosittu ympärivuotinen retkikohde. Cafe Kuusijärvi on avoinna joka päivä ja toimii myös tilausravintolana. Alueella olevaa kokoustaloa ja grilli-kotaa sekä saunoja voivat yritykset vuokrata omiin tarpeisiinsa. Toimintaympäristö tarjoaa hyviä yhteistyömahdollisuuksia esimerkiksi ohjelmapalveluyrittäjille. Profiloitunut korkeakatteiset matkailutuotteet tarkoittavat laadukkaita elämyksiä matkailijoille, mikä luo puitteet koko alueen businesssehtoiselle kehittämiselle. Kuusijärven lähialueella toimii monia yrittäjiä, jotka tarjoavat jo nyt opastettuja luontoretkiä ja ohjelmapalveluja. Sipoonkorven kansallispuiston tarjoamat aktiviteetit ovat pitkälti omatoimisia retkeilyyn liittyviä aktiviteetteja, patikointi, sienestys, kalastus yms. Tämän lisäksi alueille voi ostaa kansallispuistojen yhteistyötahoilta esimerkiksi ryhmille järjestettyjä retkiä, urheiluaktiviteetteja yms. Suurin osa yrittäjistä toimii ainoastaan tilauksesta, mm. paikallinen yritys Exture on parina kesänä vuokrannut urheiluvälineitä ja järjestänyt retkiä Kuusijärvellä.

Mm. seuraavat yritykset tarjoavat matkailupalveluja Kuusijärvellä, lähialueella ja Sipoonkorven kansallispuistossa:

Aamiaismajoitus Juhaninkulma
Anu Simell
Arctic Hike Helsinki
Bertas Bad
Café Kuusijärvi
DrumVenture
Elämyksen Taika
Elämyksen Taika
Erä-Atlas
Exture
Fishing Lords
Go Experience
Hymyilevä Punakettu
Like2hike
Kiertävä luontokoulu Naakka
Kikan Patikat
Feel the Nature
Kikkapakka
Kuninkaankaarre
Kuvakai
Luonnontie
Majatalo Box Vårdshuset /
Handelsmans Café
Moose activities Oy
Metsähallitus
Nature Experts
Nissbackan kartanon veistospuisto
Nygårds juhlatila
Ojangan koiraurheilukeskus
Poni-Haka
Sieniretki Y
Sipoon Korpi-Susi
Treasure Coaching
Vantaa Seura
Zemppi ry
Vantaan Luontokoulu

www.kolumbus.fi/helka.ahtiainen
www.anusimell.fi
www.arctichikehelsinki.com
www.bertasbad.fi
www.cafekuusijarvi.fi
www.drumventure.fi
www.elamyksentaika.fi
www.elamyksentaika.fi
www.era-atlas.fi
www.exture.fi
www.fishinglords.fi
www.goexperience.fi
www.punakettu.com
www.like2hike.fi
www.kiertavaluontokoulu.fi
www.facebook.com/kikanpatikat
www.feelthenature.fi
www.kikkapakka.fi
www.kuninkaankaarre.com
www.kuvakai.fi
www.luonnontie.fi

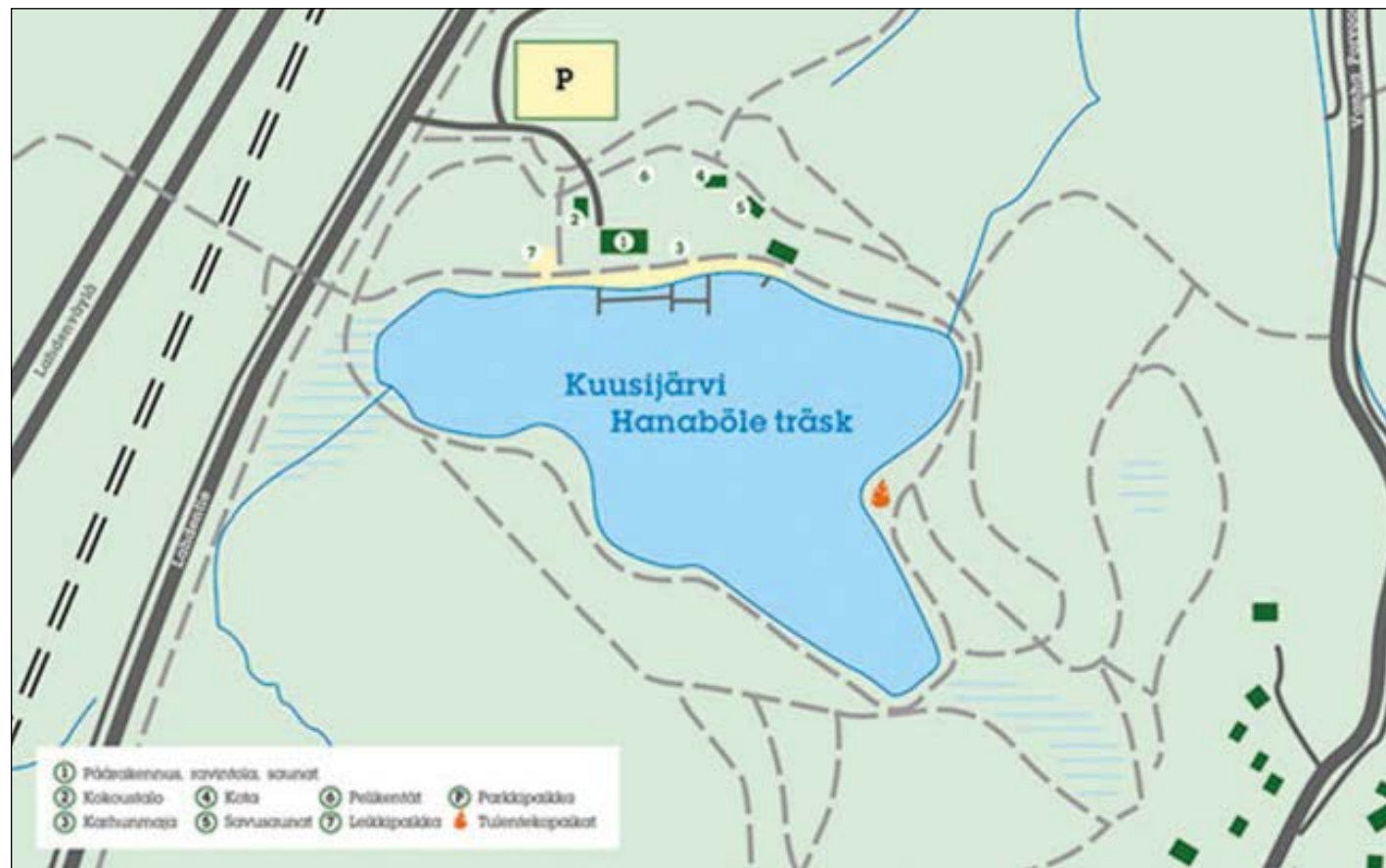
www.majatalobox.fi
www.moose.fi
www.luontoon.fi, www.metsa.fi
www.natureexperts.fi
www.facebook.com/nissbacka.pullinen
www.nygards.fi
www.ojanko.fi
www.poni-haka.fi
www.sieniretki.fi
-
www.elinvoimaayrityksellesi.fi
www.vantaaseura.fi
www.sipoonkorpi.com
www.vantaanluontokoulu.fi

Vantaan matkailuneuvonta / Vantaa-info

Liikekeskus Dixi, Ratatie 11. 2. krs
vantaa-info@vantaa.fi
puh. 09 8392 2133

www.vantaa.fi
www.vantaakanava.fi

4.7 Kuusijärven tilat

1. PÄÄRAKENNUS

Tilausravintola

Cafe Kuusijärvi on avoinna päivittäin klo 9-21, tarjolla myös lounas-buffet.

Cafe Kuusijärvi toimii tilausravintolana ja tiloja on mahdollista vuokrata yksityistilaisuuksiin kuten syntymäpäiväjuhliin, pikkujouluihin ja saunailtoihin. Catering alueen muihin tiloihin.

Saunat

Vuonna 2014 remontoitunut ja uusitut saunat sijaitsevat Kuusijärven päärakennuksessa. Naisille ja miehille on molemmille kaksi saunaa. Saunojen käytössä on maksuttomia säilytyslokeroita, jotka toimivat kortilla, esim. kirjasto- tai bonuskortilla. Sähkösaunat ovat päällä joka päivä klo 9-20.

2. KOKOUSTALO

Kokoustalo

Kokoustaloon sopii n. 20 henkeä. Varustuksiin kuuluu mm. videotykki, äänentoisto, wifi, fläppitaulu, jääkaappi ja oma wc. Omalla takapihalla on myös suojaisa terassi ja kaasugrilli. Kaikkia tiloja vuokrataan klo 8-21 välillä.

3. KARHUNPESÄ

Lämmitetty pukukoppirakennus Karhunpesä on käytössä avantouimareille 1.9.-15.5. Avaimet voi lunastaa kaupungin yhteis palvelupisteistä.

4. KOTA

Grillikota

Iso, noin 25 hengen grillikota. Grillikota on sisustettu maanläheisesti ja varustettu isolla tulisijalla. Grillikodan voi vuokrata yksityiskäyttöön, hintaan sisältyy polttopuut.

5. SAVUSAUNAT

Savusaunat

Kuusijärvellä on kolme savusaunaa: yksi iso savusauna (n. 20 henkeä) ja kaksi pientä savusaunaa (n. 10 henkeä). Savusaunat ovat käytössä yleisövuoroilla läpi talvikauden. Kahta pientä savusaunaa vuokrataan myös yksityiskäyttöön. Yksityissauna edellyttää ennakkovarausta, sauna-aika klo 13-20 välillä. Pienessä savusaunassa ei ole omia pukeutumis- tai peseytymistiloja. Pieni savusauna on avoinna klo 13 alkaen siihen asti kun löylyjä riittää. Iso rantasavusauna aukeaa klo 15. Sauna-aika on klo 20 asti. Savusaunat ovat unisex-saunoja ja uimapuku on pakollinen savusaunoissa. Savusaunat ovat suljettu kesäksi. Kausi jatkuu 1.9.2015.

6. PELIKENTÄT

Pelikentällä kesällä 2015 nuorisopalveluiden Nutakontti sekä mm. lentopallo- ja koripallomahdollisuudet.

7. LEIKKIPAikka

Leikkipaikalta löytyy vanhoja kiipeilytelineitä lapsille. Leikkikentän takana on 7 pukukoppia. Leikkipaikan toisella puolella pyörätelineitä.

LAITURIT

Uimarannalla iso laituri ja savusaunoilla pieni oma laituri. Kuntoilualueen kohdalla pieni laituri, jota käytetään kanoottien vuokraustoiminnassa.

MUUT TILAT

Leikkipaikan toisella puolella on kuntoilupaiikka / kuntoiluvälineitä. Kodan ja saunojen välissä on rakennus, jossa on työkalu- ja puuvarasto. Pienten saunojen ja ison savusaunan välissä on pieni puuvarasto. Rannalta löytyy 4 pukukoppia ja kesällä myös päärakennuksen edessä rannan puolella jäätelökioski.

Tiedot kesältä 2015.

Kuusijärven viherkattoinen savusauna lämpiää 11.5.2015.

4.8 Liikenne ja ympäristöhäiriöt

Liikenteen nykytilanne

Kuusijärven ympäristössä on suuret liikenneväylät Lahden moottoritie sekä Lahdentie, joista aiheutuu melua virkistysalueelle. Keinojen löytäminen melun vähentämiseksi lisäisi alueen viihtyisyyttä.

Myös pysäköinnin kanssa on ollut hankaluuksia, sillä helteisinä kesäpäivinä Kuusijärven pysäköinti-alue täyttyy ääriään myöten ja autoja pysäköidään lisäksi väärin, myös Lahdentien varrelle. Liikennelaskennassa ke 5.8.2015 klo 14.40 laskettiin 186 autoa alueella, pysäköintialueen paikkamäärä on 125 autoa.

Pikaparannuksena nykyistä pysäköintialuetta aiotaan laajentaa kesällä 2016 siten, että autopaikkoja olisi jatkossa noin 200.

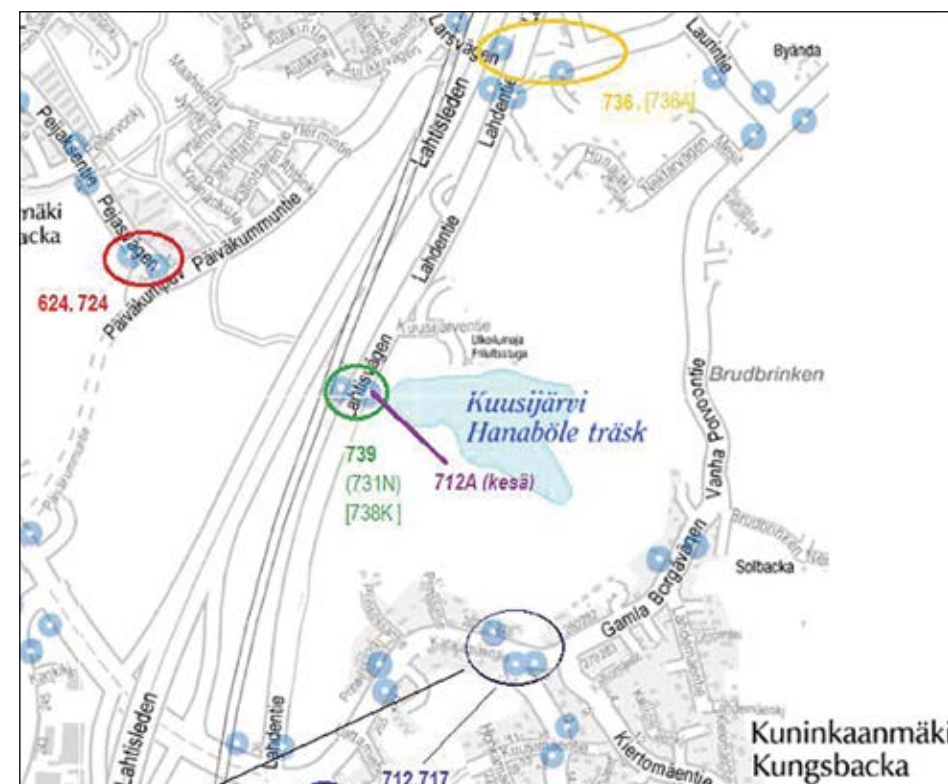
Pyöräpysäköinnin laatutaso ei ole kovin korkealla ja sen kohentamiseksi olisi suotavaa hankkia parempia telineitä. Tärkeimmät reitit alueelle ovat Lahdentien varren pyörätie ja poikittaisyhteydet Laurintien ja Peijaksentien suunnasta.

Julkinen liikenne

Ajokaudella 2015-2016 (syys-kevät) Kuusijärven läheisintä pysäkkiä käyttää pääasiassa linja 739, joka kulkee Pohjois-Nikinmäestä Korson ja Rekolan kautta Kuusijärvelle ja siitä Hakunilan läpi Helsinkiin. Vuoroja on arkisin kahdesti tunnissa ja viikonloppuisin kerran.

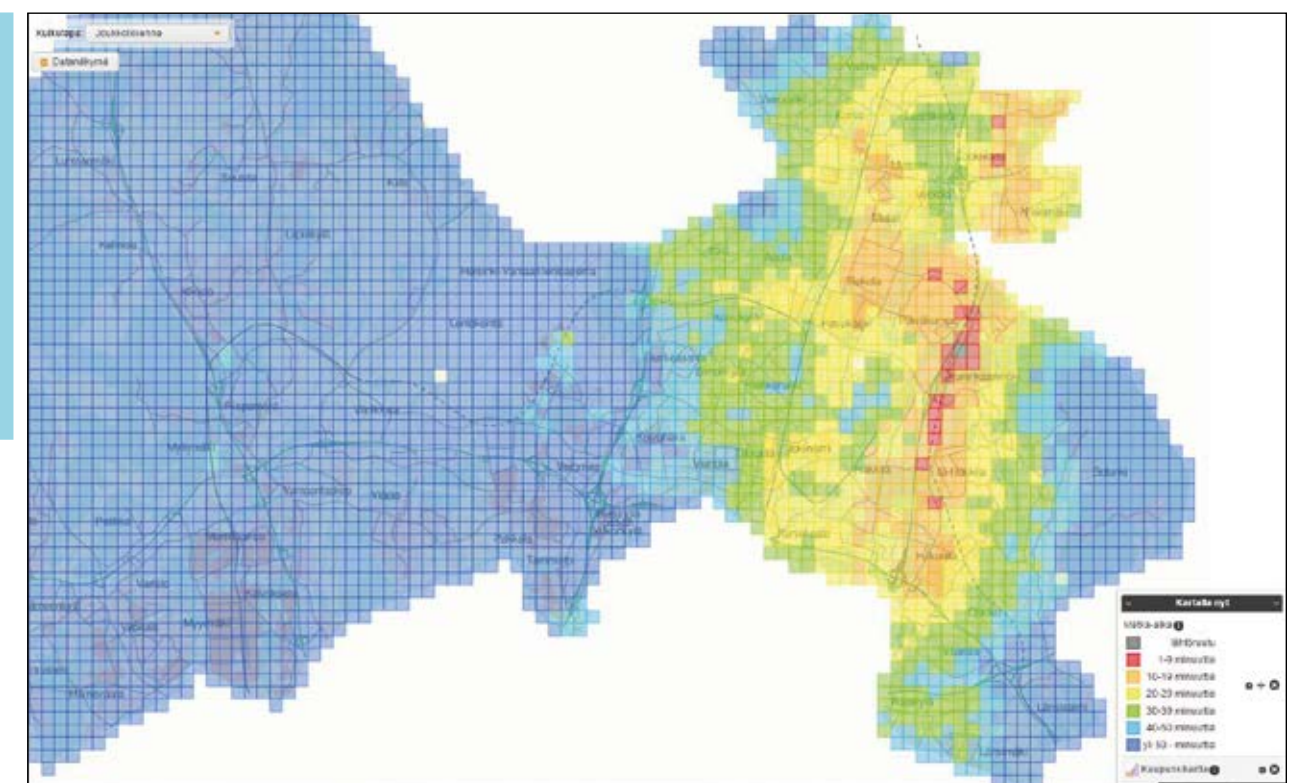
Kesäaikataulukaudelle on suunniteltu linjaa 712A, kulkemaan Tikkurilasta suoraan Kuusijärveä lähimmälle pysäkillä, joka on linjan päätepysäkki. Linja liikennöi todennäköisesti kerran tunnissa.

Alle kilometrin päässä Kuusijärveltä on Päiväkummuntien käänköpaikan päätepysäkki, jossa on hyvä tarjonta, arkisin kolmesta viiteen vuoroa tunnissa ja viikonloppuisin kolme. Linja 624 kulkee Koivukylän ja Leinelän kautta Tikkurilaan ja 724 taas Rautatien torille.

Laurintieltä noin kilometrin päässä kulkee linja 736 Vierumäen ja Tikkurilan välillä joka päivä kahdesti tunnissa, ja sen reitti kulkee monen asutusalueen läpi. Etelän suunnassa noin 1,4 km etäisyydellä olevalta pysäkillä on linjojen 712 tai 717 lähtöjä pääosin 3-4 kertaa tunnissa. Lisäksi siellä kulkevat linjat 785K-788K, joilla tosin on vain muutama lähtö arkisin.

Kuusijärven saavutettavuus joukko-liikenteen matka-ajan perusteella. Aineistot: Vantaan kaupunki

4.9 Kuusijärven luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot

Järven koillispuolella virtaavan laskupuron varrella on rehevää saniaislehtoa ja tervaleppäkorpea. Kasvilajeista tyypillisiä ovat lehtokuusama, imikkä ja kevätlinnunherne. Eteläpuoliset rinteet kasvavat enimmäkseen komeaa kuusikkoa. Aivan rannassa kasvaa myös siellä täällä yksittäisiä kookkaita tervaleppiä. Vesikasveista näyttävimpiä ovat valkokukkaiset lumpeet, joita löytyy eniten länsiosassa järveä. Länsipuolella rannassa on myös pieni avosuo, missä näyttävin kasvilaji on raate, mutta myös vaatimaton suovalkku ja nevaimarre löytyvät täältä. Laajahko raatekasvusto löytyy myös järven kaakkoisosasta. Järven itäpuolisella kalliialueella on varsinkin sateisina kesinä komeasti kukkivaa kallioketoa kalliokieloineen ja mäkitervakkoineen.

Järven pienen koon takia pesiviä vesilintuja ei juuri ole muutamia sinisorsia, telkkiä ja taveja lukuun ottamatta. Metsälinnusto on runsas, mutta lajistoltaan tavanomainen. Kuuluvimpia laulajia kesäiltoina ovat mustarastaat ja punarinnat, aamuisin peipot ja pajulinnut.

Kuusijärven suurperhoslajistoa selvitettiin 15.5. – 5.10.2015 välisenä aikana automaattisesti pyytävillä syöttirysillä. Selvitysajankohdasta johtuen aikaiset kevätlajit samoin kuin myöhäiset syyslajit jäivät puuttumaan havainnoista. Automaattisia valopyydyksiä ei voitu käyttää mahdollisen ilkvallan ja ulkoilijoiden turvallisuuden takia. Suuri osa perhoslajeista ei hakeudu syöteille, joten vain alle puolet mahdollisesta alueen suurperhoslajistosta voitiin selvittää. Enemmistö Suomen perhoslajistosta kuuluu ns. pikkuperhosiin, joiden määrittäminen vaatii erityisosaamista, löytäminen vaatii aikaa ja on otollisista sääoloista riippuvaista, joten myös ne jätettiin pois tästä selvityksestä. Lajeja löytyi noin 120. Kaikkia pyydyksiin tulleita yksilöitä ei pystytty määrittämään niiden huonokuntoisuuden takia.

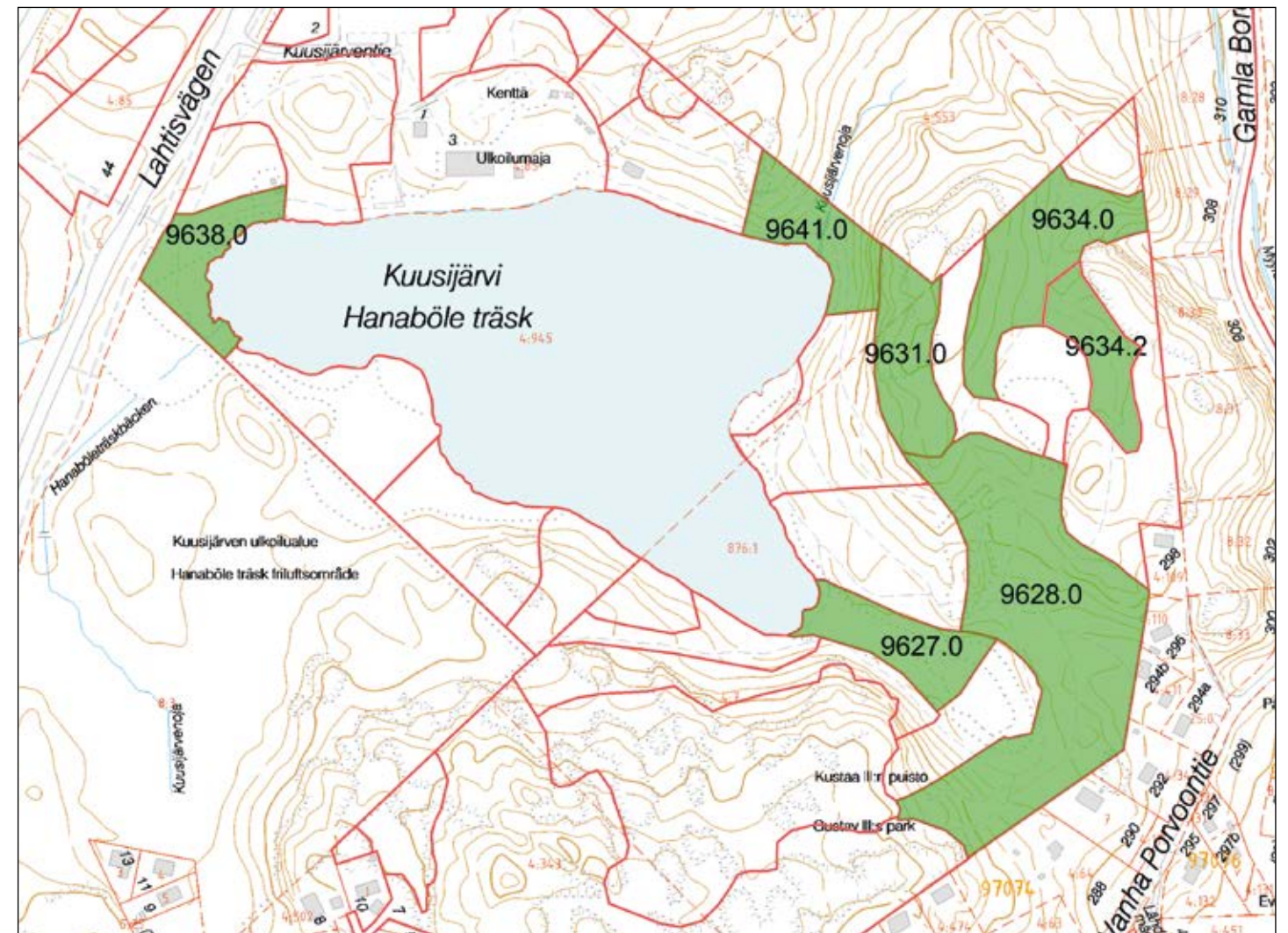
Selvityksessä havaittu lajisto oli pääosin sekametsien ja avoimempien ruohoisten alueiden lajistoa, sekä jonkin verran lehtomaisen elinympäristön lajeja, lähinnä alueen koilliskulmassa olevan puronnotkon alueella. Alueella ei havaittu yhtään EU:n luontodirektiivin liitteessä IV a määriteltyä erityisen suojelutarpeen omaavaa tai Suomen kansallisilla säädöksillä rauhoitettua lajia, mutta yksi laji, *Cosmia trapezina*, on viimeisimmän uhanalaisarvioinnin mukaan silmälläpidettävä (NT). Mielenkiintoisena erityispiirteenä oli puiden runkojäkäliä ravinnokseen käyttävien lajien runsaus, mikä on tyypillistä vanhoille metsille.

Kalliokedolla Kuusijärven itäpuolella kasvaa runsaasti kalliokielloa ja mäkitervakkoa. Kuva: Jaakko Vähämäki.

Kuusijärven arvokkaimmat luontotyytit sijoittuvat seuraaville metsäsuunnitelman kuvioille:

Kuvio 9627.0 käsittää tervaleppäkorpilaikun, joka luokitellaan vähintään muuksi arvokkaaksi elinympäristöksi. Kuvion 9628.0 eteläpäässä on lettomainen soistuma tai lähteikkö, jonka ulkoilureitti halkoo. Kuvioilla 9634.0 ja 9641 on Metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt jotka muodostuvat puroista tai pysyvistä vedenlasku-uomista ja niiden välittömistä lähiympäristöistä. Kuviolla 9634.2 on lehtomaisuutta, puustossa on mukana metsälehmusta sekä pihlajaa, ja siellä on myös pienimuotoinen tervaleppää kasvava soistuma. Kuvion 9631.0 pohjoisosassa on arvokasta kallio- ja ketokasvillisuutta, ja kuvio 9638.0 on osa Kuusijärven suokasviesiintymää, joka on muu arvokas elinympäristö.

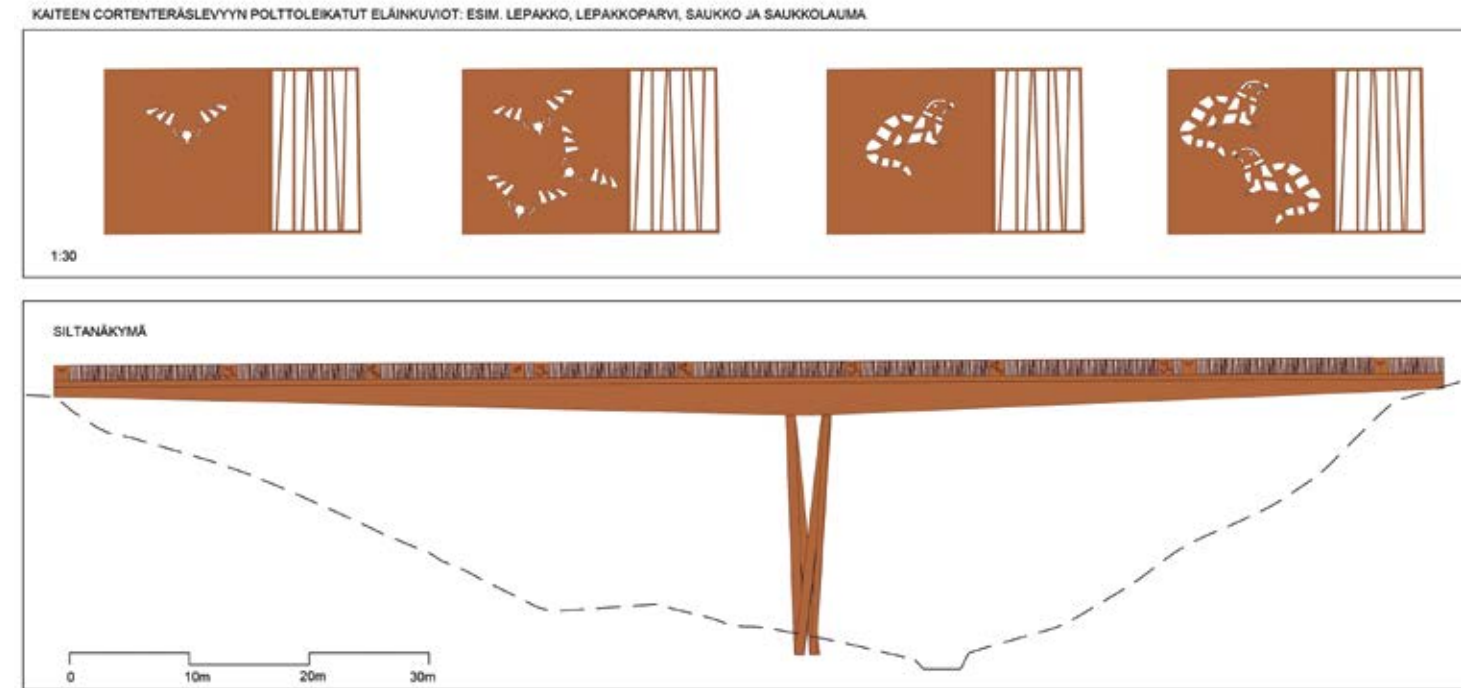

Tekstissä mainitut metsäkuviot.

4.10 Suunniteltu silta ja ulkoilureittiyhteys

Vanhan Porvoontien yli on suunniteltu kevyen liikenteen silta palvelemaan yhteyttä Kuusijärveltä kansallispuistoon. Suunnitelma sillan paikasta, ulkomuodosta sekä reittiyhteyksistä nykyisiin reitteihin valmistui 2014 vuoden alussa. Vuonna 2015 valmistui yleissuunnitelma ulkoilureitistä ja ladusta tulevan sillan kohdalta kansallispuistoon. Molemmat suunnitelmat on hyväksytty teknisessä lautakunnassa.

Ulkoilureittisuunnitelma tulevalta sillalta kansallispuistoon on parhaillaan ELY-keskuksessa hyväksyttävänä.

Vanhan Porvoontien kevyen liikenteen ylikulkusillan yleissuunnitelma on laadittu WSP oy:ssä. Silta rakennetaan pääosin betonista ja teräksestä, mutta ja sillan kansi on puuta. Silta saa ruskean värinsä corten-teräksestä.

5 Vuorovaikutus

Kuusijärvi on keskeinen ja tunnettu alue Vantaalla. Tämän vuoksi kehittämissuunnitelman teossa nähtiin tärkeänä käydä keskustelua alueen kehittämisestä kumppaneiden, alueen asukkaiden ja järjestöjen sekä yritysten kanssa.

5.1 Yrityskyselyn tuloksia

Alueella toimiville yrityksille lähetettiin yrityskysely keväällä 2015. Lisäksi monet yrittäjät osallistuivat järjestettyihin suunnittelutyöpajoihin. Yritykset tarjoavat tilauksesta erilaisia ohjelmapalveluja, mm. luonto- ja sieniretkiä, virkistys- ja tyhy-päiviä, liikuntaa ja melontaa. Yritysten vilkkaimmat ajat ovat kevät ja syksy ja asiakkaina yritys-, yhdistys- ja koululaisryhmät, myös ulkomaisia ryhmiä. Vastanneet yritykset käyttävät Kuusijärveä retkien lähtö- ja paluupaikkana, virkistystoimintaan ja välinevuokraamon pitämiseen. Yritykset odottavat toimintaansa kasvua, vaikka toteavat paljon kasvuun vaikuttavan suomalaisten yritysten halun tai mahdollisuuden panostaa henkilökunnan hyvinvointiin.

Yrityskyselyssä esille nousseita asioita:

- Parkkitilanteen parantaminen
- Helpompi bussiyhteys Tikkurilasta
- Järjestyksen ja sääntöjen noudattamisen valvonta
- Selvästi rajattu ja osoitettu alue, mikä voidaan vuokrata/varata yksityistilaisuuteen/yrityskäyttöön.
- Rauhallinen paikka ottaa ryhmiä vastaan ja kokoontua.
- Selvennystä mistä ja keneltä saa tiedon alueesta ja tiloista.
- Kokoustiloja kysytään usein enemmän kuin kapasiteettia on. Päärakennuksen alakerrassa on käytämätöntä tilaa.
- Ravintola kalusteineen on huonokuntoinen. Tarvitaan modernit ravintola-, kokous- ja saunatilat yritysryhmille.
- Kokoustalon yhteyteen olisi hyvä saada tilaussähkösauna.
- Alueella tulisi olla luontopolku ja kiinteät suunnistusrastit; rastit voisivat olla eritasoisia alkaen päiväkotiryhmistä.
- Parempi polkuverkosto alueelle.
- Paremmat polkuyhteydet Kuusijärveltä Sipoonkorpeen.
- Varauksista ja -tulipaikka helppojen huoltoyhteyksien päässä yritysten käyttöön.
- Urheiluvälinevuokraus ympäri vuoden. Vuokrattavia varastotiloja yritysten välineitä varten.
- Yrittäjien palveluiden markkinointi/välittäminen/myynti yritys- ja yksilöasiakkaille.

Tapahtumat Kuusijärvellä

Alueella toimivat yritykset ja yhteisöt järjestävät monenlaisia tapahtumia. Järjestäjät tiedottavat tapahtumistaan useimmiten sosiaalisessa mediassa ja omilla sivuillaan.

”Yksi isäntä” Kuusijärvelle

Infoilloissa ja kyselyissä on toivottu kaupungin voimakkaampaa roolia alueen hoidossa, ”yhtä isäntää”, mahdollista yhtiötä, joka vastaisi koko alueesta sekä kaikista alueen toiminnoista.

Kuusijärven markkinointi

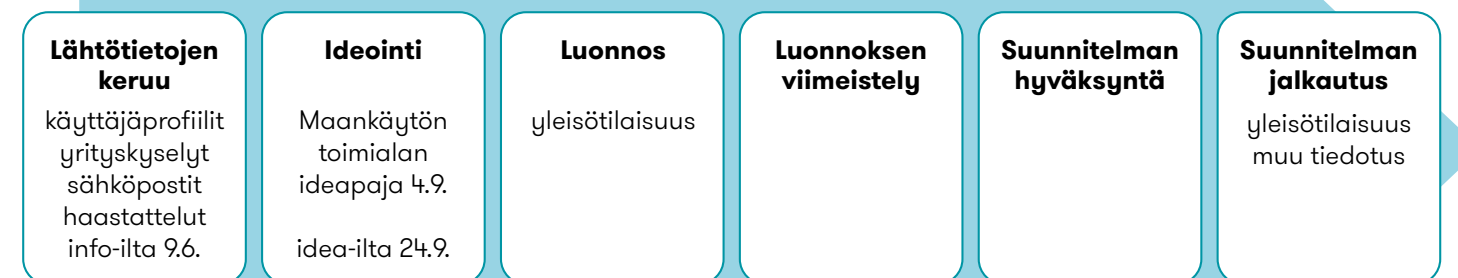
Tällä hetkellä Cafe Kuusijärven nettisivut ovat suomeksi ja osin englanniksi. Sivulla esitellään Kuusijärven ulkoilualue palveluineen. Tapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista kerrotaan lisäksi sosiaalisessa mediassa.

Elinkeinopalvelujen tuottama Kuusijärvi-esite (suomi, ruotsi, englanti) valmistui asuntomessuille kesällä 2015 ja on jaossa mm. Vantaan infoissa. Myös Vantaan kaupungin matkailuesitteessä, nettisivustolla ja sosiaalisessa mediassa esitellään Kuusijärveä tapahtumineen. Matkailumarkkinoinnissa tuodaan esille erityisesti matkailijoille suunnattuja tuotteita ja palveluja.

5.2 Vuorovaikutusprosessin tiivistelmä

Alueen käyttäjien tietoja kerättiin suunnitelman lähtötiedoiksi haastattelujen, kyselyjen ja yleisötilaisuuden avulla. Kesäkuussa järjestetyssä yleisötilaisuudessa käytiin läpi kehittämissuunnitelmatyön prosessia sekä käytiin läpi suunnitelmatyön tavoitteita. Osallistujat pääsivät äänestämään tavoitteista. Osallistujista (n=38) hieman yli 70 % mielestä suunnitelmatyön tavoitteet kuulostivat hyviltä tai erinomaisilta. Suunnitelmatyön tärkeimmiksi tavoitteiksi he nostivat tiemelun hallinnan (29 %), monipuolisen palvelut eri käyttäjäryhmille (24 %) ja järven veden laadun (21 %). Tilaisuudessa pyydettiin osallistujia merkitsemään kartalle alueen vahvuuksia. Vahvuuksiksi mainittiin vesi, avanto, hiekkaranta, nurmialue, saunat, hyvät ulkoilureitit (Bisalle, Sipoonkorven suuntaan, järven ympäri reitti), rauha ja luonnonmukaisena säilytetty luonto. Lisäksi vahvuuksiksi nostettiin kohtuulliset palvelut, valaistu pulkamäki ja nuotiopaikka. Kehitettäväksi asioiksi tai paikoiksi puolestaan nimettiin muun muassa liikenne ja pysäköinti (esim. joukkoliikenne, pyörätiet ja -reitit, parkkipaikat ja nopeusrajoitukset), ympäristö (esim. vedenlaatu, luonnon kestävyys ja valuma-alueen suojeleminen), melu ja reitit (esim. pääsy Sipoonkorpeen, merkityt reitit, opasteet). Lisäksi kehitettäväksi asioiksi mainittiin palvelut (esim. tulipaikat, jätehuolto ja roskikset, penkit, tilat yrittäjille, ravintolapalvelut, saunat + savusaunan laiturit, ulkosuihkut, wc ja pukukopit sekä järjestyksenvalvonta), markkinointi sekä alueen hallinnointi ja vastuut.

Kuusijärven kehittämissuunnitelman vuorovaikutusprosessi

Ideointivaiheessa järjestettiin työpajat sekä maankäytön henkilöstölle että alueen asukkaille, järjestöille ja yrityksille. Työpajoissa saatiin paljon sekä isoja että pieniä kehittämisideoita. Ideat alla tiivistettyinä:

Liikenne

- Lähestyminen eri suunnista mahdollista
- Pysäköinti
 - Lahdenväylän väliin
 - Pysäköintipaikka uuden sillan läheisyyteen
 - Uusi parkkipaikka Vanhan Porvoontien ja Kuninkaanmäentien risteykseen palvelemaan Kuninkaanmäen/Sotungin/Hakunilan yms. suunnalta tulevia ulkoilijoita
 - Pyöräpysäköinnin parantaminen
- Liittymien uudistaminen
- Melusuojaus
- Joukkoliikenne
 - Bussiyhteys Tikkurilasta, Vanhalle Porvoontielle bussipysäkit, Non-stop bussiyhteys lähiasemilta
- Pyöräily
 - Polkupyörällä lentokentältä kansallispuistoon, reitit YKEN pyöräilyreittioppaaseen
- Nopeusrajoitukset
 - Nopeusrajoituksen alentaminen moottoritiellä 100 km/h ja vanhalla Lahdentiellä 60 km/h
- Mopoesteet lähialueen asuntoalueille

Ympäristö

- Vedenlaatu
- Vihersiltayhteys Lahdenväylän yli
- Toimiva jätehuolto, roskisten lisääminen

Tilat

- Lisärakentaminen harkittua
- Portti, luontokeskus, infopiste, maamerkit
- Uusi ravintolarakennus, kokoustilat
- Saunat
- Varastot / uusi tukirakennus

Reitistöt

- Kevyenliikenteen silta
 - Polku Vanhalta Porvoontieltä ylös
 - Kevyenliikenteen väylä Vanhalle Porvoontielle
- Reittejä järven ympäristöön eri teemoilla, eritasoisia, eri-ikäisille, esteettömiä reittejä
- 1-2 lyhyempää lenkkiä joko Kuusijärven läheisyyteen tai sitten Bisa-järven luo ja takaisin, pitkiä vaelluslenkkejä Sipoonkorpeen (15-20-25 km), jotka on merkitty ja ”polutettu”
- Kiintorastit
- Kävelyreitit ja latupohjat erilleen
- Latu myös järven jäälle
- ”Suokävelyrata” Viirilän suolle
- Maastopyöräilijöille omat reitit

Palvelut

- Alueet
 - Oleskelualue, toiminta-alue
- Ravintola- ja kahvilapalvelujen kehittäminen, terassit, kioskit
- Ympärivuotista ja -vuorokautista toimintaa, välinevuokraus
 - Ohjelmapalvelut, tapahtumat
 - Autojen siirtopalvelu, mustikka-sieni-sesonkibussi, sieni- ja marjaretket, lammasfarmi
 - Yhdistykset ja alueen toimijat mukaan, Luontokoulu kahvilan alakertaan
 - Flow-park, maastopyöräily, suunnistusrastit, Wakeboard, flengaus, uinti, luistelu / jäärata, suppaus, napakelkka, mäenlasku, frisbee-golf, mini-golf, värikuula-alue, pelialue
 - Nutakontti
- Tulipaikat, kota
- Suihkut, wc, pukukopit
- Ulkoilu- /kuntoilulaitteet, kuntoportaot
- Palvelujen varaus sähköisesti
- Penkkien lisääminen
- Järjestyksen valvonnan lisääminen
- Majoitusmahdollisuuksien lisääminen

Viestintä

- Markkinointi
 - Nettisivut, esite
 - Alueen tarinallistaminen
- Opasteet

Hallinnointi, vastuut

- Yksi isäntä, selkeämpi roolitus
 - Kehittämissyhtiö

Yhteenvedot yleisötilaisuuksista löytyvät osoitteesta www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat/yleisotilaisuudet

6 Tavoitteet

6.1 Sipoonkorven kansallispuiston ympäristö Vantaan alueella

Sovitetaan virkistyskäyttö ja luontomatkailu Sipoonkorven lähialueelle kestävän kehityksen periaatteita noudattaen:

Kestävä liikkuminen alueelle ja alueella

- Kansallispuisto saavutetaan joukkoliikenteellä ja lihasvoimin.
- Ulkoilureittiverkosto on yhtenäinen ja opastettu. Lähtöpisteinä ovat Kuusijärvi ja Hakunila.
- Ohjataan liikkumista siten, että haitat paikallisväestölle ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäisiä. Perustetaan ulkoilureitit, joita pitkin kävellään tai hiihdetään, ja rakennetaan pysäköintialueet pääväylien tuntumaan.

Hyötyä paikallistaloudelle ja palvelua käyttäjille:

- Luodaan mahdollisuuksia luonnon ja kulttuurimaiseman vetovoimaan perustuvalle kestävälle yritystoiminnalle.

Vaihteellisuus

- Kansallispuistoa ympäröivää aluetta kehitetään vaihteittain.

Ekologisen verkoston vahvistaminen

- Rakennetaan vihersiltoja tai alikulkuja yhteystarpeiden kohdille.

6.2 Kuusijärvi

Kuusijärven alue on Sipoonkorven kansallispuiston portti. Kuusijärven kautta luontomatkailijat ja pääkaupunkiseudun asukkaat saapuvat Sipoonkorpeen.

Alueen hallinta

- On olemassa yksi taho, joka hallinnoi alueen kehittämistä, käyttöä ja hoitoa.
- Häiriköinti ja ilkivalta hallintaan valvontaa lisäämällä.

Saavutettavuus

- Saapuminen eri välineillä on turvallista.
- Kuusijärvelle on helppo tulla pyörällä.
- Bussipysäkiltä on selkeät kävelyreitit palvelujen luo.
- Mahdollisuudet julkisen liikenteen yhteyden parantamiseen selvitetään.
- Busseille ja henkilöautoille on riittävästi pysäköintitilaa.

Ulkoilureittien lähtöpiste

- Kuusijärveltä on toimiva ulkoilureittiyhteys Sipoonkorven kansallispuistoon.
- Opastus on selkeää ja yhtenäistä.
- Kuusijärvellä ja lähistöllä on elämyksellisiä, maisemaltaan vaihtelevia, eri pituisia ja erilaisia käyttäjiä palvelevia (esim. esteetön, urheilullinen, maastoon sovitettu) rengasreittejä.

Rakentaminen

- Rakennetaan maisemakuvaltaan yhtenäinen, kaunis ja viimeistelty kokonaisuus.
- Rakennetaan omaleimaisia ja kestäviä rakennuksia ja rakennelmia.
- Luonto on läsnä rakentamisessa – esimerkiksi puurakentaminen ja kotimaiset luonnonkasvit viher- rakentamisessa.
- Ohjataan liikkumista siten, että kulutus keskittyy kestäville pinnoille.
- Ulkoilureitit sovitetaan maastoon ja ympäristöt viimeistellään viherrakentamisella.
- Keskeiset toiminta-alueet valaistetaan. Maisemaa korostetaan myös erikoisvalaistuksella.
- Rakentaminen suunnitellaan siten, että sen voi helposti toteuttaa vaiheittain.

Monipuoliset palvelut

- Kuusijärvellä on tasokas palveluvarustus myös kansainvälisille matkailijoille.
- Alueella on matkailupalveluja tarjoaville yrityksille hyvät toimintaedellytykset.
- Eri käyttäjäryhmät otetaan huomioon.
- Kuusijärven palveluja voi käyttää myös esteettömästi. Ydinalue on esteetön, vaikka kaikki ulkoilureitit eivät ole.
- Palvelut ovat ympärivuotisia: vahvistetaan erityisesti uimarantasesongin ulkopuolista palvelutarjontaa.

Viestintä ja markkinointi

- Helposti saatavilla koottua tietoa.
- Perustetaan nettisivut.

Ympäristöhäiriöiden hallinta

- Tiemelu pienemmäksi. Selvitetään tiemelun hallinnan ratkaisut. Asemakaavan muutoksen yhteydessä laaditaan meluselvitys.
- Järven veden laatu ei saa huonontua
- Ei laajaa maan muokkausta Kuusijärven valuma-alueen yleiskaavan mukaisilla virkistysalueilla.
- Metsiä pyritään kehittämään luonnonmukaisen kaltaisina, kerroksellisina ja eri-ikäisrakenteisina ilman maisemassa näkyviä uudistushakkuita.
- Parannetaan uimarannalla suihkussa käymisen mahdollisuuksia ja valistetaan suihkussa käymisen tärkeydestä.
- Kehitetään ratkaisuja veden laadun ylläpitoon ja parantamiseen.
- Elvytetään kasvillisuutta kuluneilla alueilla ja lisätään järvelle tyyppillistä rantakasvillisuutta rantavyöhykkeelle.

7.1 Sipoonkorven kansallispuiston ympäristö Vantaalla

Metsähallituksessa on toiminut Sipoonkorporyhmä kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisesta alkaen. Ryhmässä ovat laajalti edustettuna kansallispuiston ympäristön toimijat. Tässä ryhmässä voidaan keskustella myös alueen kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä.

Sellainen toimija, jonka vastuulla olisi alueen luontomatkailun hallinta kokonaisuutena, kuitenkin puuttuu. Esimerkiksi biosfäärialueet ovat kestävän kehityksen mallialueita, joilla yhdistetään elinympäristön monimuotoisuuden suojelu, luonnonvarojen kestävä käyttö ja ympäristötutkimus. Biosfäärialueet kuuluvat YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n ”Ihminen ja biosfääri” -ohjelmaan.

Jatkossa olisi hyvä selvittää, pitäisikö jonkun tahon vastata Sipoonkorven alueen luonnon ja kulttuuri- maiseman suojelun sekä virkistys- ja matkailun yhteensovittamisesta ja kehittämisestä kokonaisuutena.

7.1.1 Kansallispuiston portit

1. Kuusijärvi: luvussa 7.2.

2. Hakunila

Hakunila on yksi Vantaan monista keskuksista. Keskuksessa asuu paljon ihmisiä, jotka tarvitsevat virkistysalueita. Hakunilan maine asuinalueena ei ole kovin hyvä. Koko alueen statusta voisi nostaa ajatus kansallispuistokaupungista, asuinalueesta, jolta on kävely-yhteys kansallispuistoon.

Ojangan ulkoilualue ja Hakunilan urheilupuisto ovat olemassa oleva kansallispuiston portti, kunhan ulkoilureittiyhteys kansallispuistoon saadaan toteutettua. Ojangan virkistyspalvelut ovat jo nykyisin erittäin monipuoliset: alueella on urheilupuisto, hiihtokeskus, ratsastustalli ja koirien koulutusalue. Urheilupuistoon tai Hakunilan keskukseen voisi lisätä kansallispuistoon liittyvää opastusta.

Tällä hetkellä Vantaan kaupunki suunnittelee kartassa numerolla 2 esitettyä ulkoilureittiyhteyttä Hakunilan urheilupuistosta kansallispuistoon. Kohde sijaitsee Hakunilan, Sotungin ja Ojangan kaupunginosien alueella Sotungintien läheisyydessä. Työssä on tarkasteltu muutamia vaihtoehtoja yhteyttä yhdessä asukkaiden ja maanomistajien kanssa. Yleissuunnitelma valmistunee vuonna 2016. Tavoitteena on saada reittiyhteys rakennettua vuoteen 2020 mennessä, jolloin Metsähallituksella on mahdollisuus tehdä kansallispuiston sisäinen yhteys Storträskin alueelle.

3. Knutersintie

Helsingin puoleisesta portista ollaan laatimassa ideasuunnitelmaa Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa. Portin ajatuksena on ”eläimet ja metsä” ja sinne on kaavailtu ratsastusta, kotieläintilaa ja koiran koulutusaluetta.

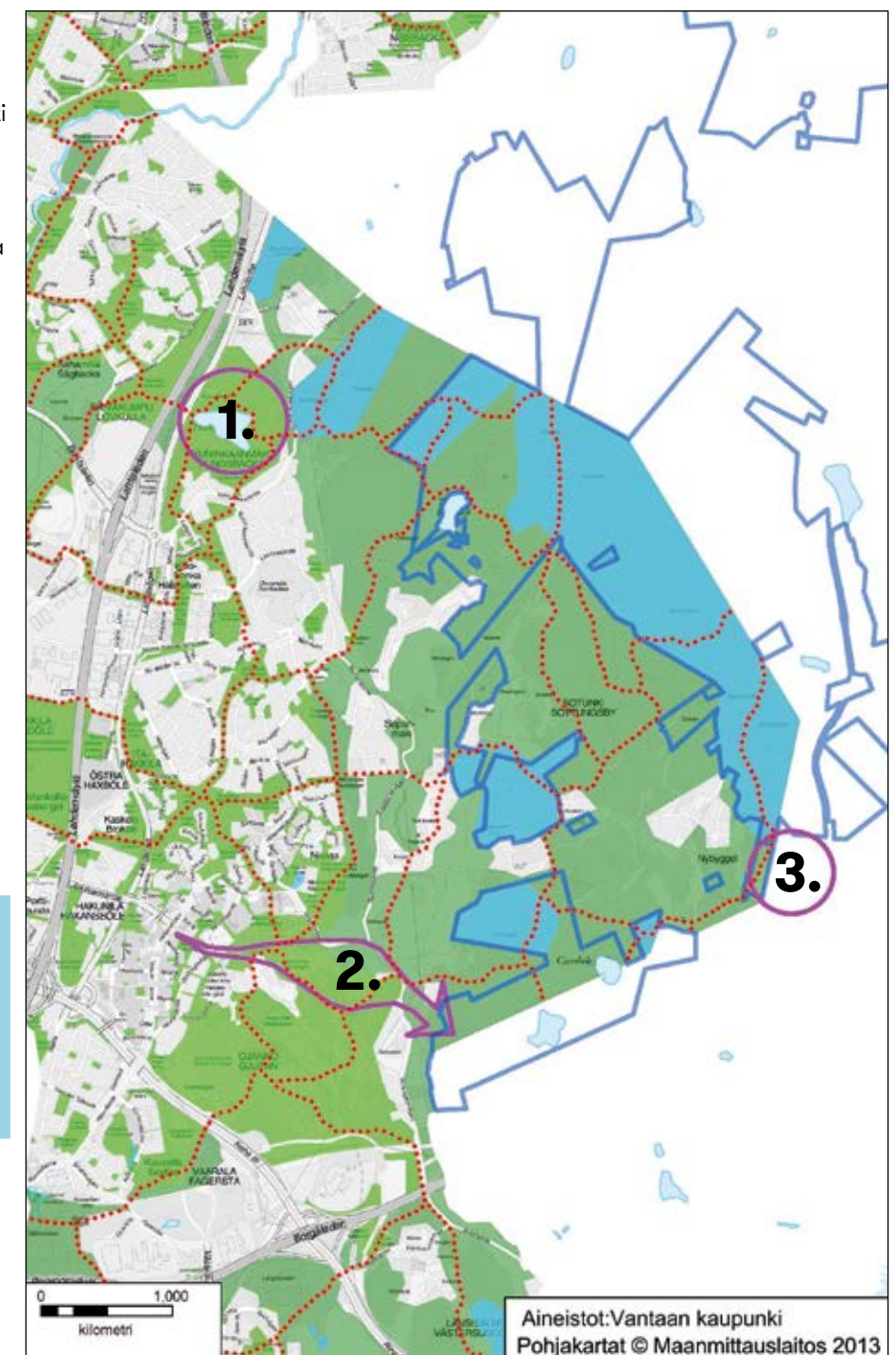
7.1.2 Ulkoilureitit

Ekologisen verkoston vahvistamiseksi tehtävät liikenneväylien avarat alikulut tai vihersillat palvelevat sekä ihmisten että eläinten liikkumista. Niiden rakentaminen on pitkän aikavälin tavoite.

Kaikki yleiskaavan ohjeelliset ulkoilureittiyhteydet on tarkoitus toteuttaa jollain aikavälillä. Tavoitteena on edistää kansallispuiston saavutettavuutta lihasvoimin. Kaupunki vastaa ulkoilureittien perustamisesta kävelyä ja hiihtoa varten sekä pyöräilyreittien kehittämisestä katuverkon yhteydessä ja muualla. Ratsastusreittejä voidaan toteuttaa yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa siten, että yksityinen taho maksaa reittien toteutuksen ja ylläpidon. Taustalla ovat yleiskaavaan merkityt ohjeelliset ratsastusreitit. Myös maastopyöräilyreittien toteuttamisessa toivotaan yksityisen osapuolen aloitteellisuutta. Haastavaa on se, että reitit kulkevat pääosin muualla kuin kaupungin omistamilla mailla.

Merkinnät

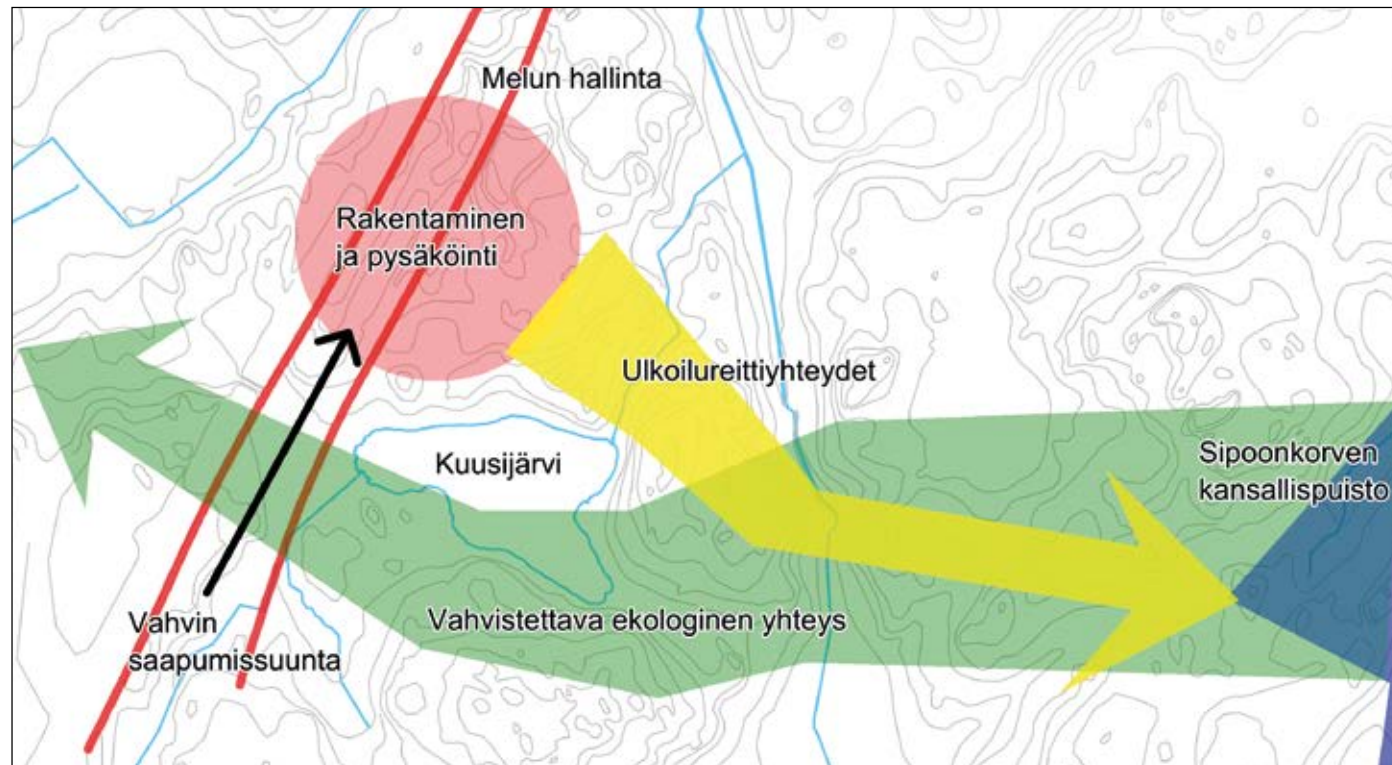
- Yleiskaavan ohjeellinen ulkoilureitti
- Asemakaavoitetut viheralueet
- Yleiskaava viheralueet asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolella
- Yleiskaavan luonnonsuojelualueet
- Sipoonkorven kansallispuisto

1. Kuusijärvi
2. Ulkoilureittiyhteys Hakunilasta
3. Knutersintie (Helsinki)

7.2 Kuusijärven ideasuunnitelma

7.2.1 Maankäyttö

Maankäytöllinen konsepti

Palveluita sijoitetaan Kuusijärvelle, josta on reittiyhteys kansallispuistoon ja siellä esimerkiksi Bisajärvelle. Kuusijärvi on ja tulee olemaan aktiivinen paikka, kun taas täydellisempää luonnonrauhaa on kansallispuistossa.

Rakentaminen ja pysäköinti sijoitetaan pääsääntöisesti Kuusijärven valuma-alueen ulkopuolelle. Ihmiset johdatetaan ulkoilureittejä pitkin suoraan kansallispuistoon siten, että uimarannalla ei käydä matkan varrella.

Poikittaista ekologista yhteyttä vahvistetaan esimerkiksi vihersillalla. Ekologisella yhteydellä tarkoitetaan alueita, joita pitkin eläimet tai kasvit voivat siirtyä uusiin elinympäristöihin. Vihersilta on silta, jonka päällä on kasvualustaa ja kasvillisuutta, ja jota pitkin myös eläimet voivat ylittää tien, radan tai muun vastaavan esteen.

Melua hallitaan melusuojuksin.

7.2.1.1 Rakentaminen ja alueiden käyttö

Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmassa on esitetty paikka porttirakennukselle. Toistaiseksi on kuitenkin epävarmaa, mitä porttirakennuksessa on. Se, minkä sisältöinen porttirakenne Kuusijärvelle voi toteutua, riippuu siitä, minkälaiselle toiminnalle löytyy rahoittaja.

Ideasuunnitelmassa nykyinen **kokoustalo** on korvattu suuremmalla uudisrakennuksella. Tälle kohtaa on siis mahdollista tarvittaessa rakentaa lisätiloja. Eri toiminnot voidaan jakaa tähän ja porttirakennukseen.

Olemassa olevia rakennuksia voidaan myös kehittää tai uudistaa.

Ulkosuihkut tehdään kesällä 2016.

Saunakylä on sijoitettu paikalle, jolla nykyisinkin on saunoja. Nykyiset pienet saunat voidaan korvata, jos tarvitaan lisää tilaa. Samalla on ratkaistava, voivatko nämä saunat olla edelleen savusaunoja, koska savusaunojen lämmityksestä aiheutuva savu haittaa joskus uimarannalla olijoita. Saunoihin voi liittyä ulkokylpymahdollisuus terassilla, esim. terassiin upotettu kylpytynnyri. Ulkokylpyaltaiden vedet ohjataan biosuodatuksen ja sen jälkeen Kuusijärvenojaan.

Yrityspisteissä voi olla esimerkiksi toimisto, välineiden vuokrausta tai varastointia ja vaatteenvaihtotiloja.

Varastotiloja voidaan sijoittaa myös uuden ajoyhteyden varrelle.

Varattaville tiloille on suunnitelmassa esitetty neljä paikkaa, jotka sijaitsevat kauniissa maisemassa. Kolme on järven rannalla ja yksi mäellä järven pohjoispuolella. Tilat ovat huollettavissa joko mönkijällä tai ulkoilureittiä pitkin autolla. Suunnitelmassa ei ole tarkemmin määriteltä, millaisia tilat ovat, vain sijainti.

Näköalatornille on esitetty paikka järven itäpuolelta.

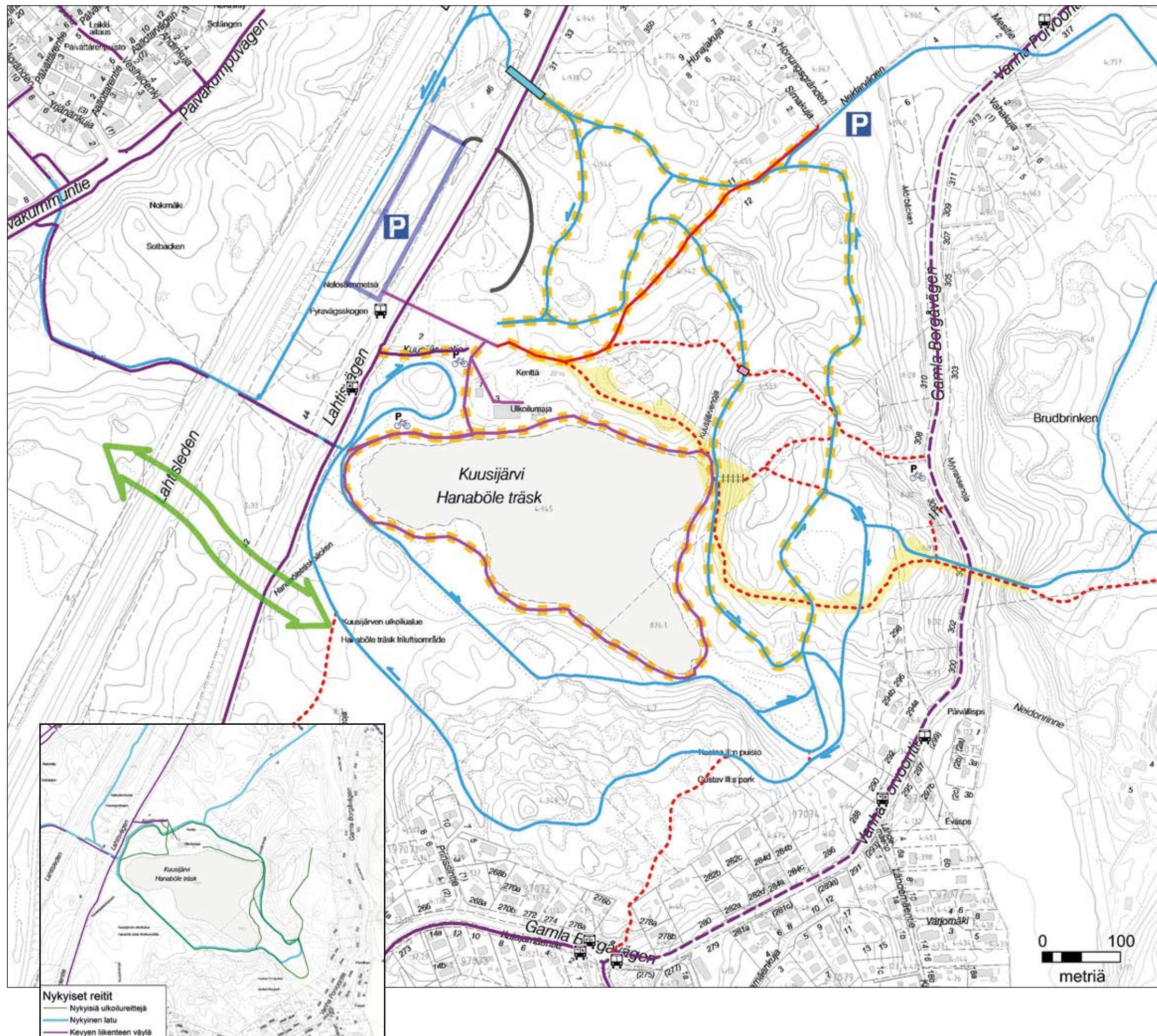
Majoitustiloja on alustavasti ajateltu viereiselle Byändan alueelle. Majoitukseen ajettaisiin Vanhan Porvoontien kautta, ja siellä olisi myös pysäköintialue. Täällä liikenteen melu on vähäisempää kuin lähempänä isoja väyliä ja metsäistä maisemaa voisi hyödyntää tunnelman luomisessa. Ideana voisivat olla esimerkiksi metsäluontoon kauniisti sulautuvat modernit majoitusmökkit, joiden rakentamiskäsit olisivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia: esimerkiksi aurinkosähkö, plusenergia, kompostoitavat kuivakämälät, viherkatot ym. Mökit olisivat kuitenkin korkeatasoisesti varusteltuja. Tämä on yksityisen toimijan hanke.

Kiipeilypuisto on aloittamassa ehkä jo vuonna 2016. Kiipeilypuistolle on osoitettu paikka suunnitelmassa. Useimmat 2.2.2016 Kuusijärven infoilta osallistuneista pitivät ajatusta kiipeilypuistosta hyvänä.

Pohjoisen uuden liittymän lähetyillä kasvaa kaunista männikköä. Tälle alueelle voidaan sijoittaa jokin toiminto, jossa tarvitaan metsämaisemaa ja saavutettavuutta autolla.

Rakennusten toteuttajana voi olla Vantaan kaupunki tai jokin muu taho. Toteutuksessa voisi olla mukana esimerkiksi aurinkoenergia- ja puurakentamisan yrityksiä.

Kaupunki ohjaa rakennusten suunnittelua ja rakentamista siten, että niistä tulee maisemaan sopivia ja kestävä kehitystä henkiviä. Rakentamista voisi ohjata esimerkiksi ”Design Manual” -tyyppisellä asiakirjalla, jolla saadaan viestittyä rakentamiselle haluttu ilme. Rakennelmien ilmettä voisi pohtia railakkaasti sekä suomalaisin että kansainvälisin silmin. Ideoita voisi tuottaa vaikkapa Aalto -yliopiston kansainvälisten ja suomalaisten opiskelijoiden kanssa yhteistyössä.

Reitit ja toiminnot 1:4000

(seuraavalla sivulla)

Reitit opaskartalla

(tällä sivulla)

Merkinnät

Reitit

- Kävelyreitti, talvikunnossapito
- Esteetön reitti, talvikunnossapito
- Kävelyreitti, ei talvikunnossapitoa
- Portaat
- Hiihtolatu, kesällä kävely
- Nykyinen kevyen liikenteen väylä
- Tavoiteltu kevyen liikenteen väylä
- Ajoyhteys
- Valaistu reitti
- Erikoisvalaistus

Sillat

- Uusi puron ylittävä silta
- Mahdollinen uusi kevyen liikenteen silta
- Vihersilta, tulevaisuuden tavoite

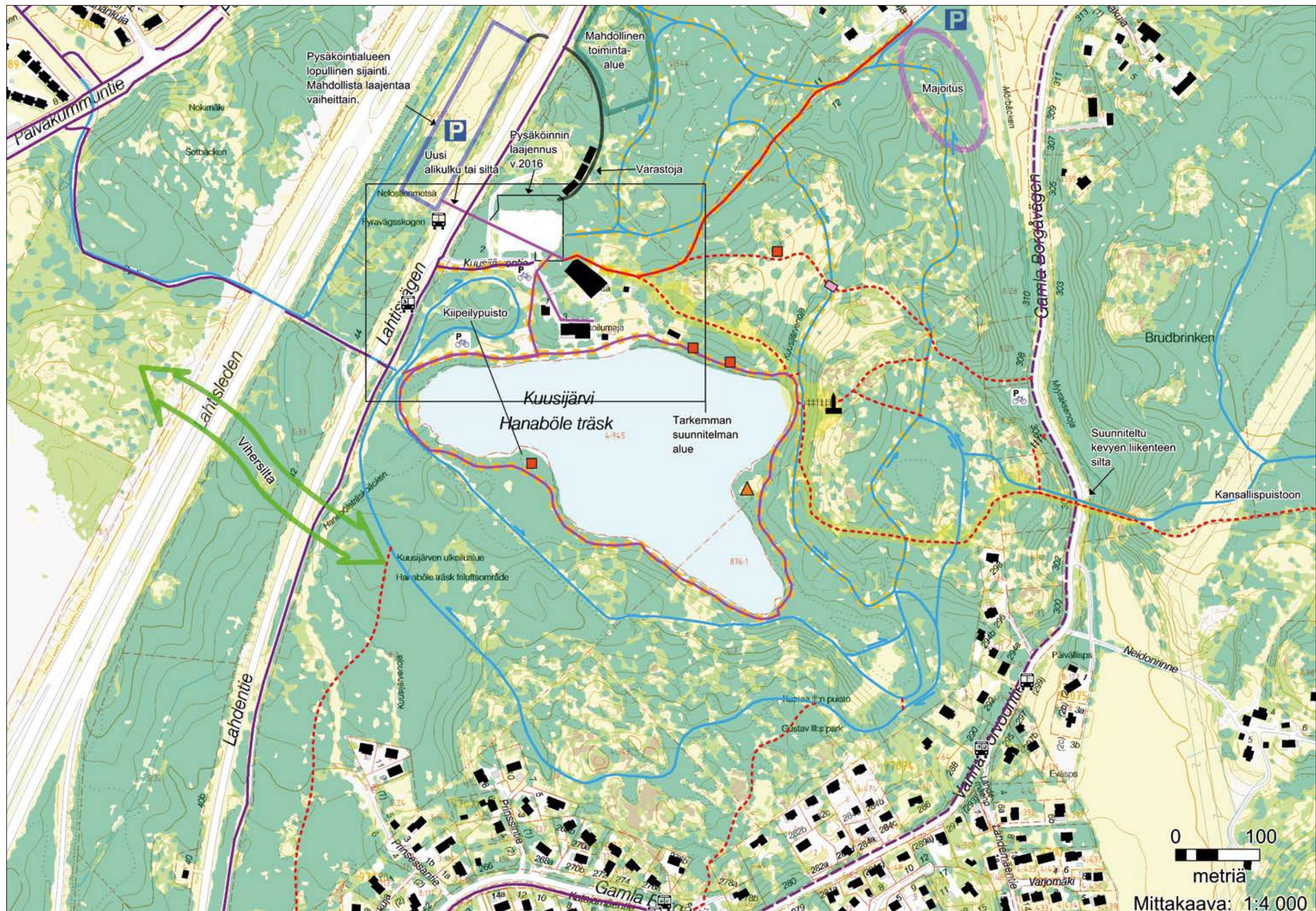
Toiminnot

- Pysäköintialueet
- Bussipysäkki
- Pyöräpysäköinti
- Näköalatorni
- Kota tai muu varattava tila
- Julkinen nuotiopaikka

Taustalla

maanpeiteaineisto 2015

- Yli 10 metriä korkea puusto
- Alle 10 metriä korkea puusto
- Matala kasvillisuus
- Avokallio

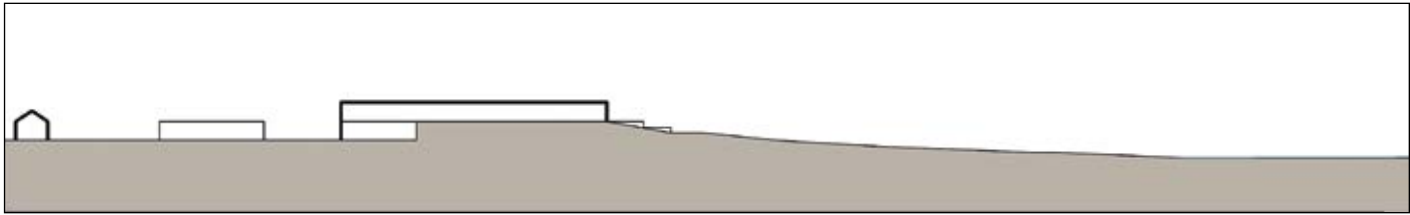

Merkintöjen selitykset löytyvät sivulta 30.

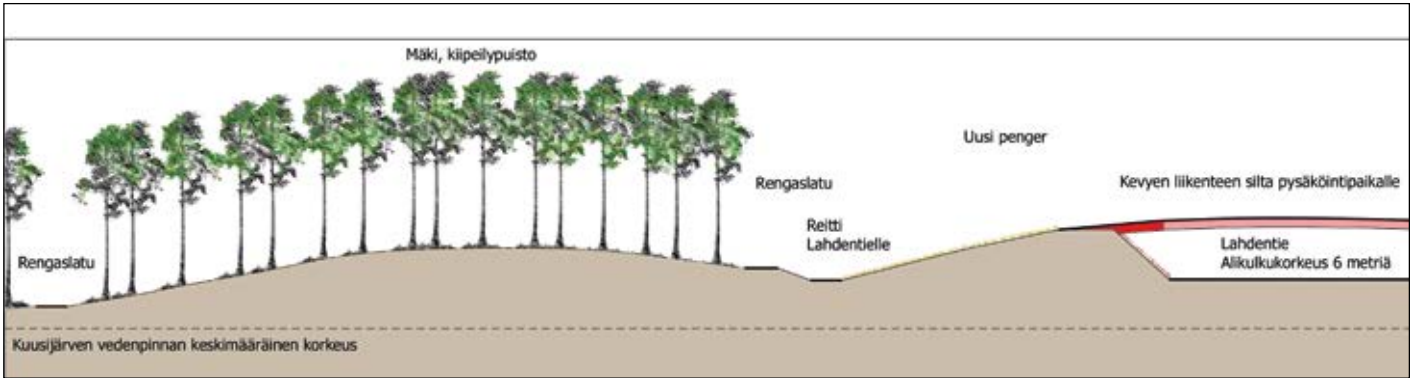

Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmassa 1:1000 esitettyjen vaihtoehtojen hyvien ja huonojen puolien vertailu.

Alikulku	Pitkä silta	Silta ja maapenkereet
– Ei sisällä mahdollisuuksia melun torjuntaan	– Ei sisällä mahdollisuuksia melun torjuntaan	+ Voidaan hyödyntää Lahdentien melun torjunnassa
+ Lyhyempi matka parkkipaikalta porttirakennukseen	– Pidempi matka parkkipaikalta porttirakennukseen	– Pidempi matka parkkipaikalta porttirakennukseen
+ Esteettömyyden erikoistason mukainen kaltevuus (5%) tai loivempi.	– Vain esteettömyyden perustason raja-arvon mukainen kaltevuus (8%) ilman lepotasanteita eli jyrkähkö.	– Vain esteettömyyden perustason raja-arvon mukainen kaltevuus ilman lepotasanteita (8%) eli jyrkähkö.
– Kallis (1,2-1,5 milj. €)	– kallis (n. 1,5 milj. €)	+ edullisempi (n. 0,5 – 0,6 milj. €)
– Tulvariski, sadevesien hallinta vaikeaa ja pohjaveden pinta korkealla.	+ Ei tulvariskiä	+ Ei tulvariskiä
+ Melko helposti sovitettavissa maisemaan	+ Melko helposti sovitettavissa maisemaan	– + Maisemallinen vaikutus on merkittävä ja vaikeasti hallittava. Onnistuessaan voi olla hieno.

Periaateleikkaus porttirakennuksen sijainnista maastossa.

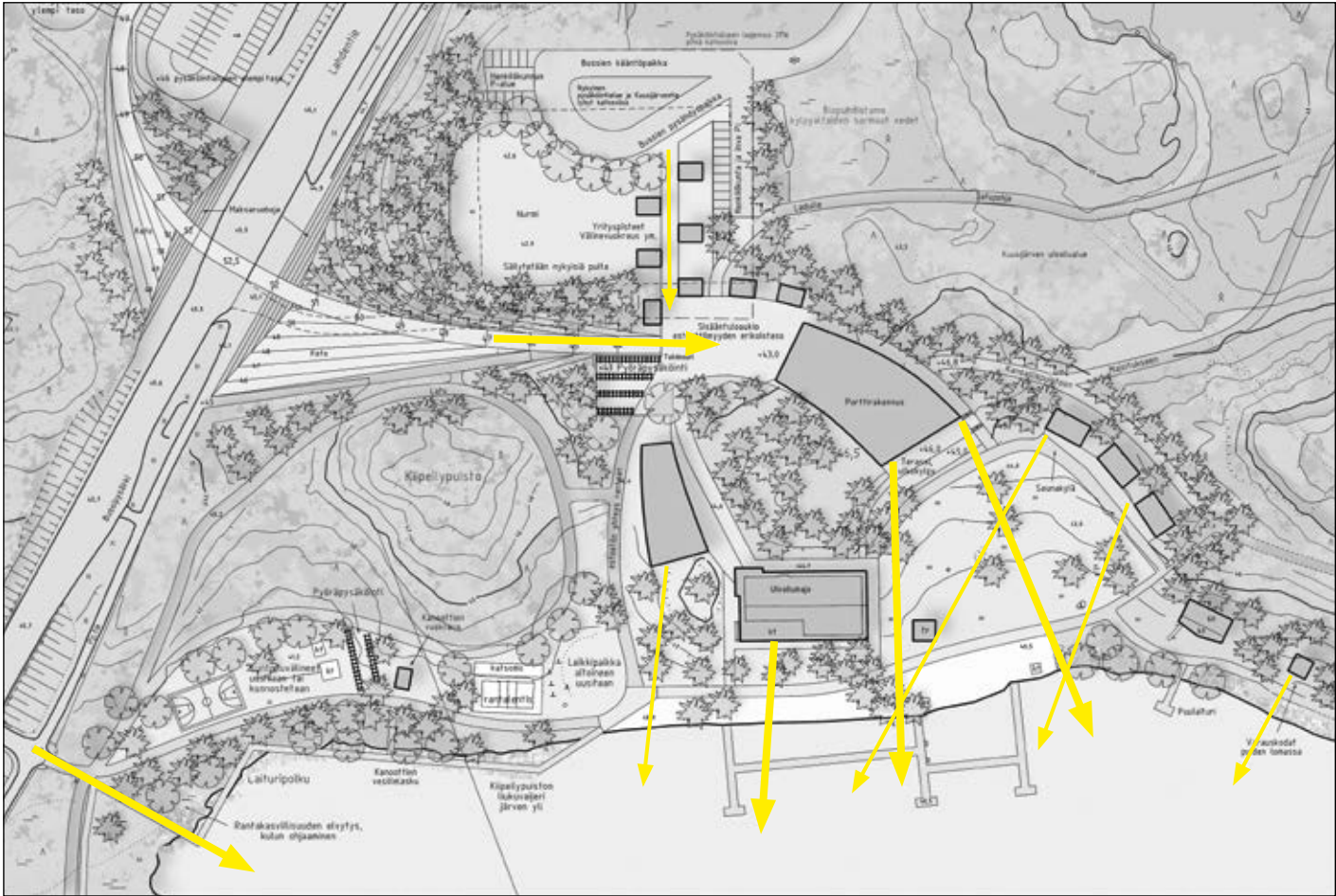
Leikkaus A-A. Vaihtoehto, jossa on ylikulkusilta ja penkereet.

Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelma 1:1000:

- Porttirakennuksesta on näkymä järvelle ja porttirakennuksessa on terassi järvelle päin.
- Esteettömyyden erikoistason mukainen pääsisäänkäynti. Pyörätuolihiisi on rakennuksen sisällä.
- Suora ja mahdollisimman lyhyt ja sujuva yhteys porttirakennukselle sekä bussipysäkiltä että pysäköintialueelta.
- Yrittäjien ”aitat” sisäänkäyntitien varrella mahdollistavat markkinoinnin.
- Nykyisen kokoustalon paikalle rakennettava rakennus muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden porttirakennuksen kanssa.
- Ajoyhteys pohjoisen liittymän kautta.
- Pysäköinti Lahdentien ja Lahdenväylän välissä.

Porttirakennuksessa voi olla esimerkiksi:

- Modernit ravintola-, kokous- ja saunatilat
- Metsäterapiakeskus
- Pienimuotoinen kylpylä, jossa esimerkiksi turvehoitoja ja muuta luontoa hyödyntävää. Kylpyaltaat terassilla.
- Ohjelmapalvelujen varaus
- Välinevuokraamot
- Luonnosta kertova näyttely yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.
- Vesipiste retkeilijöille

Tärkeitä näkömäsuuntia.

7.2.1.2 Liikenne ja pysäköinti

Julkisen liikenteen yhteyden kehittämistä on toivottu. Aamusta iltaan läpi vuoden ajettavan uuden bus-silinan kustannukset olisivat arviolta 300 000 euroa vuodessa, mikä riittänee noin tunnin vuoroväliin Tikkurilasta Kuusijärvelle. Seuraavina liikennöintikausina on joitakin parannuksia luvassa, ensi kesän liikennekauteen on tulossa linja 712A Tikkurila-Kuusijärvi. Myös syksyllä 2016 aloittava uusi linja 739V Nikinmäestä Rautatientorille parantaa hieman Kuusijärven lähimmän pysäkin tarjontaa.

Kävelymatkat Kuusijärven lähistöllä kulkevien bussien muille pysäkeille rajoittavat niiden käyttömahdollisuuksia ainakin osalla ihmisistä. Linjojen 712 ja 717 käyttö olisi mahdollista myös niiden Kuninkaanmäentien pohjoispäässä sijaitsevan pysäkiparin kautta. Polkuyhteys tuohon suuntaan lyhentäisi kävelymatkaa ja se onkin merkitty ideasuunnitelmaan.

Pysäköintialueelle on ideasuunnitelmassa osoitettu paikka Lahdentien ja Lahdenväylän väliin. Siinä on runsaasti tilaa, jolla ei ole muutakaan käyttöä, eikä luontoarvoja. Lahdentie on valtion tie, ja liikenteen ja pysäköinnin ratkaisusta keskusteltiin Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 25.11.2015. Pysäköintialueelta tuleva jalankulku risteää Lahdentien kanssa ja ratkaisua tulisi etsiä eritasosta. Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmassa on esitetty kaksi vaihtoehtoa siitä, miten uudelta pysäköintipaikalta saavutaan porttirakennukselle ja Kuusijärvelle. Toisessa rakennetaan kevyen liikenteen alikulku ja toisessa silta penkereineen. Alikuluratkaisu tarvitsisi todennäköisesti sadeveden vuoksi pumppaamon sekä ehkä kaukalarakenteen.

Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmista se, jossa on silta penkereineen, on pysäköintiratkaisujen osalta pidemmälle mietitty kuin alikulkuvaihtoehto. ideasuunnitelmia voidaan jatkossa yhdistellä.

Lahdentie on osa erikoiskuljetusten reittiä, jossa sillan alikulkukorkeuden pitää olla 6 metriä. Rakenteille varataan tilaa noin metri. Lahdentien korkeusasema sillan kohdalla on 45,5 m. Kevyen liikenteen sillan pinnan pitää siis olla 52,5 metrin korkeudessa. Jotta sillan kaltevuudesta saataisiin edes esteettömyyden perustason mukainen eli 8%, pitää sillasta tulla pitkä.

Suunnittelun kuluessa haettiin osallisten toivomuksesta sopivaa paikkaa pysäköintialueelle myös Vanhan Porvoontien varrelta, rakennettavan kevyen liikenteen sillan lähistöltä. Maasto on kuitenkin niin jyrkkää, että pienenkin pysäköintialueen sijoittaminen on hankalaa. Lisäksi pieni pysäköintialue on helposti täynnä, mikä aiheuttaisi turhaa liikennettä ja mahdollista väärinpysäköintiä. Pyöräpysäköintiä sen sijaan on mahdollista sijoittaa Vanhan Porvoontien varrelle, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Uusi pohjoinen liittymä Lahdentieltä palvelee ideasuunnitelman ratkaisussa turistibusseja ja huolto-liikennettä. Liittymän sijainti on esitetty samaan kohtaan kuin pysäköintialueen liittymä. Vaiheittain toteutettaessa voitaisiin tutkia mahdollisuutta muuttaa nykyisen pysäköintialueen liittymä tätä kautta. Lahdentielle tarvittaneen kääntyvien kaistojen järjestelyjä.

Työpajassa keksittiin idea pyöräilyreitistä lentokentältä Kuusijärvelle. Matkan varrella on maisemallisesti mielenkiintoisia kohteita, joten ideaa voisi kehittää sekä fyysisen pyöräreitin sujuvuudesta huolehtimalla että opasmateriaalia laatimalla. Samalla tavoin voisi kehittää pyöräreittiä Tikkurilasta Kuusijärvelle, samoin kuin lähimmiltä juna-asemilta Kuusijärvelle, pyöräilymatka on vain 15-20 minuuttia usealta asemalta:

Juna-asema	Koivukylä as.	Rekola as.	Leinelä as.	Hiekkaharju as.	Tikkurila as.
pyöräilymatka	4 km	4 km	5 km	5,5 km	6,5 km
matka-aika, n.	15min	15min	20min	20min	25min

Ideasuunnitelmassa on esitetty myös uusien pyörätelineiden mahdolliset sijoituspaikat.

Asemakaavan laatimisen yhteydessä tutkitaan liikenteelliset asiat (pysäköinti, liittymät, alikulku, melu, mahdollinen melueste maata läjittämällä) ideasuunnitelmassa esitettyä tarkemmalla tasolla.

7.2.2 Maisema ja ympäristörakentaminen

Tavoitteena on, että Kuusijärven alue olisi tulevaisuudessa nykyistä korkeatasoisempi paitsi palveluitaan myös maisemallisesti. Alueen tulee olla selkeästi jäsennelty toiminnoiltaan ja kasvillisuusalueiltaan. Sisääntulo Lahdentieltä on houkuttelevan näköinen, kuitenkin ilmeeltään metsäinen. Rakennukset ja rakennelmat henkivät ekologisuutta ja luontohenkisyyttä modernilla tavalla. Näkymien tulee olla mietittyjä ja maastonmuotoja korostavia. Leikkipaikka, liikuntakentät ja kiipeilyalue (Flow) ovat tyylikkäästi ja yhtenäisesti toteutettuja. Kalusteet ja varusteet ovat yhtenäiset ja tyylikkäät. Opasteet ovat harkittuja siten, että erilaisten viittojen ja kylttien viidakolta vältytään. Uimarannan ja muun ranta-alueen käsittely on korkeatasoista. Puistomaisia istutuksia voisi olla rakennusten yhteydessä, muutoin istutettavassa kasvillisuudessa suositaan ns. luonnonkasvillisuutta. Metsien ilmettä ohjataan talousmetsämäisyydestä virkistysmetsäksi ja luonnon monimuotoisuutta suositaan kaikkialla, missä se on mahdollista.

Ulkoilureitit

Ulkoilureitit on jaoteltu neljään luokkaan. Hiihtokauden ratkaisut sovitaan tarkemmin jatkosuunnittelussa.

- Kävelyreitti, jota pitkin voi helposti kävellä myös talvisin.
- Järveä kiertää jo nykyisin esteetön reitti. Se kunnostetaan. Esteetön reitti on kunnossapidetty kävelyreitti myös talvisin. Pitkospuiden talvikunnossapidon mahdollisuudet sekä se, onko reitti esteetön myös talvisin, on selvitettävä jatkosuunnittelussa.
- Kesäkävelyreitti. Kesäkävelyreiteillä on myös portaita siellä, missä maasto on jyrkkää. Portaot voivat olla myös kuntoportaita.
- Latuverkosto on pääsääntöisesti yksisuuntainen, jolloin metsään tehtävä ura voi olla kapeampi kuin kaksisuuntaisella ladulla. Hiihtosuunnat on merkattu nuolilla. Lumettomana aikana latupohjat ovat pääsääntöisesti kävelyreittejä.

Ulkoilureittien laatutasoa parannetaan lisäämällä ulkoilureittejä sekä tekemällä reittien ympäristön viimeistely nykyistä paremmin. Reitti sovitetaan maisemaan ja rakentamisen jälkeen reitin vierukselle istutetaan tai kylvetään kyseiseen kohtaan sopivaa kasvillisuutta, metsässä luonnonkasveja ja rakennettavilla alueilla voidaan käyttää myös muita.

Ulkoilureittiverkoston parantamiseksi on esitetty uusi kevyen liikenteen silta Lahdentien yli. Tätä kautta latuverkosto jatkuu Sipoon kautta Vantaan Matariin ja tulevaisuudessa mahdollisesti Kulomäelle sinne esitettyä siltaa pitkin.

Porttirakennuksen rakentaminen katkaisee nykyisen järveä kiertävän ladun. Sitä kompensoimaan tehdään muita rengaslatuja. Porttirakennuksen länsipuolella latu kiertää mäen ympäri.

Vihersilta

Vihersilta on esitetty paikalle, jolla on todettu ekologinen käytävä ja yhteystarve ”ekologinen verkosto ja yhdyskuntarakenne” -selvityksessä. Vihersiltaa pitkin voivat liikkua sekä ihmiset että eläimet. Vihersilta jää näillä näkymin kustannussyistä tulevaisuuden toiveeksi.

Viheralueen palvelut

Nykyiset kentät on siirretty porttirakennuksen tieltä rantaan. Kuntoiluvälineiden alue ja leikkipaikka kunnostetaan. Pyörille tehdään riittävästi laadukasta, runkolukittavaa pysäköintitilaa. Julkinen nuotiopaikka säilyy nykyisellä paikallaan. Avointa toiminta-aluetta eli tasaista nurmikkoa on mahdollista perustaa käytöstä poistuvan pysäköintialueen paikalle. Nurmikolla voidaan järjestää vaikka puistojumppaa.

Taide

Alueelle voisi toteuttaa taideprojektin yhteistyössä jonkin oppilaitoksen kanssa. Työpajoissa keksittiin myös taiteellisia ideoita. Esimerkiksi ajatus keinotekoisesta linnunlaulusta muistuttaa Virossa toteutettua taideprojektia, jossa puusta rakennetut megafonit voimistavat metsän ääniä: inhabitat.com/oversized-wooden-megaphones-in-estonia-amplify-the-sounds-of-the-forest.

Erikoisvalaistusta ehdotamme reitille, joka kulkee porttirakennukselta kansallispuistoon johtavalle sillalle. Tällä välillä voisi luonnon elementtejä korostaa kauniilla valaistuksella.

Esteettömyys

Porttirakennukseen ja yrityspisteisiin pääsee pysäköintialueelta alikulun kautta esteettömyyden erikoistason mukaisesti tai siltavaihtoehdossa lähellä olevilta invapaikoilta. Kuusijärveä kiertää polku, joka on vähintään esteettömyyden perustason mukainen.

Rantojen käsittely

Kuusijärven rannat ovat tällä hetkellä monin paikoin pahasti kuluneita.

Kuusijärven tila vuonna 2007 -raportissa esitetään, että järvelle tyypillistä rantakasvillisuutta pitäisi lisätä estämään maalta tulevien ravinteiden päätymistä planktonlevien käyttöön. Rannan kasvusto toimii hyvänä suodattimena maan ja avoveden välillä ja on omanlaisensa, rikas ekosysteemi. [\[Särkelä & al. 2008, s. 29.\]](#)

Rantakasvillisuutta pitää siis istuttaa ja saada elpymään, mutta lisäksi rantojen epämääräinen kulkutus pitää saada loppumaan. Kulkua ohjataan perustamalla hyvät reitit ja rajaamalla alueita, joille ei haluta kulkutusta. Alueilla järven eteläpuolella, joilla halutaan luonnontilainen vaikutelma, voi rajauksia tehdä esimerkiksi kaadetuista lahoavista puista. Näin saadaan samalla lisättyä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää lahopuuta. Rakennetummilla alueilla rakennetaan matalia aitoja, jotka ohjaavat kulkua ja tehdään istutuksia paikkaan sopivilla luonnonkasveilla.

Järven pohjoisrannan eniten käytetyn alueen yhteyteen ehdotamme laituripolkua, jota pitkin pääsee veden äärelle. Laituripolkua pitkin kävellään, ja sen ulkopuolella kasvillisuus saa olla rauhassa.

Siltapenkereet

Maankäytön ja maiseman ideasuunnitelmassa on esitetty, miten siltapenkereet yhdistetään nykyiseen maastoon ja muotoillaan. Koska näin suuret penkereet muuttavat voimakkaasti nykyistä maisemaa ja ovat maisemassa varsin hallitsevat, on erityisen tärkeää, että ne muotoillaan kauniisti. Etelään suuntautuville penkereille voisi myös perustaa kedon ja näin luoda mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuudelle. Lahdenväylän ja -tien välisellä alueella muotoillaan nykyistä maantäyttöaluetta siten, että maamassoja hyödynnetään melusuojauksessa. Silta yhdistyy maavallin korkeampaan tasoon.

Asemakaavoituksen yhteydessä tilataan konsulttityö, jossa tutkitaan melusuojaus ja mahdolliset siltapenkereet kokonaisuutena. Työryhmässä pitää olla ainakin liikenteen, maiseman, geotekniikan ja siltasuunnittelun asiantuntijat.

Metsämaiseman käsittelyn ja hoidon ideoita

Tarkempi suunnittelu tehdään tulevassa metsäsuunnitelmassa.

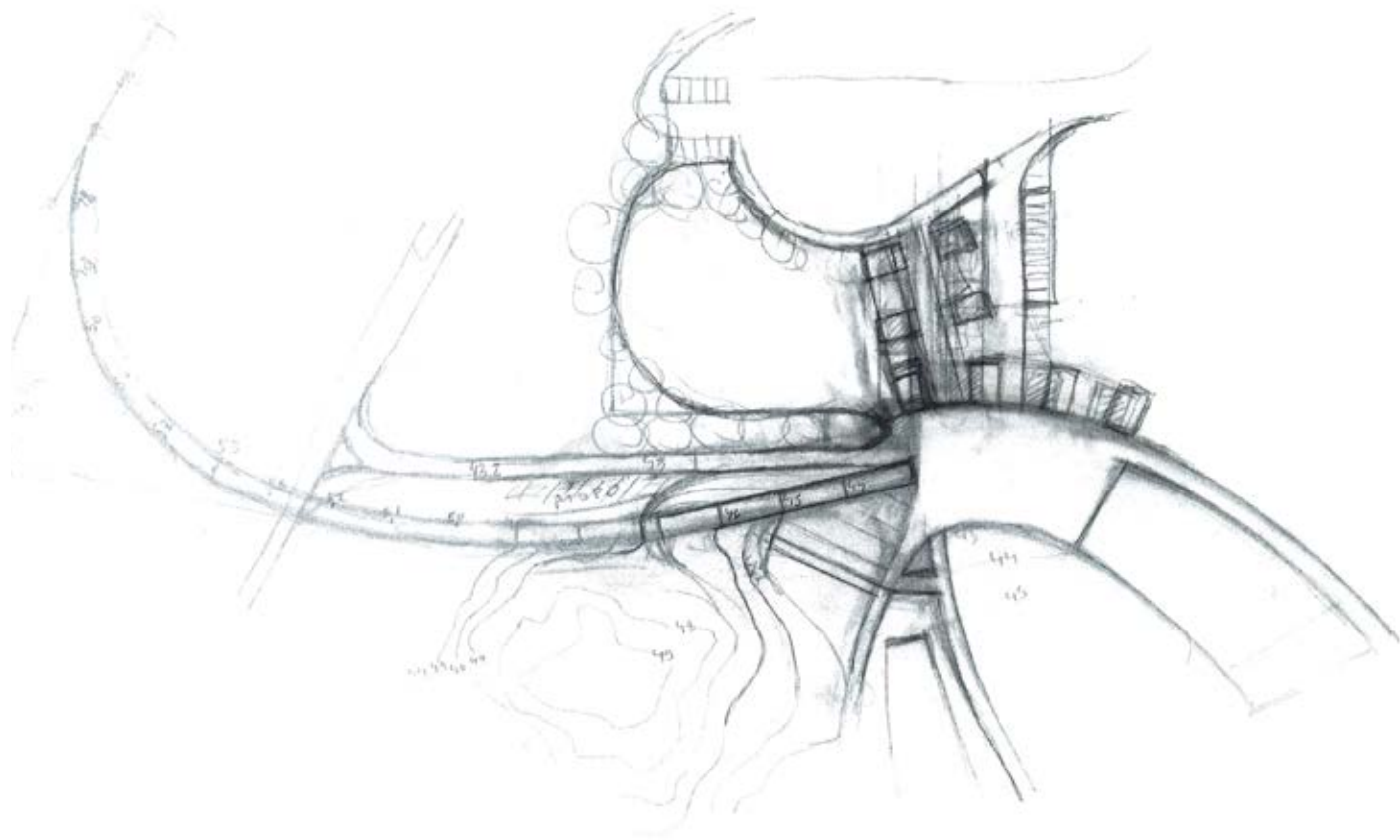
Kuusijärven pohjoispuolella on yksityisomistuksessa ollut metsää, jota on hoidettu talousmetsäperiaatteella. Ilmakuvista voi hahmottaa alueen hakkuiden historiaa 1950-luvulle saakka. Kuusijärvenojan varrella on alue, joka on hakattu ilmeisesti siemenpuuasentoon joitain vuosia sitten. Tällä hetkellä tuolla alueella kasvaa tiheä lehtipuuvesakko. Myös arvokkaaksi luontokohteeksi todetun Kuusijärvenojan lehdon kohdalla metsä on hakattu lähes paljaaksi.

Kaupungin omistuksessa olleet metsät on hoidettu virkistysmetsinä. Kaupunki on hankkinut suurimman osan Kuusijärveä ympäröivistä metsistä omistukseensa, joten jatkossa on mahdollista ottaa luonnon monimuotoisuus ja maisemakuva huomioon näilläkin alueilla. Rinteillä, jotka on joitain vuosia sitten hakattu melko paljaiksi, on mahdollisuus kehittää virkistystä ja retkeilyä palveleva avara ja valoisa puistomainen metsämaisema, jossa hieno maastonmuoto näkyy.

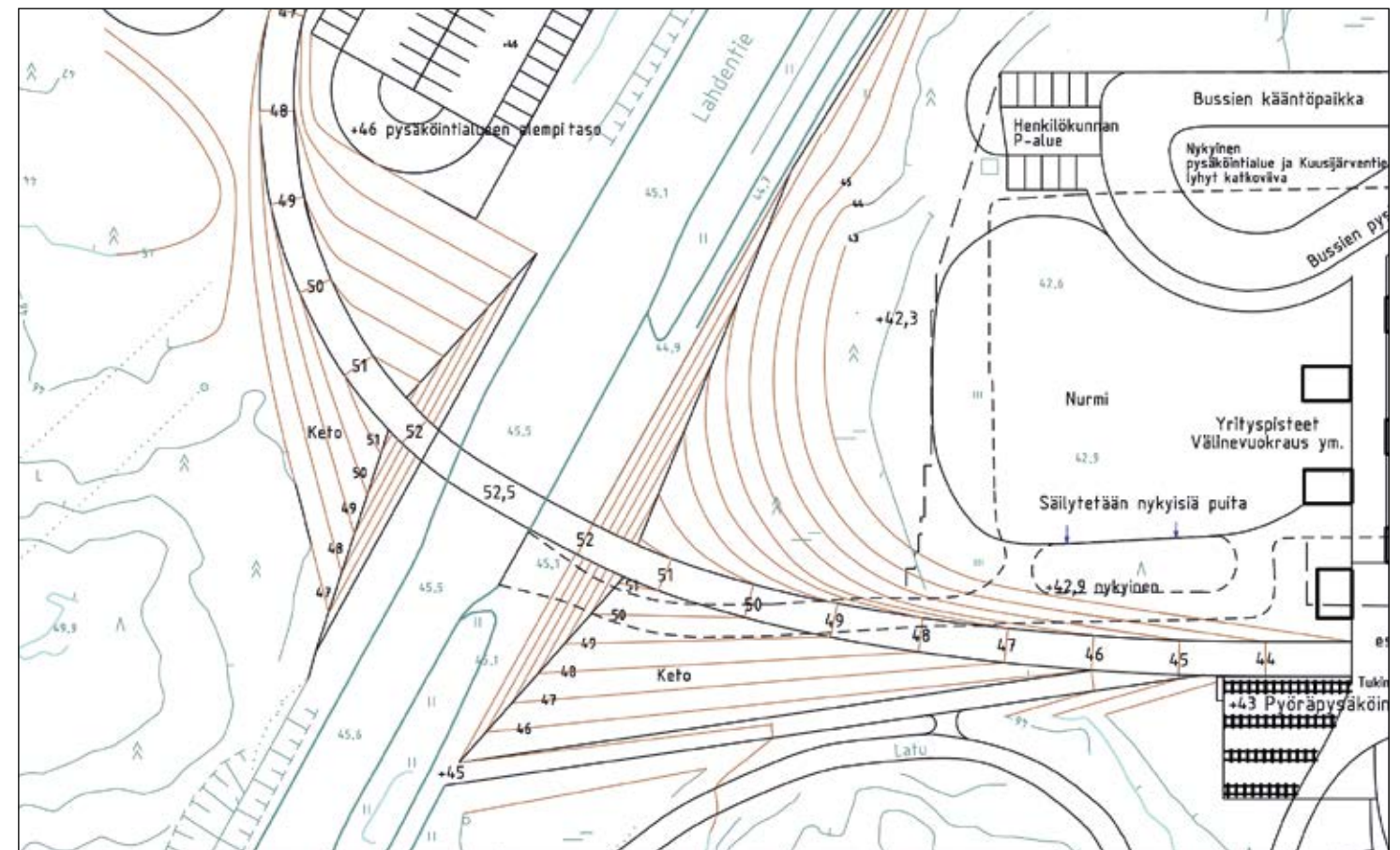
- Kuusijärvestä pohjoiseen metsä on virkistyskäyttöä varten käsiteltyä ja hoidettua, kun taas sillan toisella puolella luonnonsuojelualueella alkaa erämaametsän tuntu.
- Kuusijärven pohjoispuolella kehitetään metsiä retkeilykäyttöä kestäväksi ja siten, että visuaaliset elämykset ovat metsämaiseman hoidon lähtökohtana. Metsän käsittely on pienipiirteistä ja vaihtelevaa. Tälläkin vyöhykkeellä valitut alueet, kuten Kuusijärvenojan lehto, ovat kuitenkin luonnontilaisempia.
- Pyritään vaihteleviin maisemallisiin elämyksiin, erilaisiin maisematiloihin ja maastonmuotojen ja kalliopaljastumien näkyvyyteen esimerkiksi ulkoilureiteiltä.
- Voidaan esimerkiksi korostaa jotain tiettyä puulajia: Alueella on laajahko koivikko, jota voitaisiin hoitaa edelleenkin melko puhtaana koivikkona, joka luo omanlaisensa maisemallisen elämyksen.

Valaistavat reitit ja alueet.

Luonnos, jossa on pitkä silta ilman penkereitä. LMu/KAUPSU.

Ylikulkusillan penkereiden maastonmuotoilu.

Vantaankosken asemalla luiskaan on istutettu monilajinen ja -värinen maksaruohojen, jäkälien ja sammalien matto. Samantapaista voisi istuttaa myös siltapenkereen punaisella merkittyyn osaan. Tämä kuva on otettu 31.10.2012.

Laituripolun avulla voidaan ohjata kulutus kestäväälle pinnalle ja saada elvytettyä ja lisättyä järvelle tyypillistä rantakasvillisuutta. Tämä kuva on Tukholmasta.

7.2.3 Vesihuollon kehittäminen

Alueella on mahdollisuus lisätä vedenkulutusta pienimuotoisesti nykyisen vesijohtoverkoston puitteissa. Verkostovettä voidaan käyttää ranta-alueen uusissa suihkupisteissä tai kylpytynnyreissä. Huomioitava on, että kaikki käytetty harmaa vesi (harmaa vesi on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta) on käsiteltävä laadullisesti esim. biosuodatuksen kautta ennen laskeamista eteenpäin, jotta Kuusijärven vedenlaatu ei huonontuisi lisääntyvän virkistyskäytön ja vedenkulutuksen seurauksena.

Jätevesiverkoston kapasiteetti rajoittaa vedenkulutuksen lisäämistä Kuusijärven alueella. Mikäli vedenkulutus ylittää hetkellisesti pienten jätevedenpumppaamojen tuoton, on jätevesien tasaaminen järjestettävä alueella ennen johtamista HSY:n jätevesiverkostoon.

Kuusijärven vedenlaadun parantaminen vesihuoltoverkoston lisäveden syötöllä on noussut aiemmissa suunnitelmissa. Kuitenkin on todettava, että nykyinen vesijohtoverkosto on riittämätön lisäveden johtamiseen, jotta Kuusijärven vedenlaatu kohentuisi merkittävästi. Mittakaavasta voi saada kiinni laske-malla, että Kuusijärven muodostaman varastotilavuuden (120 000 m³) täyttäminen vesijohtovedellä veisi ajallisesti n. 180 vuorokautta eli puoli vuotta. Lisäksi se tulisi maksamaan nykyisen vesitariffin mukaan noin 340 000 eur. Lopuksi kloorilla verkostovedellä voisi olla myös haitallisia vaikutuksia Kuusi-järven nykyiselle vesiluonnolle.

Lisäveden johtaminen Kuusijärven valuma-alueen ulkopuolelta

Kuusijärven valuma-alue on laajuudeltaan 75 ha. Alue rajautuu lännessä Lahden moottoritiehen. Moottoritien länsipuolella sijaitsee tuleva Haxlogin logistiikka- ja teollisuusalue, jonka hulevedet ja pohjavedet virtaavat nykyisin Keravanjoen vesistöön. Alue on 16 ha ja kooltaan noin 20 % Kuusijärven valuma-alueesta.

Alueella muodostuvien hule- ja pohjavesien pidättämistä ja johtamista Kuusijärven valuma-alueelle on heitetty ajatuspallona ratkaisuksi veden määrä- ja laatuongelmaan. Lisäveden tarpeen ajankohta olisi kesä-heinäkuussa, jolloin järven pintaveden haihdunta on suurinta ja vedenlaatu heikointa.

Haxlogin alueella voidaan laskea syntyvän 9 l/s/km² pintavalunnalla eli 1,4 l/s. Pohjavalunnasta ei ole riittävää tutkimustietoa. Kahden kesäkuukauden aikana saadaan pidätettyä keskimääräisestä 110mm sademäärästä 7260 m³ (= 120 m³/d) hulevettä.

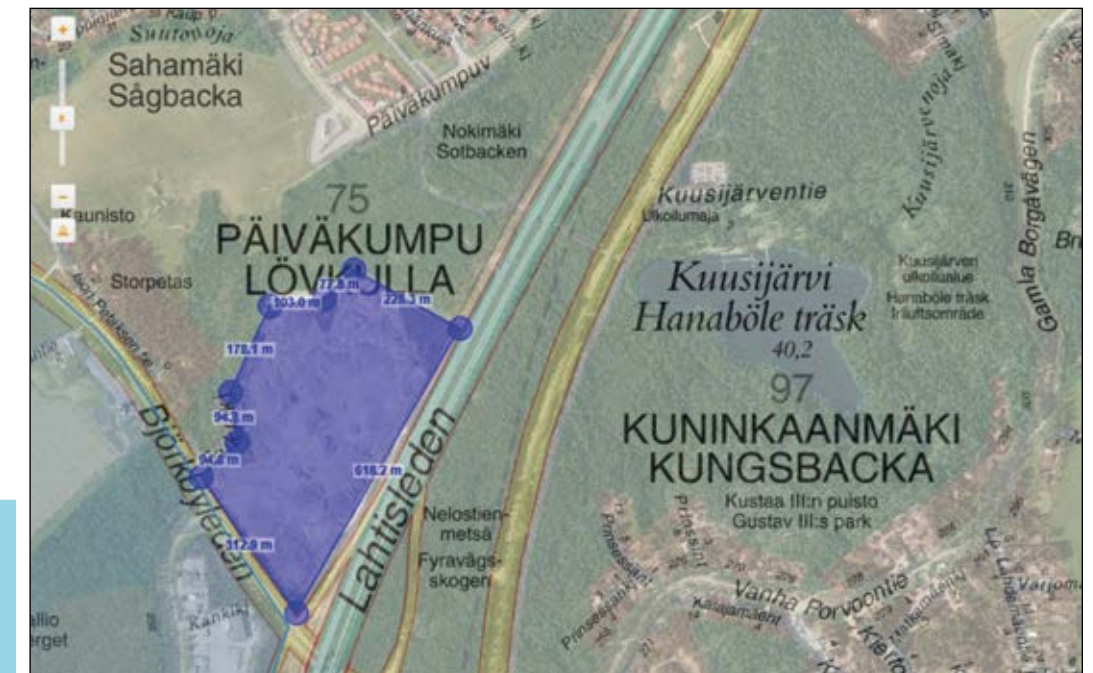
Hulevedet voidaan pumpata Kuusijärven valuma-alueelle Lahdenväylän alitse Nelostien metsään moottoritien ja vanhan Lahden tien väliin noin 140m matkan. Vedet virtaavat avo-ojaa 770 m pitkin Kuusijärveen. Lisäveden laatu tulee varmistaa Haxlogin alueella ennen pumppausta Kuusijärven valuma-alueelle. Hulevesien pumppaus ja virtausreitti on esitetty oheisessa kuvassa.

Lisäveden johtaminen voidaan järjestää sijoittamalla Haxlogin tontin eteläosaan hulevesipumppaamo (q= 5l/s, h=12m), joka nostaa huleveden Lahdentie moottoritien ali toiselle puolelle moottoritien rampin rummulle. Painejohdolle tulisi pituutta 140m ja se kulkisi suojaputkessa Lahden moottoritien rakenteen alitse. Lisäveden johtamiseen tarvittavien rakenteiden investointikustannukset ovat noin 90 000 eur (alv 0%). Tämän lisäksi tulevat pumppauksen käyttökustannukset kesäkuukausina ja vuotuiset johtamisjärjestelmän kunnossapitokustannukset, joita esitettyihin kustannuksiin ole sisällytetty.

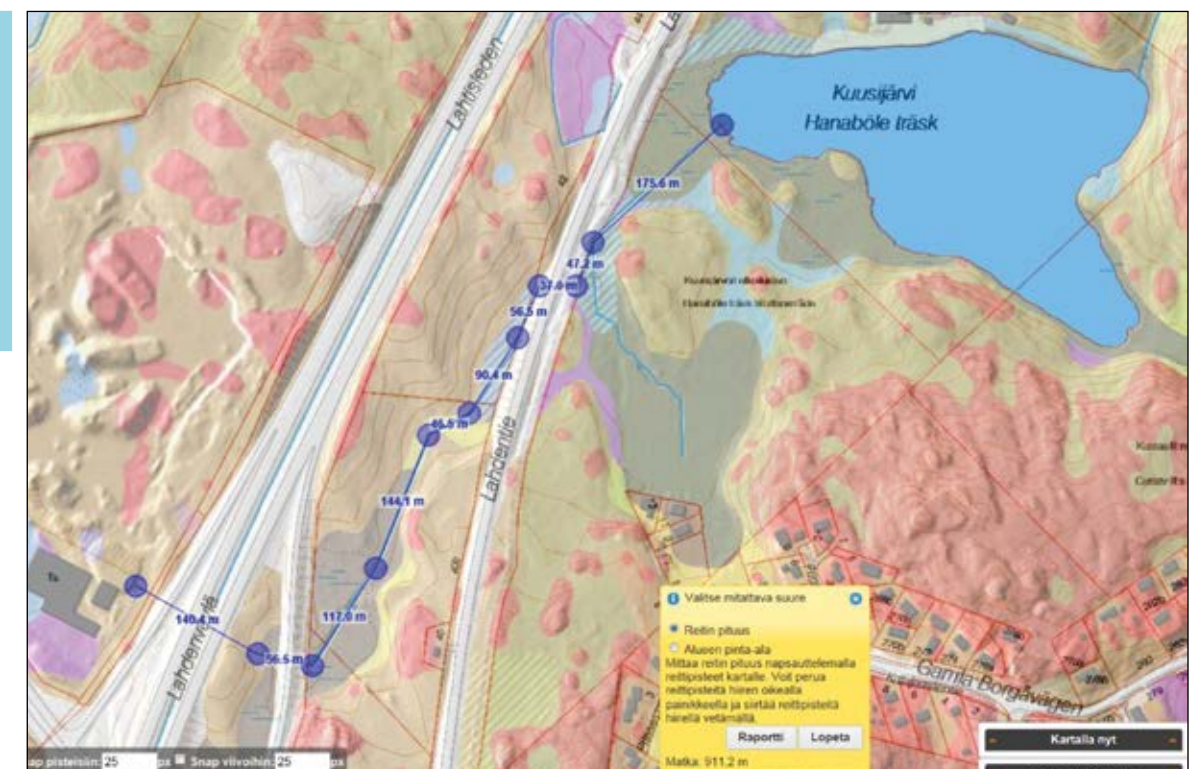
Lisäveden johtamisen toteuttaminen Haxlogin alueelta Kuusijärveen edellyttää viranomaislupia mm. Ely-keskuksen ympäristöpuolelta vesilainmukaista rakentamislupaa vedenjohtamisjärjestelyistä ja Ely-keskuksen liikennepuolelta sijoituslupaa tierakenteeseen tarvittaville suojaputkille.

Ajatus lisäveden johtamisesta Haxlogin alueelta Kuusijärveen on yleistarkastelun perusteella teknisesti mahdollista, mutta vettä saadaan sieltäkin liian vähän, jotta veden laatu olennaisesti paranisi. Lisäveden johtamisen suunnittelua voidaan jatkaa yksityiskohtaisella rakennussuunnittelulla ja lisätutkimuksella hankkeen ympäristövaikutusten selvittämiseksi, mikäli Kuusijärven veden määrä tai laatu oleellisesti muuttuu huonompaan suuntaan nykytilasta.

Haxlogin alue
Kuusijärven
länsipuolella.

Haxlogin
tontin
hulevesien
pumppaus
ja virtausreitti
Kuusijärveen
(l=990 m)

Perspektiivikuvissa esitetään mielikuvia tulevasta Kuusijärvestä. Ne eivät täysin vastaa idea-suunnitelmassa esitettyjä rakennusten sijainteja, eivätkä kaikki esitetyt toiminnot ole mahdollisia. Porttirakennus on kuitenkin sillä paikalla, jolle sitä on ideasuunnitelmassa esitetty.

Reko Lauri, Anni Lauri

7.2.4 Toiminta

7.2.4.1 Matkailuun elämyksiä Kuusijärven luonnosta

Kuusijärven alueen kehittäminen on osa Vantaan elinvoimaohjelman toimenpiteitä. Kuusijärvi on yksi Vantaan kärjistä, kun kaupunkiin tavoitellaan kansainvälistä matkailua. Kuusijärvestä tulee portti Sipoonkorven kansallispuistoon. Kuusijärvellä on tiivis ulkoiluverkko ja laaja luontoympäristö lähellä asutusta. Alue on helppo saavuttaa Vantaan sisällä sekä seudullisesti. Kuusijärveltä Sipoonkorpeen suunnitellaan siltaa Vanhan Porvoontien yli. Kuusijärvi on kuntalaisten virkistyspaikka ja sen kehittämisen tulee lähteä vantaalaisten tarpeista. Käytön laajentaminen palvelemaan matkailijoita ja siihen liittyvän yrittäjyyden mahdollistaminen ei ole este säilyttää Kuusijärvi vantaalaisten virkistyskeitaana. Sipoonkorven Vantaan puoleisille alueille sijoittuu valtaosa kansallispuiston retkeilyalueista, jotka mahdollistavat luontomatkailun lähellä kaupunkikeskuksia. Luontomatkailu on vierailua luontoon, jolta odotetaan elämyksiä. Kaupungin tavoitteena on noudattaa kestävän kehityksen periaatteita ja mahdollistaa kansallispuiston saavuttaminen joukkoliikenteellä tai kävellen.

7.2.4.2 Tulevaisuuden matkailupalvelut Kuusijärvellä ja lähialueella

Kuusijärvellä matkailualan yrittäjiä kiinnostavat saavutettavuus, toimivat reitit, varattavat tulipaikat sekä vuokrattavat modernit ravintola-, kokous- ja saunatilat. Tärkeää on ratkaista saavutettavuuteen liittyvät ongelmat. Kuusijärven tulisi olla julkisella liikenteellä helposti saavutettava matkailukohde. Verkostoilla on nykypäivän kilpailussa yhä tärkeämpi rooli. Kuusijärven alueen yrittäjien kannattaa verkostoitua keskenään. Yksi hoitaa majoituksen, toinen ruuan, kolmas opastaa metsässä... Matkatoimisto tai muu matkanjärjestäjä puolestaan markkinoi ja myy tuotteet. Urbaani retkeilijä haluaa usein valmiit tulet ja retkeilyn jälkeen ravintolaan syömään. Kysyntää on valmiille retkituotteille. Lisäämällä yhteistyötä on mahdollista synnyttää uusia matkailupalveluja ja vaikuttavampaa markkinointia. Kuusijärven nykyisellä kahvila- ja ravintolayrittäjällä on kiinnostusta kehittää aluetta, mutta toiveena, että alueelle saataisiin ulkopuolisia palveluntarjoajia elävöittämään palvelutarjontaa. Nykyisellään alueella ei ole yrittäjille tarkoitettuja varastotiloja, joita he voisivat vuokrata/käyttää.

Alueella toimivat yritykset voivat osallistua ja verkostoitua esim. elinkeinopalvelujen vetämässä Vantaan matkailuryhmässä, jossa käsitellään matkailun ajankohtaisia asioita elinkeinopäällikön johdolla. Matkailuryhmässä on esitelty mm. Visit Finlandin uudet ohjelmat Stopover ja Finrelax®, jotka ovat suunnattu pk-matkailuyrityksille.

Visit Finland: Stopover Finland – ja Finrelax® -ohjelmat matkailuyrityksille

Visit Finlandin koordinoimat teemapohjaiset kärkihankekokonaisuudet Stopover Finland, Finrelax® ja Merellinen saaristo käynnistyivät 2015 jatkuen vuoteen 2017. Ohjelmat tukevat TEM:n matkailun tiekartan 2015-2025 tavoitteita. Ohjelmat rahoitetaan pk-yrityksille suunnatusta Team Finland –kasvuohjelmamahoituksesta. Visit Finlandin kansainvälistymiskriteerit edesauttavat omalta osaltaan, että kansainvälisille markkinoille tähdätyt suomalaiset matkailutuotteet ja –paketit ovat riittävän hyvälaatuisia ollakseen kilpailukykyisiä.

Stopover Finland

Aasiasta Suomen kautta muualle maailmaan lentävistä matkailijoista vain pieni osa pysähtyy Suomessa. Stopover Finland -ohjelman tavoitteena on tehdä Suomesta vetovoimainen vierailukohde Helsinki-Vantaan kautta kulkeville kansainvälisille matkailijoille. Rakentamalla houkuttelevia paketteja muutaman tunnin kestävästä välilaskusta muutamien päivien mittaiseen stopover-matkailuun, voidaan Suomeen jo saapuneiden vierailijoiden myötä lisätä matkailusta saatavia tuloja.

Ohjelman toimenpiteet kohdistuvat kasvaville Aasian markkinoille. Suomen kannalta tärkeimmät kohdemaat ovat Kiina, Japani ja Etelä-Korea. Toimenpiteiden fokus on tuotekehityksessä sekä myyntikanavien rakentamisessa juuri näiden maiden matkailijoiden tarpeita vastaaviksi. Lisäksi rakennetaan Stopover Finland -tuotemenu, operatiivinen toimintamalli ja markkinointiverkosto, joissa määritellään roolit mukana oleville yrityksille. Tämän jälkeen panostetaan konseptin lanseeraukseen ja markkinointiin kohdemaissa. Stopover Finland -ohjelmaan otetaan mukaan yrityksiä, joiden matkailutuotteet soveltuvat tai joilla on valmius kehittää tuotteita stopover-matkailijoille. Tuotteiden ja matkailupalvelujen täytyy sijaita vetovoimaisissa matkailukohteissa, olla yksittäismatkailijalle helposti saavutettavia ja mielellään ympärivuotisia tai koko sesongin voimassa sekä räätälöitävissä ensisijaisesti aasialaisille, mutta myös eurooppalaisille matkailijoille.

Finrelax®

FinRelax-ohjelman tavoitteena on puolestaan tehdä Suomesta hyvinvointimatkailun kärkimaa. Hyvinvointiloma voi koostua esimerkiksi suomalaisesta saunaperinteistä, vedestä, metsästä ja kevyistä luontoaktiviteeteista sekä ruoasta.

Tuotekehitystä edistetään yrityksille suunnatuilla työpajoilla, koulutuksilla ja tuottamalla sekä välittämällä käytännössä testattuja työkaluja ja parhaita käytänteitä. Yritysten myyntityötä tuetaan jakeluteihin sekä kohdemarkkinoille suunnatuilla toimenpiteillä. Ohjelman pääkohdemarkkinat ovat Venäjä, Saksa ja Japani.

Visit Finland on laatinut yhdessä yritysten ja matkailuorganisaatioiden kanssa tuotesuosituksia, jotka toimivat työkaluna ja apuvälineenä yrityksille, jotka kehittävät matkailupalveluja kansainvälisille markkinoille. Kansainvälisillä markkinoilla huomioitava lisäksi Visit Finlandin vientikelpoisuuskriteerit ja hyvinvointimatkailutuotesuosituksukset.

Visit Finland: www.visitfinland.fi

Seikkailupuisto Kuusijärvelle?

Kiipeilypuisto on ottanut yhteyttä kaupunkiin ja osoittanut kiinnostusta Kuusijärven aluetta kohtaan. Kiipeilypuisto – eli puiden väliin rakennettavat seikkailuradat – edellyttää, että alueella on terve puusto, pinta-ala noin 1,5 ha ja hyvä sijainti ja liikenneyhteydet sekä yhteistyömahdollisuudet lähiyritysten kanssa. Puisto voisi houkuttaa alueelle uusia kävijäryhmiä kesäkauden ulkopuolella. Vastaavanlaisia kiipeilypuistoja on useampia pääkaupunkiseudulla.

7.2.5 Toteuttaminen ja kustannukset

7.2.5.1 Kustannukset

Tämä on alustava kustannusarvio.

Aikaisemmin sidotut kustannukset

Pysäköintialueen laajennus 2016	100 000 €
Vanhan Porvoontien ylittävä silta rakentamishjelmassa vuodelle 2018	1,7 milj. €

Ympäristörakentaminen

Keskeisen alueen valaistus, uusien reittien ja sisääntuloaukion pinnoitteet, uudet kentät, leikkipaikka, pyöräpaikat kiveyksineen sekä laituripolku	(Alv. 24%) 1, 2 milj. €
Ulkoilureitit, ladut ja valaistus	(Alv. 24%) 0,9 milj. €

Liikenne

Väylien välissä olevan pysäköintialueen ajoyhteys (n.80m) Lahdentielle	40 000 €
Pysäköintialue:	
ve 1) 38m*200m, n.270 ap	450 000 €
ve 2) 56m*200m, n.360 ap	800 000 €
ve 3) 73m*200m, n.470 ap	1 400 000 €
Lahdentielle uusi nelihaaraliittymä	100 000 €
Bussin kääntöpaikka (valmiit perustukset)	40 000 €
Ajoyhteys (n.200m) kääntöpaikalle	100 000 €
YHTEENSÄ riippuen pysäköintialueen laajuudesta	730 000-1 680 000 €

Vaihtoehto silta ja penkereet

Kevyen liikenteen 30-40 metriä pitkä silta pysäköintialueelta Kuusijärvelle	250 000 - 350 000 €
Pengertäytöt, massanvaihto ja louhinta	n. 120.000 - 150.000 €
Viherrakentaminen toteutettuna maksaruoho- ja niittymatoilla	n. 127 000 €
YHTEENSÄ	n. 500 000 - 630 000 €

Vaihtoehto alikulku

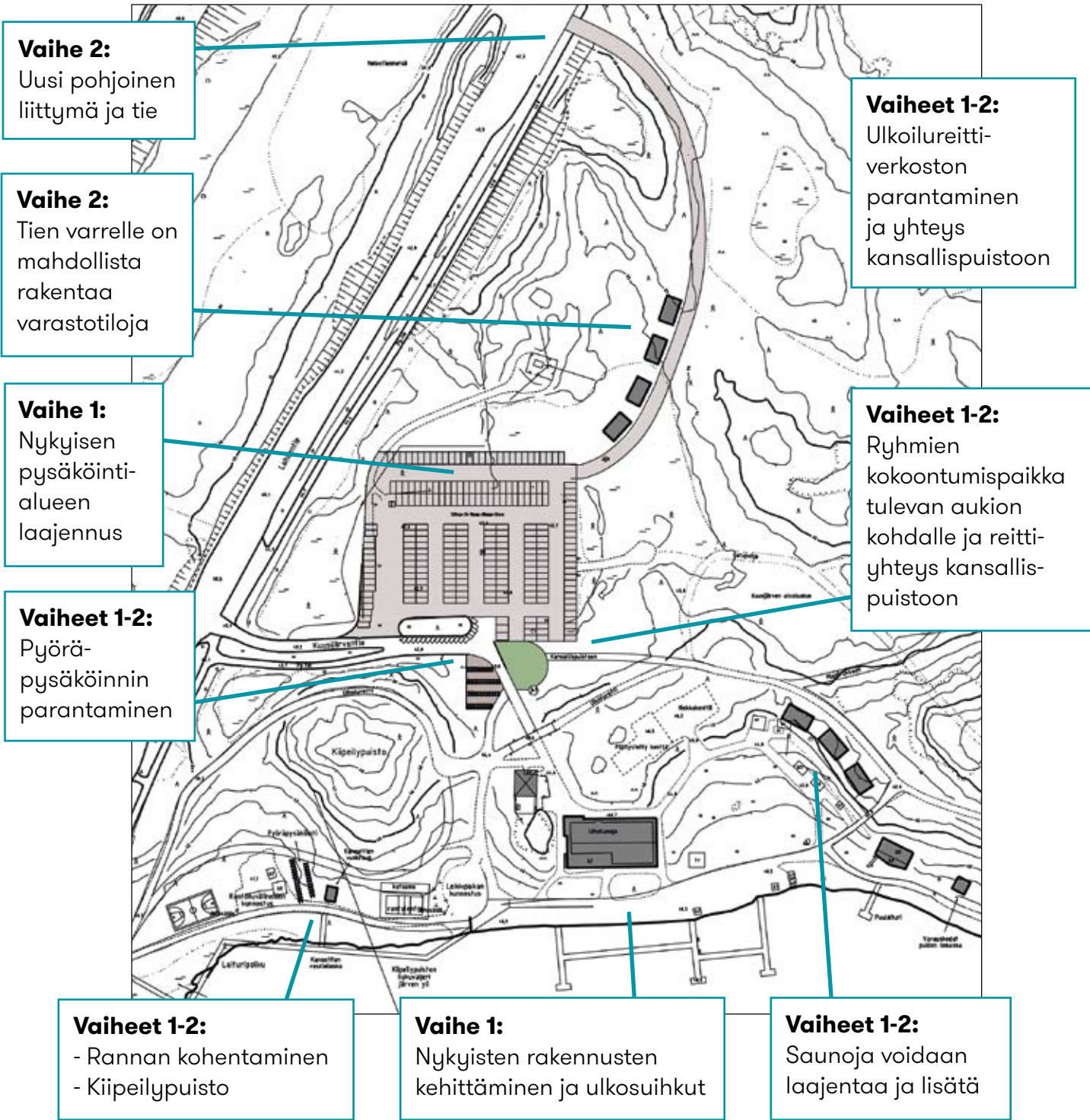
Pohjaveden korkeuden vuoksi tulee kalliiksi: vrt. Tikkurilantien-Riipiläntien alikulku	n. 1,2-1,5 milj. €
--	--------------------

7.2.5.2 Aikataulu

Kesällä tai syksyllä 2016 laajennetaan nykyistä pysäköintialuetta pohjoiseen. Bussi 712 A alkaa kulkea Tikkurilan ja Kuusijärven välillä. Ulkosuihkut toteutetaan ja pienten savusaunojen viemärointiä parannetaan.

Vanhan Porvoontien ylittävä silta on kuntatekniikan keskuksen rakentamishjelmassa vuodelle 2018. Viereisessä kuvassa on esitetty arvio alkuvaiheessa toteutuvista asioista. Vuonna 2016 laajennetaan nykyistä pysäköintialuetta. Seuraava vaihe on uuden pohjoisen liittymän ja siihen liittyvän tien rakentaminen. Kolmas vaihe on väylien välisen pysäköintialueen ja Lahdentien yli- tai alikulun toteuttaminen. Ideasuunnitelmassa esitetyjä asioita on mahdollista tehdä joustavasti eri vaiheissa.

Asemakaavan muutosta aletaan laatia tämän kehittämissuunnitelman valmistuttua.

7.2.5.3 Jatkotoimenpiteet ja vastuutahot

Tämän Kuusijärven kehittämissuunnitelman valmistuttua työ jatkuu ja siirtyy lähemmäs toteuttamista ja toiminnan kehittämistä. Kaupunginjohtaja Kari Nenonen on 02.03.2016 nimennyt pysyvän Kuusi-järvi-Sipoonkorpi -työryhmän viemään asiaa eteenpäin. Työryhmän puheenjohtaja on aluearkkitehti Vesa Karisalo.

Asemakaavan muutos

[Kaupunkisuunnittelu](#)

Liikenteeseen liittyvä suunnittelu melun hallinnan toimenpiteet yhteistyö ELY:n liikennepuolen kanssa pyöräilyreittien kehittäminen

[KUNTEK liikennesuunnittelu](#)

Metsäsuunnitelma

Viheralueen yleis- ja toteutussuunnittelu

Opastus ja viitoitus

Taideprojekti metsään yhteistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen ja jonkin oppilaitoksen kanssa

[KUNTEK Viheralueyksikkö](#)

Olevan rakennuskannan kehittäminen ja ylläpito

Rakennusten suunnittelu ja rakennuttaminen

Rakennusten ja rakennelmien suunnittelukäsikirjan laatiminen

[Tilakeskus](#)

Liiketoimintakonseptien muotoilu

Mikroyrittäjyyden edistäminen

[Elinkeinopalvelut](#)

Vuorovaikutus, tiedotus ja markkinointi

[Kaikki omaan työhönsä liittyen](#)

8

Lähteet ja kirjallisuus

Honkanen, Jarmo. Ulkoilureittisuunnitelma ja luontoselvitys. Sipoonkorven virkistyskäytön kehittäminen. Sipoo 2007.

Itä-Vantaan linja-autovarikon pohjavesivaikutusten arviointi Rusokallio (Brunaberget), Hakkila 82116843. 20.8.2007. Ramboll.

Itä-Vantaan linja-autovarikko. Vaihtoehdon liikennemelu- ja ilmanlaatutarkastelu. Matti Keränen ja Olli-Matti Luhtinen Ramboll. 31.8.2007.

Janatuinen, Aki. Vantaan virtavesiselvitys 2010-2011. Vantaan kaupunki, maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö, ympäristökeskus. C18.

Luonnonlukutaito - Luo liiketoimintaa vihreästä hyvinvoinnista. Sitra. Toim. Särkkä, Susanna, Konttinen, Lea ja Sjöstedt, Tuula. Helsinki 2013.

Luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö Sipoonkorven alueella. Sipoonkorpi-työryhmän mietintö. Uudenmaan lääninhallituksen julkaisusarja 1993:7.

Korpela, Kalevi ja Paronen, Olavi. Ulkoilun hyvinvointivaikutukset. Julkaisussa: toim. Sievänen, Tuija ja Neuvonen, Marjo. Luonnon virkistyskäyttö 2010. Metlan työraportteja 212.

Kuusijärvi. Asemakaavan 970500 selostus. Vantaan kaupunki, maankäyttötoimi, asemakaavaosasto 4.12.1996.

Lehti, Saija. Kuusijärven ja Bisajärven vaikutus Myyraksenojan vedenlaatuun. Vantaa 2015.

Muukka, Laura ja Mäkynen, Anne. Kulttuurimaisemaselvitys. C7:2005; KAUPSU 4/2005. Vantaa 2005.

Mäkynen, Anne. Vantaan maisemarakenne ja maankäyttö. Vantaan kaupunki, yleiskaavaosasto. Julkaisu C16:93 1993.

Nieminen, Jouko. Alueelliset kehitysnäkymät 1/2015. Työ- ja elinkeinoministeriö ja ELY-keskukset. Helsinki 2015.

Seudullinen ulkoilureittisuunnitelma. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B 2002:14. YTV. Helsinki 2002.

Sipoonkorpi-työryhmä II loppuraportti. Itä-Uudenmaan liitto 2004, julkaisu 82.

Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Luonnos lausuntokierrokselle 7/2013.

Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys. Trafix oy. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 206. Vantaa 2013.

Särkelä, Asko, Lahti, Kirsti ja Männynsalo, Jari. Kuusijärven tila vuonna 2007. Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. Vantaan kaupunki, ympäristökeskus C6:2008.

Tyrväinen, L., Silvennoinen, H., Korpela, K. & Ylen, M. Luonnon merkitys kaupunkilaisille ja vaikutus psyykkiseen hyvinvointiin. Julkaisussa: Tyrväinen, L. & Tuulentie, S. (toim.) Luontomatkailu, metsät ja hyvinvointi. Metlan työraportteja 52: 57-77. 2007.

Tyystjärvi, Kati. Kuusijärvi – Hanaböle träsk: 50 vuotta ulkoilua ja virkistystä. Julkaisussa: Helsingin pitäjä – Vantaa 2016. Helsinki 2015.

Ulkoilureittien suunnittelun ja toteuttamisen periaatteet. MTK (Maa- ja Metsätalous- tuottajain Keskusliitto), SLC (Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund), Suomen Kuntaliitto ja Suomen Latu 2002.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015. Vantaan kaupunki 2015.

Vantaan pienvesiselvitys. Vantaan kaupunki ja FCG. Vantaa 2009.

Vierikko, Kati, Kristjankroon, Heidi ja Yli-Pelkonen, Vesa. Kuusijärven kävijä- ja kasvillisuustutkimus 2013-2014.

Von Boehm, Aino. Sipoonkorven kävijätutkimus 2009. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 126. Vantaa 2010.

Väre, Seija ja Krisp, Jukka. Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. Suomen ympäristö 780, Ympäristöministeriö, Alueidenkäytön osasto. Helsinki 2005.

Vantaan kaupunki

Kaupunkisuunnittelu

9 §

Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvityksen hyväksyminen / HP

VD/5285/10.03.02.01/2016
HP/PW/JH/MJ

Syksyn 2015 ja talven 2016 aikana tehtiin Tikkurilan keskustan toimitilaselvitys, jossa selvitettiin kaupungin toimialojen (kaupunginjohtajan, konserni- ja asukaspalveluiden, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön, sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon) hallinnon sijoittamista lukuisista eri toimipisteistä (12 kpl) uuteen monitilatoimistorakennukseen Tikkurilan keskustassa. Toimitilaselvitys on ollut kaupungin hankejohtoryhmässä 15.2.2016 ja kaupunginhallituksen iltakoulussa 4.4.2016.

Toimitilaselvityksessä esitetyllä ratkaisulla saavutetaan mm. seuraavat edut:

1. Hallinnon keskittäminen 12 toimipisteestä yhteen toimipisteeseen, synergiaedut
2. Huonetoimistosta monitilatoimistoon, tila- ja kustannustehokkuuden optimointi
3. Vanhoista tiloista uusiin, työympäristön toimivuuden ja viihtyvyyden parantuminen
4. Kiinteistökehitys, kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatoimittajien myynnistä ja sopimus- korvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin.

Toimitilaselvityksen mukaisesti tavoitellaan merkittävää tilatehokkuuden parantamista. Uudisrakennuksessa on monitilatoimiston mitoituksen mukaisesti työpisteitä 70 % työntekijöistä ja huoneistoalaa työpistettä kohden 15 htm². Mitoitus perustuu arvioon, että työntekijöistä 30 % suorittaa työtehtäviään jatkuvasti muualla kuin monitilatoimiston työpisteessä. Tämä tarkoittaa työnteon ja työympäristön uudelleenarviointia sekä mm. etätyön määrän kasvua.

Siirtyminen huonetoimistosta monitilatoimistoon edellyttää muutosta nykyisiin työntekotapoihin ja -käytäntöihin. Työympäristökehittäminen tehdään toimialojen henkilöstöhallintojen vetäminä tämän tarveselvitysvaiheen jälkeen hankesuunnitteluvaiheessa.

Toimitilaselvityksen perusteella uuden toimistorakennuksen rakennuspaikaksi on esitetty valtion omistamaa Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimaa tonttia 92-61-209-1 osoitteessa Kielotie 15, 01300 Vantaa. Kaupunki käy neuvotteluja asiasta Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Tarkoituksena on solmia yhteistoimintasopimus, jossa sovitaan alueen maankäytön suunnittelu- ja toteuttamisyhteistyöstä, asemakaavamuutoksen käynnistämisestä, maankäyttösopimuksen laatimisesta, maan luovutuksista yhteistyökumppanille kilpailutuksen perusteella sekä kaupungin toimitilojen sijoittamisesta Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimalle kiinteistölle.

Rakennukseen tulee toimialojen hallinnon tiloja kerroksiin 2. – 5...6. Ensimmäisestä kerroksesta kaupunki vuokraa tilat arkistopalveluyksikölle ja kellarista arkistotilat nykyisen Kielotie 13:ssa sijaitsevan kaupunginarkiston tilalle. Arkistotilaravetta määritettäessä otetaan huomioon arkistoinnin siirtyminen enenevässä määrin sähköiseen muotoon. Riippuen ensimmäisen kerroksen tilatarjonnasta kaupunki voi vuokrata myös kerroksen mahdollisia muita tiloja (aula-, näyttely- ja kokoontumistiloja) tarpeen mukaan. Muuten toimialojen yhteisten neuvottelutilojen osalta uudisrakennus tukeutuu viereisen kaupungintalon kellarin neuvottelutiloihin.

Rakennukseen ei tule arkistopalveluyksikön lisäksi muita kuntalaisten palveluun keskittyviä tulosyksiköitä. Nykyisille toimialojen hallinnon toimipisteiden yhteydessä oleville asiakaspalveluyksiköille osoitetaan uudet asiakaspalvelulle paremmin sopivat vuokratilat lähelle Tikkurilan keskustan henkilöliikennekeskittymiä (rautatie- ja linja-autoasemat) ennen nykyisistä toimitiloista luopumista.

Kilpailulla valittu yhteistyökumppani suunnittelee ja rakentaa toimistotalon. Kaupunki sitoutuu vuokraamaan tarvitsemansa toimitilat pitkäaikaisella huoneenvuokrasopimuksella. Vuokrattava huoneistopinta-ala on 11 841 htm² ja bruttopinta-ala on 13 617 brm². Vuokrakustannusennuste on 21,06 €/m²/kk. Vuosivuokra on ~ 3 000 000 € (alv % 0). Vuokrasta pääomavuokran osuus on 17 €/m²/kk ja ylläpitovuokran osuus 4,06 €/m²/kk.

Sähkökustannusennuste on ~ 70 000 €/v, autopaikkakustannusennuste ~ 74 000 €/v ja siivouskustannusennuste ~ 287 000 €/v. Käyttökustannusennuste on yhteensä ~ 430 000 €/v (alv % 0).

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste on 3 000 000 € (alv % 0).

Tarveselvityksessä on optio sivistystoimen hallinnon sijoittumisesta erilleen muusta hallinnosta vuokratiloihin Silkin kiinteistöön Tikkurilan keskustassa. Option toteutuessa hanke pienenee ~ 2000 htm² eli ~ 17 %.

Nykyinen arvio monitilatoimistorakennuksen valmistumisesta on vuosi 2020.

Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys käsitellään kaikissa asianosaisissa lautakunnissa ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on hyväksyä kaupungin ja kaupunkikonsernin vähintään 3 M€ suuruisten toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitykset kustannusarvioineen.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen 3.6.2016 päivätty tarveselvitys ja kustannusennusteet hankesuunnitelman laadintaa varten, edellyttäen että muut lautakunnat hyväksyvät sen osaltaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen tarveselvitys 3.6.2016 liitteineen

Täytäntöönpano: esitys kaupunginhallitukselle

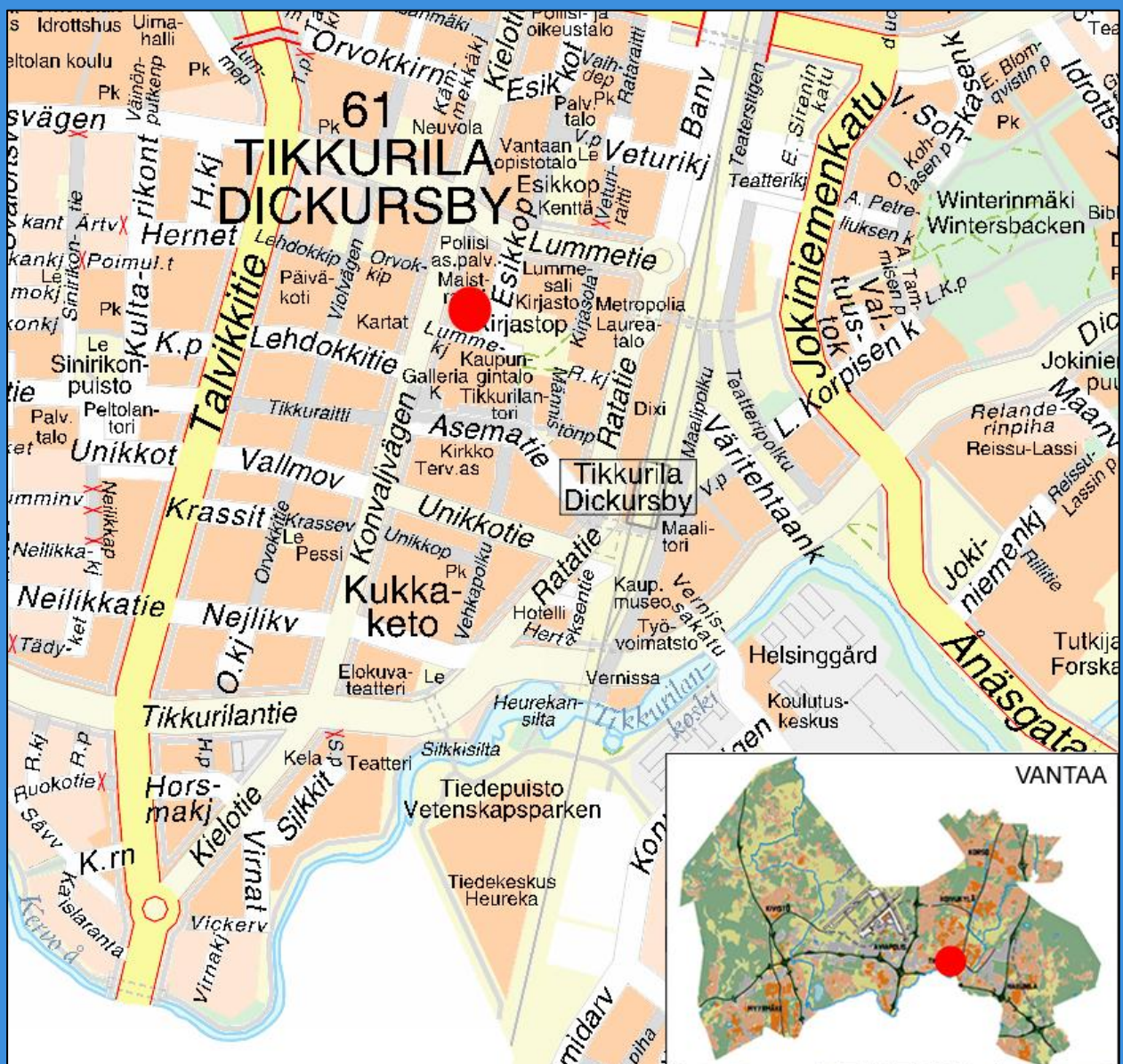
Muutoksenhakuohje: 6.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Mikko Juolahti 09 839 28894, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TIKKURILAN KESKUSTAN MONITILATOIMISTORAKENNUS TARVESELVITYS

SISÄLLYSLUETTELO

1 Hanketietokortti.....	3
2 Hankkeen perusteet	4
3 Tilojen toiminnan kuvaus, tilojen vaatimukset ja tilaohjelma	4
3.0 Siirtyminen huonetoimistosta monitilatoimistoon	4
3.1 Tilojen toiminnan kuvaus ja vaatimukset	4
3.2 Tilaohjelma	8
4 Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset	9
4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	9
4.1 Tila- ja rakennusratkaisun tavoitteet	11
4.2 Rakennetekniset tavoitteet	12
4.3 LVIA-tekniset tavoitteet	13
4.4 Sähkötekniset tavoitteet	15
5 Rakennuspaikka	16
5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	16
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	16
5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset	16
6. Hankkeen laajuus	17
7. Kustannukset	17
7.1 Vuokrakustannukset	17
7.2 Käyttökustannukset	17
7.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset	17
8 Rahoitus, toteutus ja aikataulu	17
8.1 Rahoitus	17
8.2 Toteutus	17
8.3 Aikataulu	17
9 Riskit	18
9.1 Aikatauluriskit	18
9.2 Rakentaminen	18
10 Optiot	18
10.1 Sivistystoimen hallinnon tilat	18
11 Tarveselvitystyöryhmä	19

Liitteet:

1. Tilamitoitus
2. Tonttikartta

1 Hanketietokortti

Kohteen nimi: Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennus						
Tarpeen kuvaus: Kaupungin hallinnon tilat keskitetään yhteen toimipisteeseen monitilatoimistoratkaisuna (pois lukien kaupungintalon ja pääkirjaston yhteydessä olevat hallinnon tilat).						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Tikkurilan keskustan toimitilaselvitys 15.2.2016						
Tarpeen perustelut: 1. Hallinnon keskittäminen yhteen toimipisteeseen, synergiaedut 2. Huonetoimistosta monitilatoimistoon, tila- ja kustannustehokkuuden optimointi 3. Vanhoista tiloista uusiin, työympäristön toimivuuden ja viihtyvyyden parantuminen 4. Kiinteistökehitys, kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatonttien myynnistä ja sopimuskorvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin						
Käyttäjätöimiala(t): Kaupunginjohtajan, konserni- ja asukaspalveluiden, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön, sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialat						
Kaupunginosa: Tikkurila (61)	Kiinteistötunnus: 92 – 61 – 209 – 1			Tontin pinta-ala: 15 098 m ²		
Osoite: Kielotie 15 01300 Vantaa	Kaavatiedot: asemakaavamuutos 2017			Rakennusoikeus: ei vielä määritetty		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus/vuokratilat	13 617	11 841	9 950	vuokratila	-	-
Laajennus/lisärakennus						
Muutos/peruskorjaus						
Työntekijämäärä				1 021		
Väistötilan tarve: Ei ole						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: vuokrakohde, ei määrärahaa investointiohjelmassa						
Hankkeen toteutusaikataulu: Valmistuu 2020						
Vuokratilan pääomavuokrakustannukset € / v (alv 0 %): ~ 2 420 000 € / v						
Vuokratilan ylläpitoavuokrakustannukset € / v (alv 0 %): (pois lukien sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset): ~ 580 000 € / v						
Käyttökustannukset (sähkö- autopaikka- ja siivouskustannukset) € / v (alv 0 %): ~ 430 000 € / v						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): ~ 3 000 000 €						
Autopaikat, lukumäärä 77 (1 ap / 160 kem ²)	Autopaikat kuukausivuokra (alv-% 0) 80 € / ap / kk			Autopaikat vuosivuokra (alv-% 0) 74 000 € / v		
Vuokra-arvio (pääomavuokra + ylläpitoavuokra):						
Tuleva vuokra (€ / m² / kk, alv 0 %)				21,06 € (17 € +4,06 €)		
Vuokravaikutus	~ 250 000 € / kk			~ 3 000 000 € / v		
Vuokravaikutus/työntekijä	~ 245 € / kk			~ 2 940 € / v		
Laatija (t): Mikko Juolahti, Tuula Raulo				Päivämäärä: 3.6.2016		

2 Hankkeen perusteet

Syksyn 2015 ja talven 2016 aikana tehtiin Tikkurilan keskustan toimitilaselvitys, jossa selvitettiin kaupungin hallinnon sijoittamista lukuisista eri toimipisteistä (12 kpl) yhteen uudisrakennukseen Tikkurilan keskustassa. Uudisrakennuksen myötä myös työnteon puitteet muuttuvat; siirrytään huonetoimistosta monitilatoimistoon. Hallinnon keskittäminen (pois lukien kaupungintalo ja pääkirjaston yhteydessä olevat hallinnon tilat) yhteen toimipisteeseen mahdollistaa synergiaedut ja siirtymällä huonetoimistotiloista monitilatoimistoon optimoidaan tila- ja kustannustehokkuus. Samalla parannetaan työympäristön toimivuutta ja viihtyvyyttä. Hankkeen yhteydessä kaupunki saa tuloja nykyisten toimitilatoimintojen myynnistä ja sopimuskorvauksista eikä kaupungin tarvitse investoida nykyisten toimitilakiinteistöjen peruskorjauksiin. Toimitilaselvitys on ollut kaupungin hankejohtoryhmässä 15.2.2016 ja kaupunginhallituksen iltakoulussa 4.4.2016. Tämä tarveselvitys perustuu kyseiseen toimitilaselvitykseen.

3 Tilojen toiminnan kuvaus, tilojen vaatimukset ja tilaohjelma

3.0 Siirtyminen huonetoimistosta monitilatoimistoon

Kaupungin hallinto työskentelee tällä hetkellä perinteisissä huonetoimistotiloissa. Siirtyminen monitilatoimistotiloihin vaatii nykyisten työtekotapojen ja -käytäntöjen muokkaamista toimimaan uudessa toimintaympäristössä. Työtapojen uudistaminen tehdään toimialojen henkilöstöhallinnon vetämänä hankesuunnitteluvaiheessa.

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus ja vaatimukset

Tilat, joiden toiminta ja vaatimukset esitetään, ovat monitilatoimiston tilatyyppejä, poikkeuksena arkistotilat. Kuvauksissa ja vaatimuksissa on noudatettu soveltaen julkaisua Monitilatoimisto, ohjeita käyttöön ja suunnitteluun 3.9.201 2 (TOTI - käyttäjälähtöiset toimistotilat) sekä RT-ohjekorttia RT 95–11151, Toimistotilat, yleiset suunnitteluperusteet.

Työntekijät on jaettu kahteen ryhmään, liikkujat (nimeämättömät työpisteet) ja työpistesidonnaiset (nimetyt työpisteet).

Tilat järjestetään vyöhykeperiaatteella julkinen, puolijulkinen ja yksityinen.

Tilojen toiminnan kuvauksissa ja vaatimuksissa esitetään vain kukin päätilatyyppi yleisesityksenä ja mainitaan tarpeen mukaan todennäköiset alatyypit.

3.1.1 Aulatilat

Aulatiloissa tapahtuu vieraiden vastaanottaminen, vieraiden odottaminen, ensivaikutelman luominen, kohtaaminen, palvelujen tarjoaminen, tapahtumien järjestäminen, näyttelyjen järjestäminen, vieraiden hyvästeleminen. Aulatilat sijaitsevat julkisella vyöhykkeellä.

3.1.2 Asiakaspalvelutilat

Nykyisten toimialojen hallinnon toimipisteiden yhteydessä on myös toimialojen yksikköjä, joiden pääasiallinen toiminta on kuntalaisten asiakaspalvelua. Nämä yksiköt (pois lukien arkistopalveluyksikkö, jonka tulee sijaita rakennuksessa olevan kaupunginarkiston välittömässä läheisyydessä) on tarkoituksen mukaista sijoittaa muualle kuin uuteen monitilatoimistorakennukseen lähemmäs Tikkurilan keskustan henkilöliikennekeskittymää (rautatie- ja linja-autoasema). Asiakaspalveluyksikköjen sijoitusvaihtoehdot tarkentuvat kaupungin asiointipalvelun kehittämistyöryhmän saadessa työnsä päätökseen vuonna 2017. Yksiköille osoitetaan uudet toiminnalle paremmin sopivat vuokratilat ennen Tikkurilan nykyisistä toimitiloista luopumista.

Uuden monitilatoimistorakennuksen tilaohjelmaan jäävät asiakaspalvelutilat ovat tiloja, joissa työskentelevillä asiakaspalvelu on vain osa työtehtävistä.

Asiakaspalvelutilat ovat vuorovaikutusta vaativia tehtäviä varten (kasvokkain tapahtuva asiakaspalvelu ja kohtaaminen). Asiakaspalvelutyöpisteen ohjeellinen koko on kuusi neliömetriä. Asiakaspalvelutyöpiste voi olla joko avotilassa tai suljettu huonetila. Luotamuksellisen asiakaspalvelun työpisteen huonetilan tulee olla äänieristetty. Asiakaspalvelutilat sijaitsevat julkisella vyöhykkeellä toimistokerroksissa oman toimialan tilojen yhteydessä.

3.1.3 Kahvio-, kohtaamis- ja taukotilat

Kahvio-, kohtaamis- ja taukotiloissa (coffice = coffee + office) käydään tilan koko ja käyttötarkoitus huomioiden kahvilla, ruokailemassa, pidetään pienimuotoisia kokouksia, tavataan asiakkaita, kohdataan työtovereita, järjestetään tilaisuuksia sekä työskennellään tarvittaessa lyhytaikaisesti. Kahvio-, kohtaamis- ja taukotiloja voi olla kaikilla julkisuusastevyöhykkeillä ja kooltaan ne voivat vaihdella yhden pöydän istuinryhmästä aina koko toimistokerroksen kahvioon. Kahviotilat toimivat itsepalveluperiaatteella, eikä varsinaisia keittiöitä ole. Keittiökalusteet ovat keskitetysti yhdellä seinällä. Kahvio-, kohtaamis- ja taukotilan ohjeellinen mitoitus on yksi neliömetri istuinpaikkaa kohti.

3.1.4 Neuvottelutilat

Neuvottelutiloja käytetään erikokoisten ryhmien aikataulutettuihin kokouksiin ja luottamuksellisten asioiden käsittelyyn sekä erikokoisiin video- yms. esityksiin. Neuvottelutilat varataan pääsääntöisesti varausjärjestelmän kautta. Neuvottelutilojen ohjeellinen mitoitus on kaksi neliömetriä henkilöä kohti. Neuvottelutilojen koot vaihtelevat henkilömäärän mukaan kahdesta kahteentoista henkilöön. Suurempia kokouksia varten kaksi isompaa neuvottelutilaa on yhdistettävissä ~ 24 henkilön kokoustilaksi. Neuvottelutiloja voi olla sekä julkisella vyöhykkeellä että puolijulkisella vyöhykkeellä.

3.1.5 Työpisteet

Työpiste on tarkoitettu keskittymistä vaativien tehtävien tekemiseen, joissa yhteistyö ja kommunikoinnin tarve on vähäistä. Työpisteitä on yhtäaikaista 70 % työntekijälle. Työpisteet suunnitellaan työtyyppiryhmittäin yleispäteviksi eikä erikseen työpistesidonnaisille (nimetyt työpisteet) tai liikkuville (nimeämättömät). Näin mahdollistetaan joustava työpisteen vaihtaminen nimetystä nimeämättömäksi tai päinvastoin. Nimeämättömissä työpisteissä voivat työskennellä myös vierailijat.

Työpisteen ohjeellinen koko on 4 - 6 m². Työpisteen kalusteet ovat työpöytä ja ergonominen työtuoli. Työpöydässä on sähköinen korkeussäätö. Työpisteet sijaitsevat yksityisellä vyöhykkeellä avotilassa hiljaisella alueella kauimpana julkisesta vyöhykkeestä. Työpisteitä voidaan jakaa 1,3 metrin korkuisilla akustisilla sermeillä tarkoituksenmukaisesti ryhmiä.

Työpistealueet tulee suunnitella väljiksi siten, että työpisteiden lukumäärää voidaan kasvattaa ilman lisätilatarvetta 70:stä 80 prosenttiin työntekijöiden kokonaismäärästä.

3.1.6 Ryhmätyötilat

Ryhmätyötila on tarkoitettu työpisteille, joilla on muuhun työympäristöön häiriövaikutus, mutta ei häiriövaikutusta samaa työtä tekeville ryhmän jäsenille. Tällaisia ryhmätyötiloja tarvitsevat esimerkiksi projektiryhmät, joissa tapahtuu jatkuvaa kommunikointia ryhmän jäsenten kesken sekä asiakaspuhelintyö. Ohjeellinen mitoitus on kuusi neliömetriä työpistettä kohti. Ryhmätyötilojen ääneneritysvaatus on sama kuin neuvottelutilojen.

Ryhmätyötila on avotilasta erotettu huonetila. Ryhmätyötilojen työpisteet ovat mukana kokonaistyöpistemäärässä. Ryhmätyötilat voivat sijaita millä tahansa julkisuusastevyöhykkeellä.

3.1.7 Vetäytymistilat

Vetäytymistila on keskittymistä tai luottamuksellisuutta vaativien yksilötehtävien tekemistä varten. Tila on tehtäville, jotka häiritsevät muita tai tehtäville, joita muut voivat häiritä. Tila varataan käyttöön etukäteen eikä sen käyttäjää saa häiritä hänen ollessaan tilassa. Tilan ohjeellinen koko on kuusi neliömetriä, jos vetäytymistila on tarkoitettu vain yksilötehtävien tekoon. Mutta jos tilassa pidetään myös pienimuotoisia neuvotteluita, tilan ohjeellinen koko on kaksi neliömetriä henkilöä kohti. Vetäytymistilat sijaitsevat puolijulkisen vyöhykkeen läheisyydessä siten, että tilaan on helppo vetäytyä tarvittaessa. Yksi vetäytymistila kerrostasoa kohden kalustetaan siten, että se voi toimia myös lepotilana (työturvallisuuslaki 738/2002, 48 §, RT STM-21543).

3.1.8 Puhelinkopit

Puhelinkopit ovat oletusarvoltaan pitkäkestoisia puheluita varten. Ohjeellinen koko on 1,2 neliömetriä. Puhelinkopin ilmaääneneristysluvun tulee olla vähintään R'w40dB ympäröiviin tiloihin nähden. Puhelinkoppi/-kopit voivat sijaita millä tahansa julkisuusastevyöhykkeellä.

3.1.9 Kopiointialueet

Kopiointialueella tapahtuu papereiden kopioiminen, tulostaminen ja skannaaminen. Henkilökohtaisia tulostimia ei ole. Laitteet tulostavat vasta tunnistautumisen jälkeen työntekijän ollessa laitteen luona. Tilan läheisyydessä voi olla kahvio- tai kohtaamistila.

3.1.10 Varastot ja säilytystilat

Monitilatoimiston varastot, joissa säilytetään toimistotarvikkeita ja – materiaaleja sekä esittelymateriaaleja ovat avoimia tai puolivoimaisia tukitiloja työpisteiden lähellä. Nämä

tilat voidaan yhdistää esimerkiksi kopiointialueeseen. Säilytystilat säännöllisesti käytettäviä paperisia dokumentteja tai henkilökohtaisia kansioita varten voivat olla myös suljettuja huonetiloja. Osa materiaalista on dokumentteja, joita on säilytettävä hallinnollisista syistä.

Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen lukollinen säilytyskaappi, korkeus 1,3 m, leveys 0,6 m ja syvyys 0,4 m. Nimettyjen työpisteiden säilytyskaapit ovat kyseisten työpisteiden välittömässä läheisyydessä, liikkuvien työntekijöiden säilytyskaapit ovat yksityisellä vyöhykkeellä tilasuunnittelun kannalta mielekkäästi sijoitettuna esimerkiksi lähelle naulakko- ja wc-tiloja tai jakamassa työpisteryhmiä toisistaan avotila-alueella.

3.1.11 Arkistotilat

Noudatetaan arkistolaitoksen määräyksiä ja ohjeita arkistotiloista (AL/19699/07.01.01.00/2012).

Arkistotilat ovat kellarikerroksessa rakennusrungon sisäpuolella ja kosteusteknisesti turvallisesti sijoitettuna. Arkistotilojen kautta ei saa johtaa kiinteistön vesi- ja viemäriputkia, poikkeuksena vesipatterien putket. Arkistotilojen lattiat eivät saa olla pohjavesipinnan alapuolella. Vesivahinkojen riskitekijät (mm. tulvimisriski) on kartoitettava ja otettava huomioon rakennussuunnittelussa. Arkistotilojen alimman lattiatasen tulee olla ennustettavissa olevan tulvarajan yläpuolella.

Arkistotilojen tuloilman suodatuksen tulee olla vähintään S1-luokkaa. Arkistotilat varustetaan lämpötilaa ja ilman suhteellista kosteutta mittaavilla digitaalisilla dataloggereilla.

Arkistotilat tulee muodostaa omiksi palo-osastoikseen. Yhtenä palo-osastona toimiva arkistotila saa olla korkeintaan 800 m². Arkistotiloissa tulee olla savunpoistolaitteistot ja jokaisesta arkistohuoneesta tulee olla savunpoistomahdollisuus.

Arkistotilat varustetaan metallisilla kiinto- ja siirtohyllyksillä. Siirtohyllyköt voivat olla käsittä tai sähkökäyttöisiä.

3.1.12 Vaatetilat

Ulkovaatteet säilytetään avonaulakoissa. Naulakkotilat hajautetaan tarkoituksenmukaisille etäisyyksille työpisteistä siten, ettei yksittäiseltä työpisteeltä etäisyys lähimpään naulakkoon muodostu liian pitkäksi. Osa naulakoista sijoitetaan aulaan lähelle sisään-tuloa ja osa kokoushuoneiden läheisyyteen. Naulakot tulee sijoittaa lähelle wc-tiloja.

3.1.13 Sosiaali- ja siivoustilat

Henkilökunnan puku-, suihku- ja wc-tilat mitoitetaan RT- ohjekortin RT 94–10969 ja siivoustilat RT 91–10971 mukaan. Puku- ja suihkutilat eivät liity wc-tiloihin, mutta voivat sijaita lähellä wc-tiloja. Jotta osa wc-tiloista voidaan osoittaa asiakkaille, käytetään RT-ohjekortin mukaisessa wc-tilojen lukumäärän mitoituksessa koko työntekijämäärää 70 % työpistelukumäärän sijasta.

3.1.14 Jätehuollon tilat

Noudatetaan RT- ohjekorttia Kiinteistön jätehuolto, RT 69–10584.

3.2 Tilaohjelma

Tilaohjelmaa, jossa kaikki edellä kuvattujen tilojen lukumäärät ja pinta-alat olisi annettu, ei tässä tarveselvityksessä ole johtuen käytetystä monitilatoimistokonseptista.

Rakennuksen kokonaishuoneistoala on työpisteiden lukumäärä (työpiste 70 % työntekijöistä) kerrottuna mitoitushuoneistoalalla työpistettä kohden ($15 \text{ htm}^2/\text{työpiste}$).

Muiden tilojen lukumäärät ja pinta-alat suhteutetaan työpisteiden lukumäärään ja määritellään alustavasti hankesuunnitteluvaiheessa ja lopullisesti toteutussuunnittelussa siten, että työpisteiden lukumäärän mukaan määritetty kokonaishuoneistoala toteutuu.

Työpisteen koko on $4\text{--}6 \text{ htm}^2$. Muille kuin työpisteille jää mitoitushuoneistoalasta 9 – 11 $\text{htm}^2/\text{työpiste}$.

Rakennuksen kellarikerrokseen sijoitettavat kaupunginarkiston arkistotilat eivät kuulu monitilatoimiston ($15 \text{ htm}^2/\text{työpiste}$) mitoitukseen. Tilaohjelman arkistotilojen huoneistopinta-ala on määritetty kaupungin arkistotilan kokonaistarpeen mukaiseksi.

Monitilatoimistorakennuksen mitoitus on esitetty liitteessä 1.

4 Rakennuksen toteutuksen tavoitteet ja vaatimukset

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

4.0.1 Esteettömyysvaatimus

Tilat tulee suunnitella esteettömiksi lähtökohtina RMK F1 ja Esteetön rakennus ja ympäristö (RTS 2011).

Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja, luiskattomia ja kynnyksettömiä, sisäänkäyntiovet varustetaan automaattisilla aukaisulaitteilla. Ovien avausmekanismit on tehtävä sellaisiksi, että pyörätuolilla, rollaattorilla ja lastenvaunuilla liikkuminen on helppoa.

4.0.2 Tilatehokkuusvaatimus

Huoneistoalamitoitus on 15 htm² / työpiste.

4.0.3 Muuntojoustovaatimus

4.0.3.1 Rakenteiden muuntojousto

Runkojärjestelmä (pysty- ja vaakarakenteet) valittava siten, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia (jännevälit, kerroskorkeus ja hyötykuormamitoitus). Kerroskorkeuden tulee olla vähintään 3,6 m. Vuokrattavassa tilassa ei saa olla toimintaa ja talotekniikkaa häiritseviä kantavia pilareita, kantavia seiniä eikä välipohjan alapinnasta alaspäin tulevia palkkeja tms. esteitä ja epäjatkuvuuskohtia. Rakennuksen jäykistys hoidetaan kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistykseenä. Ulko- ja väliseinien sekä ikkunoiden ja ovien sijoittelun tulee mahdollistaa tiloissa väliseinien yms. toiminnallisten jakoseinien sijoittelu toimintaa tukevasti.

4.0.3.2 Tilojen muuntojousto

Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin.

4.0.3.3 Talotekniikan muuntojousto

Talotekniikan nousukuilut mitoitetaan ja sijoitetaan niin, että myöhemmät asennustyöt ovat joustavasti tehtävissä. Katso myös kohta 4.3.1.

4.0.4 Sisäilmatavoitteet

Tilojen sisäilman tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2008 sisäilmaluokan S2 vaatimukset.

4.0.5 Valaistustavoitteet

Valaistustavoitteet ovat standardin SFS-EN 12464-1 (Valo ja valaistus, Työkohteiden valaistus, Osa 1:Sisätilojen työkohteiden valaistus) mukaiset.

4.0.6 Lämmönhallinnan tavoitteet

Sisälämpötilatavoitteena on sisäilmaluokka S2 (max +27C).

4.0.7 Kosteudenhallinnan tavoitteet

Tilat toteutetaan julkaisun, RIL250-2011 Kosteudenhallinta ja homevaurioiden estäminen, kosteusriskiluokan R 2 mukaisesti. Rakennus rakennetaan sääsuojan alla.

Kellarin maanvastaisten seinät ja alapohja alustatiloineen suunnitellaan toteutuskelpoisesti vedenpaineen kestäviksi.

4.0.8 Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan standardia SFS 5907 ja vaatimustasoa luokka C.

4.0.9 Sisätilojen rakennusmateriaalien päästöluokkavaatimus

Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmaluokituksen 2008 (RT 07-10946) päästöluokan M1 vaatimukset.

4.0.10 Tiiveysvaatimus

Ilmanvuotoluvun tulee olla $q_{50} \leq 0,5$ l/h, joka varmistetaan tiiveysmittauksilla.

4.0.11 Tieto/viestintätekniikkavaatimus

Rakennukseen tulee koko rakennuksen kattava langaton ja langallinen verkko.

4.0.12 Energiatehokkuustavoite

Rakennus toteutetaan lähes 0-energiarakennuksena. Käyttötarkoituluokan mukaisesti määritetty energiatehokkuuden vertailuluku ei saa ylittää raja-arvoa $64 \text{ kWh}_E/\text{m}^2/\text{a}$ (ympäristöministeriön asetusluonnos, kevät 2016). Tästä seuraa, että rakennuksessa tulee paikallisesti tuottaa uusiutuvaa omavaraisenergiaa. Uusiutuva energia tuotetaan aurinkokeräimillä ja – paneeleilla. Rakenteissa noudatetaan RakMk D3 mukaisia u-arvoja.

4.0.13 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P1. Palo-osastointi tehdään paloteknisen suunnitelman mukaan kerroksittain. Palo-osastojen läpivienneistä laaditaan toteutuskelpoinen palokatkosuunnitelma. Teräsrakenteiden palosuojaus toteutetaan palosuojamaalilla.

4.0.14 Väestönsuojavaatimukset

Väestönsuojan mitoitus on 2 % kerrosalasta. Vuokrattavan tilan suojatilarave on ~ 250 m² (kolme S1- luokan suojaa). Suojatiloihin sijoitetaan tilaohjelman mukaisia tiloja.

4.1 Tila- ja rakennusratkaisun tavoitteet

4.1.1 Tilaratkaisun toiminnalliset ja liikenteelliset tavoitteet

Tilat toteutetaan monitilatoimistona. Monitilatoimiston työympäristö perustuu avotilaan, jota täydennetään suljetuilla ja äänieristetyillä huonetiloilla, joissa tapahtuu toiminta, jonka suorittaminen ei avotilassa ole mahdollista tai riittävän tehokasta.

Tilat järjestetään kerrostasoittain vyöhykeperiaatteella julkinen, puolijulkinen ja yksityinen. Asiakkaat pääsevät ensisijaisesti julkiselle vyöhykkeelle ja opastettuina puolijulkiselle vyöhykkeelle. Tilojen yksityisyyden kasvaessa kasvaa myös vaatimus häiriöttömyydelle.

Julkisella vyöhykkeellä ovat aula ja asiakaspalvelutilat, asiakasnaulakot ja -wc:t, kahvio, sekä osa neuvottelutiloista.

Julkisen ja puolijulkisen vyöhykkeen raja on liukuva. Puolijulkisen tilan suuntaan siirryttäessä kasvaa työnteon mahdollistavien tilojen määrä (lyhytaikaisten tehtävien työpisteet, vetäytymistilat, neuvottelutilat yms.).

Työpisteet ovat pääosin yksityisen vyöhykkeen hiljaisella alueella avotilassa.

Työpisteet jaetaan yksityisellä vyöhykkeellä työpistesidonnaisille (nimetyt työpisteet) ja liikkuville ja etätyötä tekeville työntekijöille (nimeämättömät työpisteet). Yksityinen vyöhyke tulee olla erotettavissa muista vyöhykkeistä lukittavin ovin.

Työpistekapasiteetin ylitys aina koko henkilöstön yhtäaikaiseen työpaikallaoloon asti on mahdollista hyödyntämällä neuvottelu-, vetäytymis-, kahvio-, kohtaamis- ja taukotilojen istuin- ja pöytäryhmiä väliaikaisina työpisteinä.

Edellä esitetyn vyöhykejaon lisäksi tilat ryhmitetään rakennuksen eri kerrostasoille pääsääntöisesti toimialoittain, tulosalueittain ja tulosityksiköittäin.

Toimistotilat tulevat kerroksiin 2. – 5..6. Tilaohjelmassa ei ole erillisiä toimialoille yhteisiä neuvottelutiloja ensimmäisessä kerroksessa. Kokouksiin osallistuvat toimialojen yhteistyökumppanit opastetaan kyseisen tulosityksikön kerrostasolla sijaitseviin julkisen vyöhykkeen neuvottelutiloihin tai hyödynnetään viereisen kaupungintalon kellarikerroksen neuvottelutiloja (8 neuvotteluhuonetta, yhteensä 393 htm² 135 henkilölle, käyttöaste nyt ~ 40 %).

Ensimmäisestä kerroksesta vuokrataan tilat vain arkistopalveluyksikölle (yhteys kellarin kaupunginarkistoon). Riippuen ensimmäisen kerroksen tilatarjonnasta kaupunki voi vuokrata myös ensimmäisen kerroksen mahdollisia muita tiloja (esim. aula-, näyttely- ja kokoontumistiloja) tarpeen mukaan.

Monitilatoimiston huonetilojen ja avoalueiden ryhmittely tulee toteuttaa siten, ettei varsinaisia käytävätiloja synny lainkaan. Huonetilat ja työpisteisiin liittyvät avoimet aputilat (kopiointi-, kohtaamis-, yms. tilat) tulee sijoittaa ensisijaisesti rungon keskelle. Luonnonvaloa vaativien rungon keskellä olevien huonetilojen luonnonvalon saanti tulee järjestää välillisesti väliseinäaukoksella. Rungon keskialueella kerrostasoilla tulee olla rungon poikkisuunnassa sopivin välein leveitä ulkoseinästä ulkoseinään ulottuvia väliseinättömiä kohtia, jotta tilantuntu säilyy väljänä ja rakennuksessa orientoituminen helppona.

4.1.2 Rakennusratkaisun arkkitehtoniset tavoitteet

Rakennuksen tulee olla arkkitehtoniselta laadultaan korkeatasoinen.

Rakennusratkaisun tulee olla selkeä, looginen ja luonnonvaloa optimaalisesti hyödyntävä. Huonetiloja rajaavia seiniä tulee avata avotiloihin toiminnallisesti ja visuaalisesti harjituilla lasiosuuksilla.

4.2 Rakennetekniset tavoitteet

Ala- ja välipohjat mitoitetaan vähintään 5,0 kN/m² hyötykuormille. Pintalaatan suhteellisen kosteuden tulee olla alle 75 % ennen pintamateriaalin asentamista. Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja pitkäaikaiskestäviksi.

Taloteknisiä yms. rakenteita ja laitteita ei saa sijoittaa kaupungin vuokraamaan tilaan haittaamaan tilan käyttöä kaupungin omiin erikoistarpeisiin. Äänieristettyjen väliseinien ja alakattojen tulee olla toteutettavissa ilman erikoisratkaisuja.

Tilojen tulee olla sisäpinnoiltaan tiiviitä sellaisiin ulkopuolisiin tiloihin nähden, joissa on mahdollisuus syntyä sisäilman kannalta epäpuhtauksia. Kaikki läpiviennit on tiivistettävä huolellisesti pitkäaikaiskestävillä elastisilla materiaaleilla.

4.3 LVIA-tekniset tavoitteet

4.3.1 Yleistä

Lvi-tekniikassa painotetaan hyviä sisäilmaolosuhteita ja energiakäytön minimointia. Energiatehokkailla toimintavarmoilta lvi-laitteilla ja -järjestelmillä, sisäisten lämpökuormien hyödyntämisellä ja rakennusautomaation käytöllä on mahdollista saavuttaa tavoitteet.

Laite- ja järjestelmävalinnoissa huomioidaan hyötysuhteet, toimintapisteet, sähkönkulutus sekä huolto- ja korjaustyöt. Uusiutuvaa omavaraisenergiaa tuotetaan vesikatolle sijoitettavilla aurinkokeräimillä ja -paneeleilla. Tekniset tilat sijoitetaan keskeisesti, jolloin putkistojen/kanavistojen tilantarve pienenee ja niiden säädettävyys paranee. Lvi-tekniikan huollettavuus ja huollon työturvallisuus huomioidaan etenkin korkeissa, hankalasti tavoitettavissa tiloissa. Talotekniset järjestelmät viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella. Ulkovaipan lävistykset minimoidaan. Tilojen muuntojoustoon vaikutetaan lvi-tekniikan nousukuilujen (eristettävä pohjalaatasta) lukumäärässä ja sijoittelussa ja lvi-järjestelmien mitoituksessa niin, että asennustyöt ovat myöhemminkin joustavasti tehtävissä.

Lvi-järjestelmien suunnittelussa ja asennuksessa noudatetaan lakien, asetusten ja paikallisten viranomaisten määräyksiä ja ohjeita sekä Suomen Rakentamismääräyskoelman osien C1 - C2, D1 - D3, D5, E1 ja E7 määräyksiä. Sisäilmaston sisäilmaluokka on S2 (lämpötilayläraja S3). Iv-järjestelmän puhtaus- ja päästövaatimukset ovat luokat P1 ja M1 Sisäilmaluokitus 2008 mukaan. Rakennustöiden puhtausluokka on P2.

4.3.2 Lämmitys

Rakennus liitetään alueen kaukolämpöverkostoon lämmönjakokeskuksen välityksellä. Pääasiallinen lämmönjakotapa on radiaattorilämmitysverkosto termostaattiventtiilein. Vesikaton ilmanvaihtokonehuoneisiin sijoitettavien ilmanvaihtokojeiden ja tuulikaappien yhteyteen asennettavien kiertoilmakojeiden lämmityspatterit liitetään erilliseen verkostoon. Lattialämmitykselle tehdään oma putkiverkosto.

4.3.3 Jäähdytys

Tilojen jäähdytystarpeeseen vaikutetaan niiden sijoitteluilla ja rakenteellisilla aurinkosuojausyksiköillä. Viilennystä lisätään ilmanvaihdon yötuoletuksella, jolloin rakenteisiin si-
toutunutta lämpökuormaa saadaan vähennettyä.

Ilmanvaihtokonehuoneisiin sijoitettavien vedenjäähdytyskojeiden avulla tehostetaan ilmanvaihdon jäähdytystä silloin, kun lämpökuormia ei muuten saada hallintaan. Jäähdytyslaitteiden käyttöä minimoidaan - osin niiden sähköntarve katetaan vesikatolle sijoitettavilla aurinkopaneeleilla. Jäähdytyskojeiden kompressoreita käytetään vasta silloin, kun niiden vapaajäähdytysteho on riittämätön. Kokonaisjäähdytystehoa määriteltäessä huomioidaan eri tilojen jäähdytystarpeen samanaikaisuus.

4.3.4 Ilmanvaihto

Rakennus varustetaan tarkoituksenmukaiset palvelualueet omaavalla koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla. Ilmanvaihtokonehuoneet, joiden pinta-ala on 6...7 % rakennuk-

sen brm^2 :stä, sijoittuvat vesikatolle keskeisesti niiden palvelualueisiin nähden. Kojeissa on tiiviit, helposti vaihdettavissa olevat ilmansuodattimet - suodatusaste tuloilmassa F7 ja poistoilmassa F5. Lämmöntalteenottolaitteet ovat ensisijaisesti pyöriviä kiekkoja, joiden vuosihyötysuhde on vähintään 75 %. Wc- yms. tilojen kokeiden yhteydessä käytetään vastavirtalevyllämmönsiirtimiä. Puhaltimet ovat kammiopuhaltimia – taajuusmuuttajaohjattuja tai EC/PM-puhaltimia. Äänenvaimentimet ja vaimennusverhoukset ovat helposti vaihdettavissa olevaa pölyämätöntä materiaalia, joista ei irtoa kuitua kanavistoon.

Ilmanvaihtokojeet mitoitetaan pienille painehäviöille - puhaltimien ominaissähköteho (SFP-luku) on $\text{max } 1,3\text{kW/m}^3, \text{s}$. Suuret tilat, joiden käyttökuormitus vaihtelee, varustetaan tilakohtaisilla ilmamääräsäätimillä ja lämpötila/hiilidioksidiantureilla. Kaikissa kokeissa on aika-ohjelmien ulkopuolista käyttöä varten lisäaikakytkimet.

Ilman tilakohtaiset tulo- ja poistoilman päätelaitteet ovat paineentasaus- ja säätölaatikoin varustettuja vakiovärisävyyn maalattuja äänenvaimennettuja tuotteita - korkeissa tiloissa myös syrjäyttäviä päätelaitteita.

Rakennuksen lämmöneristyksen sisäpuolelle asennettavat kanavat ovat vakiopaineisia ja tiiviitä – kanavat min luokka B, kanavaosat luokka C. Neuvottelu- ja toimistohuoneiden kanavien kautta kulkeutuviin ääniin varustaudutaan kanavaäänenvaimentimin. Kosteuden ja lumen pääsy järjestelmiin estetään mitoittamalla raitisilmavirran nopeus pieneksi sekä lumisiepparein ja raitisilmakammioiden vedenpoistojärjestelyin.

4.3.5 Vesi ja viemäri

Rakennus liitetään alueen vesijohto-, jäte- ja sadevesiviemäriverkostoihin.

Vesijohtopaineen tasolla (paineenalennusventtiili) ja kalusteiden virtaamien säädöllä vaikutetaan vedenkulutukseen ja kalusteiden ja putkiston käyttöikään. Vedenkulutuksen seuraamiseksi paljon vettä käyttäville tiloille asennetaan omat vesimittarit. Putkistot varustetaan vuodonilmaisimin mahdollisten vesivahinkojen havaitsemiseksi.

Käyttöveden lämmitykseen käytetään vesikatolle sijoitettavia aurinkokeräimiä.

Viemärit toimivat painovoimaisesti - pumppaamojen rakentamista vältetään. Materiaalivalinnalla ja eristämällä estetään viemäreiden äänihaitat.

Vesikalusteet ovat yleisesti käytössä olevaa vakiolaatua. Sekoittajat ovat vähän vettä kuluttavia vipu- ja termostaattikalusteita. Pesualtaat ja wc-istuimet ovat valkoista posliinia, pesupöydät ja tasapohja-altaat ruostumatonta terästä. Lattiakaivot ovat vesieristyksen ja lattiamateriaalin mukaisia muovikaivoja.

Tiloihin asennetaan viranomais määräysten mukainen alkusammutuskalusto pikapaloposteihin ja jauhesammuttimin.

4.3.6 Automaatio

Automaatiojärjestelmä on ddc-pohjainen kiinteistöautomaatiojärjestelmä. Hälytykset johdetaan teknisiin tiloihin sijoitettaviin valvonnan alakeskuksiin ja kaukovalvontaan. Lvi-järjestelmiä mitataan, ohjataan ja säädetään niin, että sisäilmatavoitteet saavutetaan laitteiden oikea-aikaisella käytöllä ja pienellä energiakulutuksella.

4.4 Sähkötekniset tavoitteet

4.4.0 Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

4.4.1 Liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen keski- tai pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon.

4.4.2 Sähköjärjestelmät (400V/230V)

Rakennus varustetaan sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Valaistuksen ja sähköjärjestelmien suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee tavoitella muuntojoustavuutta. Valaistuksessa noudatetaan pääsääntöisesti standardia SFS-EN 12464-1 huomioiden avotoimiston asettamat erityisvaatimukset (häikäisyn esto, lampujen värilämpötilat, säädettävyys, kohdevalaisimet, ulkoa tuleva valo).

4.4.3 Telejärjestelmät

Rakennus varustetaan langallisella ja langattomalla (wlan) yleiskaapelointijärjestelmällä, joka palvelee puhelimia sekä tietoliikenneyhteyksiä. Lisäksi rakennus varustetaan yhteisantenni-, ovipuhelin- ja merkinantojärjestelmillä (inva-wc hälytys, varattuvalot neuvotteluhuoneisiin). Osa neuvotteluhuoneista varustetaan videoneuvottelujärjestelmällä sekä kaikki neuvotteluhuoneet av-tekniisellä (videotykki tai älytaulu) ja sähköisellä varausjärjestelmällä.

4.4.4 Sähköiset turvajärjestelmät

Rakennus varustetaan rikosilmoitin-, videovalvonta-, merkki- ja turvavalaistus-, ohjelmoitavilla työajanseuranta- sekä kulunvalvontajärjestelmillä. Lisäksi rakennus varustetaan automaattisella paloilmoitin-, sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmällä mikäli rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

4.4.5 Muut järjestelmät

Rakennus varustetaan sisätilapaikannusjärjestelmällä. Järjestelmästä on tarkoitus nähdä mitkä työpisteet ovat vapaita tai varattuja.

Rakennus varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä.

5 Rakennuspaikka

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Kaupunki käy neuvotteluja Senaatti-kiinteistöjen kanssa monitilatoimistorakennuksen tarvitseman tontin hankkimisesta kaupungin omistukseen Senaatti-kiinteistöjen omistamasta kiinteistöstä 092-061-0209-0001 osoitteessa Kielotie 15, 01300 Vantaa (liite 2). Neuvottelujen kohteena on myös em. kiinteistöä koskevan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun järjestäminen, jonka yhtenä osana tulisi olemaan toimistorakennuksen rakentaminen kaupungin tarpeisiin ja pitkäaikaisen vuokrasopimuksen solmiminen tulevan kiinteistönomistajan kanssa.

5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Rakennuspaikalla on tällä hetkellä Senaatti-kiinteistöjen omistama pääosin kolmikerroksinen teräsbetonirunkoinen tiiliverhottu virastotalo (kerrosala 6248 m²). Nykyinen rakennus puretaan ennen toimistorakennuksen rakentamista. Uusi toimitilarakennus edellyttää kaavamuutosta. Kaavamuutos tehdään kilpailutuksen toteutusratkaisun pohjalta.

Pintamaalajikartan mukaan rakennuspaikan maaperä on täyttömaata. Alueen luonnollinen maapohja on tutkimusten mukaan savea. Maakerrokset ovat routivia.

Rakennus paalutetaan ja alapohja tehdään kantavana. Piha-alueiden sekä putkijohtolinjojen osalta tulee varautua stabilointiin. Rakennustäytöt sekä pihatyöt tulee tehdä kevennettyinä painumien välttämiseksi. Rakennus salaojitetaan. Rakennuksen salaojitustasojen sekä kellarin alimman lattiapinnan tulee olla alueella vallitsevan ylimmän pohja- ja/tai orsivedenpinnan yläpuolella. Maanalaiset rakenteet tehdään vesitiiviinä. Vanha paalutus vaikeuttaa tontin rakennettavuutta. Uudet paalut tulee sijoittaa tarpeeksi kauas vanhoista paaluista. Perustusrakenteet routasuojataan.

Rakennuspaikka ei ole lento- tai rautatiemeluvyöhykkeillä. Tiemelumittausten 2011 mukaan rakennuspaikka on Kielotien meluvyöhykkeillä 50-55, 55-60 ja 60-65 dB.

Radonsäteilyn keskiarvo on säteilyturvakeskuksen radonmittauspurkeilla pientaloasunnoissa vuosina 1980–2015 tehtyjen mittauksien mukaan Tikkurilassa 141 Bq/m³. Työpaikoilla radonpitoisuus ei saa säännöllisessä työssä ylittää arvoa 400 Bq/m³. Alustatila varustetaan koneellisella tulo-poisto – ilmanvaihdolla.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset vaatimukset

Rakennuksen saatto- ja huoltoliikenne tapahtuu Lummekujan kautta. Kellarissa sijaitseva kaupunginarkisto ja arkiston lastauslaituri tarvitsevat ajoyhteyden maantasosta. Pääsisäänkäynti tulee sijoittaa tontille siten, että siitä on sujuva yhteys viereiseen kaupungintaloon sekä helppo saavutettavuus rautatie-/linja-autoaseman suunnasta.

Rakennus ei tarvitse varsinaista pihaa. Maantasoon sijoitetaan esteettömät autopaikat (2 kpl) ja polkupyöräpaikat (248 kpl, 1 pp / 50 kem²) lähelle sisäänkäyntejä.

Tikkurilan keskustan autopaikkamitoituksen (1 ap / 160 kem²) mukaiset 77 autopaikkaa vuokrataan samasta korttelista toteutusratkaisun mukaisesti joko maanalaisesta tai maanpäällisestä pysäköintilaitoksesta henkilökunnan käyttöön. Rakennuksessa asioivat käyttävät lähikatujen kadunvarsiautopaikkoja sekä viereistä Tikkuparkkia.

6. Hankkeen laajuus

Kaupungille vuokrattava huoneistoala on 11 841 htm², bruttopinta-ala 13 617 brm².

7. Kustannukset

7.1 Vuokratkustannukset

Vuokratkustannusennuste on 21,06 €/m²/kk. Vuosivuokra on ~ 3 000 000 € (alv % 0).

Vuokrasta pääomavuokran osuus on 17 €/m²/kk ja ylläpitovuokran osuus 4,06 €/m²/kk.

Pääomavuokraennuste perustuu Tikkurilan keskustassa 2015 tehtyihin toimistovuokasopimuksiin suhteutettuna todennäköiseen hintakehitykseen. Ylläpitovuokraennuste perustuu tilakeskuksen arvioon.

Sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset laskutetaan erikseen (ks. 7.2 Käyttökustannukset).

7.2 Käyttökustannukset

Käyttökustannuksia ovat sähkö-, autopaikka- ja siivouskustannukset. Sähkö laskutetaan toteutuneen kulutuksen mukaan. Sähkökustannusennuste on vuodessa ~ 70 000 €/v, autopaikkakustannusennuste ~ 74 000 €/v ja siivouskustannusennuste ~ 287 000 €/v. Käyttökustannusennuste on yhteensä ~ 430 000 €/v (alv % 0).

7.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste on 3 000 000 € (alv % 0).

8 Rahoitus, toteutus ja aikataulu

8.1 Rahoitus

Vuokra- ja käyttökustannukset kuuluvat kaupungin taloussuunnitelman käyttötalousmäärärahoihin.

8.2 Toteutus

Monitilatoimistorakennuksen ja siitä vuokrattavat tilat suunnitteluttaa ja rakennuttaa kilpailutuksen perusteella valittu kiinteistösijoittaja.

8.3 Aikataulu

Rakennus valmistuu vuonna 2020.

9 Riskit

9.1 Aikatauluriskit

Monitilatoimistokonsepti, johon uusien toimitilojen tilaratkaisu perustuu, poikkeaa merkittävästi nykyisestä huonetoimistomallista. Nykyisten hallinnon työtekotapojen muokkaaminen monitilatoimiston työtekomalliin ja tilatarpeiden suhteuttaminen monitilatoimiston mitoitukseen voi kestää oletettua kauemmin, jolloin hankkeen valmistuminen viivästyy.

9.2 Rakentaminen

Toimistorakentaminen elementtirakenteisena sisältää normaalit rakennushankkeen riskit. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta. Pohjaveden pinnan seurantaan varaudutaan.

10 Optiot

10.1 Sivistystoimen hallinnon tilat

Tarveselvityksen pohjana olevassa toimitilaselvityksessä oli optiona sivistystoimen hallinnon sijoittuminen erilleen muusta hallinnosta vuokratiloihin Silkin kiinteistöön Kera-
vanjoen varrelle. Option mukaisesti on mahdollista, että sivistystoimen hallinto poistuu hankkeen tilaohjelmasta pienentäen hankkeen kokoa sivistystoimen hallinnon työtekijöiden määrän mukaisella mitoitusluoneistoalalla (~ 2000 htm²) eli ~ 17 %.

11 Tarveselvitystyöryhmä

Työryhmään ovat kuuluneet mm. seuraavat jäsenet:

Kaupunginjohtajan toimiala:

Kirsi Vaten, erityisasiantuntija

Hannele Karlin, työsuojeluvaltuutettu

Konserni- ja asukaspalvelut:

Harri Raita, järjestökoordinaattori

Markus Laakso, asiantuntija (arkistot)

Sivistystoimen toimiala:

Eila Tanninen, talous- ja hallintojohtaja

Päivi Riehungangas, suunnittelija

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:

Asta Mellais, erityisasiantuntija

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / hankevalmistelu:

Mikko Juolahti, hankekehitysarkkitehti

Katri Olli, rakenneinsinööri, tarveselvitysvaiheen turvallisuuskoordinaattori

Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri

Tuula Raulo, kustannusinsinööri

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / tilahallinta:

Pasi Salo, toimitilapäällikkö

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / tilakeskus / rakennuttaminen:

Timo Sippola, lvi-insinööri

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / kaupunkisuunnittelu:

Vesa Karisalo, aluearkkitehti

Asta Tirkkonen, aluearkkitehti

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö / projektit:

Heikki Virkkunen, projektijohtaja

TIKKURILAN KESKUSTAN MONITILATOIMISTORAKENNUS

TILAMITOITUS

Liite 1

3.6.2016

TOIMIALA	TULOSALUE	Henkilölk ^m 2016	Henkilölk ^m 2020	70% työpiste työpistelkm	Työpisteet x 15 htm ² 2020
KAJO	Elinkeinopalvelut	13	13	9	137
	Henkilöstökeskus (Hepa)	57	52	36	546
	Henkilöstökeskus (Plm ja ts)	16	16	11	168
	Yhteensä	86	81	57	851
KONSAS	Asukaspalvelut	10	10	7	105
	Hankintakeskus	28	28	20	294
	Konsernihallinto ja rahoitus	7	7	5	74
	Kuntalaispalvelut	29	29	20	305
	Talous- ja hallintopalvelut	12	12	8	126
	Talousohjelma- ja hallintopalvelut	60	60	42	630
	Tietohallinnon palvelukeskus	40	40	28	420
	Yhteensä	186	186	130	1953
MATO	Kaupunkisuunnittelu	64	64	45	672
	Kuntatekniikan keskus	193	193	135	2027
	Rakennusvalvonta	42	37	26	389
	Tilakeskus (pl. ulosvuokraus)	69	74	52	777
	Talous- ja hallintopalvelut	39	38	27	399
	Ympäristökeskus	46	43	30	452
	Yrityspalvelut	21	21	15	221
	Yhteensä	474	470	329	4935
SIVI	Johto, talous- ja hallintopal.	47	47	33	494
	Viestintä	4	4	3	42
	Varhaiskasvatus	53	53	37	557
	Ruotsinkielinen tulosalue	4	4	3	42
	Perusopetus	20	20	14	210
	Nuoriso- ja aikuiskoulutus	7	7	5	74
	Kulttuuripalvelut	11	11	8	116
	Liikuntapalvelut	30	30	21	315
	Nuorisopalvelut	15	15	11	158
	Yhteensä	191	191	134	2006
SOSTER	Johto ja hallinto	80	80	56	840
	Yhteensä	80	80	56	840
YLEISHALLINTO	Ulkoinen tarkastus	4	4	3	42
	Yhteensä	4	4	3	42
TOIMIALOJEN HENKILÖMÄÄRÄT JA TOIMISTOTILOJEN HUONEISTOALAT YHTEENSÄ		Henkilölk^m 2016	Henkilölk^m 2020	70% työpiste työpistelkm	Työpisteet x 15 htm² 2020
		1021	1012	708	10 626

TILAT TOIMISTO- TILOJEN LISÄKSI	TILATYYPPI	Sijainti / kerros	Henkilölk ^m 2020	Henkilölk ^m x 15 htm ² 2020
	Konsas, arkistopalvelut	1	9	135
	Arkisto (1000 + m.filmit 30 + lastaus 50)	kellari	-	1 080
	Yhteensä		9	1 215

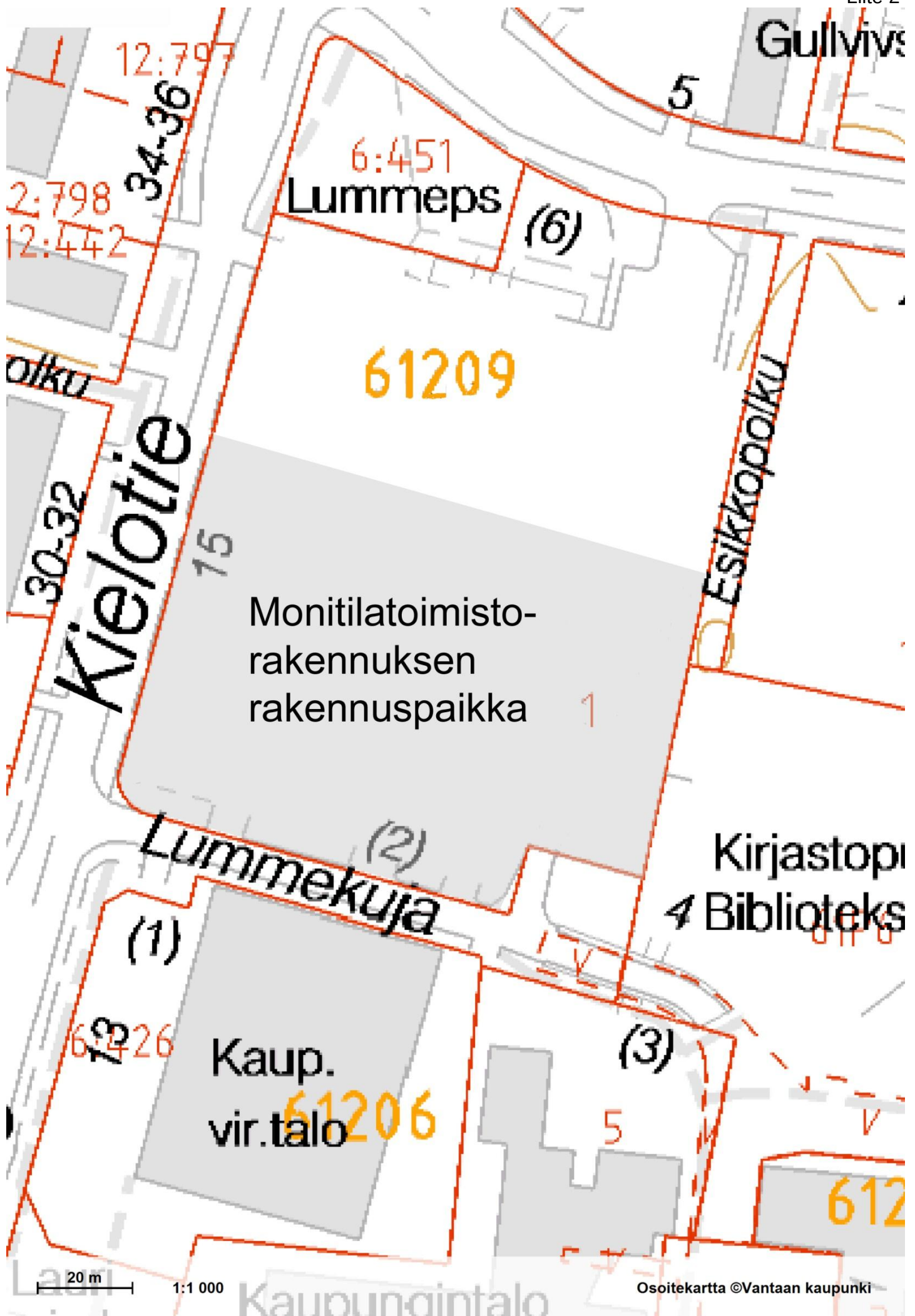
HUONEISTOALA YHTEENSÄ htm²	11 841
--	---------------

BRUTTOALA (1,15*HUONEISTOALA) brm²	13 617
--	---------------

KERROSALA (BRUTTOALASTA VÄHENNETTY KELLARI) kem²	12 375
--	---------------

AUTOPAikat (1 ap / 160 kem²) ap	77
---	-----------

POLKUPYÖRÄPAIKAT (1 pp / 50 kem²) pp	248
--	------------

10 § Teknisen lautakunnan opintomatka 29.9. - 1.10.2016 / HP

VD/4100/00.00.01.03/2016

HP/PW/HW

Teknisen lautakunnan vuoden 2016 talousarviossa on määrärahat yhden ulkomaille suuntautuvan opintomatkan tekemistä varten Vantaan keskeisiin kaupunki- ja liikenneinfraan sekä julkiseen rakentamiseen liittyviin kohteisiin.

Tekninen lautakunta tekee 29.9. - 1.10.2016 opintomatkan Tanskaan. Matkan teemoina ovat ajankohtaiset aiheet, kuten modernit ekologiset toimitilaratkaisut, koulujen ja päiväkotien rakentaminen, asuinalueiden kehittäminen ja turvallisuus, kiinteistöjen peruskorjaus, julkinen kaupunkitila sekä hulevesien hallinta.

Kustannusarvio on noin 18 000 € joka perustuu matkatoimistolta saatuun tarjoukseen, sisältäen matkat, majoituksen ja ruokailut.

Osallistujat: teknisen lautakunnan jäsenet, kaupunginhallituksen edustaja, apulaiskaupunginjohtaja, kaupungininsinööri, tilakeskusjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, viestintäpäällikkö ja lautakunnan sihteeri. Yhteensä 21 henkilöä.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään tehdä teknisen lautakunnan opintomatka 29.9. - 1.10.2016.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Ohjelmaluonnos

Täytäntöönpano: lautakunnan sihteeri

Lisätiedot:

Henry Westlin puh. 09 839 22427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helena Salomaa puh. 09 839 22281

TEKNISEN LAUTAKUNNAN OPINTOMATKA

AIKA: 29.9. – 1.10.2016

PAIKKA: TANSKA, KÖÖPENHAMINA

OHJELMALUONNOS

To 29.9.

klo 8.55- 10.55 Lento Helsinki – Kööpenhamina (SAS)
klo 11.00 Lounas
klo 12.00 Tutustuminen Rambollin pääkonttoriin sekä ajankohtaisten infra- ja toimitilahankkeiden esittelyjä
14.00 – 17.00 Kiertoajelu Ørestadissa
19.00 Illallinen

Pe 30.9.

klo 9.00 Teknik- og Miljøforvaltningen, Njalsgade 13
Asukasyhteistyö katujen ja puistojen kehittämisessä ja ylläpidossa
Ajankohtaisia koulu- ja päiväkotihankkeita
klo 12.00 Lounas
klo 13.00 - 17.00 Kiertoajelu, hulevesi- ja purokohteita Kööpenhaminan ympäristössä
klo 19.00 Illallinen

La 1.10.

klo 9.00 -12.00 Vaihtoehtoja ohjelmaa Kööpenhaminan keskustassa mm. kaupunkipyöräily ja hulevesikohteita
klo 13.00 lounas
klo 14.00- 17.30 Kiertoajelu
klo 18.30 - 21.05 Paluulento Kööpenhamina – Helsinki (SAS)

11 § Vuokrauspäällikön viran perustaminen / HP

VD/3127/01.01.00.00/2016
HP/PW/PS/SS/HS

Hallintosäännön 18 § mukaan asianomainen lautakunta päättää niiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, joiden osalta päätösvalta ei ole kaupunginvaltuustolla tai kaupunginhallituksella.

Tilakeskuksen tulosalueen tilahallintayksikössä toimii vastuualue, jonka tehtäviin kuuluu liiketilojen ja asuntojen vuokraus. Tilahallinnan vuokraama liiketilakanta muodostuu kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n omistamasta tilakokonaisuudesta. Asuntokanta muodostuu hallintaperusteen mukaan suoraomisteisista, osakehuoneistoista ja VAV:lta vuokratuista.

Uusien väliaikaisasumiseen liittyvien tehtävien myötä tilakeskuksen tilahallintayksikössä tehtävien vuokrasopimusten määrä on kasvanut merkittävästi vuosien 2015 ja 2016 aikana. Sopimusten määrä tulee kasvamaan edelleen, kaikkiaan tilahallinnassa tehtävien vuokrasopimusten määrä nousee noin 1100 sopimukseen.

Vuokrauspäällikön tehtävänä on vastata asuntojen vuokrauksen lisäksi myös liiketilojen ulos vuokrauksesta. Tällä hetkellä vuokrauspäätökset hyväksyy ja allekirjoittaa toimitilapäällikkö. Sopimusten määrän kasvaessa on perusteltua perustaa vuokrauspäällikön virka, jotta vuokrauspäätösten kasvava määrä voidaan hoitaa asianmukaisesti.

Silloin kun vuokraamisesta päätetään kunnassa, asunnon vuokraamisesta tulee tehdä muutoksenhakukelpoinen päätös, johon liitetään oikaisuvaatimusohje. Muutoksenhakukelpoisuus ilmenee aravarajoituslaista, korkotukilaista ja erityisryhmien asumisesta säätelevästä laista.

Tekninen lautakunta 10.5.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- perustaa vuokrauspäällikön virka (vakanssi 500577) 1.6.2016 alkaen maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tilakeskus tulosalueelle.
- vahvistaa viran kelpoisuusehdoiksi: "Soveltuva alemman korkeakouluasteen tutkinto tai vastaavan tason aiempi tutkinto sekä kokemusta virkaan liittyvistä tehtävistä".

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunki hankkii tilapäistä majoituspalvelua asunnottomille henkilöille silloin kun asunnon tarve on akuutti eikä muita majoitusmahdollisuuksia ole käytettävissä. Syynä asunnottomuuteen on usein asiakkaan vuokratästä, häätö tai häiriökäyttäytyminen. Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimi on aikaisemmin järjestänyt tilapäistä asumista ostamalla sitä pääosin yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kaupungin johtoryhmä perusti v. 2014 tilapäisasumisen työryhmän laatimaan esityksen Vantaan kaupungin järjestämän tilapäisasumisen kehittämiseksi ja päätti kokouksessaan 15.12.2014 käynnistää välittömästi alla esitetyt toimenpiteet tilapäisasumisen kustannusten pienentämiseksi.

- Tilakeskus muodostaa vapautuvista asuntosalkkujen asunnoista uuden tilapäisasumisen käyttöön osoitetun 25 asunnon asuntosalkun.
- VAV:n asunnoista (Heporinne 1 A) kohdennetaan 17 asuntoa tilapäisasumisen käyttöön.
- Kaupunki käynnistää neuvottelut sosiaali- ja terveystoimen toimesta yhteistyössä muiden osapuolten kanssa asumisneuvontatoiminnan kehittämiseksi.
- Kehitetään asuntotarpeita koskevaa koordinoitua sekä sosiaali- ja terveystoimessa että kaupunkikonsernin sisällä. Osapuolten keskinäisestä työnjaosta sovitaan erikseen.
- Osapuolet yhdessä arvioivat 1.2.2009 päivätyn sosiaali- ja terveystoimen, VAV Asunnot Oy:n ja tilakeskuksen välisen sopimuksen päivivitystarpeen (Asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn liittyvä häätösopimus).

VAV on hoitanut omistamiensa ja tilakeskukselle vuokrattujen VAV Hoivakiinteistöjen palvelutalojen vuokrahallintoa (n. 300 asuntoa). VAV on myös vuokrannut suoraan sosiaali- ja terveystoimelle n. 65 kpl ns. välivuokra-asuntoja, jotka sosiaali- ja terveystoimi vuokraa edelleen sellaisille asukkaille, joilla ei muuten ole mahdollisuuksia saada vuokra-asuntoa. Välivuokra-asuntojen vuokrahallinto on ollut myös VAV:n hoidossa. Arvonlisäverolainsäädännön tulkinnan muutoksen takia v. 2007 alettiin kasvattaa VAV:lta vuokrattujen ja edelleen vuokrattavien asuntojen määrää. Koska tilakeskuksen tilahallintayksikölle ei tuolloin pystytty järjestämään työntekijäresursseja, hankittiin erityisasuntojen vuokraus- ja asukasvälityspalvelut VAV:lta. VAV on tehnyt myös ARA:n ohjeiden mukaiset asukasvalinnat.

Tilapäisasumisen työryhmän esityksen mukaan VAV:lta vuokrattaviin ja edelleen vuokrattaviin asuntoihin liittyvät tehtävät on tarkoituksenmukaista keskittää tilakeskukseen. Perusteluna on mm. ulkopuolisten kalliiksi havaittujen toimijoiden välttäminen. Samalla VAV haluaa siirtää tilakeskukselle/kaupungille vuokrattujen tilojen jälleenvuokrauksen myös VAV Hoivakiinteistöjen osalta kaupungin omaksi työksi samoin kuin VAV Palvelukotien jo on.

VAV siirtää myös ARA-asukasvalinnan kaupungin tehtäväksi, mikä tarkoittaa sitä, että jatkossa sosiaalitoimen henkilökunta tarkistaa asunnon hakijan ARA-kelpoisuuden, tekee erityisryhmien asukasvalinnat, arkistoi hakemusliitteet sekä ilmoittaa valitun asukkaan tiedot vuokrasopimusta varten tilakeskuksen ulosvuokraukseen. Vanhusten palvelutalojen asukasvalinta on ollut jo sosiaalitoimen tehtävänä, joten muutos koskee muita kuin vanhusten palvelutaloja.

Vuoden 2017 alussa tulee voimaan uusi sosiaalihuoltolaki, jolloin myös tehostetun asumispalvelun asukkaille pitää tehdä vuokrasopimus. Tehostetun asumispalvelun kohteita ovat Myyrinkoti, Simonkoti, Korson vanhustenkeskus (ent. Metsonkoti) ja Malmiiniityn palvelutalo. Vuokrasopimusten määrä tulee kasvamaan tilojen tehostamisen myötä. Korson vanhustenkeskuksen 1. krs:n vapauduttua väistökäytöstä, tulee sinne 243 uutta asukasta vuonna 2018. Myös Myyrmäen vanhustenkeskukseen tulee mahdollisesti 200 uutta asukasta.

Vuonna 2014 tilahallinnan hoidossa olleessa asuntokannassa tehtiin 233 kpl uusia asuinhuoneistojen vuokrasopimuksia. Vuonna 2015 uusien vuokrasopimusten määrä oli 555 kpl. Suurin syy vuokrasopimusten määrän kasvuun oli tilapäisasumisen vuokrasopimukset, jotka ovat lyhytaikaisia (3-4 kk) ja joita uusitaan jatkuvasti. Vuonna 2016 tammi-toukokuun välillä on alkanut 320 kpl asuinhuoneistojen vuokrasopimusta, jolloin arvio v. 2016 asuinhuoneistojen vuokrasopimusten kokonaismäärästä on n. 770 kpl.

Kaiken kaikkiaan tilahallinnassa tehtävien asuinhuoneistojen vuokrasopimusten määrän ennakoidaan nousevan 1200 sopimukseen, mikä vastaa siis VAV:n koko asuntokannassa tehtävien sopimusten määrää. Merkittävä osa tilahallinnan vuokraamista asunnoista on tarkoitettu erityisryhmien käyttöön. VAV:lta vuokrattujen ja jälleenvuokrattavien palvelutalojen asuntojen osalta kaupungin vastuulle tulee myös ARA:n ohjeiden mukaan tehtävät asukasvalinnat. Jälleenvuokrattavat asunnot sijaitsevat pääosin vanhusten palvelutaloissa, mutta mukana on myös päihdeongelmaisten ja mielenterveyskuntoutujien palveluasuntoja. Monilla vuokralaisilla on paljon erilaisia terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia, jotka edellyttävät myös vuokranantajalta asumisen aikaista seurantaa ja neuvontaa sekä erilaisiin ongelmatilanteisiin puuttumista. Vanhusten vahvasti tuetun asumisen erityispiirteenä on suuren vaihtuvuuden lisäksi myös se, että merkittävä osa vuokralaisista on holhouksen alaisena.

Toimitilapäällikkö on valmistellut ehdotuksen sosiaalisin perustein vuokrattavien asuntojen vuokraustoiminnan järjestelyistä ja vastuunjaosta 10.3.2016. Kaupungin johtoryhmä on käsitellyt asiaa kokouksessaan 11.4.2016. Ehdotuksen mukaan tilakeskuksen asuntojen vuokrauksen henkilöstöresursseja on vahvistettava kolmella kiinteistösihteerillä ja kolmella isännöitsijällä. Varsinainen resurssien lisäys on 2 kiinteistösihteeria ja 2 isännöitsijää (nyt Seuren kautta 1+1). Uuden prosessin mukainen toiminta käynnistetään syyskuussa 2016, kun uuden kiinteistönhallinnan tietojärjestelmän vuokrasopimusten hallinnan ja asukasvalinnan toiminnallisuudet sekä SAP-liittymät on saatu testattua hyväksyttävästi. Vuokrauspäällikön viran perustamiseen liittyen tekniselle lautakunnalle on valmisteltu myös esitys, ettei lautakunta käytä otto-oikeuttaan asuntojen asukasvalintaan tai vuokraamiseen liittyviin viranhaltijapäätöksiin.

Ulosvuokrausyksikkö tulee jatkossa keskittymään erityisesti asuntojen vuokraukseen. Siten vuokrauspäällikön tehtävänä on vastata nimenomaan asuntojen vuokraustoiminnasta ja asunnonvuokrauspäätöksistä. Viran perustaminen ei aiheuta lisäkustannuksia henkilöstömenoihin.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) perustaa vuokrauspäällikön virka (vakanssi 500577) 1.6.2016 alkaen maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tilakeskus tulosalueelle.
- b) vahvistaa viran kelpoisuusehdoiksi: "Soveltuva alemman korkeakouluasteen tutkinto tai vastaavan tason aiempi tutkinto sekä kokemusta virkaan liittyvistä tehtävistä".

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Tilakeskus, henkilöstöpalvelut Tuula Kirvesmäki

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimusohje

Lisätiedot:

Pasi Salo 09 839 28756, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 § **Otto-oikeuden käyttäminen teknisen lautakunnan alaisten tilahallinnan asuntojen vuokrauksen viranhaltijapäätösten osalta**

VD/VD/3877/10.04.02.02/2016

HP/PW/PS

Kuntalain (365/1995) 51 §:ssä säädetään asian ottamisesta ylemmän toimielimen käsiteltäväksi. Kunnanhallitus, sen puheenjohtaja, kunnan johtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaa ja joissa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Sama koskee lautakuntia niiden alaisten viranomaisten ja jaostojen osalta.

Vantaan kaupungin hallintosäännössä on otto-oikeuden käyttöä koskevat tarkemmat määräykset. Hallintosäännön 14 §:n mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voivat kaupunginhallituksen lisäksi päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi päättää asianomainen toimialanjohtajana toimiva viranhaltija.

Edellä mainitun 14 §:n mukaan edellä määrätty ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske eräitä viranhaltijoiden tekemiä henkilöstöasiain päätöksiä eikä sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Hallintosäännön 16 §:ssä on täytäntöönpanokieltoa koskeva määräys, jonka mukaan kaupungin viranomaisen päätöstä, joka voidaan ottaa kaupunginhallituksen, lautakunnan käsiteltäväksi ei saa panna täytäntöön ennen kuin kaupunginhallitus, lautakunta on päättänyt, ettei päätöstä oteta käsiteltäväksi. Mikäli päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehty, lykkääntyy täytäntöönpano siksi kunnes kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt asiasta päätöksen.

Asuntojen asukasvalintaa ja vuokraukseen liittyviä viranhaltijapäätöksiä tulee olemaan jatkossa n. 1100 päätöstä/vuodessa. Päätösten suuresta määrästä ja asuntojen vuokrauksen nopeuttamiseksi esitetään otto-oikeudesta luopumista.

Tekninen lautakunta 10.5.2016 § 13

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään hallintosäännön 14 §:n nojalla olla käyttämättä otto-oikeutta tilakeskuksen tilahallinnan hallinnoimien asuntojen asukasvalintaan tai vuokrausta koskeviin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 12

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään hallintosäännön 14 §:n nojalla olla käyttämättä otto-oikeutta tilakeskuksen tilahallinnan hallinnoimien asuntojen asukasvalintaan tai vuokrausta koskeviin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: tilakeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Pasi Salo puh. 09 839 28756, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

13 § Urakka- ja palveluhankintasopimusten hyväksyminen kesäkaudella 2016 / HP

VD/4849/00.01.01.02/2016

HW/PW/HS

Teknisen lautakunnan johtosäännön § 4 mukaan lautakunnan tehtävänä on

5) päättää tehtäväalueensa palvelutuotannon kilpailuttamisesta, palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

6) päättää hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä

Tekninen lautakunta on 16.2.2016 § 7 päättänyt lautakunnan ratkaisuvallan delegoinnista palveluhankinnoissa ja urakalla teettämisessä seuraavasti:

Urakkahankinnat

- apulaiskaupunginjohtaja 2.000.000 euroon saakka (alv 0%)
- tulosaluejohtajat 1000.000 euroon saakka (alv 0%)
- tulosityksiköiden päälliköt 400.000 euroon saakka (alv 0%)

Palveluhankinnat

- apulaiskaupunginjohtaja 1000.000 euroon saakka (alv 0%)
- tulosaluejohtajat 400.000 euroon saakka (alv 0%)
- tulosityksiköiden päälliköt 100.000 euroon saakka (alv 0%)

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 13

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- lautakunnan johtosäännön 4 §:n kohtien 5 ja 6 nojalla oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja ratkaisemaan kaikki kiireelliset tilakeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen urakat ja palveluhankinnat jotka kuuluvat teknisen lautakunnan ratkaisuvaltaan ajalla 15.6. – 12.8.2016.
- oikeuttaa tilakeskus ja kuntatekniikan keskus panemaan em. päätökset täytäntöön ja
- velvoittaa, että tehdyt päätökset tuodaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: tilakeskus, kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Henry Westlin, puh. 09 8392 2427, Pekka Wallenius 09 8392 2376 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

14 § Toimitilojen vuokrausta koskeva päätöksenteko kesällä 2016

VD/4882/00.01.01.02/2016

PW/PS/HS

Teknisen lautakunnan johtosäännön § 4 kohta 10 mukaan lautakunnan tehtävänä on päättää tilakeskuksen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetoimiloiden vuokralle ottamisesta ja -antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta,

Tekninen lautakunta 16.2.2016 § 7 on hyväksynyt lautakunnalle kuuluvan päätösvallan delegoinnin seuraavasti:

Toimitilapäällikön tehtävänä on tilakeskuksen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimitilojen vuokralle ottaminen ja - antaminen kun vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi, tai vuokrattavan tilan huoneistoala on enintään 500 m² tai kun voimassa olevaa sopimusta jatketaan enintään 1 vuodella tai kysymyksessä on lyhytaikainen käyttöoikeuden myöntäminen (enintään 14 vrk).

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 14

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään

- a) lautakunnan johtosäännön 4 §:n kohta 10 mukaan oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja ratkaisemaan kiireelliset vuokraukset niiltä osin mitkä kuuluvat lautakunnan ratkaisovaltaan ajalla 15.6. – 12.8.2016
- b) oikeuttaa tilakeskus panemaan edellä mainitut päätökset täytäntöön ja velvoittaa saattamaan tehdyt päätökset lautakunnan tietoon.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: tilakeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Pasi Salo 09 839 28756, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 § **Rakennusautomaatiourakan hankinnan optio-oikeuden käyttäminen**

VD/4451/02.08.00.00/2013

PW/JVU

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 25.2.2014 § 19 valinnut Schneider Electrics Buildings Finland Oy:n rakennusautomaatiotöiden sopimusurakoitsijaksi. Päätöksenteon perusteena oli tuolloin kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa ratkaisevaksi kriteeriksi tarjousten vertailussa / päätöksenteossa muodostui tarjoushinta.

Ensimmäisen kauden (2 vuotta) osalta sopimuksen arvoksi on muodostunut noin 700 000 eur, joka on linjassa päätöksentekohetkellä esitettyä arviota koko sopimuskauden (4 vuotta) arvosta 1,2 milj. eur.

Sopimuskausi alkoi 15.3.2014.

Tarjouspyyntöön ja sopimukseen liittyy tilaajan päätettävissä oleva kahden vuoden optio-oikeus sopimuksen jatkamisesta. Option käyttö on huomioitu aikaisemmassa päätöksenteon vertailussa, joten option käytölle on hankintalain ja -ohjeiden mukaiset perusteet.

Sopimuskauden aikana urakoitsijan tarjoama palvelu on vastannut edellytettyä laatutasoa. Rakennusautomaatiojärjestelmän avulla hallitaan rakennusten teknisiä järjestelmiä ja vakiintunut järjestelmäympäristö helpottaa teknistä ylläpitoa, mikä puoltaa pidempää sopimuskautta.

Sopimuskumppani on ilmaissut halukkuutensa optiovuosien käyttämiseen.

Tilakeskuksen rakennuttaminen esittää, että rakennusautomaatiourakan osalta otetaan käyttöön myös alkuperäisen tarjouskilpailussa huomioitua optiovuodet ja sopimusta jatkettaisiin 14.3.2018 saakka.

Sopimusehtoihin ei tehdä tarkistuksia.

Tilajaavastuulain mukaiset selvitykset esitettävästä urakoitsijasta on tehty.

Sovelletut oikeusohjeet: hankintalaki, kaupungin hankintaohjeet ja teknisen lautakunnan johtosääntö. Asia esitetään käsiteltäväksi teknisessä lautakunnassa, joka on tehnyt alkuperäisen puitesopimuskumppanin valintapäätöksen.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 15

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään jatkaa Vantaan kaupungin tilakeskuksen rakennusautomaatiourakoinnin puitesopimusta kahdella vuodella 14.3.2018 asti nykyisen sopimuksen mukaisin ehdoin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Tilakeskus

Muutoksenhakuohje: 5. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Lisätiedot:

Juha Vuorenmaa 09 839 24901 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

16 § Vaaralanpuiston päiväkodin rakennus- pääurakoitsijan valinta ja sopimusasiakirjojen hyväksyminen

VD/4345/10.03.02.03/2016
PW/JVU/TTO

Vaaralanpuiston päiväkodista rakennetaan lähes nollaenergiapäiväkot. Kohteen suunnittelu on tehty tietomallipohjaisesti ja pilottikokeiluna hankkeen urakat kilpailutettiin perustuen tilaajan määräluetteloon, jonka pohjalta urakoitsijat antoivat tarjouksensa.

Vaaralanpuiston päiväkodin rakennusurakasta julkaistiin tarjouspyyntö Clouidia-kilpailutusjärjestelmässä / Hilmassa 4.5.2016. Hankintamenettelynä oli avoin menettely tarjoukset ja valintaperusteena halvin hinta. Tarjouspyyntöä täsmennettiin 23.5.2016. Tarjouspyynnössä pyydettiin antamaan eritelty hinta vaaditusta sääsuojasta, mikä ilmoitettiin otettavan huomioon tarjousvertailussa. Määräaikaan mennessä saatiin 3 kpl tarjouspyynnön mukaisia rakennusurakkatarjouksia (alv 0 %).

urakkahinta	sääsuoja	vertailuhinta
3.327.000 €	85.000 €	3.412.000 eur
4.187.000 €	49.000 €	4.236.000 eur
4.686.000 €	105.000 €	4.791.000 eur

Halvimman tarjouksen antanut urakoitsija kutsuttiin täsmentävään ao. urakan hankintaneuvotteluun, missä käytiin yksityiskohtaisesti läpi tarjouspyynnön / tarjouksen sisältö. Neuvottelu ei tuonut muutoksia tarjoushintaan.

Rakennuttaminen on verrannut saatua tarjoushintaa niin laadittuun tavoitehintaa-arvioon, kuin viime aikoina toteutuksessa olleiden päiväkotikohteiden kanssa. Rakennuttaminen toteaa urakkatarjouksen olevan hyväksyttävissä, vaikka vertailuhinnoissa on selkeä ero muiden tarjouksen jättäneiden kanssa.

Tarjouksen hyväksymiselle ei ole ilmennyt esteitä, joten Vaaralanpuiston päiväkodin rakennus-/pääurakoitsijaksi esitetään valittavaksi halvimman urakkatarjouksen antanut Rakennus Future Oy kokonaishintaan $3.327.000 + 85.000 = 3.412.000$ € alv 0 % (sisältäen rakennusaikaisen sääsuojauksen).

Päätöstä tehtäessä on nähtävänä, tarjousten avauspöytäkirja, vertailutaulukko ja saadut urakkatarjoukset.

Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset urakoitsija esitti/luovutti hankeneuvotteluissa eikä niissä ole huomautettavaa.

Vaaralanpuiston päiväkot sisältyy hyväksytyyn investointiohjelmaan

Sovelletut oikeusohjeet: hankintalaki, kaupungin hankintaohjeet, teknisen lautakunnan johtosääntö. Teknisellä lautakunnalla on ratkaisuvallta urakoitsijan valinnassa (urakkahankinnat yli 2 000 000 eur).

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 16

Tilakeskusjohtajan esitys:

Päätetään Vaaralanpuiston päiväkodin osalta

- valita rakennus- / pääurakoitsijaksi edullisimman urakkatarjouksen perusteella Rakennus Future Oy
- hyväksyä allekirjoitettavaksi sopimusasiakirjat Vantaan kaupungin tilakeskuksen ja Rakennus Future Oy :n kesken 3.412.000 euron kokonaishintaan ilman arvonlisäveroa sisältäen sääsuojan
- todeta, että tämä päätös on tilaajaa sitova kun varsinainen urakkasopimus on allekirjoitettu.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: TKE/RAK, projektipäällikkö Tapani Torppa

Muutoksenhakuohje: 5. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Lisätiedot:

Tapani Torppa puh. 040 534 6961 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

17 § Liikenteen kehitys Vantaalla vuonna 2015

VD/5449/08.00.00.03/2016

HW/LV/SR-H

Vantaa Liikenne 2015 -raportissa selvitetään moottoriajoneuvo- ja polkupyöräliikenteen muutoksia Vantaalla.

Mukana ovat myös liityntäliikenteen pysäköintilaskennat ja HSL:ltä saadut joukkoliikenteen matkustajamäärät.

Ensimmäistä kertaa 2000 -luvulla polkupyöriä oli pysäköitynä liityntäpysäköinti-alueille enemmän kuin autoja.

Autoja oli pysäköitynä noin 1 100 kun taas polkupyöriä lähes 1 200.

Lähijunaliikenteen nousijamäärät kasvoivat lähes 30 % vuoteen 2014 verrattuna. Bussiliikenteen nousijamäärät laskivat reilu 10 %.

Polkupyöräliikenteen kokonaismuutos konelaskennoissa oli +4 % verrattuna vuoteen 2014.

Moottoriajoneuvojen määrä kasvoi 3 % katuverkolla.

Rekisteröityjen autojen määrä tuhatta asukasta kohden laski 0,5 %.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 17

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi raportti "Vantaa Liikenne 2015" ja kartta "Autoliikenne Vantaalla 2015"
- b) lähettää raportti ja kartta tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Raportti: Vantaa Liikenne 2015

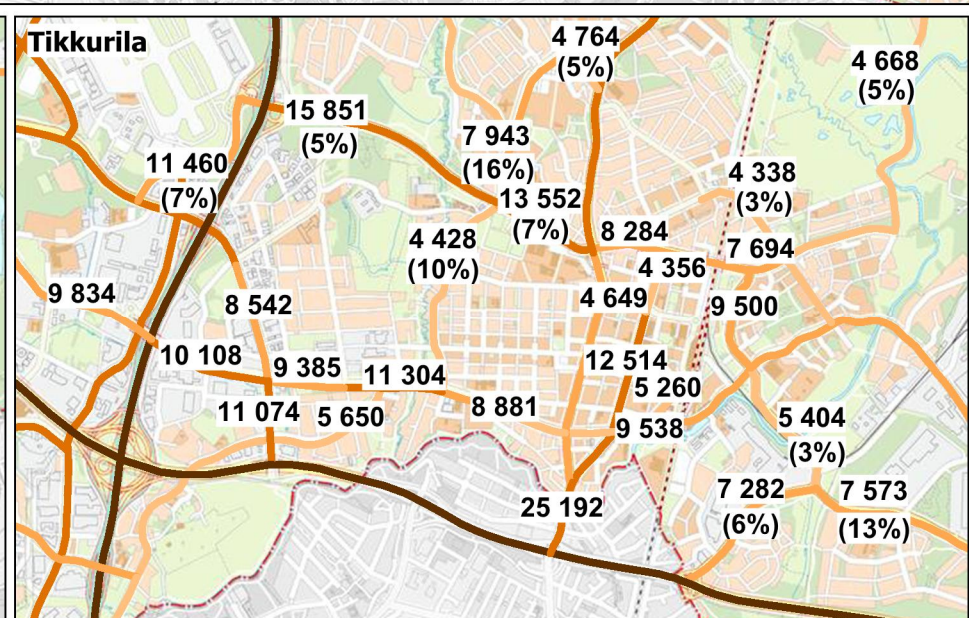
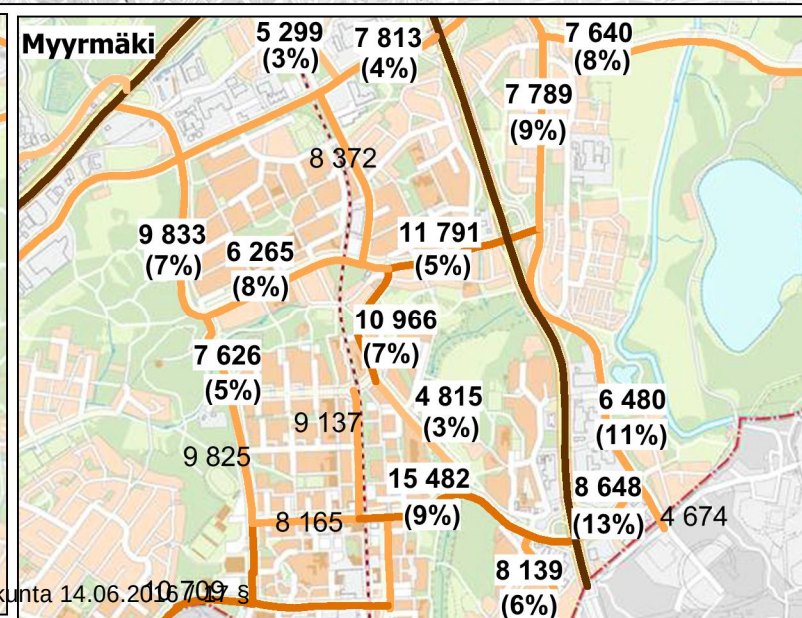
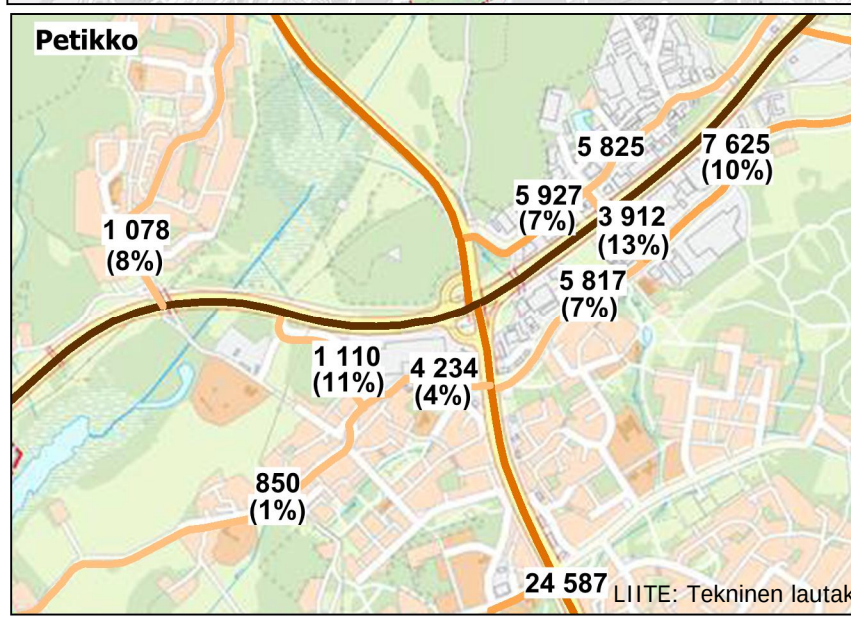
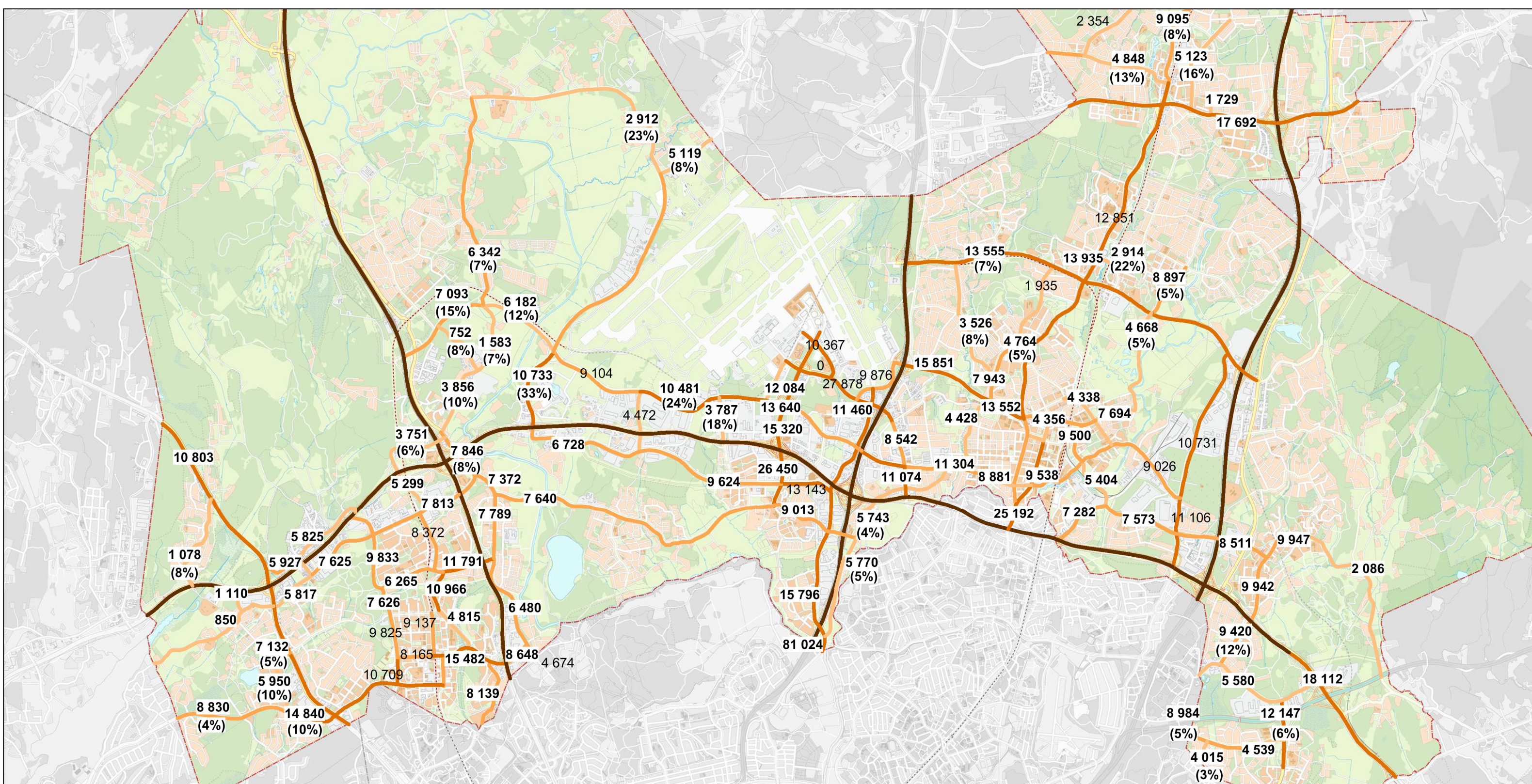
- Kartta: Autoliikenne Vantaalla 2015

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 6.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikennetietoasiantuntija Suvi Rytönen-Halonen, puh. 09 839 28547, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Autoliikenne Vantaalla 2014/2015

Liikennetiedot: Vantaan kaupunki ja Ely
Konelaskennat: Vantaan kaupunki
Tietojen käsittely: Vantaan kaupunki

**5 404 - m.ajon./arkivrk
(3%) - raskaanliikenteen osuus**
8 372 - liikennemäärä 2014

Liikennemäärät	
1 - 6 200	6 201 - 10 000
10 001 - 35 000	35 000 - 95 000

Vantaa Liikenne 2015

Sisällys

1. Moottoriajoneuvoliikenne	3
1.1 Moottoriajoneuvoliikenteen seuranta.....	3
1.2 Moottoriajoneuvojen määrä	4
1.3 Moottoriajoneuvoliikenteen kehitys.....	6
2. Polkupyöräliikenne.....	7
2.1 Polkupyöräliikenteen seuranta.....	7
2.2 Polkupyöräliikenteen kehitys.....	7
3. Joukkoliikenne	9
3.1 Joukkoliikenteen seuranta	9
3.2 Joukkoliikenteen kehitys.....	9
4. Liityntäliikenne.....	11
4.1 Autojen liityntäpysäköinti.....	11
4.2 Polkupyörien liityntäpysäköinti	13

Alkusanat

Vuosi 2015 oli merkittävä liikkumisen kannalta Vantaan kaupungille. Heinäkuun ensimmäisenä päivänä avattiin Kehärata, pitkään odotettu ratayhteys Tikkurilasta lentoaseman kautta Myyrmäkeen. Kehäradan myötä kaupungin sisäinen bussilinjasto koki melkoisen myllerryksen poikittaisen joukkoliikenteen muuttuessa Kehärataan turvautuvaksi. Lähijunien nousijamäärät kasvoivatkin lähes 30 % vuodesta 2014.

Koko kaupunkiin liityntäpysäköintipaikkoja saatiin lisää autoliikenteelle 450 ja pyöräliikenteelle 375. Vuonna 2015 ensimmäistä kertaa liityntäalueille oli pysäköitynä enemmän polkupyöriä kuin moottoriajoneuvoja. Autoja oli pysäköitynä 1 100 kun taas polkupyöriä lähes 1 200. Liityntäalueille pysäköityjen polkupyörien määrä oli ylipäättänsä ensimmäistä kertaa yli tuhannen.

Tässä raportissa esitetään tiiviisti eri kulkumuotojen liikennemääriä ja matkustajamääriä sekä niiden muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna. Liityntäliikenteessä seurataan pysäköityjen polkupyörien ja autojen lukumääriä rautatieasemittain. Tarkempia tietoja on saatavissa Kuntatekniikan keskuksen liikennesuunnittelusta.

1. Moottoriajoneuvoliikenne

1.1 Moottoriajoneuvoliikenteen seuranta

Vuodesta 1987 lähtien on Vantaalla tehty suunnitelmallista moottoriajoneuvoliikenteen konelaskentaa. Kiinteitä konelaskentakohteita on nykyisin 57, joista 10 on DSL-1-laskentapistettä ja loput 47 DSL-10-kohteita. DSL-laskentalaiteilla ajoneuvot saadaan luokiteltua kevyisiin ja raskaisiin. Laskentasilmukat sijaitsevat ajokaistalla, joten liikenne voidaan jaotella myös kulkusuunnittain. Liikennemäärätiedot tallentuvat laitteelle tunneittain, jolloin voidaan laskea esimerkiksi huipputunnit tai yöliikenteen osuus.

DSL-laitteiden lisäksi liikennemäärätietoja saadaan osasta liikennevaloista sekä maanteillä ELY-keskuksen LAM-pisteistä. Liikennevaloista saatu tieto on luokittelematonta, ainoastaan kulkusuunnat voidaan tarvittaessa erotella. Toisinaan kaistakohtaista liikennemäärätietoa käytetään apuna kun mallinnetaan uusia liikennevalo-ohjelmia. Kiinteiden laskentapisteidien lisäksi käytetään siirrettäviä, asfalttiin kiinnitettäviä Nu-Metrics Hi-Star NC200 -liikennelaskentalaiteita. Hi-Stareilla saadaan luokiteltua tietoa DSL-1-laitteen tapaan. Pääsääntöisesti Hi-Stareilla tehdään laskentoja liikenneturvallisuuteen liittyen, kuten hidasteiden tai nopeusnäyttöjen tarpeesta.

Yhdessä raportin kanssa julkaistavassa Autoliikenne Vantaalla -kartassa on neljättä kertaa näkyvillä raskaan liikenteen osuudet kokonaisliikennemäärästä. Kartta on koonti vuosilta 2014–2015.

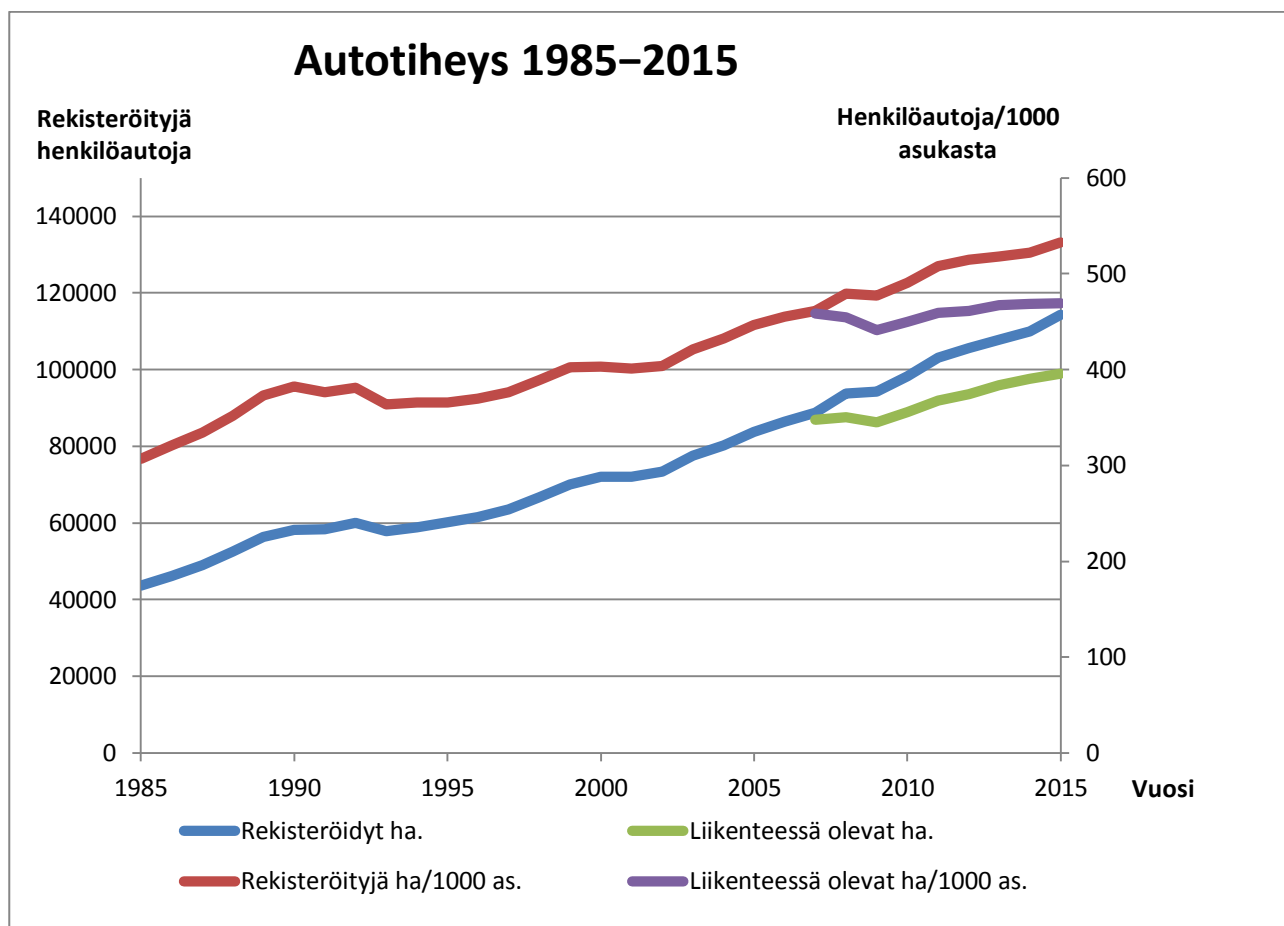

Kuva 1. Kehä III liikennettä. Kuva Vantaan kaupungin aineistopankki/Pertti Raami.

1.2 Moottoriajoneuvojen määrä

Vuonna 2015 Vantaalla oli liikennekäytössä 114 482 ajoneuvoa. Se on noin 85 % kaikista rekisteröidyistä ajoneuvoista. Liikenteessä olevien henkilöautojen määrä rekisteröidyistä ajoneuvoista on laskenut tasaisesti vuodesta 2008 kun liikenteestä poisto tuli mahdolliseksi.

Rekisteröityjen autojen määrä 1000 asukasta kohden laski edellisvuodesta 0,5 %. Liikennekäytössä olevien autojen määrä 1000 asukasta kohden on pysynyt samana kuin vuonna 2014.

Kuva 2: Rekisteröityjen ja liikennekäytössä olevien ajoneuvojen kehitys.

Viereisen sivun taulukossa liikennekäytössä olevat ajoneuvot on jaoteltu ajoneuvoluokittain edellisen viiden vuoden ajalta (taulukko 1.). Liikennekäytössä olevien mopojen määrä laskee neljättä vuotta peräkkäin. Liikenteessä olevien mopojen määrä on vähentynyt lähes neljänneksellä vuodesta 2011.

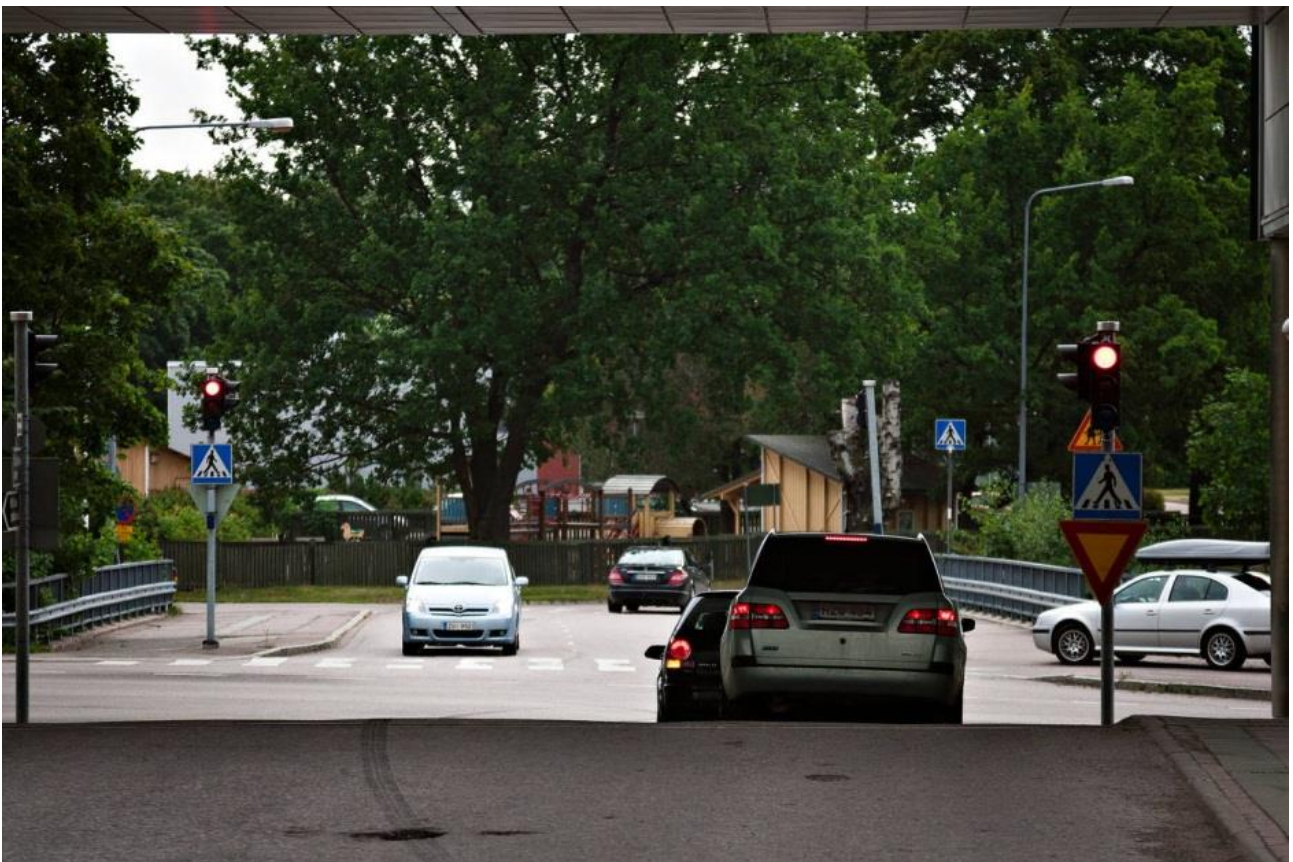
Taulukko 1: Liikennekäytössä olevat ajoneuvot 2011–2015. Tiedot Trafi.

			2011	2012	2013	2014	2015
	Väestömäärä		203 001	205 312	208 098	210 803	214 605
Liikenteessä olevat ajoneuvot							
Autot			106 600	108 592	111 575	113 007	114 482
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			4,3 %	1,9 %	2,7 %	1,3 %	1,3 %
<i>Rekisteröidyistä liikennekäytössä</i>			88,2 %	87,4 %	87,6 %	87,2 %	84,7 %
Liikenteessä olevat ha.			91 844	93 609	95 980	97 548	98 963
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			3,4 %	1,9 %	2,5 %	1,6 %	1,5 %
<i>Rekisteröidyistä liikennekäytössä</i>			89,1 %	88,6 %	89,1 %	88,7 %	86,5 %
Moottoripyörät			7 811	8 001	8 121	8 105	7 934
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			2,6 %	2,4 %	1,5 %	-0,2 %	-2,1 %
<i>Rekisteröidyistä liikennekäytössä</i>			96,4 %	95,5 %	95,0 %	94,3 %	90,6 %
Mopot			6 216	6 049	5 908	5 544	4 746
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			1,1 %	-2,7 %	-2,3 %	-6,2 %	-14,4 %
<i>Rekisteröidyistä liikennekäytössä</i>			83,6 %	78,6 %	75,9 %	70,2 %	59,3 %
Kevyet nelipyörät L6e			147	173	186	196	200
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			24,6 %	17,7 %	7,5 %	5,4 %	2,0 %
<i>Rekisteröidyistä liikennekäytössä</i>			90,2 %	86,1 %	86,5 %	83,8 %	39,0 %
Rekisterissä olevat mopautot			86	113	130	158	162
Autot/1000 as.			525	529	536	536	533
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			2,8 %	0,7 %	1,4 %	0,0 %	-0,5 %
Liikenteessä olevat ha/1000 as.			459	461	467	469	469
<i>Muutos edellisvuoteen %</i>			2,1 %	0,4 %	1,4 %	0,3 %	0,1 %

1.3 Moottoriajoneuvoliikenteen kehitys

Vuoden 2015 laskennoissa vertailukelpoiset tulokset saatiin noin 80 pisteestä. Kaikkienensa moottoriajoneuvoliikenteen määrä kasvoi 1 %. Katuverkolla kasvua tapahtui 3 % kun taas maanteiden LAM-pisteissä oli laskua 2 %.

Raskaan liikenteen osuus kaupungin katuverkolla oli noin 8 %. Vähennemistä vuoteen 2014 tapahtui 2 %. Vuosia kaupungin raskaan liikenteen osuuteen vaikuttanut Kehäradan rakentaminen saatiin päätökseen, joten raskaan liikenteen painotukset alkavat siirtyä logistiikka- ja teollisuusalueille. Kivistössä, Keimolassa sekä Tikkurilassa asuntorakentaminen on vielä jatkunut kiivaana, joten sillä on osuutensa alueiden liikennemääristä. Ilolan ja Ruskeasannan alueilla raskaan liikenteen osuus on mittauspisteissä vähentynyt 3 – 7 % Kehäradan valmistumisen myötä.

Kuva 2. Liikennemäärätietoja saadaan myös osasta liikennevaloliittymiä. Kuva Vantaan aineistopankki /Pertti Raami.

2. Polkupyöräliikenne

2.1 Polkupyöräliikenteen seuranta

Polkupyöräliikenteen konelaskennoissa käytetään DSL-10 -liikennelaskentalaitetta. Kiinteitä konelaskentapisteitä on 14. Polkupyörrien konelaskennat suoritetaan touko–syyskuussa. Kahdessa konelaskentapisteessä on myös talvilaskentoja. Lisäksi tehdään käsilaskentoja mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan.

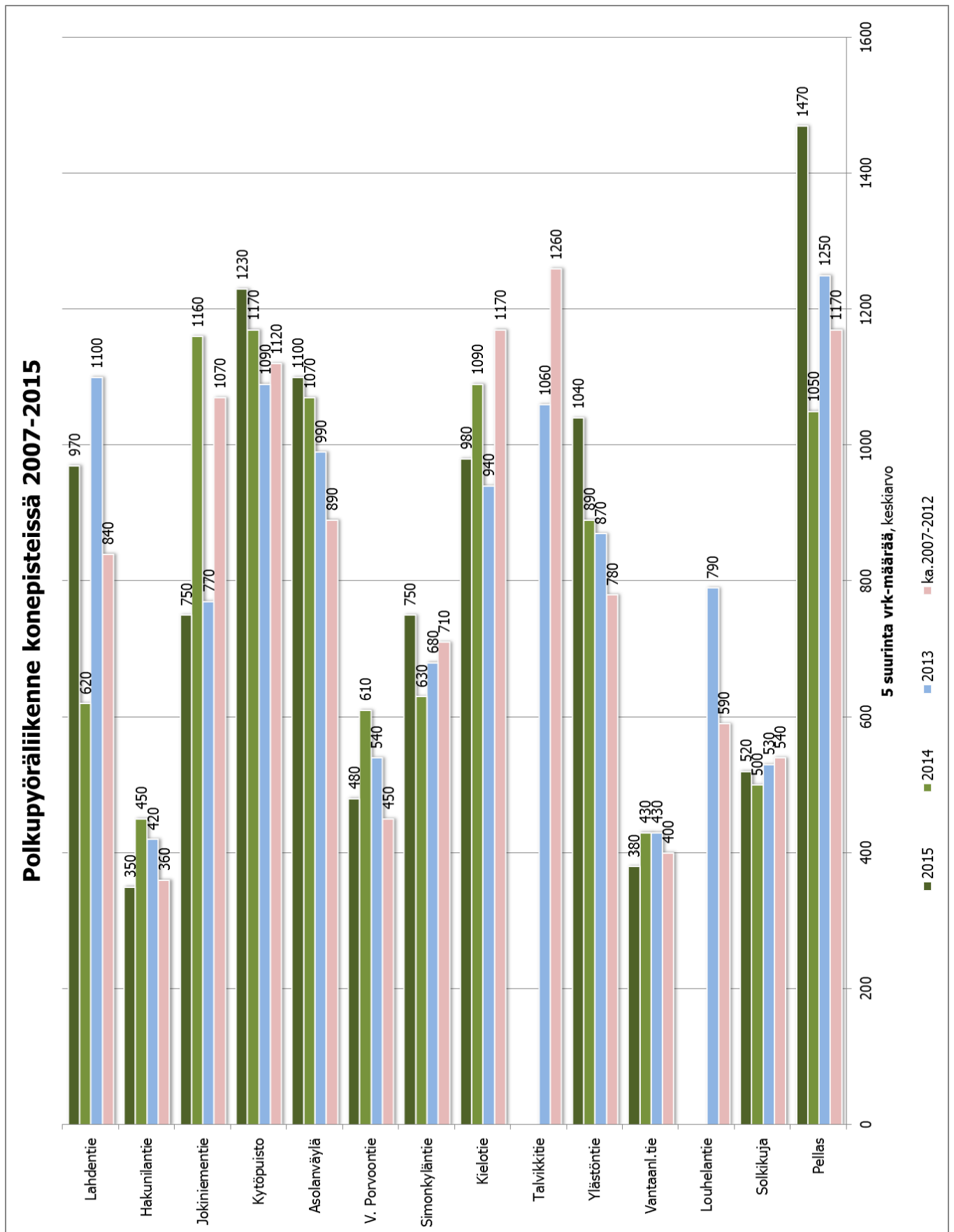
2.2 Polkupyöräliikenteen kehitys

Tuloksia saatiin 12:sta polkupyöräliikenteen konepisteestä. Louhelantieltä (piste 1701) ja Talvikkitieltä (6101) ei saatu hyväksyttäviä tuloksia. Kesäajan laskennoissa (15.5.–15.9.) kahdestatoista vertailupisteestä seitsemässä oli lisäystä vuonna 2015 verrattuna edellisen vuoden viiden maksimivuorokauden keskiarvoon, ja kokonaismuutos oli +4 %. Seuraavan sivun kuvassa (kuva 4.) on esitetty konepisteiden laskentatulokset diagrammimuodossa.

Helsingin seudun liikkumistutkimuksessa 2012 (HEHA 2012, HSL) pyöräilyn kulkutapa Vantaalla oli kasvanut 9 %:iin (LITU 2008:ssa pyöräilyn osuus oli 8 %). Vantaan sisäisillä matkoilla pyöräilyn osuus on lähes 13 %. Vantaan kaupunki on sitoutunut nostamaan pyöräilyn kulkutapaosuuden 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä.

Kuva 3. Pyöräilyn sujuvuutta edistetään monin keinoin, esimerkiksi kaupungin uusien suunnitteluohjeiden mukaan pyörätien jatkeella ei enää käytetä reunakiveä. Kuva Vantaan kaupunki/ Timo Väistö

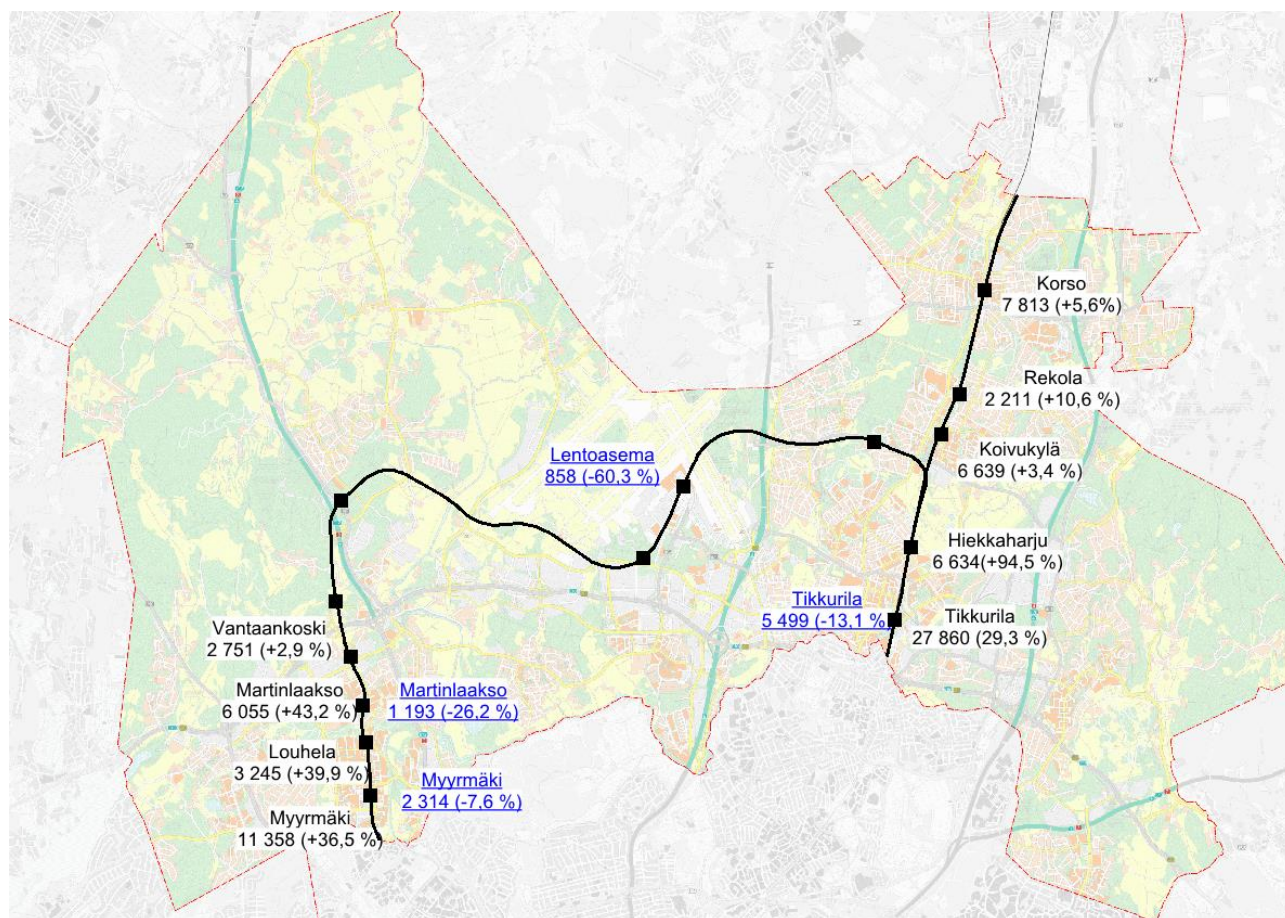
Kuva 4. Polkupyöräliikenne konepisteissä 2007–2015. Louhelantien ja Talvikkitien laskentapisteistä ei saatu tuloksia vuonna 2015.

3. Joukkoliikenne

3.1 Joukkoliikenteen seuranta

Bussiterminaalien matkustajamääriä seurataan HSL:n matkakorttiaineistosta saatavien bussien nousijamäärien pohjalta. Nousijamäärät ovat arkivuorokauden keskiarvoja, jotka perustuvat marraskuun ajan tehtyyn laskentaan vuonna 2015. Vantaan bussiterminaaleissa bussiin nousseiden määrät on esitetty kuvassa 5 sinisellä tekstillä ja alleviivattuna.

Rautatieasemien luvut on merkitty mustalla tekstillä, ja bussiterminaalien matkustajamääristä poiketen asemien luvut sisältävät kullakin asemalla sekä junaan nousseet että junasta poistuneet lähiliikenteen matkustajat. Luvut ovat keskimääräisiä arkivuorokauden matkustajamääriä ja laskenta on tehty marraskuussa. Suluissa on muutos vuoden 2015 lokakuun ja vuoden 2014 lokakuun välillä.

Kuva 5. Vantaan juna-asemien lähiliikenteen matkustajamäärät (arkivuorokaudessa) mustalla ja bussiterminaalien nousijamäärät (arkivuorokaudessa) sinisellä tekstillä alleviivattuina. Suluissa muutos vuodesta 2014.

3.2 Joukkoliikenteen kehitys

Vantaan joukkoliikenne koki merkittäviä muutoksia vuonna 2015, kun pääradan ja Vantaankosken radan yhdistävä Kehärata aloitti liikennöinnin tarjoten radan käyttäjille suoran yhteyden Tikkurilan ja Myyrmäen välille. Samalla aukesi raideyhteys Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Uuden poikittaisen radan varteen saatiin viisi uutta asemaa: Leinelä, Lentoasema, Aviapolis, Kivistö ja Vehkala. Lähijunaliikenteen matkustajamäärät kasvoivat kaikilla vanhoilla Vantaan asemilla vuoteen 2014 verrattuna. Kehäradan vaikutus näkyi erityisesti Hiekkaharjun aseman matkustajamäärässä, joka kasvoi peräti 95 %. Myös Martinlaakson, Louhelan ja Myyrmäen asemilla matkustajamäärät kasvoivat merkittävästi, 37–43 % asemasta riippuen, ja Tikkurilassa kasvu oli 29 %. Koivukylän, Rekolan ja Korson asemilla matkustajamäärät kasvoivat 3–11 prosenttia. Yhteensä vuonna 2015 Vantaan asemilla tehtiin lähes 30 % enemmän nousuja kuin vuonna 2014.

Tikkurila on Vantaan ainoa junien kaukoliikenneasema. Uusi matkakeskus, Dixi, avattiin vuoden 2015 alussa. Samalla myös Tikkurilan bussiterminaalin paikka siirrettiin pohjoisemmaksi Dixin asemarakennuksen yhteyteen. Dixin toinen vaihe valmistuu 2017 ja sen myötä asemalla olevien palveluiden ja liikkeiden määrä kaksinkertaistuu noin kuuteenkymmeneen.

Kehäradan rakentamisella oli suuri vaikutus Vantaan joukkoliikenteeseen. Sen avaamisen yhteydessä myös Vantaan bussilinjasto uudistui, kun HSL:n liikenteessä siirryttiin syysaikatauluihin elokuun 10. päivä. Uudistunut bussilinjasto muodostaa liityntälinjaston runkoyhteytenä toimivan Kehäradan asemille. Samalla myös runkolinja 560 aloitti liikennöinnin. Vantaan puolella runkolinjan 560 reitti kulkee Raappavuorentien ja Rajatorpantien liittymästä Myyrmäen keskustan läpi Silvolaan sekä Tammistossa Valimotien ja Tapaninkyläntien liittymässä.

Myyrmäen bussiterminaali uusittiin vuosina 2014–2015 ja se valmistui vuoden 2015 keväällä. Kivistön ja Aviapoliksen asemien yhteyteen avattiin väliaikaiset bussiterminaalit, jotka saavat lopullisen muotonsa asemien ympärille suunnitellun maankäytön valmistuessa. Bussiterminaaleissa matkustajamäärät laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkiaan Vantaan bussipysäkeiltä tehtiin nousuja arkivuorokaudessa keskimäärin 62 552 vuonna 2015, mikä on 12 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Kuva 6. Runkolinjan 560 pysäkki Myyrmäen Jönsaksentiellä. Kuva HSL/ Lauri Eriksson.

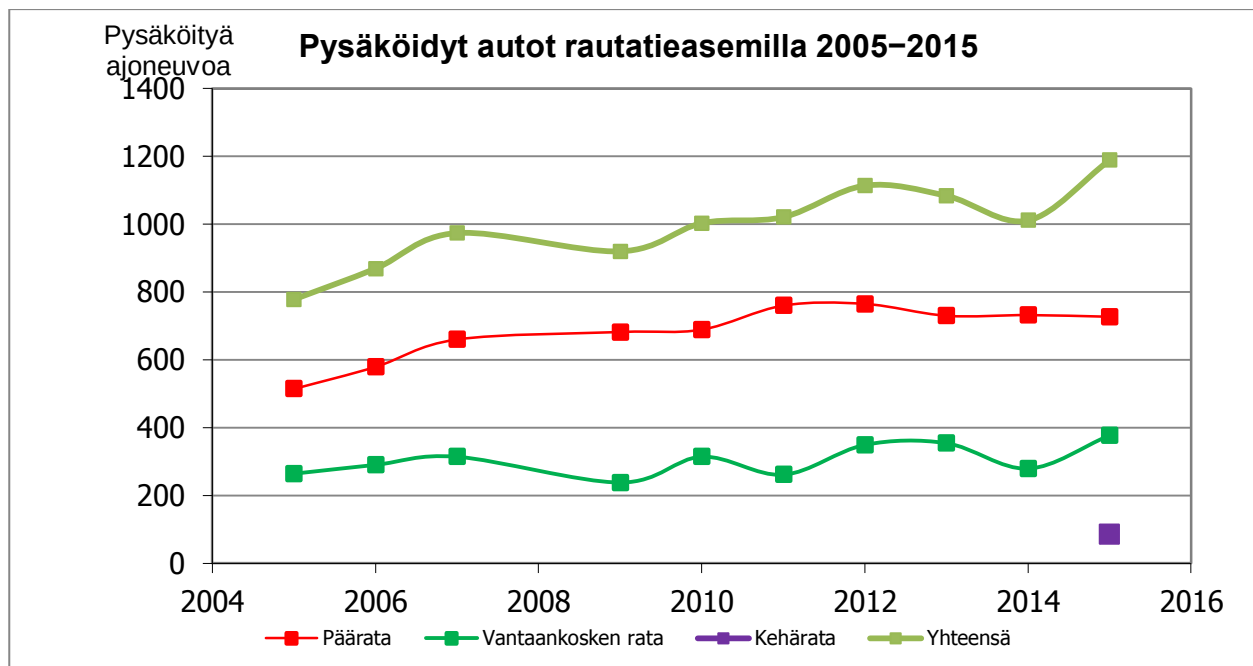
4. Liityntäliikenne

4.1 Autojen liityntäpysäköinti

Liityntäliikenteen pysäköintilaskennat tehdään vuosittain syyskuussa. Ne sisältävät pääradan ja Vantaankosken radan moottoriajoneuvojen ja polkupyörien liityntäpysäköintipaikat. Heinäkuussa avatulta Kehäradalta laskennassa olivat mukana vain Leinelän ja Kivistön asemat.

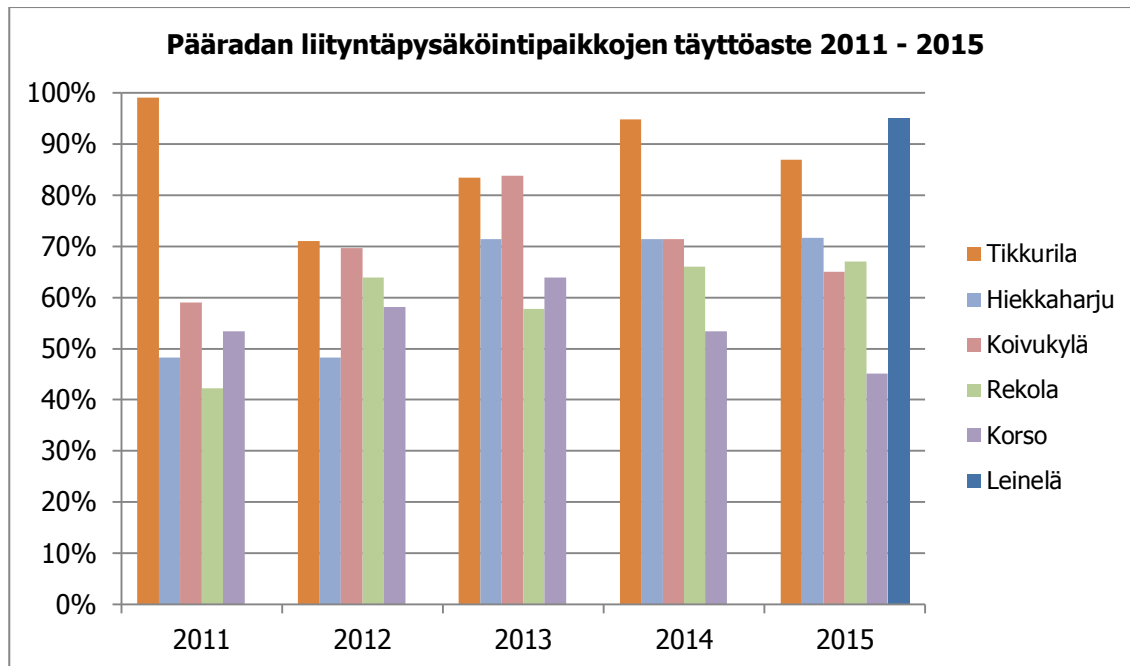
Alla olevasta diagrammista (kuva 7) käy ilmi liityntäpysäköinnin kehitys kuluneelta kymmeneltä vuodelta (2005–2015, vuonna 2008 laskentoja ei tehty).

Uusia autojen liityntäpysäköintipaikkoja rakennettiin lähes 450. Liityntäpysäköijien määrä kasvoi sadalla autolla, joten liityntäalueiden täyttöaste jäi 60 %:iin.

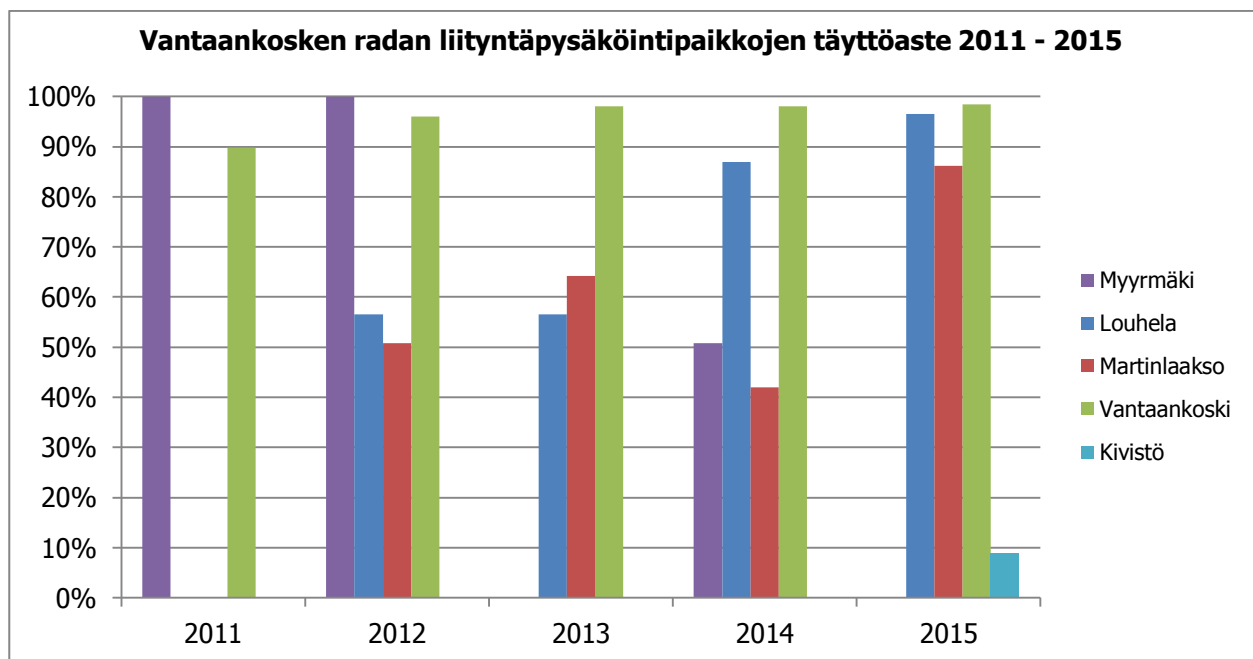

Kuva 7. Pysäköidyt autot liityntäpysäköintiasemilla 2005–2015. Vuonna 2008 laskentoja ei tehty.

Kuvissa 8 ja 9 on esitetty pääradan ja Vantaankosken radan liityntäpysäköintipaikkojen täyttöasteet pylväsdiagrammeina. Lisäksi Kehäradan asemista Leinelä on kuvassa 9 ja Kivistö kuvassa 10.

Kuva 8. Pääradan liityntäpysäköintipaikkojen täyttöaste 2011–2015 ja Leinelän 2015.

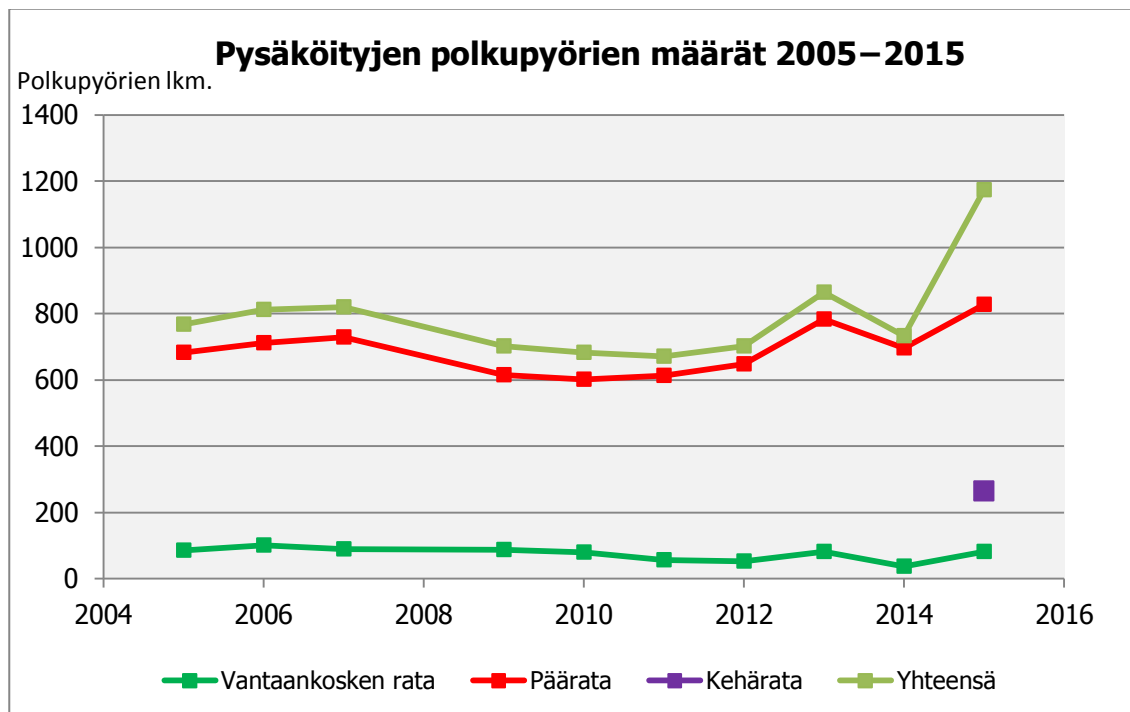
Kuva 9. Vantaankosken radan liityntäpysäköintipaikkojen täyttöaste 2011–2015 ja Kivistön 2015. Martinlaakson liityntäpysäköinti oli remontissa vuosina 2010–2011, Louhelan 2011 ja Myyrmäen 2014–2015.

4.2 Polkupyöräiden liityntäpysäköinti

Vuonna 2015 polkupyöräiden liityntäpysäköintipaikkojen määrä lisääntyi 375 paikalla. Liityntäpysäköityjen pyöräiden määrä puolestaan kasvoi lähes 450:llä, ja pysäköityjä pyöriä oli melkein 1 200. Edellinen huippulukema oli vuonna 2013, jolloin liityntäasemilla oli pysäköitynä 865 polkupyörää.

Polkupyöräiden liityntäpysäköintilaskennat tehdään vuosittain syyskuussa. Lisäksi seurataan Tikkurilan aseman polkupyöräpysäköintiä useimpina viikkoina vuodessa. Tikkurilassa laskettiin huippupäivänä yli 500 pysäköityä polkupyörää, vuoden 2014 huippulukema oli 457.

Tikkurilan liityntäpyöräpysäköintiä on parannettu uuden matkakeskuksen läheisyydessä, samalla kun Dixin 2. vaiheen rakentamisen myötä pyöräpysäköinti on jouduttu poistamaan vanhan linja-autoterminalin pohjoispuolelta. Männistönpolun varressa aivan matkakeskuksen vierellä on 262 runkolukittavan paikan alue. Lisäksi aseman pohjoiseen alikulkuun saatiin asennettua pyörätelineet. Vanhan, eteläisen alikulkutunnelin yhteyteen saadaan lämmin pyöräpysäköintitila vuonna 2017 Dixin 2. osan valmistuessa.

Kuva 10. Pysäköityjen polkupyöräiden määrät asemilla 2005–2015. Vuonna 2008 ei laskentoja tehty. Myyrmäen aseman pyörätelineet olivat poissa käytöstä remontin vuoksi 2014.

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Liikennesuunnittelu

Teksti ja taulukot: Suvi Rytönen-Halonen, Timo Väistö ja Joonas Stenroth
Raportin koonti: Suvi Rytönen-Halonen

Kuntek, toukokuu 2016

18 § **Länsimäentie, Länsimäentie - Vartiotie - Maratontie, kiertoliittymä; 91
Länsimäki, katusuunnitelman hyväksyminen**

VD/4544/10.03.01.00/2016

HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 819109/1.

Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 12.5. – 25.5.2016.
Katusuunnitelmaehdotuksesta ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannusarvio on	
katu:	1 130 000 € (sisältää sillat)
vesihuolto:	10 000 €
Yhteensä	1 140 000 € (alv 0 %)

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 18

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi: Länsimäentie, Länsimäentien, Vartiotien ja Maratontien kiertoliittymä

Piirustusnumero: 57010-1

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumero 57010-1
- Katusuunnitelmaselostus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (3)

Kohteiden nimet:	LÄNSIMÄENTIE	Piirustus nro	57010-1
Selostuksen laati:	Raineri Virtanen Projektipäällikkö	pvm:	4.5.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	4.5.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Länsimäentie niminen katu sijaitsee Länsimäen (91) kaupunginosassa. Katusuunnitelma koskee Länsimäentie yhteensä noin 300 m pituista osuutta Maratontien / Vartiotien liittymän molemmin puolin ja se on esitetty piirustuksessa nro 57010-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan *Länsimäki 91* mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Länsimäentie on nykyinen katu, jonka uusi rakennettava / parannettava katuosuus sijoittuu Maratontien ja Vartiotien liittymän yhteyteen rakennettavan kiertoliittymän pohjois- ja eteläpuolelle. Liittymän lounaisneljännekseen on valmistumassa uusi kerrostalokortteli, mutta muutoin liittymäalueen ympäristön maankäyttö ei muutu nykytilanteesta. Katu sijoittuu nykyiselle katualueelle, mutta muutostöiden yhteydessä kiertoliittymäratkaisu leventää käytettävää katutilaa maastokäytävän molemmille puolin.

Länsimäentien rakentaminen on mahdollista asemakaavan mukaisella katualueella.

Katu palvelee pääasiallisesti pohjois - eteläsuuntaista läpikulkuliikennettä. Lisäksi Länsimäentie – Maratontie on tuleva joukkoliikenteen linja-autojen runkolinja. Katuyhteyttä käyttävät myös alueen asukkaat, sekä mm. läheisen koulun ja vapaa-ajan palvelujen kevyt- ja ajoneuvoliikenne.

Liikenteellinen ratkaisu

Länsimäentie on pääkatuväylä, johon liittyvät nykyiset kadut Maratontie (pääkatu) ja Vartiotie (kokoojakatu). Toteutuksen yhteydessä nykyinen nelihaaraliittymä parannetaan liikenteen sujuvoittamiseksi kiertoliittymäksi. Liittymä on myöhemmin nykyisessä katutilassa mahdollista muuttaa Länsimäentien suunnassa kaksikaistaiseksi.

Länsimäentien suuntainen kevytväylä parannetaan rakentamalla uusi alikulkukäytävä kiertoliittymän länsipuolelle. Lisäksi nykyisen liittymän pohjoispuolella on olemassa oleva Länsimäentien alittava alikulkukäytävä kevyelle liikenteelle. Eritasojärjestelyt parantavat kevyen liikenteen turvallisuutta oleellisesti.

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (3)

Katualueen leveys on asemakaavan mukainen katutila, joka on liittymäalueen pohjois- ja eteläpuolella noin 16 metrin levyinen, mutta levenee liittymäalueen kohdalla liittyen Maratontien ja Vartiotien katualueeseen. Liittymän kiertosaarekkeen halkaisija $R=20$ m ja kiertotilan leveys on 7,0 m. Länsimäentie on erikoiskuljetusreitti (4 x 6 x 30 m, leveys x korkeus x pituus), joten yliajettava osuus kiertosaarekkeessa tehdään leveämpänä. Kiertoliittymän tulosuunnan leveydet kiertoliittymäratkaisun mukaisesti 5...7 metriä.

Ajoradan länsipuolelle rakennetaan noin 200 metrin osuudella erillinen 4,0 metrin levyinen jk/pp-tie, joka risteää Vartiotie – Maratontie suuntaisen jk/pp tien kanssa alikulkukäytävän pohjoispuolella. Risteämäkohtaan rakennetaan kevyen liikenteen kiertoliittymä turvallisuuden parantamiseksi. Maratontien kohdalle rakennetaan uusi alikulkukäytävä, jonka alikulkukorkeus on 2,8 metriä. Nykyisen Länsimäentien alittavan jk/pp-tien pituuskaltevuutta loivennetaan sillan kohdalla.

Suunnitelma on Kuntatekniikan keskukselta saadun yleissuunnitelman periaatteiden pohjalta tarkennettu ratkaisu.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata, yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie sekä linja-autopysäkit päällystetään asfaltilla. Kiertoliittymän yliajettavat kiveykset päällystetään nupukiveyksellä. Reunatuot ovat harmaata graniittia. Keskisaarekkeet ja pysäkkien odotustilat kivetään harmaalla betonikivellä. Viherkaistalle istutetaan runkopuita, joiden ympäristä kivetään. Lisäksi kiertosaarekkeeseen asennetaan kiviladontoja, kunttaa ja matalia maanpeitekasveja.

Nykyiset portaat Länsimäentien alikulkukäytävän länsipuolelta poistetaan käytöstä eritasojärjestelyjen yhteydessä ja puretaan.

Valaistus

Länsimäentien kiertoliittymäalueen pohjois- ja eteläpuolella valaistus uusitaan 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan keskisaarekkeelle ja ajosuunnassa kadun oikeaan reunaan. Jk/pp-tien uudelle osuudelle 5 metrin korkuiset pylväät asennetaan länsireunaan.

Tasaus ja kuivatus

Länsimäentien tasaus noudattaa pääpiirteissään nykyisen tienpinnan tasoa. Kiertoliittymän tasausratkaisun ja levitysten edellyttämien tasausmuutosten vuoksi tiepintaa liittymän kohdalla korotetaan. Länsimäentietie liittyy parannettavan osuuden molemmista päistä nykyiseen tasaukseen.

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

3 (3)

Länsimäentie ja siihen liittyvät jk/pp-tiet kuivatetaan parannettavan liittymäalueen kohdalla pääosin hulevesiviemäreillä, joiden avulla kuivatusvedet johdetaan Vartiotien ja sen kevytväylän yhteyteen rakennettavaan suodatusrakenteeseen. Suodatuksen jälkeen kuivatusvedet johdetaan edelleen Vartiotien suunnassa etelän suuntaan johtavaan hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

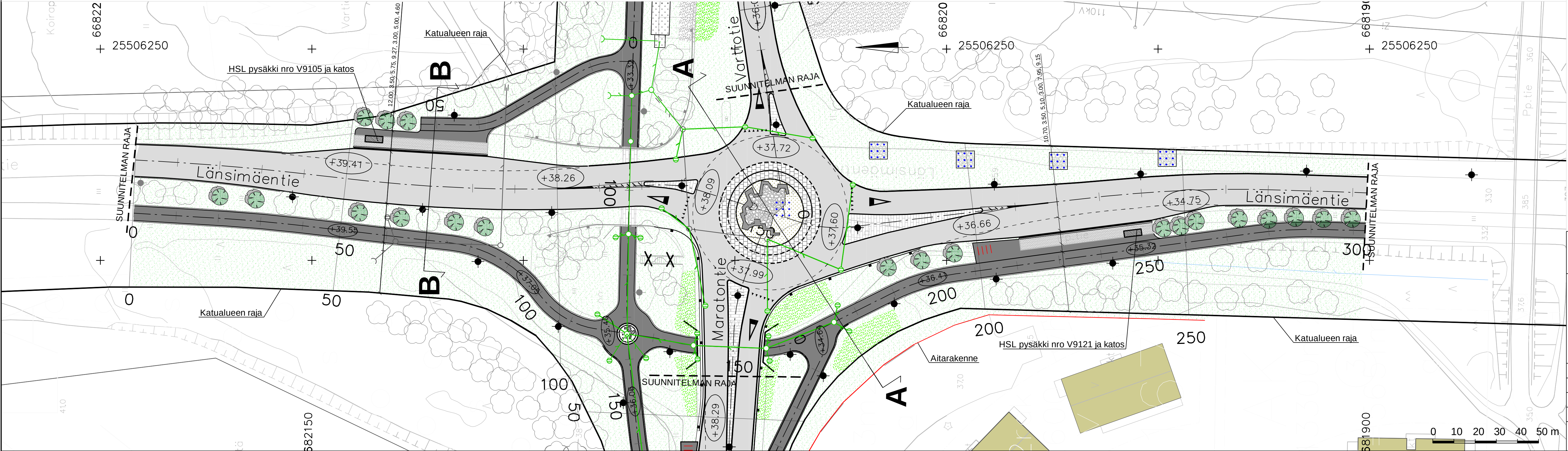
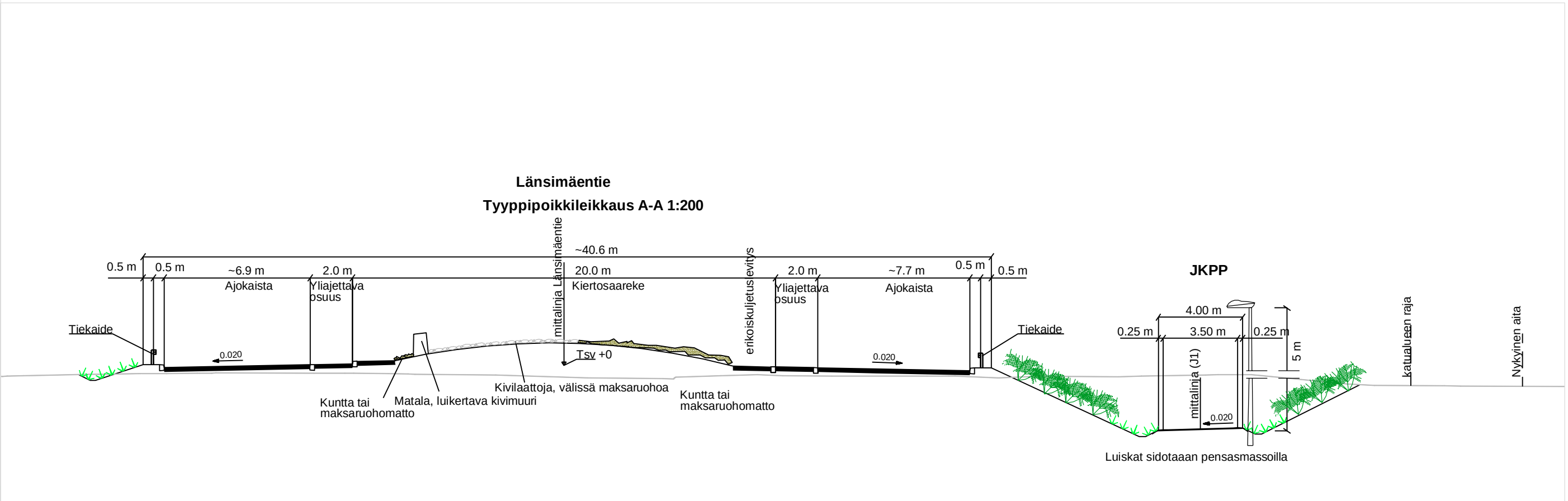
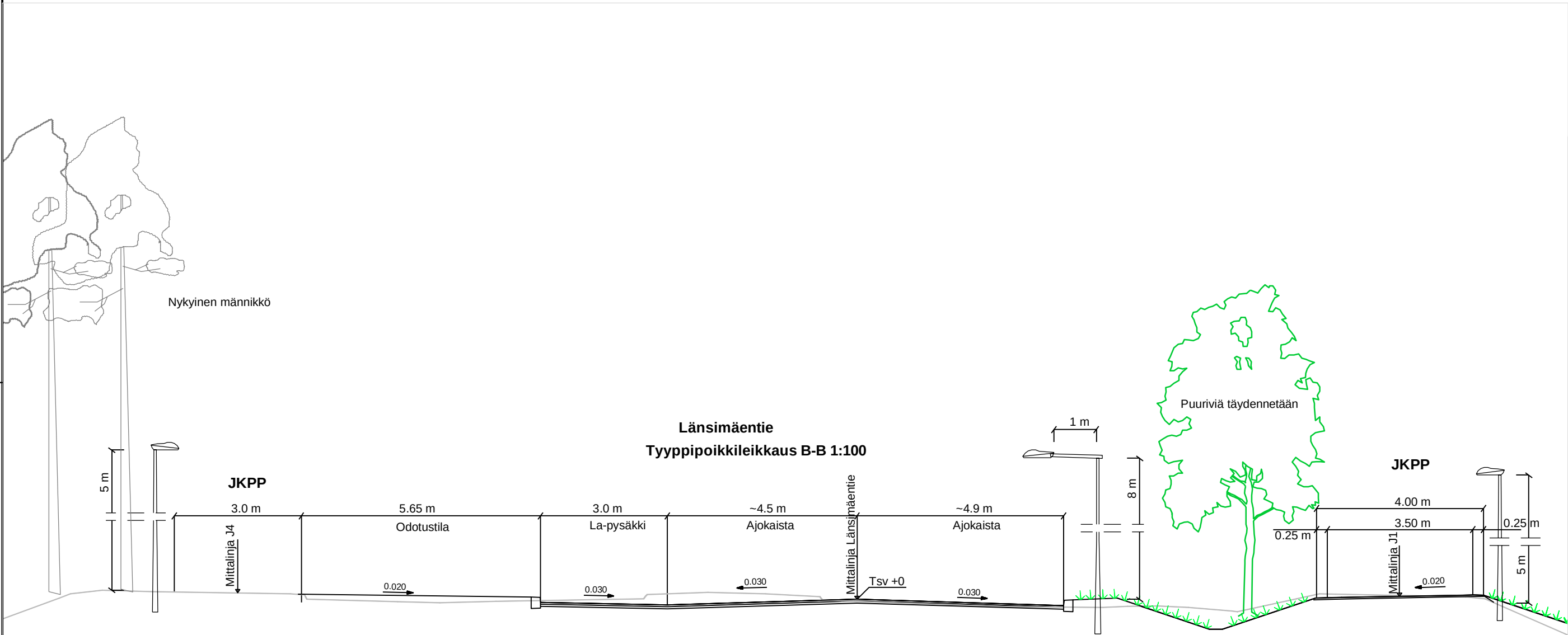
Suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Kustannusarvio

Alustavat rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 1 140 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on noin 700 000 euroa ja siltojen osuus on noin 430 000 euroa. Vesihuollon osuus on noin 10 000 euroa.

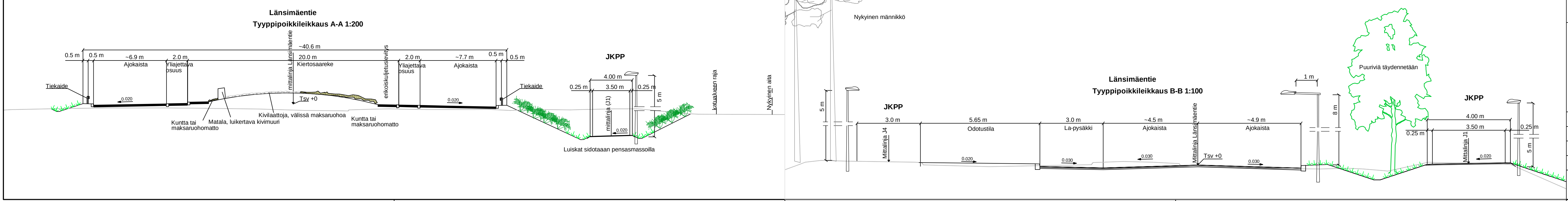
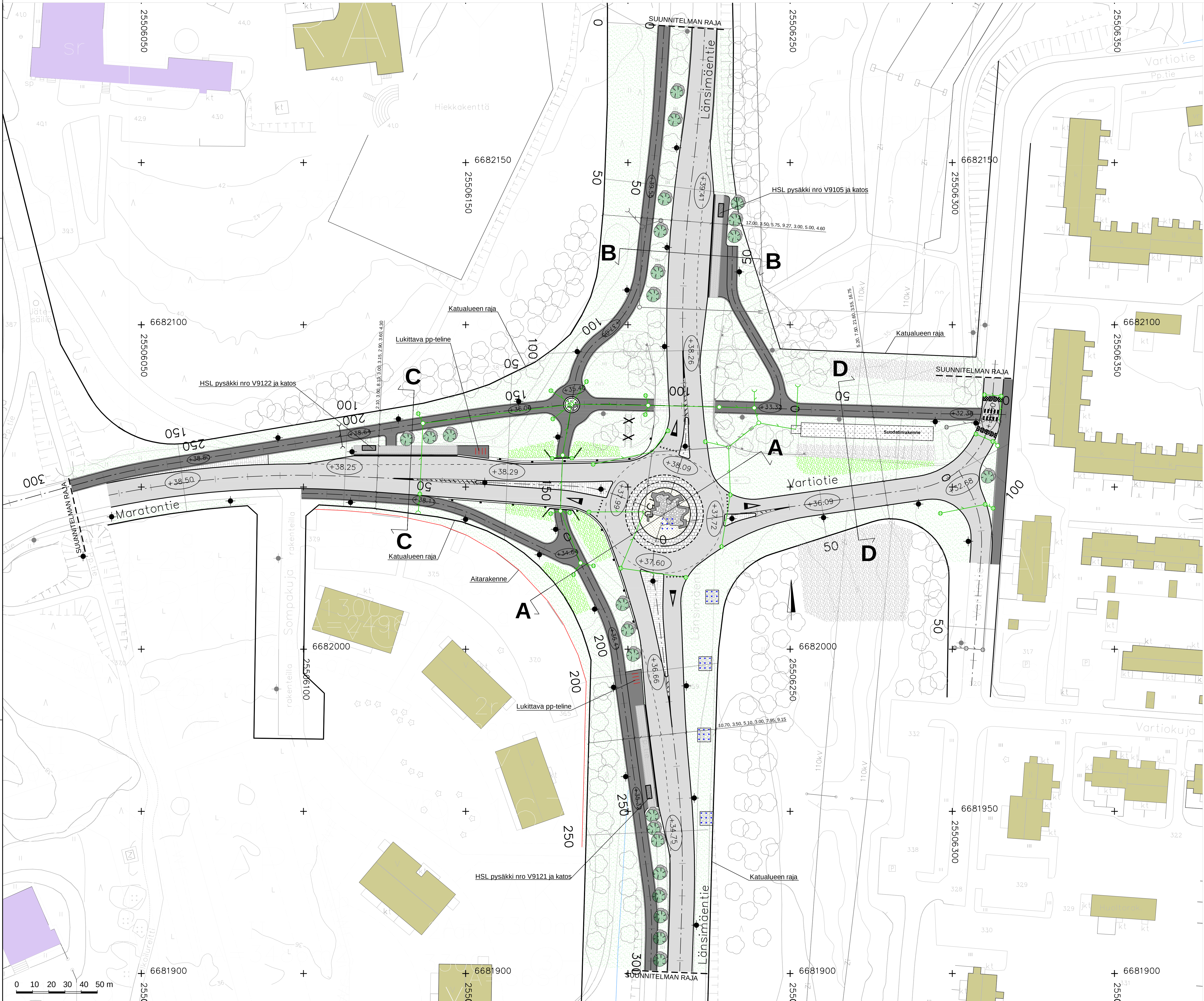
Muuta

Länsimäentie – Maratontie - Vartiotie kiertoliittymän rakentaminen on vuoden 2016-17 rakentamisohjelmassa.

- MERKINTÖJEN SELITYKSET:**
- Yliajettava osuus(nupukivi 140x140x220 mm, musta, lohkottu ympyräladonta)
 - Odotustila(kartanokivi 278x138x80)
 - Betonikiveys 278x138x80 mm, harmaa
 - Kevyen liikenteen väylä, asfaltti
 - Ajorata, asfaltti
 - Nurmi
 - Kunta tai maksaruohomatto
 - Kivilaatat tai suuri kiviheitoke, väleissä maksaruohoa
 - Nykyinen puusto
 - Istutettava runkopuu
 - Nykyinen, tarvittaessa täydennettävä pensasmassa
 - Istutettava pensasmassa
 - Siniset, pyöreät puutolpat. Korkeus kiertosaarekkeessa ja Länsimäentien varressa noin 1.5 m. Pienessä ympyrässä noin 80 cm.
 - Reunakiveton reunalinja (päälystyeen reuna)
 - Suunniteltu reunatuki V22 harmaa luonnonkivi h=12cm, pysäkkien odotustilat 16cm
 - Suunniteltu madallettu 4cm reunatuki V22 harmaa luonnonkivi
 - Suunniteltu jkpp
 - Varoitusalue valkoinen betonikivi(kartanokivi 278x138x80)
 - Suunniteltu pysäkkikatos
 - Suunniteltu pyöritelä
 - Suunniteltu ajojohde
 - Nykyinen ajojohde
 - Likimääräinen korkeus
 - Uusi hulevesiviemäri / kaivo
 - Nykyinen valaisin
 - Uusi valaisin
 - Uusi Maratontien alikulkukäytävä
 - Matala, mutkitteleva kivimuuri

 VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIIKAN KESKUS		Hyv.	
		Tark.	
		Suunn.	
91	LÄNSIMÄKI LÄNSIMÄENTIE LÄNSIMÄENTIE – MARATONTIE – VARTIOTIE KIERTOLIITTYMÄ KATUSUUNNITELMA	Mittakaava 1: 500	Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000
		Liitt. piir.nro	xxxx.dgn
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Hyv.	Hyv.
		Piir.nro	57010-1
GEOTEK- NIIKKA	Tark.	 04.05.2016	Tark. R. Virtanen Suunn. J. Koskela 04.05.2016

	VANTAAN KAUPUNKI KUNTAOTEKNIIKAN KESKUS			Hyv.
				Tark.
			Suunn.	
91	LÄNSIMÄKI		Mittakaava	Koord.järj.
95	RAJAKYLÄ		1: 500	ETRS - GK25 Kortausjärj.
	LÄNSIMÄENTIE – MARATONTIE – VARTIOTIE KIERTOLIITYMÄ			N2000
	KATUSUUNNITELMA KOOSTEPIIRUSTUS		Liitt. piir.rro	
			xxxx.dgn	
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Hyv.		
			Piir.rrr	
			XXXXXX	
GEOTEK- NIikka	Tark.		04.05.2016 04.05.2016	Tark. R. Virtanen Suunn. J. Koskela

19 § **Joukontie; 73 Rekola, Katusuunnitelman hyväksyminen**

VD/4539/10.03.01.00/2016

HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 617333/15.

Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 12.5. – 25.5.2016.
Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kustannusarvio on	
katu:	1 050 000 €
vesihuolto:	1 230 000 €
Yhteensä	2 280 000 € (alv 0 %)

Niklas Fred toteaa muistutuksessaan, että suunnitteilla oleva Joukontien rakentaminen uhkaa talon rakenteita. Fred on huolissaan rakentamisen mahdollisesti aiheuttamasta pohjavedenpinnan laskusta ja talon painumisesta.

Vastine

Pohjaveden pinnan haitallinen lasku estetään mm rakentamalla rakennettaviin vesihuoltokaivantoihin savisulut, jotka estävät veden haitallisen virtaamisen kaivannon täytöissä. Rakennussuunnitteluvaiheessa laaditaan pohjavedenpinnan hallintasuunnitelma.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 19

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi:	Joukontie
Piirustusnumerot:	57084-1, 57084-2

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumerot 57084-1, 57084-2
- Katusuunnitelmaselostus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteiden nimet:	Joukontie	Piirustus nro	57084-1, 57084-2
Selostuksen laati:	Anssi Heikkilä Projektipäällikkö	pvm:	4.5.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	6.5.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Joukontie sijaitsee Rekolan (73) kaupunginosassa. Katusuunnitelma koskee Joukontietä välillä Rekolantie – Merjantie ja sen piirustusnumero on 57084.

Katusuunnitelma on voimassa olevien asemakaavojen (*Rekola 3 A ja 3 B*) mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Joukontie on pientaloalueen tonttikatu.

Kadun rakentaminen parantaa katualueen kuivatusta ja kevyen liikenteen turvallisuutta. Kadun varteen tulevat kavennukset edesauttavat nopeusrajoituksen noudattamista.

Kadun pääasiallisia käyttäjiä ovat alueen asukkaat. Läpikulkuliikennettä on Rekolantieltä Merjantielle, Pirjontielle sekä myöhemmin rakennettavalle Pihkalantielle.

Liikenteellinen ratkaisu

Joukontie liittyy länsiosasta Rekolantiehen T-liittymällä ja itäpäästä Merjantiehen. Kadun leveys on 5,5 metriä ja sen eteläpuolelle rakennetaan 3 m leveä yhdistetty jk+pp -tie. Kadun molemmin puolin sijoitetaan yhteensä 5 kpl 2 m leveitä kivettyjä hidasteita.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata sekä kevyen liikenteen väylä päällystetään asfaltilla. Reunatuot ovat harmaata graniittia. Keskisaarekkeet ja jk+pp -tien erotuskaista sekä kavennushidasteet päällystetään betonikiveyksellä.

Valaistus

Joukontie valaistaan uusilla 8 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla ja kevyenliikenteen väylä tarvittaessa 6 m pylväillä.

Tasaus ja kuivatus

Alueen tasaus noudattaa suurimmalta osin nykyistä maanpintaa.

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Katu kuivatetaan hulevesiviemärillä, josta vedet puretaan itäosasta avo-ojaan ja siitä edelleen Keravanjokeen sekä länsiosasta Rekolantien viemäröintiin.

Esteettömyys

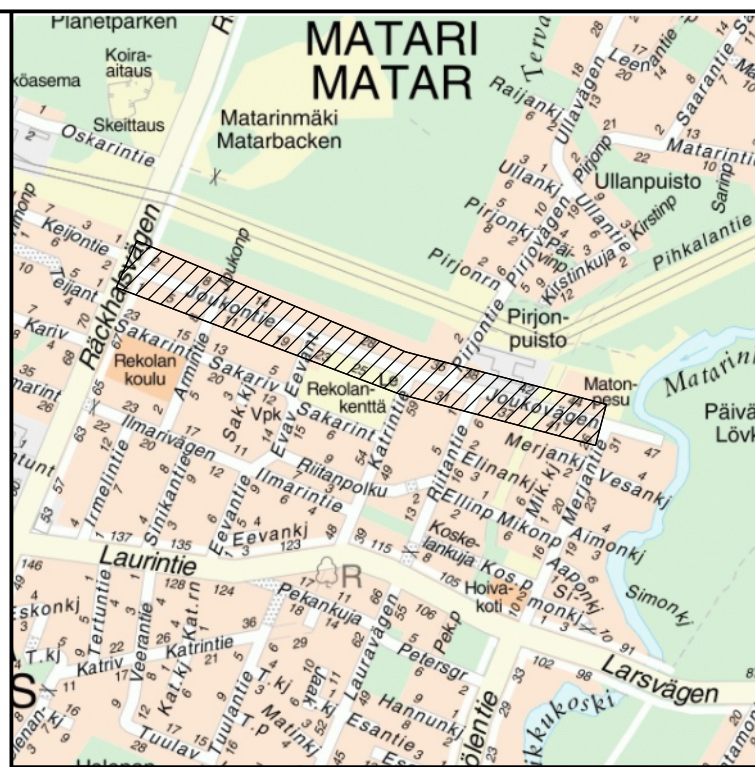
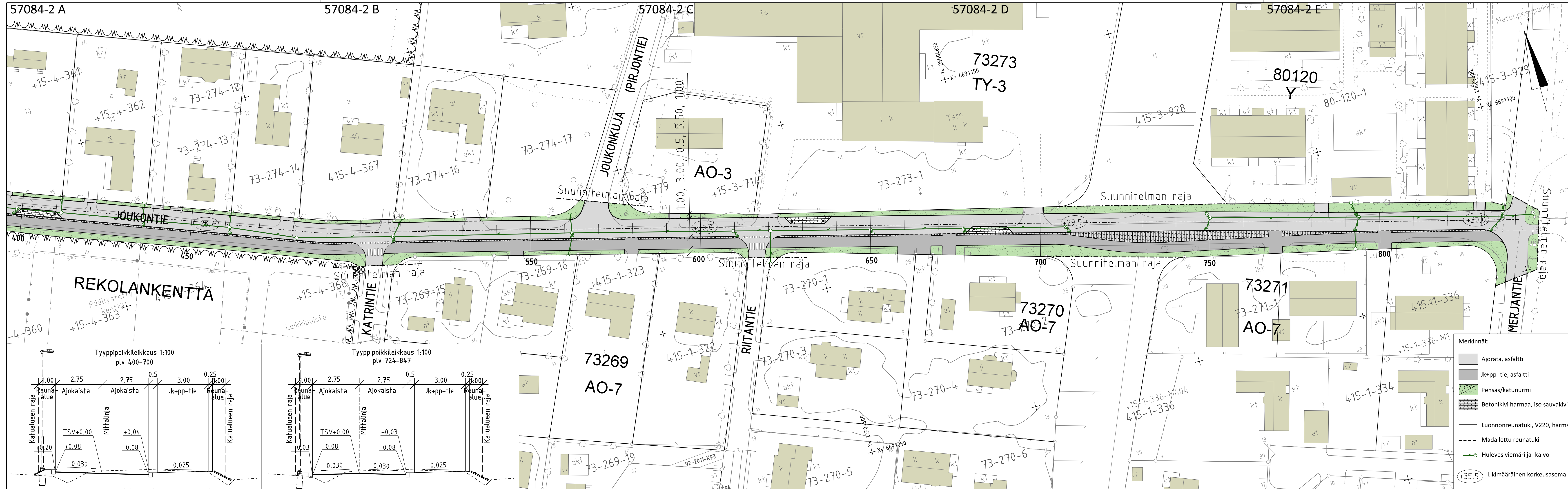
Joukontien suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoiteta-
son.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 2 280 000 € (alv 0 %), josta kadunra-
kentamisen osuus on 1 050 000 € ja vesihuollon osuus 1 230 000 €.

Muuta

Joukontien rakentaminen on vuoden 2017 rakentamishjelmassa.

	VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIIKAN KESKUS		Hyv.	
			Tark.	
			Suunn.	
73	REKOLA	REKOLA 3 A JA 3 B	Mittakaava 1:500	Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000
	JOUKONTIE PLV 400-847		Liitt. piir.nro 57084-1	
	KATUSUUNNITELMA		57084su.dgn	
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Hyv.	Hyv.	
			Piir.nro	
			57084-2	
GEOTEK- NIIKKA	Tark.		4.5.2016	Tark. Ilkka Puustinen
			4.5.2016	Suunn. Anssi Heikkilä

20 § **Horsmakuja;61 Tikkurila, katusuunnitelman hyväksyminen**

VD/6303/10.03.01.00/2015

HW/JJJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 516507/3.

Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 7.4. - 20.4.2016.
Katusuunnitelmaehdotuksesta ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannusarvio on	
katu:	1 120 900 €
vesihuolto:	87 000 €
Yhteensä	1 207 900 € (alv 0 %)

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 20

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

a) hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi: Horsmakuja

Piirustusnumero: 57158-1

b) määrätä maankäyttö ja rakennuslain 202 §:n mukaisesti katusuunnitelman hyväksymispäätös tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

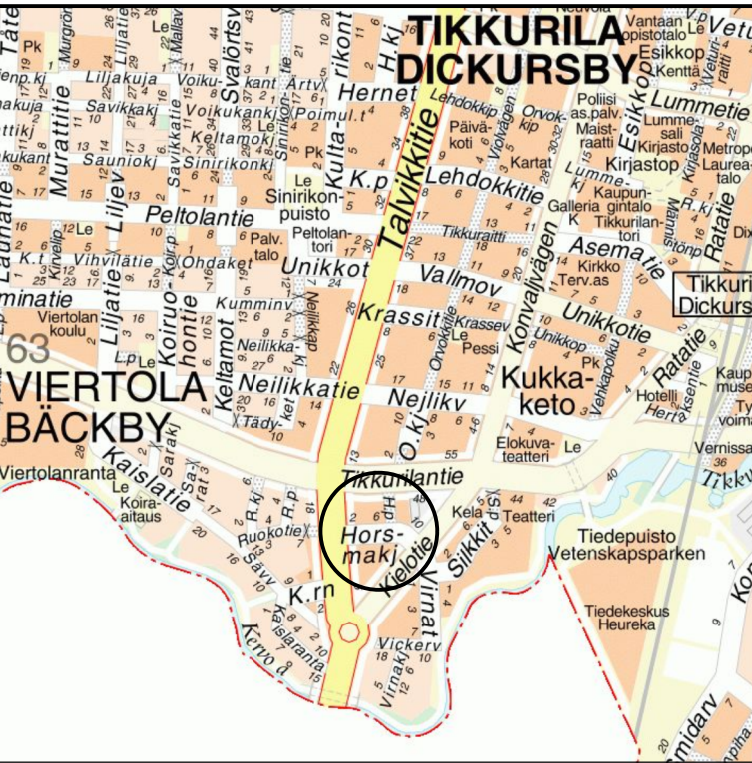
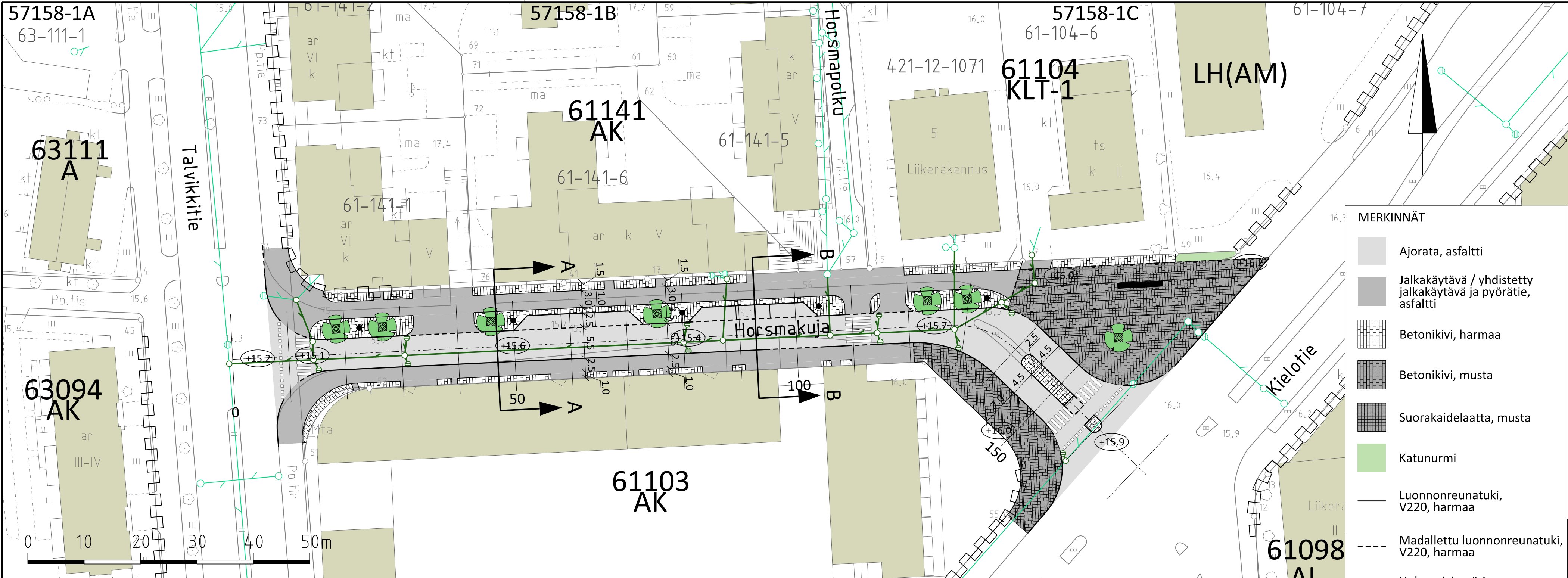
- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumero 57158-1
- Katusuunnitelmaselostus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

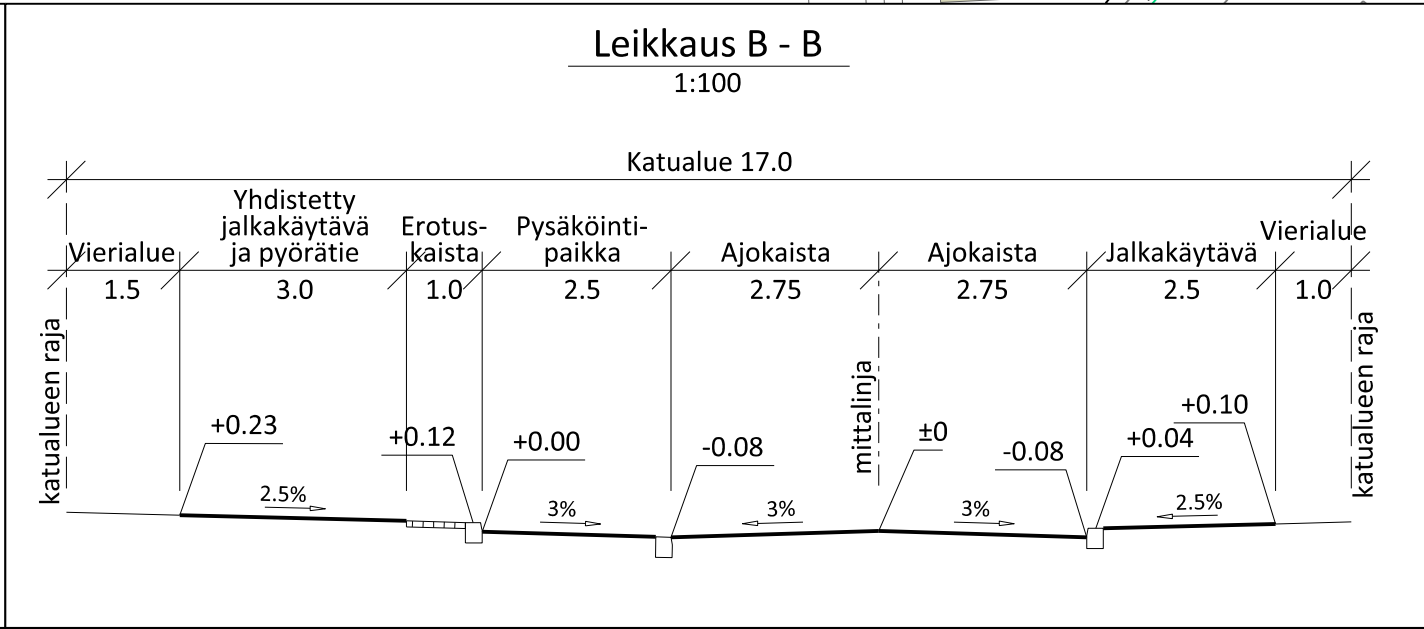
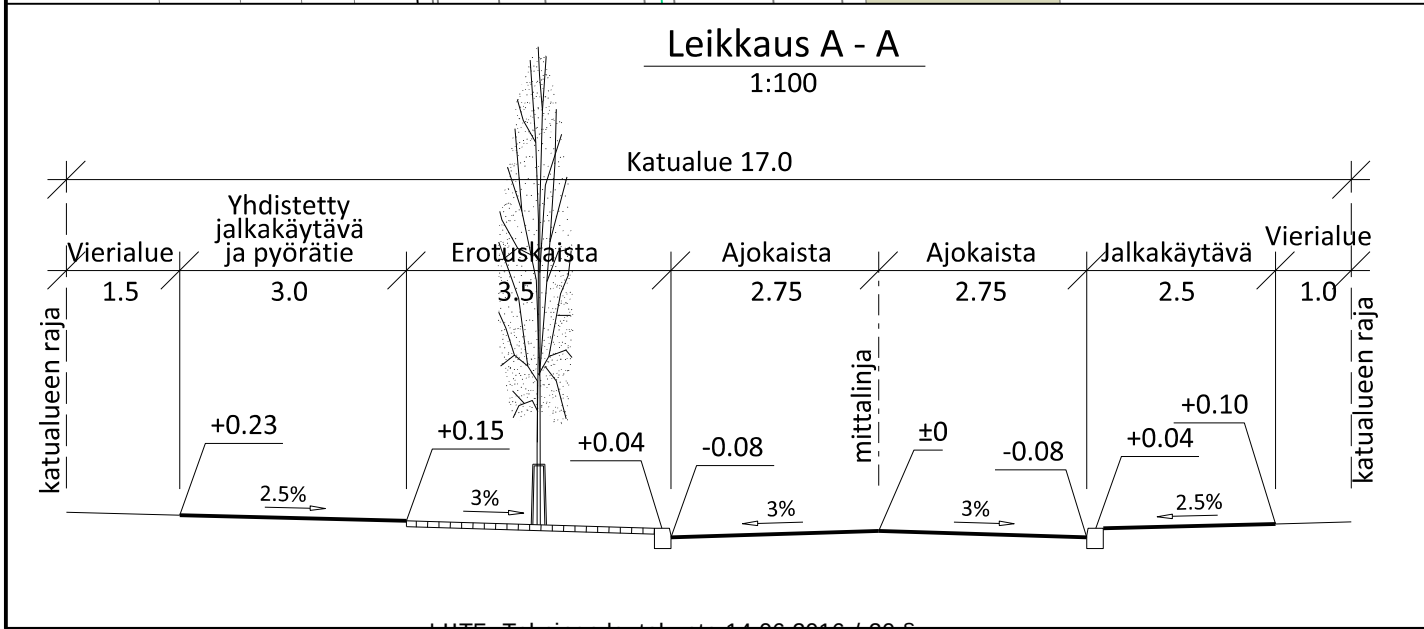
Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

- MERKINNÄT**
- Ajorata, asfaltti
 - Jalkakäytävä / yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie, asfaltti
 - Betonikivi, harmaa
 - Betonikivi, musta
 - Suorakaidelaatta, musta
 - Katunurmi
 - Luonnonreunatuki, V220, harmaa
 - Madallettu luonnonreunatuki, V220, harmaa
 - Hulevesiviemäri ja hulevesikaivo
 - Rakennettu hulevesiviemäri ja hulevesikaivo
 - Kadun likimääräinen korkeusasema
 - Lehtipuu
 - Kivipaasi
 - Uusi valaisin

 VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIIKAN KESKUS		5.4.2016	Hyv. Olli Lappalainen	
		5.4.2016	Tark. Mariika Lehto	
		5.4.2016	Suunn. Samuli Asikainen	
61 TIKKURILA		TIKKURILA 11		Mittakaava 1:500 1:100
HORSMAKUJA				Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000
KATUSUUNNITELMA				Liitt. piir.nro
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Hyv.		Hyv.
				Piir.nro
				57158-1
GEOTEK- NIIKKA		Tark.		
			Tark. Suunn.	

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteiden nimet:	HORSMAKUJA	Piirustus nro	57158-1
Selostuksen laati:	Samuli Asikainen Suunnittelurakennusmestari	pvm:	5.4.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	5.4.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Horsmakuja sijaitsee Tikkurilan (61) kaupunginosassa ja se on esitetty piirustuksessa nro 57158-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan Tikkurila 11 mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Horsmakuja on nykyinen katu. Katu rajautuu länsipäästä Talvikkitiehen ja itäpäästä Kielotiehen. Katu sijoittuu rakennettuun ympäristöön. Kadun eteläpuolelle on rakentamassa uusia asuinkiinteistöjä.

Horsmakujan rakentaminen mahdollistaa asemakaavan mukaisen asuntorakentamisen alueella.

Kadun pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat ja kadun liikekiinteistöjen työntekijät ja asiakkaat.

Liikenteellinen ratkaisu

Horsmakuja on keskusta-alueen tonttikatu.

Horsmakuja liittyy länsipäästään T-liittymällä nykyiseen Talvikkitiehen ja itäpäästään kanavoidulla valo-ohjatulla T-liittymällä nykyiseen Kielotiehen.

Horsmakujan katualueen leveys on 17,0 metriä. Ajoinleveys on 5,5 metriä. Ajoinleveyden pohjoisreunaan rakennetaan 3,5 metriä leveä pysäköinti- ja erotuskaista sekä 3,0 metriä leveä yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie. Ajoinleveyden eteläreunaan rakennetaan 2,5 metriä leveä jalkakäytävä. Suunniteltu ratkaisu on Kuntatekniikan keskuksen liikennesuunnittelun laatiman liikennesuunnitelman periaatteiden mukainen.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata, jalkakäytävä, yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie sekä pysäköintipaikat päällystetään asfaltilla. Pysäköinti- ja erotuskaista kivetään harmaalla betonikiveyksellä. Erotuskaistalle istutetaan lehtipuita. Horsmakujan länsipäässä sijaitsevat aukiot päällystetään mustilla betonikivillä ja suorakaidelaatoilla. Suojasaarekkeet kivetään harmaalla betonikiveyksellä. Reunatuot ovat harmaata graniittia.

Valaistus

Horsmakuja valaistaan uusilla 8 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan pysäköinti- ja erotuskaistalle.

Tasaus ja kuivatus

Horsmakujan tasaus noudattaa pääpiirteissään alueen nykyistä maanpintaa. Horsmakuja liittyy molemmista päistään nykyisten katujen tasaukseen.

Horsmakuja kuivatetaan hulevesiviemärillä, joka liittyy Talvikkitien nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Horsmakuja suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitteen.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 1 207 900 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 1 120 900 euroa ja vesihuollon 87 000 euroa.

Muuta

Horsmakujan rakentaminen on alustavasti vuoden 2016 rakentamisohjelmassa.

21 § **Aviabulevardi, Aviakujan kiertoliittymä; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen**

VD/3145/10.03.01.00/2016
HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 415122.

Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 7.4. – 20.4.2016.

Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kustannusarvio on

katu:	335 000 €
vesihuolto:	35 000 €
Yhteensä	370 000 € (alv 0 %)

Helsingin Polkupyöräilijät ry toteaa muistutuksessaan 20.4.2016, että Aviabulevardi on pyöräilyn laatukäytävä ja että laatukäytävällä tulisi jalankulku ja pyöräliikenne erottaa toisistaan laadukkaasti, vähintään kiviraidalla. Laatukäytävän poikki kulkevien sivukatujen ja tonttiliittymien pyörätien jatkeet tulisi toteuttaa korotettuina, niin ettei pyöräilijälle tule tasoeroa. Aviabulevardin liikenneympyröissä bulevardin suuntaiset kadunylitykset tulisi olla samassa tasossa pyörätien kanssa. Korotettu liittymä tukee myös väistämissääntöjen ymmärtämistä.

Muistutuksen mukaan Aviakujan kohdalla pyöräilyn pääreitti tekee tarpeettoman ison mutkan. Pyörätie tulisi linjata loivemmaksi. Puiden sijoittelussa tulee huomioida, etteivät ne haittaa autoilijoiden ja pyöräilijöiden toistensa havaitsemista tai talvella lumen poistoa näkemäalueelta.

Vastine

Aviabulevardia ei ole suunniteltu pyöräilyn laatukäytäväksi, koska Vantaan kaupungin suunnitelmissa laatukäytävä kulkee pitkin Karhumäentietä. Karhumäentien suunnitelmissa laatukäytäväkriteerejä, mm. leveämpi raitti, on otettu huomioon.

Aviakujan molemmin puolin Aviabulevardin suuntainen raitti laskee 3-4 %:n kaltevuudella kohti bussiterminaalia ja Aviapolisaseman uloskäyntiä. Aviakujan liittymää ei ole suunniteltu korotetuksi eikä pyöräilijöiden ajolinjaa loivemmaksi, koska raittiin liittymän kohdalle tuleva pieni mutka sekä ajo sivukadun ajoradan tason kautta hillitsevät pyöräilijöiden vauhtia ennen saapumista vilkkaalle terminaalialueelle.

Keskiviivan käytöstä päätetään myöhemmin tehtävässä liikenteenohjaussuunnitelmassa.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 21

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

a) todeta ettei muistutus anna aiheutta muuttaa katusuunnitelmaa

b) hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi: Aviabulevardi, Aviakujan kiertoliittymä

Piirustusnumero: 57087-1

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Katusuunnitelmapiirustus, piirustusnumero 57087-1
- Katusuunnitelmaselostus
- Helsingin Polkupyöräilijät ry:n muistutus 20.4.2016

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteen nimi:	Aviabulevardi, Aviakujan kiertoliittymä	Piirustus nro	57087-1
Selostuksen laati:	Arto Kaituri Projektipäällikkö	pvm:	29.3.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	31.3.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Aviabulevardin Aviakujan kiertoliittymä sijaitsee Veromiehen (52) kaupungin-osassa, ja se on esitetty piirustuksessa nro 57087-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 002151 mukainen. Kiertoliittymän luoteiskulman kevyen liikenteen järjestelyt sijoittuvat osin lentokenttäalueen asemakaavamerkinnälle.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Aviabulevardi on alueellinen kokoojakatu. Aviabulevardiin liittyvät alueen tonttikadut, kuten Aviakuja. Asemakaavan liikennesuunnitelman mukaisesti (Trafix 2013) Aviabulevardin Aviakujan kohdalle rakennetaan kiertoliittymä.

Aviabulevardi rakentuu lopputilanteeseen useassa eri vaiheessa. Kiertoliittymän eteläpuolelle sijoittuu joukkoliikenneterminaali. Kiertoliittymän pohjoispuolelta alkaa myöhemmin ns. Shared Space –osuus. Suunnitelmassa on varauduttu kiertoliittymän tulevaan, itäiseen haaraan.

Aviabulevardin kiertoliittymä on pääosin rakennetun kadun kohdalla.

Liikenteellinen ratkaisu

Aviabulevardin uusi kiertoliittymä liittyy liikenteellisesti Aviabulevardin nykyisiin liikennejärjestelyihin. Liittymän kohdalla katualueen leveys on n. 50 metriä.

Ajoradan leveys kiertoliittymässä on 6,50+2,50 metriä. Kiertoliittymää kiertävät 4,00 metriä leveät kevyen liikenteen väylät.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajoradat sekä yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie päällystetään asfaltilla. Reunatuot ovat harmaata graniittia. Keskisaarekkeet kivetään harmaalla noppakiveyksellä. Piennaralueen luiskat päällystetään murskeella.

Erotuskaistalle istutetaan lehtipuita. Kiertoliittymän keskiosa toteutetaan Aviabulevardin kaupunkikuvallista ilmettä jatkavalla graniittilaatoituksella, jonka yhteydessä on puuistutuksia sekä heinäistutuskumpuja. Istutettavat puut tuetaan.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Valaistus

Kiertoliittymän alue valaistaan uusilla 6 ja 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan kiertoliittymän keskelle, keskisaarekkeisiin sekä piennaralueille.

Tasaus ja kuivatus

Aviabulevardin kiertoliittymä on sovitettu kadun nykyiseen tasaukseen siten, että muutokset nykyisiin rakenteisiin ovat mahdollisimman pieniä. Reuna-alueita joudutaan louhimaan olemassa olevaan kalliomaastoon.

Kiertoliittymän alue kuivatetaan hulevesiviemäreillä, jotka liittyvät Aviabulevardin nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

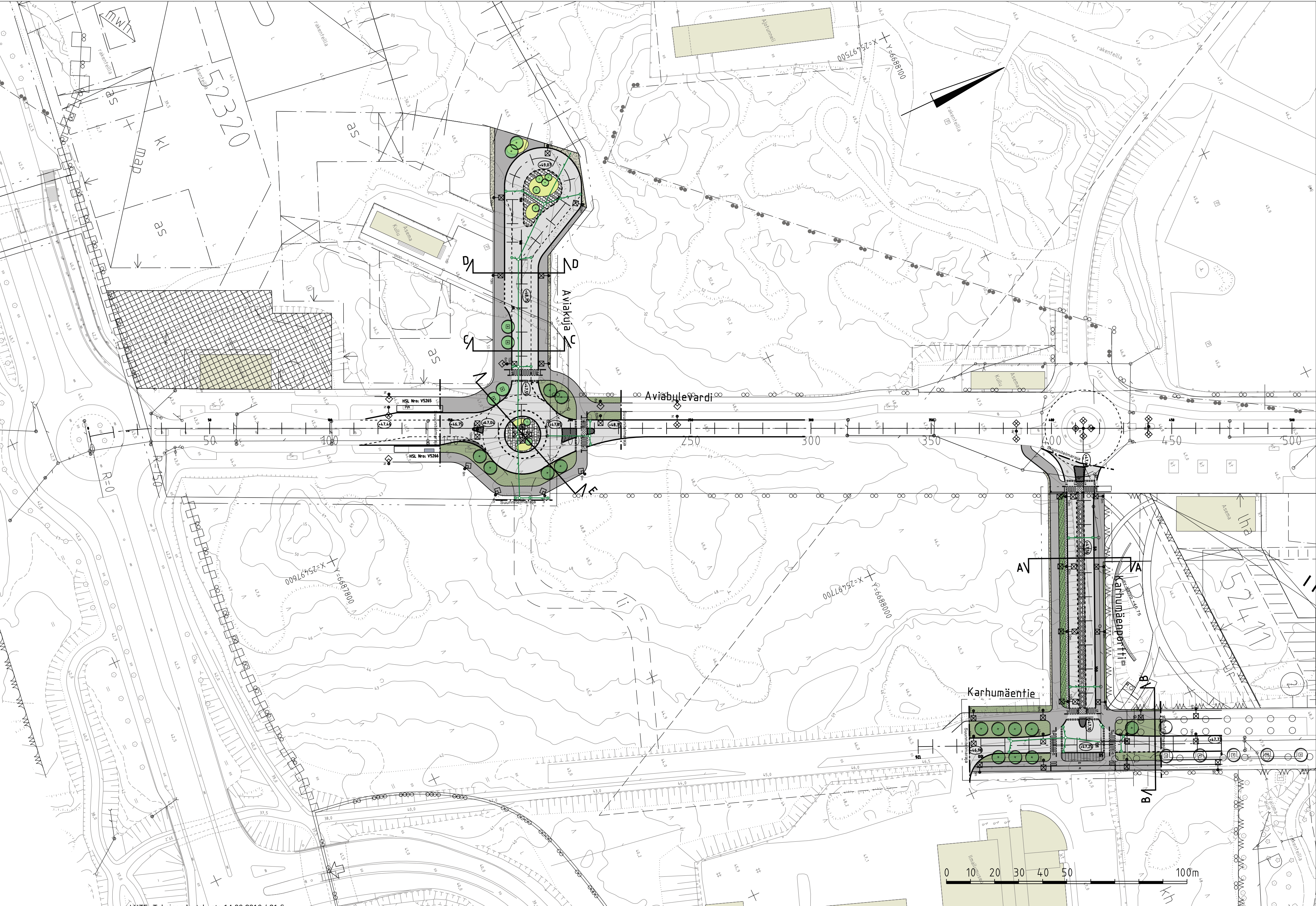
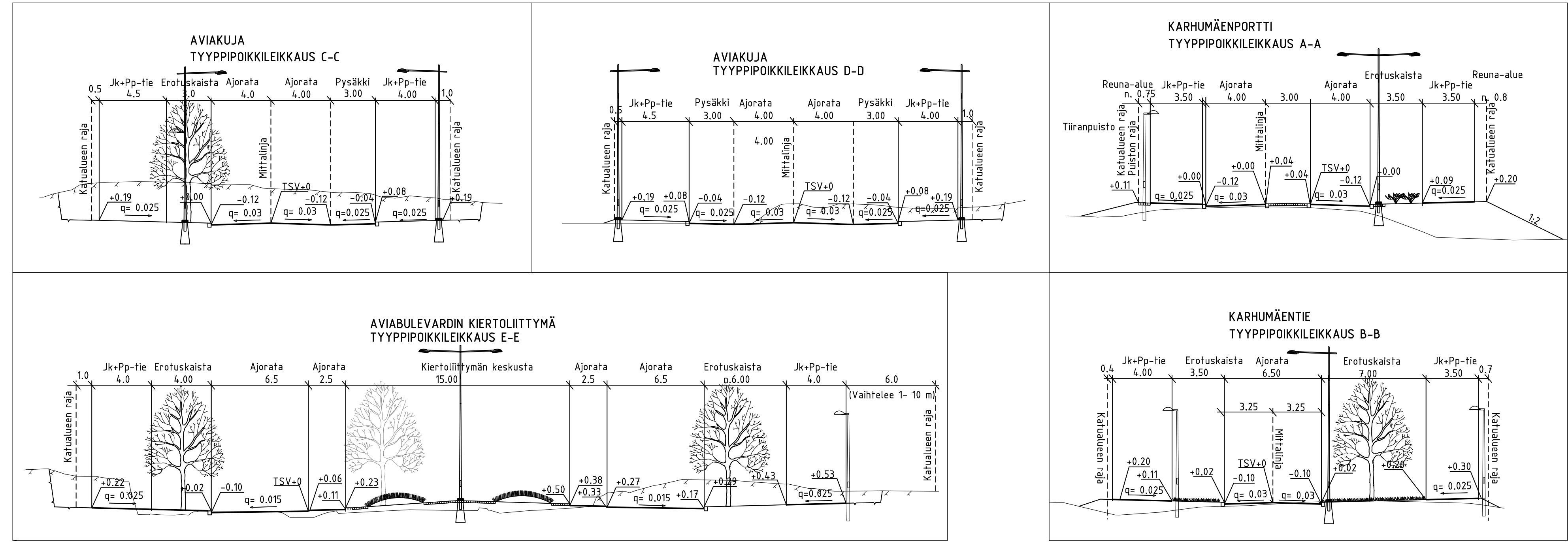
Aviabulevardin suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 370 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 335 000 euroa ja vesihuollon 35 000 euroa.

Muuta

Aviabulevardin Aviakujan kiertoliittymän rakentaminen on alustavasti vuoden 2017 rakentamisohjelmassa.

PIIRUSTUSMERKINNÄT

- Asfaltti (ajorata/jk+pp-tie)
- Nupukeiveys, harmaa
- Graniittilaatta, harmaa/valkoinen
- Noppakivi, harmaa
- Betonikivi, valkoinen/musta
- Nurmetus, lk A2
- Pensasistutus, matala
- Heinäistutuskumpu
- Istutettava lehtipuu
- Reunatuki V220h, luonnonkivi, harmaa
- Madallettu reunatuki
- Luiskattu reunatuki
- Kadun liikimääräinen korkeusasema
- Suojatien kiveys: Betonikivi, valkoinen
- Betonikivi, harmaa
- Suojatien varoitusalue
- Käytävälaisin 6m pylvässä
- Katuvalaisin 8/10m pylvässä
- Kaksipuoleinen katuvalaisin 10m pylvässä

VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIKAN KESKUS		Hyv.	
		Tark.	
		Suunn.	
52 VEROMIES		Mittakaava 1:1000 1:200	Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeus.järj. N2000
AVIABULEVARDI, AVIAKUJA, KARHUMÄENTIE, KARHUMÄENPORTTI		Liitt.pilr.n:o 57086, 57087, 57088, 57089	
ASEMAPIRUSTUS JA TYYPPIPOIKKILEIKKAUKSET			
209	HALLINNOISELLE KATUSUUNNITELMAT	Hyv.	Hyv.
		Piir. n:o 57100-1	
GEOTEK- NIIKKA		Tark.	29.3.2016 Tark. A. Kaituri
WSP Finland Oy		29.3.2016	Suunn. J.Li, S.N-P
HSY:n veshuolto Opetusinsinööri S.B PL 300 00066 HSY p.(09) 15611		NRO 70402/1	HYV. TARK. HYV. TARK.

22 § **Aviakuja; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen**

VD/3135/10.03.01.00/2016

HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 415122/4. Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 7.4. – 20.4.2016. Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kustannusarvio on	
katu:	450 000 €
vesihuolto:	70 000 €
Yhteensä	520 000 € (alv 0 %)

Helsingin Polkupyöräilijät ry toteaa muistutuksessaan 20.4.2016, että Aviabulevardi on pyöräilyn laatukäytävä ja että laatukäytävällä tulisi jalankulku ja pyöräliikenne erottaa toisistaan laadukkaasti, vähintään kiviraidalla. Laatukäytävän poikki kulkevien sivukatujen ja tonttiliittymien pyörätien jatkeet tulisi toteuttaa korotettuina, niin ettei pyöräilijälle tule tasoeroa. Aviabulevardin liikenneympyröissä bulevardin suuntaiset kadunylitykset tulisi olla samassa tasossa pyörätien kanssa. Korotettu liittymä tukee myös väistämissäntöjen ymmärtämistä.

Muistutuksen mukaan Aviakujan kohdalla pyöräilyn pääreitti tekee tarpeettoman ison mutkan. Pyörätie tulisi linjata loivemmaksi. Puiden sijoittelussa tulee huomioida, etteivät ne haittaa autoilijoiden ja pyöräilijöiden toistensa havaitsemista tai talvella lumen poistoa näkemäalueelta.

Vastine

Aviabulevardia ei ole suunniteltu pyöräilyn laatukäytäväksi, koska Vantaan kaupungin suunnitelmissa laatukäytävä kulkee pitkin Karhumäentietä. Karhumäentien suunnitelmissa laatukäytäväkriteerejä, mm. leveämpi raitti, on otettu huomioon.

Aviakujan molemmin puolin Aviabulevardin suuntainen raitti laskee 3-4 %:n kaltevuudella kohti bussiterminaalia ja Aviapolisaseman uloskäyntiä. Aviakujan liittymää ei ole suunniteltu korotetuksi eikä pyöräilijöiden ajolinjaa loivemmaksi, koska raittiin liittymän kohdalle tuleva pieni mutka sekä ajo sivukadun ajoradan tason kautta hillitsevät pyöräilijöiden vauhtia ennen saapumista vilkkaalle terminaali-alueelle.

Keskiviivan käytöstä päätetään myöhemmin tehtävässä liikenteenohjaussuunnitelmassa.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 22

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) todeta, ettei muistutus anna aiheutta muuttaa katusuunnitelmaa
- b) hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi:	Aviakuja
Piirustusnumero:	57086-1

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

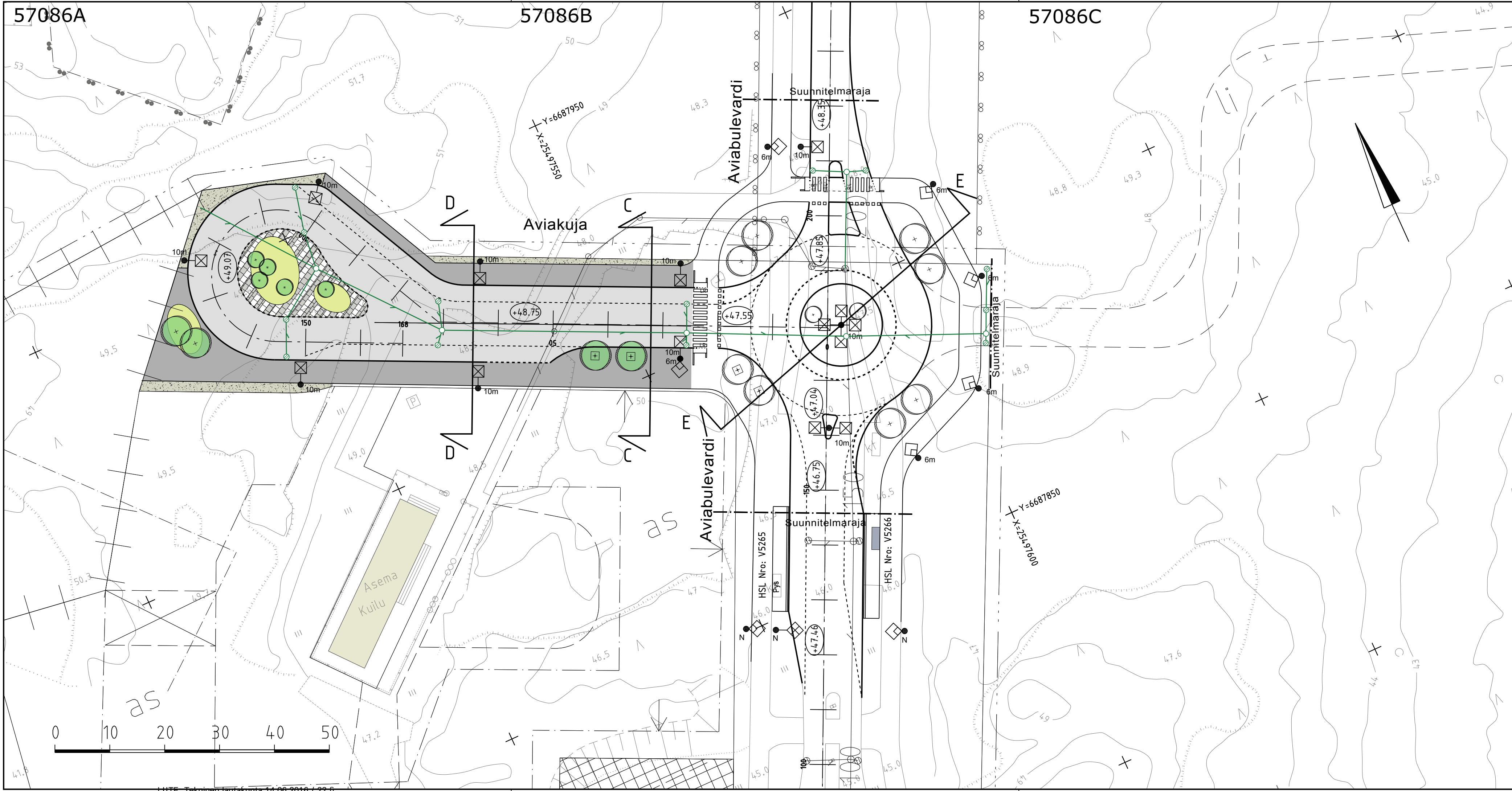
- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumero 57086-1
- Katusuunnitelmaselostus
- Helsingin Polkupyöräilijät ry:n muistutus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueensuunnitelmaa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

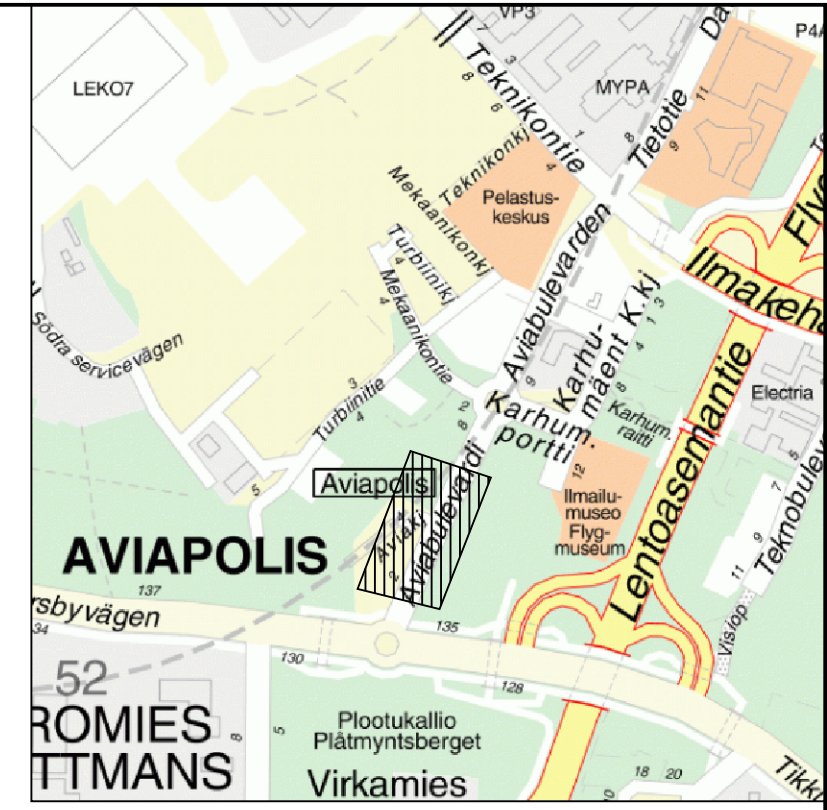
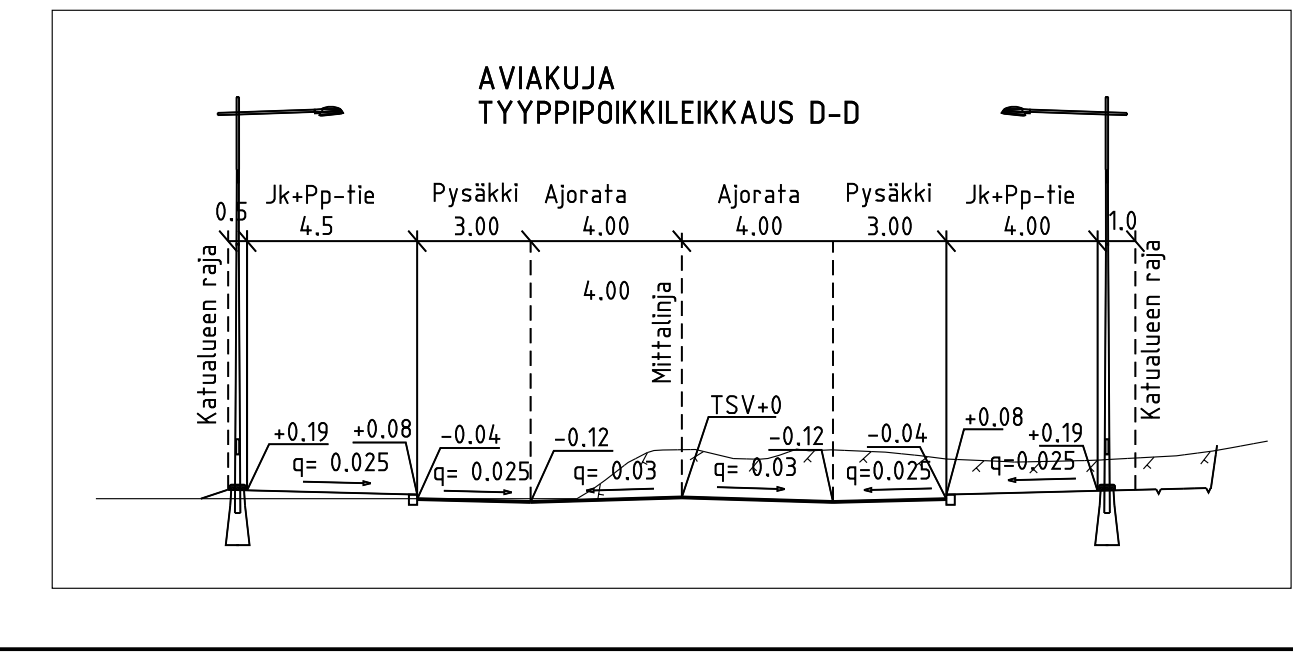
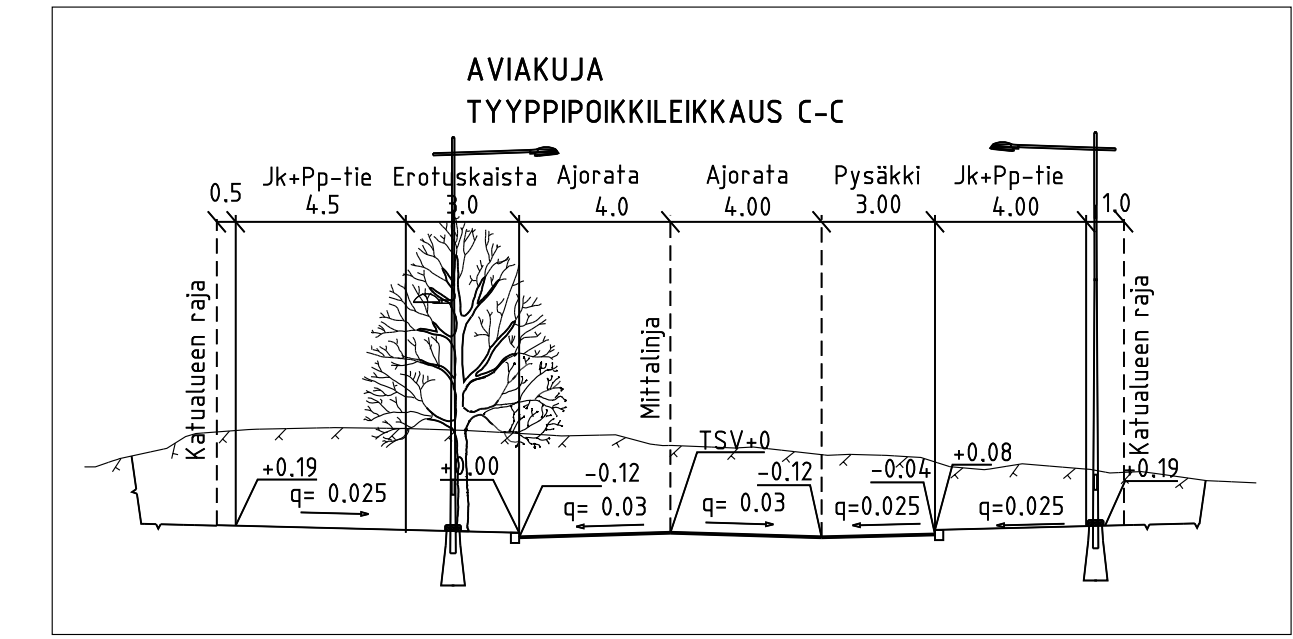
Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

57086D

PIIRUSTUSMERKINNÄT

- Asfaltti (ajorata/jk+pp-tie)
- Graniittilaatta, harmaa/valkoinen
- Murske
- Heinäistutuskumpu
- Istutettava lehtipuu ja juuristoritilä
- Reunatuki V220h, luonnonkivi, harmaa
- Madallettu reunatuki
- Luiskattu reunatuki
- Kadun likimääräinen korkeusasema
- Katuvalaisin 10m pylväässä
- Katuvalaisin 6m pylväässä

		VANTAAN KAUPUNKI		Hyv.			
		KUNTATEKNIKAN KESKUS		Tark.			
				Suunn.			
52 VEROMIES AVIAKUJA ASEMAPIIRUSTUS JA TYYPPIPOIKKILEIKKAUS				Mittakaava 1:500 1:200		Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeus.järj. N2000	
				Liitt.piiir.n:o 57087			
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT		Hyv.		Hyv.		
					Piir. n:o 57086-1		
GEOTEK - NIIKKA		Tark.		WSP Finland Oy		29.3.2016	Tark. A. Kaituri
						29.3.2016	Suunn. J.Li, S.N-P
 HSY:n vesihuolto Opastinsilta 8 B PL 300 00066 HSY p.(09) 15611			NRO 70396/1		HYV.		
					TARK.		
					HYV.		
					TARK.		

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteen nimi:	Aviakuja	Piirustus nro	57086-1
Selostuksen laati:	Arto Kaituri Projektipäällikkö	pvm:	29.3.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	31.3.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Aviakuja sijaitsee Veromiehen (52) kaupunginosassa, ja se on esitetty piirustuksessa nro 57086-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 002151 mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Aviakuja on uusi katu, jonka eteläpuolelle sijoittuu asumiseen tarkoitettu kortteli-alue, jonka kivijalkatiloihin on kaavoitettu asukas-, liike- ja työtiloja. Kadun pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat. Aviakuja toimii lisäksi bussien ajantasaus- ja kääntöpaikkana osalle Aviabulevardia käyttävistä linjoista.

Kadun eteläpuolella on Kehäradan maanalaisen aseman ilmanvaihtohormi omalla yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueella (ET). Aviakujalta on pelastusajoneuvoyhteys kortteliin sekä asuinkorttelin pihalle. Kadun pohjoispuolta ei ole vielä asemakaavoitettu, mutta kaupunkirakenne jatkuu myös sinne.

Aviakuja sijoittuu osittain jo rakennetun katuyhteyden kohdalle sekä osittain rakentamattomaan, kallioiseen metsämaastoon.

Liikenteellinen ratkaisu

Aviakuja on tonttikatu, joka liittyy liikenteellisesti Aviabulevardille rakennettavaan kiertoliittymään. Katualueen leveys on 24,0 metriä. Bussien kääntöpaikka mitoitaa kadun länsipään. Ajoinajon yhteinen leveys on 8,00 metriä. Ajoinajan lisäksi kadun molemmilla puolilla on 3 metrin pysäkkivara.

Ajoinajan molemmin puolin rakennetaan 4,50 metriä leveät kevyen liikenteen väylät. Kadun pohjoispuolella väylän jatkuminen varmistetaan tulevassa asemakaavassa.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata, jalkakäytävä, yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie sekä pysäkkialueet päällystetään asfaltilla. Reunatuot ovat harmaata graniittia. Piennaralueen luiskat päällystetään murskeella.

Erotuskaistalle istutetaan lehtipuita. Bussien kääntöpaikan keskiosa toteutetaan Aviabulevardin kaupunkikuvallista ilmettä jatkavalla graniittilaatoituksella, jonka yhteydessä on puuistutuksia sekä heinäistutuskumpuja. Istutettavat puut tuetaan.

Valaistus

Aviakuja valaistaan uusilla 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan piennaralueelle.

Tasaus ja kuivatus

Aviakuja joudutaan louhimaan nykyiseen kalliomaastoon. Kadun tasauksen kiintopisteenä on jo rakennettu katuosuus Kehäradan ilmanvaihtorakennukselle.

Kadun keskivaiheilla on noin 40 m pitkä osuus, jolla katu leikkautuu enimmillään noin 2 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Katu liittyy itäisestä päästään Aviabulevardin tasaukseen.

Aviakuja kuivatetaan hulevesiviemärillä, joka liittyy Aviabulevardin nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Aviakujan suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetasen.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 520 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 450 000 euroa ja vesihuollon 70 000 euroa.

Muuta

Aviakujan rakentaminen on alustavasti vuoden 2017 rakentamissuunnitelmassa.

23 § Karhumäenportti; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen

VD/3148/10.03.01.00/2016

HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 415204/9. Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 7.4. - 20.4.2016.

Ilmailumuseon erikoiskuljetustarpeet on huomioitu keskisaarekkeen yliajettavuudessa ja valaisinpylväiden sijoittelussa. Rakennussuunnitteluvaiheessa Karhumäenportin eteläreunalla voidaan tarvittaessa lisätä erotuskaistan yliajettavuutta kiveämällä.

Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kustannusarvio on	
katu:	295 000 €
vesihuolto:	15 000 €
Yhteensä	310 000 € (alv 0 %)

Helsingin Polkupyöräilijät ry toteaa muistutuksessaan 20.4.2016, että Aviabulevardi on pyöräilyn laatukäytävä ja että laatukäytävillä tulisi jalankulku ja pyöräliikenne erottaa toisistaan laadukkaasti, vähintään kiviraidalla. Laatukäytävän poikki kulkevien sivukatujen ja tonttiliittymien pyörätien jatkeet tulisi toteuttaa korotettuina, niin ettei pyöräilijälle tule tasoeroa. Aviabulevardin liikenneympyröissä bulevardin suuntaiset kadunliitykset tulisi olla samassa tasossa pyörätien kanssa. Korotettu liittymä tukee myös väistämässäntöjen ymmärtämistä.

Muistutuksen mukaan Aviakujan kohdalla pyöräilyn pääreitti tekee tarpeettoman ison mutkan. Pyörätie tulisi linjata loivemmaksi. Puiden sijoittelussa tulee huomioida, etteivät ne haittaa autoilijoiden ja pyöräilijöiden toistensa havaitsemista tai talvella lumen poistoa näkemäalueelta.

Vastine

Aviabulevardia ei ole suunniteltu pyöräilyn laatukäytäväksi, koska Vantaan kaupungin suunnitelmissa laatukäytävä kulkee pitkin Karhumäentietä. Karhumäentien suunnitelmissa laatukäytäväkriteerejä, mm. leveämpi raitti, on otettu huomioon.

Aviakujan molemmin puolin Aviabulevardin suuntainen raitti laskee 3-4 %:n kaltevuudella kohti bussiterminaalia ja Aviapolisaseman uloskäyntiä. Aviakujan liittymää ei ole suunniteltu korotetuksi eikä pyöräilijöiden ajolinjaa loivemmaksi, koska raittiin liittymän kohdalle tuleva pieni mutka sekä ajo sivukadun ajoradan tason kautta hillitsevät pyöräilijöiden vauhtia ennen saapumista vilkkaalle terminaali-alueelle.

Keskiviivan käytöstä päätetään myöhemmin tehtävässä liikenteenohjaussuunnitelmassa.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 23

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) todeta, ettei muistutus anna aihetta muuttaa katusuunnitelmaa
- b) hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi:	Karhumäenportti
Piirustusnumero	57088-1

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumero 57088-1
- Katusuunnitelmaselostus
- Helsingin polkupyöräilijät ry:n muistutus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueensuunnitelmaa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteen nimi:	Karhumäenportti	Piirustus nro	57088-1
Selostuksen laati:	Arto Kaituri Projektipäällikkö	pvm:	29.3.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	31.3.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Karhumäenportti sijaitsee Veromiehen (52) kaupunginosassa, ja se on esitetty piirustuksessa nro 57088-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 002151 mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Karhumäenportti on uusi paikallinen kokoojakatu, jonka pohjoispuolelle sijoittuu Tiiranpuisto sekä sen takana Kehäradan asema ja lähinnä liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Kadun pääasiallisia käyttäjiä ovat ympäröivien korttelialueiden asukkaat, työntekijät ja asiakkaat.

Karhumäenportin itäpäässä on Suomen Ilmailumuseo. Kadun eteläpuolella on vielä kaavoittamatonta aluetta, mutta kaupunkirakenne jatkuu myös sinne.

Karhumäenportti sijoittuu pääosin jo rakennetun katuyhteyden kohdalle (ent. Meekanikontie).

Liikenteellinen ratkaisu

Karhumäenportti liittyy liikenteellisesti Aviabulevardin pohjoiseen kiertoliittymään sekä Karhumäentien liittymään. Katualueen leveys on noin 23 metriä. Ajoin leveys on 4 metriä. Ajoin keskikaista on 3 metriä. Ajoin molemmin puolin rakennetaan 3,5 metriä leveät kevyen liikenteen väylät.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajoin sekä yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet päällystetään asfaltilla. Reunatuet ovat harmaata graniittia.

Keskisaarekkeet kivetään harmaalla noppakiveyksellä. Keskikaistalle toteutetaan alueen kaupunkikuvallista ilmettä täydentävä maalaus / kiveys. Eteläisen pienaralueen luiskat peitetään murskeella. Pohjoinen piennar liitetään Tiiranpuiston materiaaleihin.

Erotaustaistalle istutetaan matalia pensaita.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Valaistus

Karhumäenportti valaistaan uusilla 6 ja 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan piennaralueelle ja erotuskaistalle.

Tasaus ja kuivatus

Karhumäenportin tasaus noudattaa pääpiirteissään entisen Mekaanikontien nykyistä pintaa sekä liittyy molemmissa päissä olemassa olevien katujen tasauksiin. Kadun eteläpuolta joudutaan pengertämään erityisesti kadun itäosassa.

Karhumäenportti kuivatetaan hulevesiviemärillä, joka liittyy Karhumäentien nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Karhumäenportin suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 310 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 295 000 euroa ja vesihuollon 15 000 euroa.

Muuta

Karhumäenportin rakentaminen on vuoden 2016 rakentamishjelmassa.

24 § Karhumäentie, Karhumäenportin liittymä; 52 Veromies, katusuunnitelman hyväksyminen

VD/3146/10.03.01.00/2016
HW/JJ/OLa

Katutekniikka on laatinut katusuunnitelmaehdotuksen, jonka katupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville. Hanketunnus on 415204/9. Suunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 7.4. – 20.4.2016.

Ilmailumuseon erikoiskuljetustarpeet huomioitu Karhumäenportin liittymän kohdalla erotuskaistan kiveyksessä. Rakennussuunnitteluvaiheessa voidaan tarvittaessa lisätä Karhumäentien länsi- ja itäreunojen erotuskaistojen yliajettavuutta museon kohdalla.

Katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Kustannusarvio on	
katu:	235 000 €
vesihuolto:	50 000 €
Yhteensä	285 000 € (alv 0 %)

Helsingin Polkupyöräilijät ry toteaa muistutuksessaan 20.4.2016, että Aviabulevardi on pyöräilyn laatukäytävä ja että laatukäytävillä tulisi jalankulku ja pyöräliikenne erottaa toisistaan laadukkaasti, vähintään kiviraidalla. Laatukäytävän poikki kulkevien sivukatujen ja tonttiliittymien pyörätien jatkeet tulisi toteuttaa korotettuina, niin ettei pyöräilijälle tule tasoeroa. Aviabulevardin liikenneympyröissä bulevardin suuntaiset kadunylitykset tulisi olla samassa tasossa pyörätien kanssa. Korotettu liittymä tukee myös väistämissäntöjen ymmärtämistä.

Muistutuksen mukaan Aviakujan kohdalla pyöräilyn pääreitti tekee tarpeettoman ison mutkan. Pyörätie tulisi linjata loivemmaksi. Puiden sijoittelussa tulee huomioida, etteivät ne haittaa autoilijoiden ja pyöräilijöiden toistensa havaitsemista tai talvella lumen poistoa näkemäalueelta.

Vastine

Aviabulevardia ei ole suunniteltu pyöräilyn laatukäytäväksi, koska Vantaan kaupungin suunnitelmissa laatukäytävä kulkee pitkin Karhumäentietä. Karhumäentien suunnitelmissa laatukäytäväkriteerejä, mm. leveämpi raitti, on otettu huomioon.

Aviakujan molemmin puolin Aviabulevardin suuntainen raitti laskee 3-4 %:n kaltevuudella kohti bussiterminaalia ja Aviapolisaseman uloskäyntiä. Aviakujan liittymää ei ole suunniteltu korotetuksi eikä pyöräilijöiden ajolinjaa loivemmaksi, koska raittiin liittymän kohdalle tuleva pieni mutka sekä ajo sivukadun ajoradan tason kautta hillitsevät pyöräilijöiden vauhtia ennen saapumista vilkkaalle terminaali-alueelle.

Keskiviivan käytöstä päätetään myöhemmin tehtävässä liikenteenohjaussuunnitelmassa.

Tekninen lautakunta 14.6.2016 § 24

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- todeta, ettei muistutus anna aiheutta muuttaa katusuunnitelmaa
- hyväksyä seuraava katusuunnitelma:

Nimi:	Karhumäentie, Karhumäenportin liittymä
Piirustusnumero	57089-1

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Katusuunnitelmapiirustukset, piirustusnumero 57089-1
- Katusuunnitelmaselostus

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueensuunnitelmaa koskevassa asiassa

Lisätiedot:

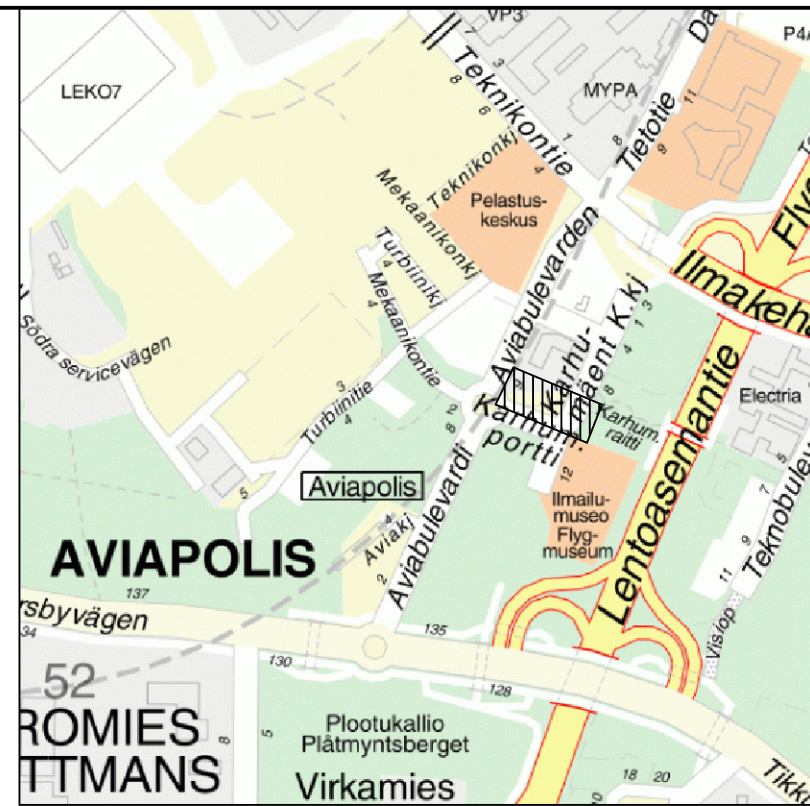
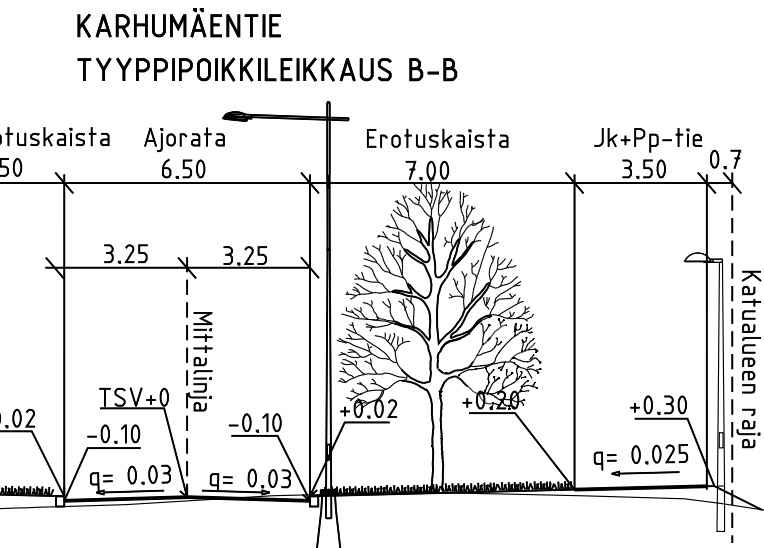
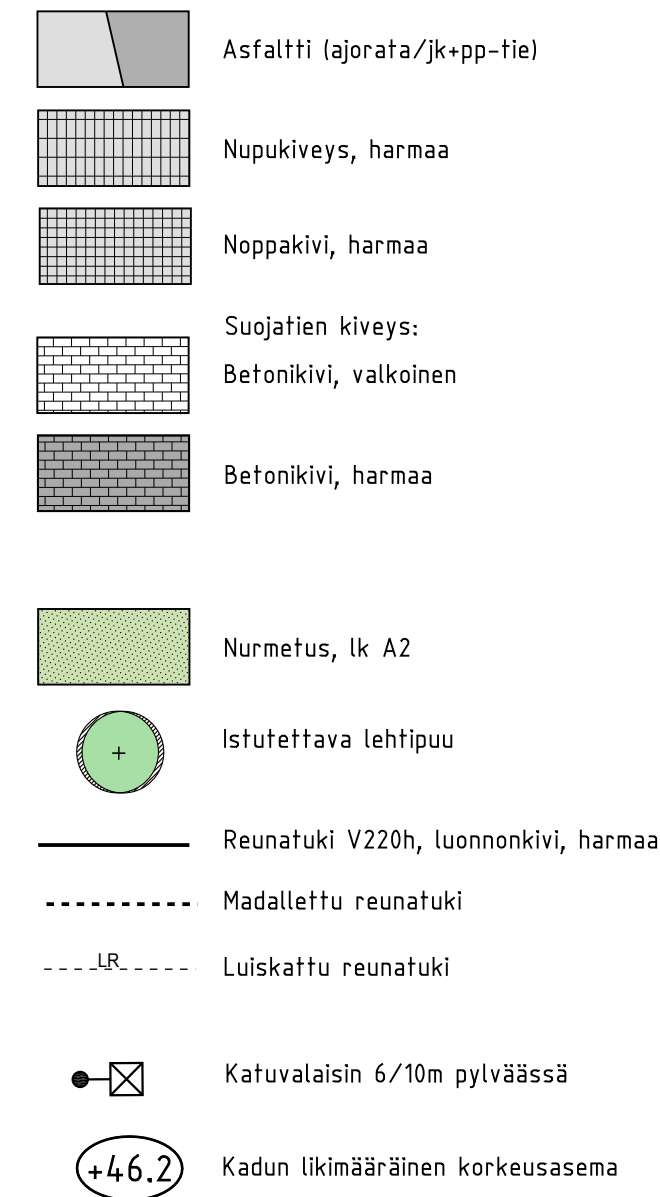
Kadunsuunnittelupäällikkö Olli Lappalainen p. 09 8392 2419, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

57089A

57089B

57089C

PIIRUSTUSMERKINNÄT

 VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIIKAN KESKUS		Hyv.	
		Tark.	
		Suunn.	
52 VEROMIES KARHUMÄENTIE KARHUMÄENPORTIN LIITTYMÄ ASEMAPIIRUSTUS JA TYYPPIPOIKKILEIKKAUS		Mittakaava 1:500 1:200	Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeus.järj. N2000
		Liitt.piir.n:o 57088	
209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Hyv.	
		Hyv.	
		Piir. n:o 57089-1	
GEOTEK- NIIKKA		Tark.	WSP Finland Oy 29.3.2016 29.3.2016
		Tark.	A. Kaituri
		Suunn.	J.Li, S.N-P
 HSY:n vesihuolto Opastinsilta 8 B PL 300 00066 HSY p.(09) 15611		NRO 70399/1	HYV. TARK. HYV. TARK.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

1 (2)

Kohteen nimi:	Karhumäentie, Karhumäenportin liittymä	Piirustus nro	57089-1
Selostuksen laati:	Arto Kaituri Projektipäällikkö	pvm:	29.3.2016
Selostuksen hyväksyi:	Olli Lappalainen Kadunsuunnittelupäällikkö	pvm:	31.3.2016
Tiedoksi:	Tekninen lautakunta		

Kohde

Karhumäentien Karhumäenportin liittymä sijaitsee Veromiehen (52) kaupungin-osassa, ja se on esitetty piirustuksessa nro 57089-1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 002151 mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Karhumäenportin liittymä on paikallisten kokoojakatujen (Karhumäentie, Karhumäenportti) liittymäalue. Sen länsipuolelle sijoittuvat Tiiranpuisto sekä sen takana Kehäradan asema sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Kadun itäpuolella on Suomen Ilmailumuseo. Kadun etelä- ja länsipuolella on vielä kaavoittamatonta aluetta.

Kadun pääasiallisia käyttäjiä ovat ympäröivien korttelialueiden asukkaat, työntekijät ja asiakkaat. Suunnitelmissa on otettu huomioon Karhumäentien jatkuminen vielä kaavoittamattomalle alueelle. Suunnitelmassa on varauduttu myös liittymän pohjoispuolella uuteen tonttiliittymään.

Karhumäenportin liittymä sijoittuu pääasiassa jo rakennetun katuyhteyden kohdalle (ent. Tietotie). Suurin muutos tapahtuu Ilmailumuseon tontin luoteiskulmassa.

Liikenteellinen ratkaisu

Karhumäenportin liittymä perustuu liikenteellisesti Karhumäenportin ja Karhumäentien liikenteellisiin ratkaisuihin.

Katualueen leveys on noin 25,0 metriä. Ajoinajon yhteinen leveys on 6,50 metriä. Kadun molemmilla puolilla on erotuskaistat, ja niiden takana 3,50 ja 4,00 metriä leveät kevyen liikenteen väylät.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajoinajot sekä yhdistetyt jalkakäytävät ja pyörätiet päällystetään asfaltilla. Reunatuotet ovat harmaata graniittia. Keskisaarekkeet kivetään harmaalla noppa- ja nupukiveyksellä.

Erotuskaistat nurmetetaan, ja niille istutetaan lehtipuita. Istutettavat puut tuetaan.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Katutekniikka

2 (2)

Valaistus

Karhumäenportin liittymä valaistaan uusilla 6 ja 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan erotuskaistalle ja pientareille.

Tasaus ja kuivatus

Karhumäenportin liittymän tasaus noudattaa pääpiirteissään Karhumäentien (ent. Tietotien) nykyistä tasausta, ja se liitetään myös viereisten katualueiden tasauksiin. Alueen eteläosassa läntinen kevyen liikenteen väylä joudutaan pengertämään.

Liittymäalue kuivatetaan hulevesiviemärillä, joka liittyy Karhumäentien muun osuuden nykyiseen hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Karhumäentien suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 285 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 235 000 euroa ja vesihuollon 50 000 euroa.

Muuta

Karhumäentien Karhumäenportin liittymäalueen rakentaminen on vuoden 2016 rakentamishjelmassa

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen **Vantaan tekniselle lautakunnalle**.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava kirjallisena oikaisuvaatimusajassa **Vantaan tekniselle lautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja allekirjoittaminen

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa
- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai, jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, on oikaisuvaatimuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vantaan teknisen lautakunnan yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
Puhelin: (09) 8392 2184
Faksi: (09) 8392 4163
Sähköposti: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen §:t - tyytymätön voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisena **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Valittajalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallisessa valituskirjelmässä on ilmoitettava

- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai, jos valituskirjelmän laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000
Faksi: 0295642079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa

Katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymispäätökseen § - tyytymätön voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville. Asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote erikseen tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen toimittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisena **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Valittajalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallisessa valituskirjelmässä on ilmoitettava

- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai, jos valituskirjelmän laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000

Faksi: 0295642079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

4.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen § -**, ei saa hakea muutosta.

4.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo

Tekninen lautakunta

Asematie 7

01300 Vantaa

sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

puhelin (kirjaamo): 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

5.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Tekninen lautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puh. 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

5.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 6. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

6.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, hankintaoikaisua koskevaan päätökseen §- ei saa hakea muutosta

6.2

Tässä pöytäkirjassa oleviin päätöksiin, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n nojalla saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje 7 Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin §:t - saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitus on jätettävä **Helsingin hallinto-oikeudelle 14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäinen tai jäljennös päätöksestä, johon haetaan muutosta. Lisäksi valitukseen tulee liittää todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomaisena niin määrää.

Valituksesta on käytävä ilmi, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15